

RHYBUDD O GYFARFOD

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Emyr Williams

Prif Weithredwr

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Penrhyndeudraeth

Gwynedd LL48 6LF

Ffôn: (01766) 770274

E.bost: parc@eryri.llyw.cymru

Cyfarfod: Pwyllgor Cynllunio a Mynediad

Dyddiad: Dydd Mercher 19eg o Hydref 2022

Amser: 10.00 y.b.

Gofynnir i'r Aelodau ymuno â'r cyfarfod 15 munud cyn yr amser cychwyn dynodedig

Aelodau wedi'u penodi gan Gyngor Gwynedd

*Councillor: Elwyn Edwards, Annwen Hughes, Louise Hughes
June Jones, Kim Jones, Edgar Wyn Owen, Elfed Powell Roberts,
John Pughe Roberts, Meryl Roberts;*

Members appointed by Conwy County Borough Council

Councillor: Ifor Glyn Lloyd, Jo Nuttall, Dilwyn Owain Roberts;

Members appointed by The Welsh Government

*Mr. Brian Angell, Ms. Tracey Evans, Mrs. Sarah Hattle,
Mr. Tim Jones, Ms. Naomi Luhde – Thompson, Ms. Delyth Lloyd.*

R H A G L E N

Rhif
Tudalennau

- Ymddiheuriadau am absenoldeb a Datganiadau'r Cadeirydd**
Derbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb a datganiadau'r Cadeirydd.
- Datgan Diddordeb**
Derbyn unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb gan aelodau neu swyddogion mewn perthynas ag unrhyw eitem fusnes.
- Cofnodion**
Bydd y Cadeirydd yn cynnig bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 7 Medi 2022 yn cael eu harwyddo fel cofnod cywir (copi yma) a derbyn y materion sy'n codi, er gwybodaeth. **3 - 5**
- Adroddiad: Cynllun Datblygu Lleol Eryri – Adroddiad Monitro Blynyddol ar gyfer 2021-2022**
Cyflwyno adroddiad gan Uwch Swyddog Polisi Cynllunio **6 - 161**
- Adroddiadau Diweddarau**
Cyflwyno adroddiadau diweddarau, er gwybodaeth. (Copïau yma) **162 - 188**
- Penderfyniadau a Ddirprwywyd**
Cyflwyno rhestr o geisiadau sydd wedi cael eu penderfynu yn unol ag awdurdod a ddirprwywyd, er gwybodaeth. (Copi yma) **189 - 195**

**PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD PARC CENEDLAETHOL ERYRI
DYDD MERCHER 7 MEDI 2022**

Cynghorydd Elwyn Edwards (Gwynedd) (Cadeirydd)

PRESENNOL:

Aelodau wedi eu penodi gan Gyngor Gwynedd

Cynghorwyr Annwen Hughes, Louise Hughes, June Jones, Edgar Wyn Owen, Elfed Powell Roberts, John Pughe Roberts, Meryl Roberts;

Aelod wedi ei benodi gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cynghorwyr Ifor Glyn Lloyd, Jo Nuttall, Dilwyn Owain Roberts;

Aelodau a benodwyd gan Lywodraeth Cymru

Ms. Tracey Evans, Ms. Sarah Hattle, Ms. Naomi Luhde-Thompson, Ms Delyth Lloyd.

Swyddogion

Mr. G. Iwan Jones, Mr. Jonathan Cawley, Mrs. Jane Jones, Mr. Dafydd Thomas, Mr. Richard Thomas, Mr. Aled Lloyd, Ms. Elen Hughes, Mrs. Anwen Gaffey.

Gan fod y cyfarfod yn cael ei gynnal o bell, dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol:-

- o bod Hysbysiad o'r Cyfarfod wedi'i gyhoeddi a bod yr Agenda a'r adroddiadau ar gael ar wefan yr Awdurdod.
- o nid oedd y cyfarfod yn agored i'r cyhoedd.
- o roedd y cyfarfod yn cael ei gofnodi i gynorthwyo i wirio'r cofnodion a byddant ar gael ar wefan yr Awdurdod yn ddiweddarach.

1. Ymddiheuriadau

Y Cynghorydd Kim Jones; Mr. Brian Angell, Mr. Tim Jones.

2. Datganiad Budd

Fe wnaeth y Cynghorydd John Pughe Roberts ddatgan budd personol yn Eitem 4(1) ar y Rhaglen, o dan baragraffau 10(2)(a)(i) a 12(1) o'r Cod Ymddygiad i Aelodau a gadawodd y cyfarfod tra roedd y mater yn cael ei drafod.

3. Cofnodion

Derbyniwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Cynllunio a Mynediad a gynhaliwyd ar 29 Mehefin 2022 ac arwyddodd y Cadeirydd hwy fel rhai cywir.

4. Adroddiadau gan y Cyfarwyddwr Cynllunio a Rheoli Tir

Cyflwynwyd – Adroddiadau gan y Cyfarwyddwr Cynllunio a Rheoli Tir ar geisiadau cynllunio a materion cydymffurfio.

Gweler yr Atodlen o Benderfyniadau Cynllunio sydd ynghlwm.

5. Ardaloedd Cadwraeth addas ar gyfer Prosiect yr Unfed Ganrif ar Hugain (Blwyddyn 1)

Cyflwynwyd – Adroddiad gan Swyddog Cynllunio yr Amgylchedd Hanesyddol er mwyn i'r Aelodau gymeradwyo'r dogfennau drafft, gydag unrhyw newidiadau angenrheidiol ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

Adroddwyd – Cyflwynodd Swyddog Cynllunio'r Amgylchedd Hanesyddol yr adroddiad a'r cefndir.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad a chymeradwyo'r dogfennau drafft ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus, fel y'u cyflwynwyd.

6. **Adroddiadau Diweddarau**

Cyflwynwyd – Adroddiadau diweddarau gan y Cyfarwyddwr Cynllunio a Rheoli Tir ar geisiadau cynllunio a materion cydymffurfio.

Gweler yr Atodlen o Benderfyniadau Cynllunio sydd ynghlwm.

7. **Penderfyniadau Dirprwyedig**

Cyflwynwyd a Derbyniwyd – Rhestr o geisiadau y penderfynwyd arnynt yn unol ag awdurdod a ddirprwywyd.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad .

8. **Apeliadau Cynllunio**

Cyflwynwyd a Chafwyd – copiâu o'r penderfyniadau apêl a ganlyn:-

1. Apêl gan Mr. Grant Scott yn erbyn penderfyniad yr Awdurdod i wrthod caniatâd cynllunio i godi annedd menter wledig dwy ystafell wely ar faes gweryslla presennol Maes Gweryslla Nyth Robin, Aberdyfi. LL35 0RG (Gwrthodwyd yr apêl)
2. Apêl gan Mr. R. Mathias yn erbyn penderfyniad yr Awdurdod i wrthod caniatâd cynllunio i ddymchwel y porth blaen presennol a'r groesfan ochr, codi estyniadau unllawr newydd i'r blaen a'r ochr yn Hen Gaerffynnon, Ffordd Isaf, Harlech. LL46 2RA (Gwrthodwyd yr apêl)

Daeth y cyfarfod i ben am 10.40

ATODLEN O BENDERFYNIADAU CYNLLUNIO – 7 MEDI 2022

Rhif yr Eitem.

4. **Adroddiad gan y Cyfarwyddwr Cynllunio a Rheoli Tir**

- (1) NP 5/74/500 – Symud ac wynebu llwybr pren presennol gyda deunyddiau agregau newydd, tir yn Waun Camddwr, Dinas Mawddwy.

Adroddwyd – Cyflwynodd y Swyddog Achos yr adroddiad a'r cefndir.

PENDERFYNWYD rhoi **caniatâd** yn unol â'r argymhelliad.

6. **Adroddiadau Diweddaru**

- (1) Hysbysiadau Gorfodi, Hysbysiadau Gorfodi Adeilad Rhestredig a gyflwynwyd o dan bwerau dirprwyedig a Rhestr o Achosion Cydymffurfiaeth – **Er Gwybodaeth**

NP5/61/ENF329B – Hafod Wen, Harlech

Rhodddwyd diweddariad llafar i'r aelodau.

NP5/65/ENF115A – Tir yn Hengwrt, Llanelltyd

Rhodddwyd diweddariad llafar i'r aelodau.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

- (2) Cytundebau Adran 106 – **Er Gwybodaeth**

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

- (3) Ceisiadau heb eu penderfynu lle mae mwy na 13 wythnos wedi mynd heibio – **Er Gwybodaeth**

NP5/71/488 – Bloc Coedwig Penaran, Llanuwchllyn

Bydd y Rheolwr Cynllunio Dros Dro yn rhoi diweddariad manwl i'r Cynghorydd Ifor Glyn Lloyd.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

CYFARFOD	Pwyllgor Cynllunio a Mynediad
DYDDIAD	Hydref 19, 2022
TEITL	Cynllun Datblygu Lleol Eryri – Adroddiad Monitro Blynyddol ar gyfer 2021-2022
ADRODDIAD GAN	Uwch Swyddog Polisi Cynllunio
PWRPAS	Trafod a chymeradwyo cynnwys yr Adroddiad Monitro Blynyddol ar gyfer 2021-22

1 CEFNDIR

- 1.1. Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol Eryri 2016-2031 (CDLI) diwygiedig ar 6 Chwefror 2019. Mae monitro CDLI Eryri yn broses barhaus ac nid yw'n dod i ben unwaith y bydd y cynllun wedi'i fabwysiadu. Nod yr Adroddiad Monitro Blynyddol amgaeedig yw dangos i ba raddau y mae strategaeth CDLI Eryri yn cael ei chyflawni, a yw'r polisïau'n gweithio ai peidio neu a oes 'gwagle' polisi. Mae hyblygrwydd o fewn y system CDLI yn caniatáu i addasiadau a diwygiadau gael eu gwneud i bolisïau, gan wneud y cynllun yn berthnasol ac yn ymatebol i newid. Gellir gwneud addasiadau o'r fath, os oes angen, mewn adolygiad ffurfiol o'r CDLI sy'n ofynnol bob pedair blynedd.
- 1.2. Dyma'r trydydd Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB), ers mabwysiadu CDLI diwygiedig Eryri ac mae'n cwmpasu'r cyfnod Ebrill 2021 hyd at ddiwedd Mawrth 2022. Cyflwynir yr AMB i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref bob blwyddyn. Er na chaniatawyd unrhyw ddatblygiadau sylweddol sy'n tanseilio Strategaeth Datblygu Gofodol y Cynllun presennol, mae'r angen i adolygu'r CDLI a'i Strategaeth wedi dod yn amlwg. Ers mabwysiadu'r Cynllun yn 2019, mae pethau wedi newid yn sylweddol ac mae'r angen i adolygu'r CDLI wedi dod yn fwyfwy amlwg. Mae newidiadau sylweddol wedi digwydd yng nghyd-destun polisi cynllunio, yn enwedig ar lefel genedlaethol gyda chyhoeddi Cymru'r Dyfodol a rhifynnau diweddaraf Polisi Cynllunio Cymru (PCC). Rydym hefyd yn deall y bydd ail adroddiad (iteriad) pellach o Bolisi Cynllunio Cymru yn debygol o gael ei gyhoeddi rywbryd yn y dyfodol agos. Bydd angen adolygu'r CDLI i adlewyrchu'r pwyslais yn y dogfennau hyn ar egwyddorion creu lleoedd a datblygu cynaliadwy, gan gynnwys y Canlyniadau Cenedlaethol Creu Lleoedd Cynaliadwy.
- 1.3. Bydd adolygiad o'r CDLI yn gyfle i ailystyried blaenoriaethau polisi cynllunio i gynorthwyo gyda'r adferiad ar ôl argyfwng pandemig Covid-19. Mae effeithiau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd y pandemig wedi cael canlyniadau pellgyrhaeddol ac wedi codi materion arwyddocaol ar gyfer llunio polisïau yn Eryri yn y dyfodol. Yn dilyn llacio'r cyfyngiadau ar ôl y cyfyngiadau symud cyntaf, gwelodd y Parc Cenedlaethol gynnydd yn nifer yr ymwelwyr uwchlaw blynyddoedd blaenorol, wrth i fwy benderfynu cymryd eu gwyliau o fewn y DU. Arweiniodd hyn at bwysau sylweddol ar reoli ymwelwyr a'r amgylchedd. Arweiniodd hyn at gynnydd mewn traffig a pharcio ynghyd â gwersylla gwyllt a chartrefi modur yn parcio ar ochr y ffyrdd / meysydd parcio dros nos. Mae angen pwysleisio economi

ymwelwyr sy'n cynnal ac yn parchu'r amgylchedd ac yn diogelu cymunedau lleol, iaith, diwylliant a threftadaeth.

- 1.4. Dros nos, gwelwom gynnydd sylweddol mewn gweithio gartref, a ysgogodd gynnydd yn y galw am eiddo o'r tu allan i'r ardal leol gan y rhai sy'n dymuno cael bywyd mwy cytbwys wrth weithio gartref gan arwain at wrthdaro posibl â thrigolion lleol ynghylch argaeledd eiddo. Mae'r galw am ail gartrefi a lletai gwyliau hefyd wedi gwthio prisiau i fyny gyda mwy o anheddau preswyl parhaol yn cael eu defnyddio fel llety gwyliau gan leihau'r stoc sydd ar gael i gymunedau lleol. Mae hyn wedi rhoi pwysau sylweddol ar y farchnad dai leol ac mae'n bwysig sicrhau bod pobl leol yn gallu byw yn lleol a bod cymunedau'n dod yn fwy cynaliadwy a chydnerth i'r dyfodol. Mae'r pandemig hefyd wedi tynnu sylw at bwysigrwydd iechyd a lles, mynediad at wasanaethau, cadernid economaidd, cysylltedd digidol a gwerth yr amgylchedd naturiol. Rydym wedi gweld gwerth newydd yn cael ei roi ar ddarparu gwasanaethau lleol, bwyd lleol, a mannau gwyrdd o ansawdd lleol.
- 1.5. Rhaid i'r ACLI hefyd gyflawni dyletswyddau a chyfrifoldebau eraill, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â'r amgylchedd a newid yn yr hinsawdd. Mae angen datblygiadau a seilwaith cynaliadwy, carbon isel i ymateb i'r argyfyngau hinsawdd a natur.
- 1.6. Mae mynegiad o'r ystyriaeth i hysbysu adolygiad o'r Cynllun wedi ei gynnwys ar ddiwedd pob Pennod o dan y pennawd " **Ymchwil ac ystyriaeth bellach i hysbysu'r adolygiad o CDLI Eryri** " yn yr Adroddiad Monitro eleni. Mae'n bwysig bod yr aelodau'n ystyried y rhain ac yn awgrymu unrhyw newidiadau pellach y gall fod eu hangen ar sail y dystiolaeth sydd yn yr Adroddiad Monitro.

2 PRIF GANFYDDIADAU'R AMB (2021-2022)

Y prif benawdau o'r fframwaith monitro blynyddol yw:

- a) Ni chaniatawyd unrhyw ddatblygiadau arwyddocaol sy'n tanseilio pwrpasau statudol y Parc Cenedlaethol
- b) Mae'r holl geisiadau cynllunio a dderbyniwyd ers mabwysiadu CDLI diwygiedig Eryri (2016-2031) wedi'u penderfynu yn unol â'r Strategaeth Datblygu Gofodol.
- c) Mae polisiâu CDLI Eryri wedi bod yn effeithiol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio defnydd tir ac wrth amddiffyn apeliadau.
- ch) Mae Caniatâdau a Chwblhad Tai wedi bod yn is na'r targed gofyniad tai blynyddol cyfartalog dros dair blynedd yn olynol. Gall fod nifer o resymau lleol a chenedlaethol ehangach am y niferoedd isel. Mae'r farchnad dai yn y Parc Cenedlaethol yn lleol ei natur, gan ddibynnu ar adeiladwyr lleol bach a phrosiectau hunan-adeiladu ar safleoedd bach. Nid oes unrhyw adeiladwyr tai rhanbarthol yn weithredol yn y farchnad ac felly ychydig iawn o adeiladu hapfasnachol o dai marchnad agored a thai fforddiadwy a geir. Gall y gostyngiad fod yn rhannol oherwydd yr amgylchedd benthyca anodd i ddatblygwyr, adeiladwyr bach, a phrosiectau hunan-adeiladu.
- d) Mae'r Tafllwybr Tai yn dangos diffyg blynyddol yn erbyn y Gofyniad Tai a Ragwelir Blynyddol (GTRh) yn ystod 2021/22 gyda'r nifer a gwblhawyd eleni 38 uned yn is na'r hyn a ragwelwyd (51 GTRh o'i gymharu â'r 13 o dai a gwblhawyd, - 75% mewn termau canrannol). Mae nifer yr anheddau sydd wedi'u cwblhau'n flynyddol wedi bod yn gyson is na'r (GTRh) o 51 annedd y flwyddyn ers 2016-17. Mae diffyg o -42% ar gyfer y gyfradd adeiladu gronol ofynnol o ddechrau cyfnod y cynllun, 2016-17, hyd at 31 Mawrth 2022. Mae'r cynllun yn disgyn yn sylweddol is na'r hyn a fwriedir.

- dd) Mae nifer yr unedau tai fforddiadwy y rhoddir caniatâd cynllunio iddynt y flwyddyn yn llai nag 21 uned am 3 blynedd yn olynol. Mae angen adolygiad polisi gan nad yw tai fforddiadwy yn cael eu darparu. Mae'r pwysau cynyddol ar y farchnad dai leol a waethgyd gan Covid 19 a'r effaith ddilynol ar gynaliadwyedd cymunedau lleol yn awgrymu efallai y bydd angen i bolisiâu'r CDLI yn y dyfodol ganolbwyntio ar gyflawni tai marchnad leol hygyrch a thai fforddiadwy.
- e) Mae'r niferoedd tai AMB dros y 3 blynedd gyntaf o fonitro (a phellach) yn dangos, yn yr hinsawdd economaidd bresennol, nad yw'r nifer isel o ddatblygiadau tai sector breifat yn darparu tai fforddiadwy yn y Parc Cenedlaethol a bod darpariaeth tai fforddiadwy yn dibynnu'n fawr ar Gymdeithasau Tai. Nid oes unrhyw ddyraniadau preifat yn cael eu cyflwyno ar gyfer datblygiad, ac felly nid ydynt yn darparu cyfraniad o dai fforddiadwy. Nid oes unrhyw ddyraniadau sector preifat mawr, safleoedd ar hap na safleoedd eithriadig yn cael eu cyflwyno, sy'n golygu nad yw'r cyfraniad % gofynnol o dai fforddiadwy o safleoedd o'r fath yn cael ei ddarparu.
- f) Cyhoeddwyd amcanestyniadau aelwydydd sail-2018 ar gyfer y Parc Cenedlaethol ym mis Mai 2021. Mae'r rhagamcanion hyn yn amcangyfrif y bydd poblogaeth y Parc yn gostwng 1.92% rhwng 2018 a 2028. Yn ystod yr un cyfnod rhagwelir y bydd nifer yr aelwydydd yn Eryri yn cynyddu o 40 uned (0.3%), cynnydd bychan iawn o fewn cyfnod o 10 mlynedd. Mae poblogaeth sy'n gostwng a chyfraddau ffurfio aelwydydd newydd arafach yn awgrymu y gallai ffigwr gofyniad tai cyffredinol is fod yn fwy addas wrth adolygu'r CDLI. Byddai ffigwr gofyniad tai is hefyd yn adlewyrchu'r hyn a gwblhawyd yn y gorffennol a gallu'r diwydiant datblygu tai presennol i gyflawni o fewn y Parc Cenedlaethol.
- ff) Mae'r holl geisiadau cynllunio a ganiatawyd ar gyfer tai ers mabwysiadu'r CDLI wedi'u penderfynu yn unol â Pholisi Strategol C: Strategaeth Datblygu Gofodol ac felly wedi cydymffurfio â'r brif strategaeth ofodol a amlinellir yn y Cynllun. Oherwydd graddfa gymharol fach y datblygiad newydd ac felly nifer isel o unedau tai o fewn y Parc Cenedlaethol, gall datblygiad nas rhagwelwyd ar hap-safle neu safle mawr a gwblhawyd o fewn blwyddyn arwain at fynd y tu hwnt i'r targed % ar gyfer haen anheddu benodol ar gyfer y flwyddyn benodol honno a gall gael effaith ddwys ar y targed % (gweler MF 25)
- g) Mae gan ddynodiad Parth Menter Eryri ar safleoedd yn Nhrawsfynydd a Llanbedr y potensial i greu cyfleoedd cyflogaeth cynaliadwy newydd. Mae'r safleoedd wedi'u dyrannu'n ffurfiol yn CDLI mabwysiedig Eryri 2016-2031, drwy Ddynodiad Ardal Fenter Llywodraeth Cymru, ac Ardal Ffocws Dangosol yn Llanbedr. Mae polisi seiliedig ar feini prawf hefyd wedi ei fabwysiadu ar gyfer ymdrin â datblygiadau ar y safleoedd, a bydd angen i ddatblygiadau hefyd gydymffurfio â pholisïau perthnasol eraill o fewn CDLIE 2016-2031. Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau datblygu ym Mharth Menter Trawsfynydd na Llanbedr yn ystod cyfnod yr AMB.
- ng) Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer cynlluniau Hydro / trydan dŵr yn ystod y tair blynedd flaenorol o fonitro o gymharu â 35 o geisiadau a dderbyniwyd rhwng 2018/2019. Tybir bod hyn oherwydd y newidiadau mewn Taliadau tariff.
- h) Mae 834.42m2 o arwynebedd llawr cyflogaeth newydd wedi'i ganiatáu yn ystod 2020/2021 yn y Parc Cenedlaethol.
- i) Rhoddwyd caniatâd i 29 o geisiadau, yn ymwneud â thwristiaeth, yn ystod y cyfnod monitro blynyddol hwn. Roedd y rhain yn cynnwys datblygiadau fel:
- amrywiol geisiadau ynghylch lleoli podiau llety ymwelwyr ynghyd â gwaith ategol (4 cais).
 - amrywiol geisiadau yn ymwneud ag estyniadau, addasiadau a gwelliannau i safleoedd carafanau sefydlog a siales, yn ogystal â safleoedd carafanau teithiol a phebyll (6 cais).

- trosi adeiladau allanol yn unedau llety gwyliau
- j) Rhwng 2020 a 2021, cymeradwywyd 5 cais i wella cyfleusterau cymunedol mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd.
- l) Ni fu unrhyw ddatblygiad neu fawr ddim datblygiad o bwys i effeithio ar bolisiau eraill yn y Cynllun.

3 CAMAU NESAF

Mae tystiolaeth yr Adroddiad Monitro Blynyddol, newidiadau cyd-destunol sylweddol ynghyd â chyhoeddi Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040 (y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol) ynghyd â newidiadau mewn polisi cenedlaethol wedi amlygu'r angen i adolygu'r CDLI. Mae Adran 69 o'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cynllunio lleol gynnal adolygiad o'r CDLI mabwysiedig ac adrodd ar eu canfyddiadau i Lywodraeth Cymru drwy Adroddiad Adolygu. Bydd angen i'r Adroddiad Adolygu amlinellu pa wybodaeth a ystyrir i lywio adolygiad o'r cynllun a pham a sut mae'r canfyddiadau'n effeithio ar weledigaeth, nodau, amcanion a Strategaeth y CDLI. Bydd angen i'r Adroddiad Adolygu adolygu pob maes pwnc gan nodi'r hyn sydd angen ei newid a pha sylfaen dystiolaeth sydd angen ei diweddarau. Bydd yr Adroddiad Adolygu yn rhan allweddol o'r sylfaen dystiolaeth sy'n sail i ffurf a chynnwys y cynllun diwygiedig. Bydd angen i'r Adroddiad Adolygu hefyd ddod i gasgliad clir ynghylch a ddylid dilyn adolygiad byr neu weithdrefn adolygu lawn. Er mwyn gwneud yr Adroddiad Adolygu mor gadarn â phosibl a chyfiawnhau ei gasgliadau, bydd angen i'r ACLI ymgynghori â chyrrff ymgynghori penodol a chyffredinol ar ei ganfyddiadau a'i gasgliadau.

4 GOBLYGIADAU ADNODDAU

Nid oes unrhyw oblygiadau o ran adnoddau.

5 ARGYMHELLIAD

Trafod a chymeradwyo cynnwys Adroddiad Monitro Blynyddol 2021-22, gydag unrhyw newidiadau ychwanegol a gyflwynwyd ac a gytunwyd gan yr aelodau. I drafod a chytuno ar yr angen i gynnal adolygiad o Gynllun Datblygu Lleol Eryri 2016-2031 mabwysiedig o ganlyniad i dystiolaeth yr Adroddiad Monitro Blynyddol, newidiadau cyd-destunol cenedlaethol a lleol sylweddol, cyhoeddi Cymru'r Dyfodol: Cynllun Cenedlaethol 2040 (y Cynllun Cenedlaethol). Fframwaith Datblygu ynghyd â newidiadau eraill mewn polisi cenedlaethol. Cytuno ar y cam nesaf o gynnal adolygiad o Gynllun Datblygu Lleol Eryri 2016-2031 mabwysiedig, trwy baratoi Adroddiad Adolygu ac adrodd ar y canfyddiadau i Lywodraeth Cymru.

6 PAPURAU CEFNDIR

Yn unol â'r adroddiad.

AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL ERYRI

CYNLLUN DATBLYGU LLEOL ERYRI

ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL

am y cyfnod 1^{af} Ebrill 2021 i 31^{ain} o Fawrth 2022

Hydref 2022

Cynnwys

1	CYFLWYNIAD	3
2	Y STRATEGAETH DDATBLYGU	10
3	DIOGELU, GWELLA A RHEOLI'R AMGYLCHEDD NATURIOL	16
4	DIOGELU A GWELLA TREFTAETH DIWYLLIANNOL	37
5	HYRWYDDO CYMUNEDAU IACH A CHYNALIADWY	54
6	CEFNOGI ECONOMI WLEDIG GYNALIADWY	94
7	HYRWYDDO HYGRCHEDD A CHYNHWYSIAD	112
	ATODIAD 1: Fframwaith Monitro Gwerthuso Cynaliadwyedd	118
	ATODIAD 2: CYNNYDD CANLLAWIAU CYNLLUNIO ATODOL	146
	ATODIAD 3: CYNNYDD AR SAFLEOEDD TAI WEDI'U DYRANNU	147
	ATODIAD 4: TAFLWYBR TAI	149
	ATODIAD 5: Data Treth Gyngor fesul Cyngor Cymuned	152

1 CYFLWYNIAD

- 1.1 Cafodd Cynllun Datblygu Lleol Eryri diwygiedig 2016-31 (CDLI) ei fabwysiadu ar 6ed Chwefror 2019. Mae monitro CDLI Eryri yn broses barhaus ac nid yw'n dod i ben unwaith y bydd y cynllun yn cael ei fabwysiadu. Nod yr Adroddiad Monitro Blynyddol yw dangos i ba raddau y mae strategaeth CDLI Eryri yn cael ei gyflawni, a yw'r polisiau yn gweithio ai peidio, neu lle mae polisi yn 'ddi-rym'. Mae hyblygrwydd o fewn system y CDLI yn caniatáu i addasiadau a diwygiadau gael eu gwneud i bolisiau, gan wneud y cynllun yn berthnasol ac yn ymatebol i newid. Gellir gwneud addasiadau o'r fath, os oes angen, trwy gyfrwng adolygiad ffurfiol o'r Cynllun Datblygu Lleol.
- 1.2 Dyma'r trydydd Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB), ers mabwysiadu'r CDLI Eryri diwygiedig ac mae'n cwmpasu'r cyfnod Ebrill 2021 hyd ddiwedd Mawrth 2022. Mae'r AMB yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31^{ain} o Hydref bob blwyddyn
- 1.3 Mae gan CDLI Eryri fframwaith monitro mabwysiedig ar waith i lywio'r canfyddiadau yn yr AMB. Nod yr adroddiad hwn yw dilyn strwythur tebyg i ddogfen datganiad ysgrifenedig CDLI Eryri ac mae'n defnyddio'r un penawdau penodau. Mae pob adran yn nodi'r amcanion CDLI perthnasol, ac unrhyw faterion cyd-destunol allweddol sy'n codi yn ystod y cyfnod monitro. Mae astudiaethau achos hefyd wedi'u cynnwys ar ddiwedd pob pennod (lle bo hynny'n berthnasol) i ddarparu enghreifftiau o sut mae polisiau wedi'u hystyried wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio. Mae'r fframwaith monitro hefyd yn cynnwys cyfeiriad at sefydliadau eraill a chynlluniau a strategaethau eraill a allai gael dylanwad rhagweithiol ar weithredu polisiau.

Dangosyddion, Targedau a lefelau Sbarduno

- 1.4 Mae dangosyddion, targedau a lefelau sbarduno wedi'u nodi i asesu perfformiad polisiau ac amcanion. Nodir dylanwadau allanol sydd y tu hwnt i reolaeth yr Awdurdod hefyd. Bydd y sbardunau a gynhwysir yn y drefn fonitro yn rhoi arwydd cynnar o berfformiad y Cynllun ac o bosibl pa mor eang y gallai fod angen i adolygiad o'r Cynllun fod.
- 1.5 Pan weithredir pwyntiau sbarduno, mae angen ymchwilio i ddeall pam nad yw polisiau a chynigion yn cael eu gweithredu yn ôl y bwriad a phenderfynu pa gamau fydd yn angenrheidiol. Mae'r camau canlynol wedi'u cynnwys ar gyfer pob dangosydd yn yr AMB i roi eglurder ar y camau i'w cymryd.

Parhau i Fonitro: Mae polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.
Hyfforddiant Angenrheidiol: Nid yw polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu yn ôl y bwriad ac mae angen hyfforddiant swyddogion neu Aelodau.
Canllawiau Cynllunio Atodol Angenrheidiol: Nid yw polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu yn ôl y bwriad ac mae angen arweiniad pellach, a allai olygu paratoi CCA ychwanegol.
Archwiliad Pellach / Ymchwil Angenrheidiol: Nid yw polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu yn ôl y bwriad ac mae angen archwilio a / neu ymchwiliad pellach.
Angen Adolygiad Polisi: Nid yw polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu ac maent yn methu â chyflawni; efallai y bydd angen adolygiad o'r polisi penodol.
Adolygiad o'r Cynllun: Nid yw polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu ac nid yw strategaeth y cynllun yn cael ei gweithredu, gan sbarduno adolygiad ffurfiol cyn yr adolygiad statudol 4 blynedd.

Monitro Gwerthusiad Cynaliadwyedd

- 1.6 Mae'r Asesiad Amgylcheddol Strategol Terfynol a'r Gwerthusiad o Gynaliadwyedd (2019), a gynhaliwyd fel rhan o'r Adolygiad o Gynllun Datblygu Lleol Eryri, yn darparu fframwaith monitro amlinellol a chyngor ar gyfer monitro effeithiau sylweddol gweithredu'r CDLI. Defnyddir hyn er mwyn;
- Bennu perfformiad y cynllun a'i gyfraniad at amcanion a thargedau
 - Adnabod perfformiad mesurau lliniaru
 - Llenwi bylchau data a nodwyd yn gynharach yn y broses GC
 - Nodi effeithiau cynaliadwyedd annymunol
 - Cadarnhau a oed rhagfynegiadau cynaliadwyedd yn gywir
- 1.7 Mae Llawlyfr Cynlluniau Datblygu Llywodraeth Cymru (2020) yn ei gwneud yn ofynnol i fframweithiau monitro ganolbwyntio ar 'effeithiau amgylcheddol sylweddol' gweithredu Cynllun Datblygu Lleol, gyda'r prif ddiben o nodi effeithiau andwyol nas rhagwelwyd ac, os oes angen, nodi a chymryd camau adferol priodol. Mae rheoliadau'r CDLI yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Cynllunio Lleol gynhyrchu Adroddiadau Monitro Blyneddol sy'n caniatáu i fframwaith monitro'r Gwerthusiad o Gynaliadwyedd i gael ei integreiddio i waith monitro'r cynllun. Mae coladu data monitro yn gyfle i ddiweddarau gwybodaeth waelodlin a bydd yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth sylfaenol i lywio adolygiad o'r cynllun a diwygiadau neu amnewidiadau dilynol i'r cynllun.
- 1.8 O ran adolygu Cynllun Datblygu Lleol, mae Llawlyfr Cynlluniau Datblygu Llywodraeth Cymru (2020) yn nodi mai'r man cychwyn yw diweddarau'r sefyllfa waelodlin.
- 1.9 Mae dadansoddiad wedi'i wneud ar sut mae'r Cynllun yn cyfrannu at y Gwerthusiad o Gynaliadwyedd. Mae hwn wedi'i gynnwys yn Atodiad 1. Ystyrir nad oes unrhyw faterion sylweddol o bryder wedi codi yn ystod y cyfnod monitro i newid y Gwerthusiad Cynaliadwyedd yn sylweddol.

CANFYDDIADAU ALLWEDDOL A CHRYNODEB GWEITHREDOL

1.10 Y prif gasgliadau ar gyfer yr adroddiad monitro blynyddol yw bod:yr angen i adolygu'r CDLI wedi dod yn fwyfwy amlwg. Er na chaniatawyd unrhyw ddatblygiadau sylweddol sy'n tansellio Strategaeth Datblygu Gofodol y Cynllun presennol na'i bolisiau strategol, mae'r angen i adolygu'r CDLI a'i Strategaeth wedi dod yn amlwg. Mae newidiadau sylweddol wedi digwydd yng nghyd-destun polisi cynllunio, yn enwedig ar lefel genedlaethol gyda chyhoeddi Cymru'r Dyfodol a rhifynnau wedi'u diweddarau o Bolisi Cynllunio Cymru (PCC). Bydd angen adolygu'r CDLI i adlewyrchu'r pwyslais yn y dogfennau hyn ar egwyddorion creu lleoedd a datblygu cynaliadwy, gan gynnwys y Canlyniadau Cenedlaethol Creu Lleoedd Cynaliadwy. Mae effeithiau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd y coronafeirws wedi cael canlyniadau pellgyrhaeddol ac wedi codi materion arwyddocaol ar gyfer llunio polisiau yn Eryri yn y dyfodol. Mae'r pandemig wedi amlygu pwysigrwydd iechyd a lles, mynediad at wasanaethau, cadernid economaidd, cysylltedd digidol a gwerth yr amgylchedd naturiol. Rydym wedi gweld gwerth o'r newydd yn cael ei roi ar ddarparu gwasanaethau lleol, bwyd lleol, a manau gwyrdd o ansawdd lleol yn ogystal â'r angen am ddatblygiadau cynaliadwy, carbon isel a seilwaith i ymateb i'r argyfyngau hinsawdd a natur. Bydd angen i adolygiad y CDLI sicrhau bod pobl yn gallu byw'n lleol a bod cymunedau'n dod yn fwy cynaliadwy a gwydn i'r dyfodol.

Y prif benawdau o'r fframwaith monitro blynyddol yw:

- Ni chaniatawyd unrhyw ddatblygiadau arwyddocaol sy'n tansellio pwrpasau statudol y Parc Cenedlaethol.
- Mae'r holl geisiadau cynllunio a dderbyniwyd ers mabwysidu CDLI Eryri diwygiedig (2016-2031) wedi cael eu pennu yn unol â'r Strategaeth Ddatblygu Ofodol.
- Mae polisiau CDLI Eryri wedi bod yn effeithiol wrth bennu ceisiadau cynllunio defnydd tir ac wrth amddiffyn apeliadau.
- Bu Caniatadau a Chwblhadau Tai yn is na'r targed gofyniad tai blynyddol cyfartalog dros dair blynedd yn olynol. Gall fod nifer o resymau lleol a chenedlaethol ehangach am y niferoedd isel. Mae'r farchnad dai yn y Parc Cenedlaethol yn lleol ei natur, gan ddibynnu ar adeiladwyr lleol bach a phrosiectau hunan-adeiladu ar safleoedd bach. Nid oes unrhyw adeiladwyr tai rhanbarthol yn weithredol yn y farchnad ac felly prin iawn yw'r adeiladu hapfasnachol o dai marchnad agored a thai fforddiadwy. Gall y gostyngiad fod yn rhannol oherwydd yr amgylchedd benthyca anodd i ddatblygwyr, adeiladwyr bach, a phrosiectau hunan-adeiladu.
- Mae'r Taflwybr Tai yn dangos diffyg blynyddol yn erbyn y Gofyniad Tai a Ragwelir Blynyddol (GTRh) yn ystod 2021/22 gyda'r nifer a gwblhawyd eleni 38 uned yn is na'r hyn a ragwelwyd (51 GTRh o'i gymharu â 13 o dai a gwblhawyd mewn gwirionedd, -75% mewn termau canrannol). Mae nifer yr anheddau sydd wedi'u cwblhau'n flynyddol wedi bod yn gyson is na'r (GTRh) o 51 annedd y flwyddyn ers 2016-17. Mae diffyg o -42% ar gyfer y gyfradd adeiladu gronol ofynnol o ddechrau cyfnod y cynllun, 2016-17, hyd at 31 Mawrth 2022. Mae'r cynllun yn disgyn yn sylweddol is na'r hyn a fwriedir.
- Mae nifer yr unedau tai fforddiadwy y rhoddir caniatâd cynllunio iddynt y flwyddyn yn llai nag 21 uned am 3 blynedd yn olynol. Mae angen adolygiad polisi gan nad yw tai fforddiadwy yn cael eu darparu. Mae'r pwysau cynyddol ar y farchnad dai leol a

waethygydd gan Covid-19 a'r effaith ddilynol ar gynaliadwyedd cymunedau lleol yn awgrymu efallai y bydd angen i bolisiau CDLI yn y dyfodol ganolbwyntio ar gyflawni tai marchnad leol hygyrch a thai fforddiadwy.

- Mae niferoedd tai yr AMB dros y 3 blynedd gyntaf o fonitro (a phellach) yn dangos, yn yr hinsawdd economaidd bresennol, nad yw nifer isel y datblygiadau tai sector preifat yn darparu tai fforddiadwy o fewn y Parc Cenedlaethol a bod darpariaeth tai fforddiadwy yn ddibynnol iawn ar Gymdeithasau Tai. Nid oes unrhyw ddyraniadau preifat yn cael eu cyflwyno ar gyfer eu datblygu, ac felly nid ydynt yn darparu cyfraniad o dai fforddiadwy. Nid oes unrhyw ddyraniadau sector preifat mawr, safleoedd ar hap na safleoedd eithriadig yn cael eu cyflwyno, sy'n golygu nad yw'r cyfraniad % gofynnol o dai fforddiadwy o safleoedd o'r fath yn cael ei ddarparu.
- Cyhoeddwyd amcanestyniadau cartrefi 2018 ar gyfer y Parc Cenedlaethol ym mis Mai 2021. Mae'r rhagamcanion hyn yn amcangyfrif y bydd poblogaeth y Parc yn gostwng 1.92% rhwng 2018 a 2028. Yn ystod yr un cyfnod rhagwelir y bydd yr aelwydydd yn Eryri yn cynyddu 40 uned (0.3%), cynnydd cymedrol iawn o fewn cyfnod o 10 mlynedd. Mae poblogaeth sy'n gostwng a chyfraddau ffurfio cartrefi newydd arafach yn awgrymu y gallai ffigur gofynion tai cyffredinol is fod yn fwy addas wrth adolygu'r CDLI. Byddai ffigur gofynion tai is hefyd yn adlewyrchu niferoedd a gwblhawyd yn y gorffennol a gallu'r diwydiant datblygu tai cyfredol i gyflawni yn y Parc Cenedlaethol.
- Penderfynwyd ar yr holl geisiadau cynllunio a roddwyd ar gyfer tai ers mabwysiadu'r CDLI yn unol â Pholisi Strategol C: Strategaeth Datblygu Gofodol ac felly maent wedi cydymffurfio â'r brif strategaeth ofodol a amlinellir yn y Cynllun. Oherwydd graddfa gymharol fach datblygiad newydd ac felly nifer isel o unedau tai yn y Parc Cenedlaethol, gall datblygiad annisgwyl ar safle annisgwyl neu safle mawr a gwblhawyd o fewn blwyddyn arwain at ragori ar y % targed ar gyfer haen anheddiad ar gyfer y flwyddyn benodol honno ac fe all gael effaith ddwys ar y % targed (gweler MF25).
- Mae gan ddynodiad Parth Menter Eryri ar safleoedd yn Nhrawsfynydd a Llanbedr y potensial i greu cyfleoedd cyflogaeth cynaliadwy newydd. Mae'r safleoedd wedi'u dyrannu'n ffurfiol yn CDLI Eryri mabwysiedig 2016-2031, trwy Ddynodiad Parth Menter Llywodraeth Cymru, ac Ardal Ffocws Ddangosol yn Llanbedr. Mabwysiadwyd polisi sy'n seiliedig ar feini prawf hefyd i ddelio â datblygiadau ar y safleoedd, a bydd angen i ddatblygiad hefyd gydymffurfio â pholisiau perthnasol eraill o fewn CDLI 2016-2031. Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau am ddatblygiad ym Mharth Menter Trawsfynydd na Llanbedr yn ystod cyfnod yr AMB.
- Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau am gynlluniau Hydro / Trydan dŵr yn ystod y tair blynedd flaenorol o fonitro o gymharu â 35 cais a dderbyniwyd rhwng 2018/2019. Tybir bod hyn oherwydd y newidiadau mewn taliadau Tariff.
- Mae 834.42 m² o arwynebedd llawr cyflogaeth newydd wedi cael ei ganiatáu yn ystod 2020 / 2021 yn y Parc Cenedlaethol.
- Cafodd 29 cais, perthnasol i dwristiaeth, ganiatâd yn ystod y cyfnod monitro blynyddol. Roedd y rhain yn cynnwys datblygiadau fel:

- amrywiol geisiadau ynglŷn â lleoli podiau llety ymwelwyr ynghyd â gwaith atodol (4 cais).
 - amrywiol geisiadau yn ymwneud ag estyniadau, addasiadau a gwelliannau i safleoedd carafanau sefydlog a siales, yn ogystal â safleoedd carafanau teithiol a phebyll (6 chais).
 - addasu adeiladau allanol yn unedau llety gwyliau
- Rhwng 2020 a 2021, cymeradwywyd 5 gais i wella cyfleusterau cymunedol mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd.
 - Ni fu unrhyw ddatblygiad arwyddocaol, os o gwbl, i effeithio ar bolisiau eraill yn y Cynllun.

CYD-DESTUN CYFFREDINOL

Ceisiadau cynllunio 2021 - 2022

- 1.11 Penderfynodd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar 415 o geisiadau cynllunio yn ystod 2021 - 22, gan gynnwys Ceisiadau i Ryddhau Amodau, Diwygiadau ansylweddol, a Caniatadau Adeiladau Rhestredig. Mae nifer y ceisiadau cynllunio a dderbyniwyd wedi bod yn is yn y ddwy flynedd ddiwethaf, gyda pandemig coronafirws yn debygol o fod wedi dylanwadu ar y nifer o geisiadau sydd wedi cael eu cyflwyno y llynedd. Fodd bynnag, yn unol â blynyddoedd blaenorol, mae cymeradwyaethau wedi parhau i fod yn uchel ar 83%.
- 1.12 Yn dilyn mabwysiadu CDLIE (2016-2031) ym mis Chwefror 2019, mae'r Awdurdod wedi bod yn monitro yr holl benderfyniadau cynllunio a wneir yn ôl y math o ddatblygiad arfaethedig yn y Parc Cenedlaethol. Mae'r tabl canlynol yn rhoi darlun cliriach o'r math o ddatblygiad a benderfynwyd yn ystod 2021 - 22, ac mae'n dangos patrwm tebyg i batrwm blynyddoedd blaenorol.

Math o Ddatblygiad	Canran %
Hysbysebion ac arwyddion	1.3
Amaethyddiaeth a Physgodfeydd	9.8
Meysydd Parcio	1.3
Gwasanaethau Cymunedol	1.9
Coedwigaeth	0.3
Llety Gwyliau - Trosi	6.3
Parciau Gwyliau	1.6
Datblygiadau Deiliaid Tai	47.9
Diwydiant a Busnes	2.5
Mwynau	0.0
Mân Ddatblygiadau Adeiladau Eraill	0.0
Hamdden a Hamddena	3.5
Adnewyddadwy – Trydan dŵr / Hydro	0.3
Adnewyddadwy - Arall	1.3
Adnewyddadwy – Ynni Heulol / Solar	0.0
Preswyl	17.6
Bwytai a Chaffis	1.3
Manwerthu	0.3
Carafanau Statig	1.9
Pebyll a charafanau teithiol	1.6
Trafnidiaeth	0
Cyfleustodau a seilwaith	3.5

Defnyddio Polisiâu Cynllun Datblygu Lleol Eryri

- 1.13 Mae 46 o bolisiâu yn y CDLI 2016-2031 a fabwysiadwyd. Mae 40 o bolisiâu wedi cael eu cymryd i ystyriaeth wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio yn ystod 2021-22. Ni ddefnyddiwyd 6 o'r polisiâu o fewn y cyfnod monitro. Y polisiâu na chawsant eu defnyddio yw'r rhai a ganlyn;

- Polisi Strategol Ch: Seilwaith Cymdeithasol a Ffisegol mewn Datblygiadau Newydd
- Polisi Strategol Dd: Newid Hinsawdd
- Polisi Strategol E (1): Datblygu Mwynau ar Raddfa Fawr
- Polisi Strategol E (2): Datblygu Mwynau ar Raddfa Fawr
- Polisi Strategol E (3): Symud Gwastraff Llechi a Chwareli Cerrig Adeiladu
- Datblygu 13: Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr
- Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri

Apeliadau

1.14 O'r pum apêl yn ystod 2021 -2022, gwrthodwyd tair, cynhaliwyd un a chafodd un arall ganiatâd cynllunio gydag amodau. Roedd yr apeliadau hyn yn cynnwys 5 o aneddiadau cefnogaeth byw yn Nolgellau a caniatad am barhad i ddefnyddio safle ar gyfer stoc marw yn Llanbedr.

Penderfyniadau yn unol â pholisïau CDLI Eryri

1.15 Rhwng 2021 a 2022, caniatwyd dau gais cynllunio (0.48% o'r holl geisiadau) yn groes i argymhelliad y swyddog. Roedd y rhain yn cynnwys ceisiadau i godi annedd, a newid defnydd rhan o adeilad amaethyddol.

Cyfarfod blynyddol gydag asiantau a chynllunwyr

1.16 Ni chynhaliwyd cyfarfodydd gydag asiantau a chynllunwyr yn ystod 2021-22.

2 Y STRATEGAETH DDATBLYGU

Nod y Strategaeth:

2.1 Sut rydym yn cwrdd â phrif nod, amcanion strategol a strategaeth dwf y cynllun?

Cyd-destun

Pwrpasau a dyletswydd y Parc Cenedlaethol

2.2 Mae pwrpasau a dyletswydd y Parc Cenedlaethol yn darparu ffocws strategol pwysig i'r CDLI, gan eu bod yn helpu i ddiffinio graddfa a lleoliad datblygiad yn yr ardal yn y dyfodol. Mae rhain yn:

- Gwarchod a gwella harddwch naturiol, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol yr ardal.
- Hyrwyddo cyfleoedd i'r cyhoedd ddeall a mwynhau rhinweddau arbennig yr ardal.

Yn ogystal, mae'n ddyletswydd ar y Parc Cenedlaethol i:

- Geisio meithrin lles cymdeithasol ac economaidd y cymunedau lleol yn ardal y Parc

2.3 Mae pwrpasau a dyletswydd economaidd-gymdeithasol y Parc Cenedlaethol, gyda chefnogaeth egwyddor Sandford¹ a phrawf Silkin² yn gosod fframwaith statudol clir ar gyfer cynllunio datblygu yn y Parc Cenedlaethol. Mae'r dibenion a'r pwrpasau hyn yn darparu ffocws strategol pwysig i'r Cynllun ac yn helpu i ddiffinio cwrpas datblygu yn yr ardal yn y dyfodol.

Datblygu cynaliadwy

2.4 Datblygu cynaliadwy yw ail ffocws allweddol y cynllun. Mae pwrpasau a dyletswydd y Parc Cenedlaethol yn darparu 'cyd-destun arbennig' ar gyfer cynaliadwyedd. Mae **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015)** yn ymwneud ag ymgorffori'r egwyddor o ddatblygu cynaliadwy yn yr holl waith a wneir gan gyrrff cyhoeddus ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i bob corff cyhoeddus nodi sut y byddant yn datblygu'r 7 nod lles a nodir yn y Ddeddf. Amlinellwyd y berthynas rhwng y CDLI Eryri diwygiedig a'r Nodau Lles yn ystod cam paratoi'r cynllun ac mae'r CDLI diwygiedig yn ategu'r nodau llesiant yn gadarnhaol.

¹ Os yw'n ymddangos bod gwrthdaro anghymodlon rhwng y pwrpasau statudol, bydd mwy o bwys ar y pwrpas o warchod a gwella harddwch naturiol, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol y Parc Cenedlaethol.

² Mae prawf Silkin ar gyfer datblygiad mawr yn gofyn 'a yw'r datblygiad yn hollol angenrheidiol er budd cenedlaethol ac onid oes datrysiad, ffynhonnell na chyflenwad amgen posibl?'

Graddfa Datblygiad

- 2.5 Mae'r berthynas rhwng graddfa'r datblygiad a'i leoliad yn bwysig wrth ystyried yr effaith ar y dirwedd. O'i gymharu ag ardaloedd awdurdodau cynllunio mwy o faint, mae graddfa'r datblygiad a gynigir yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri yn gymedrol. Ystyrir bod graddfa a lleoliad y datblygiad yn bwysig wrth asesu effaith datblygiad ar dirwedd y Parc Cenedlaethol. O ystyried amgylchedd sensitif y Parc a graddfa'r cymunedau lleol, gallai datblygiad mwy gael effeithiau sylweddol ar gymeriad y dirwedd ac uniondeb amgylchedd y Parc. Mae polisi cenedlaethol yn glir yn yr ystyr na ddylai datblygiad mawr ddigwydd mewn Parciau Cenedlaethol ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. Nodir hyn ym Mholisi Strategol B: Datblygiad Mawr. **Nid oes unrhyw geisiadau cynllunio wedi'u cymeradwyo ers eu mabwysiadu yn groes i Bolisi Strategol B: Datblygiad Mawr.**

Strategaeth Datblygu Gofodol

- 2.6 Mae poblogaeth Eryri yn fach ac yn wasgaredig yn ddaearyddol ac mae graddfa'r datblygiad newydd arfaethedig yn gymharol fach i wasanaethu'r boblogaeth bresennol. Mae'r Strategaeth Datblygu Gofodol yn ceisio cynnal hyfywedd a bywiogrwydd cymunedau lleol mewn ffordd gynaliadwy sy'n briodol i'r Parc Cenedlaethol. Rhaid i lefel y datblygiad fod yn gymesur â maint a phoblogaeth aneddiadau unigol a'u gallu i ddarparu ar gyfer datblygiad pellach. Nod Polisi Strategol C (PS: C) yw cyfeirio datblygiad o bob math i'r lleoliad mwyaf priodol. Mae PS: C yn caniatáu ar gyfer datblygu tai newydd, cyflogaeth a darparu gwasanaethau a chyfleusterau mewn aneddiadau yn ôl eu dynodiad yn yr hierarchaeth aneddiadau, gyda'r nod cyffredinol o wneud cymunedau'n fwy hunangynhaliol. Y Bala a Dolgellau yw'r canolfannau gwasanaeth lleol lle bydd y mwyafrif o ddatblygiadau cysylltiedig â thai a chyflogaeth yn digwydd. Ystyrir bod gan Aneddiadau Gwasanaeth y gallu i ategu'r gwasanaethau a ddarperir gan y Canolfannau Gwasanaethau Lleol. Fodd bynnag, oherwydd cyfyngiadau amgylcheddol a thirwedd yn y Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac yn yr Anheddiad Setliad, mae hyn yn cyfyngu ar eu gallu i ddarparu ar gyfer datblygiad newydd. Felly mae peth o'r gallu hwn wedi'i ddargyfeirio tuag at yr Aneddiadau Eilaidd, sef y pentrefi mwy. Mae'r strategaeth yn cydnabod bod tai ar raddfa fach, cyflogaeth a datblygiad arall mewn Aneddiadau Eilaidd, Aneddiadau Llai ac weithiau yng nghefn gwlad agored yn gynaliadwy lle mae cyfleoedd priodol yn codi. **Mae'r holl geisiadau cynllunio a dderbyniwyd ers mabwysiadu'r CDLI Eryri diwygiedig (2016-2031) wedi'u penderfynu yn unol â Pholisi Strategol C: Strategaeth Datblygu Gofodol ac felly yn unol â'r brif strategaeth ofodol a amlinellir yn y Cynllun.** Mae mwy o fanylion ynghylch dosbarthiad cydsyniadau tai a tai a gwblhawyd rhwng haenau aneddiadau ym Mhennod 7: Hyrwyddo Cymunedau Iach a Chynaliadwy.

Ystyriaethau i i lywio adolygiad o CDLI Eryri

Cymru'r Dyfodol: Cynllun Cenedlaethol 2040

- 2.7 Cymru'r Dyfodol: Cyhoeddwyd Cynllun Cenedlaethol 2040 (y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol) ym mis Chwefror 2021. Mae Cymru'r Dyfodol, sy'n pennu'r cyfeiriad ar gyfer datblygu yng Nghymru rhwng 2020 a 2040, yn gynllun datblygu gyda strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol drwy gyfrwng y system gynllunio, gan gynnwys cynnal a datblygu economi fywiog, cyflawni datgarboneiddio a chydnerthedd hinsawdd, datblygu ecosystemau cryf a gwella iechyd a lles ein cymunedau. Mae Cymru'r Dyfodol yn gynllun gofodol, sy'n golygu ei fod yn gosod cyfeiriad ar gyfer ble y dylem fod yn buddsoddi mewn seilwaith a datblygu er lles Cymru a'i phobl. Mae'n gosod yr her o gyflawni'r gwelliannau hyn i'r sector cyhoeddus, y sector breifat a'r trydydd sector. Mae'n nodi'n glir pa mor bwysig yw cynllunio seilwaith a datblygiad newydd mewn ffordd sy'n ategu ei gilydd yn

hytrach na blaenoriaethau sy'n cystadlu â'i gilydd, gan sicrhau y manteisir i'r eithaf ar gyfleoedd a bod buddion lluosog yn cael eu cyflawni. Bydd yn bwysig bod diwygiadau o Gynllun Datblygu Lleol Eryri yn y dyfodol yn cydymffurfio â Chymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040. Rhoddir ystyriaeth bellach i'r blaenoriaethau a nodir yn 'Cymru'r Dyfodol' ym mhenodau perthnasol yr AMB.

Diweddariadau Polisi Cynllunio Cymru

2.8 Ers mabwysiadu CDLI Eryri mae Polisi Cynllunio Cymru (PCC) wedi cael ei ddiweddarau i hyrwyddo'r cysyniad o greu lleoedd o fewn y system gynllunio ac mae'n gosod allan y Canlyniadau Cenedlaethol Creu Lleoedd Cynaliadwy. Mae diwygiadau wedi'u gwneud i alinio â Chymru'r Dyfodol ac i ystyried y ddyletswydd economaidd-gymdeithasol ac effeithiau pandemig Covid-19. Mae hefyd yn adlewyrchu newidiadau polisi i gyflenwad tir ar gyfer tai, safleoedd a arweinir-gan-dai fforddiadwy, safonau ansawdd datblygu, cynllunio ynni lleol, trafnidiaeth a theithio llesol.

Tirweddau Dynodedig: Gwerthfawr a Chydnherth

2.9 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu meysydd blaenoriaeth allweddol ar gyfer Tirweddau Dynodedig Cymru. Mae'n galw ar y cyrff rheoli tirweddau dynodedig i gyflawni'r Cynllun Adfer Natur, yr agenda datgarboneiddio, a 'Cymraeg 2050.' Nod ei 10 thema drawsbynciol yw gwella cydnherthedd a gwireddu gwerth llawn tirweddau Cymru:

- Tirweddau i bawb
- Enghreifftiau o reoli cynaliadwy ar adnoddau naturiol
- Atal colli bioamrywiaeth
- Ynni gwyrdd a datgarboneiddio
- Gwireddu potensial economaidd tirwedd
- Tyfu twristiaeth a hamdden awyr agored
- Iaith Gymraeg ffyniannus
- Mae pob tirwedd yn bwysig
- Cyflawni drwy gydweithio
- Arloesi mewn adnoddau

Cynllun Eryri 2020

2.10 Cynllun Eryri, Cynllun Rheolaeth y Parc Cenedlaethol a fabwysiadwyd yn 2020 yw'r ddogfen strategol drosfwaol ar gyfer y Parc Cenedlaethol, sy'n cydlynu ac yn integreiddio cynlluniau, strategaethau a chymau gweithredu eraill. Mae'n nodi sut y caiff pwrpasau'r Parc Cenedlaethol a'r ddyletswydd gysylltiedig eu cyflawni drwy ddatblygu cynaliadwy. Nid cynllun ar gyfer Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn unig yw Cynllun Eryri; mae hwn yn gynllun ar gyfer yr holl bobl a sefydliadau hynny sydd â dylanwad dros ddyfodol y Parc Cenedlaethol. Mae Cynllun Eryri yn eistedd ochr yn ochr â Chynllun Datblygu Lleol (CDLI) Eryri. Mae gan y cynlluniau weledigaeth a rennir ac mae'r CDLI yn ceisio cyflawni elfennau gofodol Cynllun Eryri.

2.11 Mae Cynllun Eryri yn cynnwys cyfres o ganlyniadau.

Canlyniadau amgylcheddol:

A1. Mae egwyddorion Twristiaeth Gynaliadwy yn cael eu cyflawni.

A2. Mae bioamrywiaeth yn cael ei gynnal a'i wella, tra bod cydnherthedd ecosystemau yn cynyddu.

A3. Rydym yn barod am effeithiau newid hinsawdd ac yn lleihau ein hól troed carbon.

A4. Mae Eryri ar flaen y gad yn rhyngwladol wrth fynd i'r afael yn llwyddiannus â

rhywogaethau ymledol, plâu a chlefydau sy'n effeithio ar rywogaethau brodorol.

A5. Mae cymunedau, busnesau ac ymwelwyr yn chwarae rhan weithredol wrth ofalu am dirweddau, cynefinoedd, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol y Parc Cenedlaethol.

A6. Mae Eryri yn enghraifft flaenllaw yng Nghymru o sut i ofalu am a hyrwyddo treftadaeth ddiwylliannol a'r amgylchedd hanesyddol. A7. Mae ein Nodweddion Arbennig wedi'u diogelu'n dda.

Canlyniadau Iechyd a Lles:

B1. Mae'r Parc Cenedlaethol yn cael effaith gadarnhaol ar lesiant.

B2. Gall trigolion ac ymwelwyr gael mynediad at amrywiaeth o lwybrau yn y Parc Cenedlaethol gyda'r nod o wella iechyd corfforol a meddyliol.

B3. Mae ein Nodweddion Arbennig yn cael eu cydnabod a'u deall yn eang.

B4. Cyflawnir opsiynau cynaliadwy ar gyfer trafndiaeth a pharcio.

B5. Mae ein cyfleusterau ymwelwyr o ansawdd uchel ac yn sensitif i'r dirwedd.

Deilliannau Cymunedol ac Economi:

C1. Mae iaith, diwylliant a threftadaeth Eryri yn cael eu dathlu, eu cefnogi a'u cryfhau.

C2. Mae swyddi a chyfleoedd yn annog pobl i aros yn yr ardal.

C3. Mae atebion arloesol yn ymwneud â thai fforddiadwy i'w prynu a'u rhentu yn yr ardal yn cael eu gweithredu

C4. Cefnogir cymunedau lleol i ffynnu ym mhob agwedd ar lesiant

Gadael yr Undeb Ewropeaidd

2.12 Er bod gwir effaith ymadawiad Prydain â'r Undeb Ewropeaidd yn dal yn aneglur, mae Brexit yn debygol o gael effaith sylweddol ar y sectorau bwyd, ffermio, pysgota a'r amgylchedd. Mae'r sectorau hyn yn bwysig i economi wledig y Parc Cenedlaethol ac i hyfywedd ein cymunedau lleol ac yn hanfodol i gefnogi cynaliadwyedd yr iaith Gymraeg.

2.13 Arweiniodd ymadawiad o'r Undeb Ewropeaidd hefyd at gynnydd yn nifer yr ymwelwyr a benderfynodd aros yn y DU gan roi pwysau aruthrol ar ardal y Parc Cenedlaethol a thynnu sylw at yr angen am well cydbwysedd yn yr economi ymwelwyr. Mae gan yr economi ymwelwyr gyfraniad pwysig i'w wneud i economi a chymunedau Eryri – mae angen i'r cyfraniad hwn fod yn gytbwys a chynaliadwy er mwyn gwarchod ein cymunedau, ein hamgylchedd, ein hiaith a'n diwylliant ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Pandemig coronafeirws

2.14 Mae hefyd yn bwysig deall goblygiadau pandemig y coronafeirws ar ardal y Parc Cenedlaethol. Daeth yr economi i stop gyda siopau a busnesau nad oedd yn hanfodol yn gorfod cau dros nos. Yn dilyn llacio'r cyfyngiadau ar ôl y cyfyngiadau symud cyntaf, gwelodd y Parc Cenedlaethol gynnydd yn nifer yr ymwelwyr uwchlaw blynyddoedd blaenorol, wrth i fwy benderfynu cymryd eu gwyliau o fewn y DU. Arweiniodd hyn at bwysau sylweddol ar reoli ymwelwyr a'r amgylchedd. Arweiniodd hyn at gynnydd mewn traffig a pharcio ynghyd â gweryslla gwyllt a faniau gweryslla/cartrefi modur yn parcio ar ochr y ffyrdd / meysydd parcio dros nos.

2.15 Dros nos, gwelsom gynnydd sylweddol mewn gweithio gartref, a ysgogodd gynnydd yn y galw am eiddo o'r tu allan i'r ardal leol gan y rhai sy'n dymuno cael bywyd mwy cytbwys wrth weithio gartref gan arwain at wrthdaro posibl â thrigolion lleol ynghylch argaeledd eiddo. Mae'r galw am ail gartrefi a lletai gwyliau hefyd wedi gwthio prisiau i fyny gyda mwy o anheddau preswyl parhaol yn cael eu defnyddio fel llety gwyliau gan leihau'r stoc sydd ar gael i gymunedau lleol.

Adeiladu Lleoedd Gwell Y System Gynllunio yn Cyflawni Dyfodol Cydnerth a Disglair (Gorffennaf 2020)

- 2.16 Mae'r ddogfen hon yn gosod allan beth yw blaenoriaethau polisi cynllunio Llywodraeth Cymru i helpu i gymryd camau yn y cyfnod adfer ar ôl argyfwng pandemig Covid-19. Mae'r ddogfen yn amlygu'r blaenoriaethau polisi a'r camau gweithredu y dylid eu defnyddio yn adferiad amgylcheddol, cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd Cymru.
- 2.17 Mae'r argyfwng pandemig wedi amlygu'r angen am lleoedd o ansawdd da i bobl fyw, gweithio ac ymlacio ynddynt. Rydym hefyd wedi gweld pwysigrwydd gwasanaethau a seilwaith lleol gyda phobl yn treulio mwy o amser yn lleol. Mae'r ddogfen hefyd yn tynnu sylw at y ffaith, er bod angen yn ddi-os am adferiad economaidd, y dylai'r system gynllunio ei hwyluso, na ddylai hyn fod ar draul ansawdd, o ran iechyd a llesiant ac mewn ymateb i'r argyfyngau hinsawdd a natur. Bydd angen cymryd y blaenoriaethau polisi canlynol ar gyfer adferiad ôl-bandemig i ystyriaeth wrth adolygu CDLI Eryri:
- Aros yn lleol: creu cymdogaethau
 - Teithio llesol: ymarfer corff ac ailddarganfod dulliau trafndiaeth
 - Adfywio canol ein trefi
 - Lleoedd digidol – achubiaeth cyfyngiadau'r cyfnod llwyrsgloi
 - Newid arferion gwaith: ein hangen am dir cyflogaeth yn y dyfodol
 - Ailddeffro sectorau twristiaeth a diwylliannol Cymru
 - Seilwaith gwyrdd, iechyd a lles a chydnerthedd ecolegol
 - Gwella ansawdd aer a seinweddau ar gyfer gwell iechyd a lles

Casgliad

- 2.18 Er na chaniatawyd unrhyw ddatblygiadau sylweddol sy'n tanseilio Strategaeth Datblygu Gofodol y Cynllun presennol na'i bolisiau strategol, mae'r angen i adolygu'r CDLI a'i Strategaeth wedi dod yn amlwg. Mae nifer yr anheddau sydd wedi'u cwblhau'n flynyddol wedi bod yn gyson is na'r Gofyniad Tai Blynyddol a Ragwelir o 51 o anheddau ac felly nid ydynt yn bodloni strategaeth twf y CDLI. Mae poblogaeth sy'n gostwng a chyfraddau ffurfio aelwydydd newydd arafach yn awgrymu y gallai ffigwr gofyniad tai cyffredinol is fod yn fwy addas wrth adolygu'r CDLI.
- 2.19 Ers mabwysiadu'r Cynllun yn 2019, mae pethau wedi newid yn sylweddol ac mae'r angen i adolygu'r CDLI wedi dod yn fwyfwy amlwg. Mae newidiadau sylweddol wedi digwydd yng nghyd-destun polisi cynllunio, yn enwedig ar lefel genedlaethol gyda chyhoeddi Cymru'r Dyfodol a rhifynnau diweddaraf Polisi Cynllunio Cymru (PCC). Bydd angen adolygu'r CDLI i adlewyrchu'r pwyslais yn y dogfennau hyn ar egwyddorion creu lleoedd a datblygu cynaliadwy, gan gynnwys y Canlyniadau Cenedlaethol Creu Lleoedd Cynaliadwy.
- 2.20 Bydd adolygiad o'r CDLI yn gyfle i ailystyried blaenoriaethau polisi cynllunio i gynorthwyo gyda'r adferiad ar ôl argyfwng pandemig Covid-19 . Mae effeithiau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd y pandemig wedi cael canlyniadau pellgyrhaeddol ac wedi codi materion arwyddocaol ar gyfer llunio polisiau yn Eryri yn y dyfodol . Mae'r pandemig wedi amlygu pwysigrwydd iechyd a lles, mynediad at wasanaethau, cydnerthedd economaidd, cysylltedd digidol a gwerth yr amgylchedd naturiol. Rydym wedi gweld gwerth newydd yn cael ei roi ar ddarparu gwasanaethau lleol, bwyd lleol, a mannau gwyrdd o ansawdd lleol.

Mae'n bwysig sicrhau bod pobl leol yn gallu byw'n lleol a bod cymunedau'n dod yn fwy cynaliadwy a chydnerth i'r dyfodol.

- 2.21 Rhaid i'r ACLI hefyd gyflawni dyletswyddau a chyfrifoldebau eraill, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â'r amgylchedd a newid yn yr hinsawdd. Mae angen datblygiadau a seilwaith cynaliadwy, carbon isel i ymateb i'r argyfyngau hinsawdd a natur. Mae hefyd angen pwysleisio economi ymwelwyr sy'n cynnal ac yn parchu'r amgylchedd ac sy'n gwarchod cymunedau lleol, iaith, diwylliant a threftadaeth.

3 DIOGELU, GWELLA A RHEOLI'R AMGYLCHEDD NATURIOL

Mae'r adran hon yn ymateb i'r amcanion canlynol:

Sicrhau bod yr holl ddatblygiad yn cael ei wneud mewn ffordd sy'n parchu safleoedd cadwraeth natur dynodedig ac yn sicrhau bod amrywiaeth a digonedd o gynefinoedd bywyd gwyllt a rhywogaethau gwarchoddedig yn cael eu gwarchod a'u gwella.

Rheoli effeithiau newid yn yr hinsawdd trwy liniaru ac addasu gan gynnwys gostyngiadau mewn allyriadau nwyon tŷ gwydr, lleihau'r defnydd o ynni a chynllunio datblygu derbyniol o ran risg llifogydd.

Annog, lle bo hynny'n briodol, defnyddio adnoddau naturiol y Parc Cenedlaethol ar gyfer cynlluniau cynhyrchu pŵer ynni adnewyddadwy ar raddfa fach i ddiwallu anghenion lleol heb niweidio 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal.

Gwarchod a gwella adnoddau naturiol y Parc Cenedlaethol gan gynnwys ansawdd ei geoamrywiaeth, dŵr, pridd ac aer.

Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd a geoamrywiaeth y Parc Cenedlaethol.

Hyrwyddo lleihau gwastraff a sicrhau bod cyfleusterau rheoli gwastraff ac ailgylchu cynaliadwy, integredig yn unol â'r Cynllun Gwastraff Rhanbarthol.

Cymeriad, Capasiti a Sensitifrwydd y Dirwedd

- 3.1 Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo i hyrwyddo gwarchod, rheoli a chynllunio tirwedd Eryri. Mae ei Ganllawiau Cynllunio Atodol ar Dirweddau Eryri yn nodi 25 Ardal Cymeriad Tirwedd nodedig. Yn dilyn ymlaen o'r gwaith hwn mae'r Astudiaeth Capasiti a Sensitifrwydd Tirwedd ar y Cyd a'i nod yw darparu datblygwyr a asiantau sydd â gwybodaeth am yr effaith y gallai datblygiad ei chael ar dirweddau Eryri a sut i osgoi, lliniaru neu ddigolledu unrhyw effeithiau andwyol.

Gwarchodfa Awyr Dywyll

- 3.2 Ym mis Tachwedd 2015, dyfarnwyd statws Gwarchodfa Awyr Dywyll i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae dynodiad Gwarchodfa Awyr Dywyll yn wobwr fawreddog a roddir gan y Gymdeithas Awyr Dywyll Ryngwladol (a adwaenir yn gryno fel yr IDA) i'r ardaloedd arwahanol hynny sydd wedi profi bod ansawdd awyr eu nos yn rhagorol ac wedi dangos bod ymdrechion gwirioneddol yn cael eu gwneud i leihau llygredd golau ymwithiol.
- 3.3 Mae'n rhaid i'r Awdurdod gyflwyno adroddiad i'r IDA yn flynyddol, gyda'r nod o ddangos bod y Warchodfa yn parhau i fodloni lleiafswm gofynion y rhaglen, yn cynnal partneriaethau, allgymorth ac ymdrechion dehongli ac yn gwneud cynnydd digonol tuag at gydymffurfio

gydag o leiaf 90% o Gynlluniau Rheoli Goleuadau. Gellir gweld yr adroddiad hwn ar wefan 'International Dark Sky Reserves'.

- 3.4 Yn ystod mis Hydref 2016, cyhoeddwyd y Canllawiau Cynllunio Atodol ar Oleuadau Ymwthiol (Llygredd Golau). Er bod y Parc Cenedlaethol cyfan wedi'i ddynodi'n Warchodfa Awyr Dywyll, mae nifer o ardaloedd craidd, a ddangosir ar y Map Cynigion, lle bydd goleuadau newydd yn cael eu rheoli'n llym a rhaid iddynt gydymffurfio â gofynion "Gwarchodfa Awyr Dywyll Eryri. Prif Gynllun Goleuo Allanol" a gynhyrchwyd gan Lighting Consultancy And Design Services Ltd. Mae'r Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig (2016-2031) yn mynd i'r afael â'r statws Awyr Dywyll yn y Cynllun, a nodir yr "ardaloedd craidd" ar y map cynigion.
- 3.5 Rhwng 2016 a 2017, bu nifer o gyfarfodydd a thrafodaethau rhwng APCE, Cyngorau Cymunedol a Sefydliadau penodol i geisio cynnal a gweithredu'r Warchodfa Awyr Dywyll trwy amrywiol brosiectau sy'n codi ymwybyddiaeth ac yn anelu at geisio ei hamddiffyn. Un o'r prosiectau hyn oedd Goleuo Stryd Gwynedd, ac ym mis Mawrth 2017, mae wedi llwyddo i leihau dros 50% o oleuadau stryd Gwynedd, a thrwy hynny sicrhau amddiffyniad pellach i'r Warchodfa Awyr Dywyll. Yn ystod Haf 2017 cyflwynodd Cyngor Priffyrdd a Gwynedd gynnis cyllid ar gyfer buddsoddiad mawr arall, prosiect tair blynedd i leihau'r 7,500 o oleuadau stryd sy'n weddill yng Ngwynedd.
- 3.6 Ers 2017, bu pwyslais ar weithio yn y gymuned i gynorthwyo pobl leol i berchnogi llygredd golau yn eu hardaloedd. Mae digwyddiadau a chyngor ar oleuo sy'n gyfeillgar i'r awyr dywyll wedi cael derbyniad da gyda llawer o gymunedau yn gofyn am ddigwyddiadau a chefnogaeth bellach i sicrhau eu bod yn amddiffyn y tywyllwch lle maen nhw'n byw. Mae hyn yn bwysig i'r Warchodfa gan ei fod yn golygu y bydd yr ardaloedd sydd y tu allan i'r warchodfa yn tywyllu ac yn creu gwarchodfa dywyllach gobeithio. Yn 2019, ymunodd y Parc â phartneriaeth â thair AHNE Ynys Môn, Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, a Pen Llŷn i helpu i amddiffyn yr awyr nosol dros ardal fwy o Ogledd Cymru, gan gael effaith gadarnhaol ar fywyd gwylt, cynefin, preswylwyr a thwristiaid ar raddfa lawer mwy. Mae'r prosiect, a elwir yn 'Prosiect Nôs' yn gweithio ar draws gogledd Cymru i addysgu a chefnogi cymunedau i amddiffyn eu hawyr dywyll a'r holl fuddion a ddaw yn eu sgil. Ers 2019 maent wedi ymgysylltu â bron i 10,000 o bobl mewn digwyddiadau amrywiol yn yr ardal.
- 3.7 Fel rhan o'r 'Prosiect Nôs', paratowyd dogfen ganllaw o'r enw 'Goleuo Da – Canllaw ar gyfer Busnesau a Chymunedau'. Paratowyd y ddogfen ar gyfer AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy gan Light 4 Cundall, gyda chefnogaeth gweithgor o swyddogion o'r AHNE a Phartneriaeth Awyr Dywyll Gogledd Cymru Prosiect Nôs (sy'n cynnwys swyddogion Parc Cenedlaethol Eryri). Mae'r ddogfen yn ceisio darparu gwybodaeth i fusnesau, sefydliadau, cymunedau ac unigolion am sut y gallant greu amgylchedd sy'n cefnogi awyr dywyll, ac i ddod yn gyfeillgar i'r awyr dywyll. Mae'n bosibl y gellid mabwysiadu'r canllawiau hyn fel CCA ar gyfer y Parc Cenedlaethol
- 3.8 Yn 2021, gorffennodd y Parc Cenedlaethol brosiect gyda Phlas y Brenin, y Ganolfan Awyr Agored Genedlaethol yng Nghapel Curig, a groesawodd y prosiect awyr dywyll i weithio ar wella eu goleuo. Mae'r safle bellach yn arddangosiad ardderchog o sut ddylid goleuo ar gyfer yr awyr dywyll. Mae'n well i iechyd trigolion lleol, pobl sy'n ymweld â'r ganolfan ac i'r cynefin nosol ac ar gyfer llu o wahanol fathau o fywyd gwylt. Mae'r ganolfan hefyd wedi arbed bron i ddwy dunnell o garbon y flwyddyn drwy newid ei golau a bydd yn gwireddu miloedd mewn arbedion ynni dros amser.

Newid Hinsawdd

3.9 Yn 2019 datganodd Llywodraeth Cymru argyfwng hinsawdd. Mae PCC yn nodi fframwaith polisi uchelgeisiol a chynhwysfawr i awdurdodau cynllunio fynd i'r afael ag achosion ac effeithiau newid yn yr hinsawdd.

3.10 Mae meysydd polisi PCC yn hyn o beth yn cynnwys;

- Dylid defnyddio hierarchaeth trafndiaeth gynaliadwy i leihau'r angen i deithio, atal datblygiadau sy'n ddibynnol ar geir mewn lleoliadau anaddas, a chefnogi cyflwyno cynlluniau sydd wedi'u lleoli, eu cynllunio a'u cefnogi gan seilwaith sy'n blaenoriaethu mynediad a symud trwy drafnidiaeth weithredol a chynaliadwy.
- Pwysigrwydd Cerbydau Allyrru Isel lawn (a adwaenir yn gryno fel ULEVs) sy'n cynnwys cerbydau trydan, wrth ddatgarboneiddio trafndiaeth.
- Gofyniad i awdurdodau cynllunio lleol sefydlu targedau ar gyfer cynhyrchu ynni adnewyddadwy mewn cynlluniau datblygu, yn ogystal â nodi ardaloedd gofodol lle bydd datblygiadau ynni adnewyddadwy yn cael eu caniatáu.
- Cyfyngu gwirioneddol ar echdynnu tanwydd ffosil newydd.
- Sicrhau gwella bioamrywiaeth (budd net i fioamrywiaeth), cydnerthedd ecosystemau a seilwaith gwyrdd fel rhan o atebion sy'n seiliedig ar natur.
- Symud mesurau ymgorffori egwyddorion economi gylchol ymlaen, yn enwedig wrth adeiladu, a defnyddio, yr amgylchedd adeiledig a'r tir, a rheoli adnoddau mwynau yn gynaliadwy.
- Cyfeirio datblygiad i ffwrdd o ardaloedd sydd mewn perygl o lifogydd.

3.11 Mae Ffyniant i Bawb: Cynllun Cyflawni Cymru Carbon Isel 2019, yn ddogfen sy'n amlinellu'r sylfeini i Gymru drosglwyddo i fod yn genedl carbon isel. Mae'r cynllun yn dechrau'r broses o roi'r systemau a'r polisïau ar waith sydd eu hangen i gyrraedd targedau hirdymor ar draws meysydd allweddol megis amaethyddiaeth, defnydd tir, trafndiaeth, ynni, y sector cyhoeddus, diwydiant a busnes, gwastraff a chartrefi. Erbyn 2050, nod Llywodraeth Cymru yw lleihau allyriadau o leiaf 80% (yn erbyn gwaelodlin 1990).

3.12 Cynhaliwyd asesiad gan swyddogion Parc Cenedlaethol Eryri yn gynnar yn 2021, er mwyn edrych ar sut mae polisïau a strategaethau o fewn y Cynllun Datblygu Lleol a Chynllun Eryri;

- Cyfrannu at gynhyrchu CO2 ac i ba raddau
- Mynd ati i leihau carbon ac i ba raddau
- Cyfrannu at amsugno carbon ac i ba raddau

3.13 Daeth yr asesiad o'r CDLI presennol i'r casgliad bod y polisïau a'r strategaethau ynddo yn effeithiol o ran lleihau carbon yn weithredol a bod polisïau hefyd yn cyfrannu at amsugno carbon. Er enghraifft mae Polisi Dd (Newid yn yr Hinsawdd) yn y cynllun yn galluogi cadwraeth a gwarchodaeth o goetiroedd, priddoedd ucheldir ac ardaloedd mawndir i gynorthwyo gyda chadw carbon. Mae'n hanfodol bod y Cynllun newydd yn darparu cyfeiriad clir ac yn parhau i fynd i'r afael ag achosion ac effeithiau newid yn yr hinsawdd. Mae'n hanfodol bod datblygiad yn y dyfodol yn cael ei reoli'n gynaliadwy o fewn terfyn amgylcheddol

a charbon y Parciau Cenedlaethol. Yn ystod mis Mai 2021, cynhyrchoedd Dr Chris Jones (Canolfan Tyndall) ddogfen o'r enw 'Gosod Cyllidebau Carbon ar gyfer Eryri'. Roedd y ddogfen yn ceisio cyflwyno targedau newid hinsawdd ar gyfer y Parc Cenedlaethol, wedi'u llywio gan y wyddoniaeth ddiweddaraf ar newid yn yr hinsawdd ac wedi'u diffinio yn nhermau pennu cyllideb carbon ar sail gwyddoniaeth. Daeth yr asesiad i'r casgliad, er mwyn i'r Parc Cenedlaethol wneud cyfraniad 'teg' tuag at Gytundeb IPCC Paris, bod angen iddo;

- Aros o fewn cyllideb allyriadau carbon deuocsid uchaf o 1,201 mil tonnall (ktCO₂) ar gyfer y cyfnod rhwng 2020 a 2100. Ar lefelau allyriadau CO₂ 2017, byddai'r gyllideb hon yn cael ei gwario o fewn 6 blynedd o 2020
- Cychwyn rhaglen ar unwaith o liniaru CO₂ i gyflawni toriadau blynyddol o 14.2% ar gyfartaledd mewn allyriadau er mwyn darparu cyllideb garbon wedi'i halinio â Chytundeb Paris. Mae angen gweithredu cenedlaethol a lleol ar gyfer y gostyngiadau hyn, a gallent fod yn rhan o gydweithrediad ehangach o fewn y Parc Cenedlaethol
- Cyrraedd sero neu bron yn ddi-garbon erbyn 2039 fan bellaf.

3.14 Mae'r Awdurdod wedi comisiynu Small World Consulting, i gynnal asesiad o ôl troed carbon Parc Cenedlaethol Eryri a llwybr arfaethedig i sero net, a chyhoeddir y canlyniadau yn ystod 2022.

3.15 Ym mis Mawrth 2022, cyhoeddodd Cyngor Gwynedd eu 'Cynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur' yn para'r cyfnod rhwng 2022 a 2030. Nod y cynllun yw amlinellu'r camau y byddant yn eu cymryd erbyn 2030 i sicrhau'r uchelgais o ddod yn gyngor sero net. yn cael ei gwrdd. Mae'r cynllun yn canolbwyntio ar wneud newidiadau i'r pynciau a restrir isod, er mwyn sicrhau y cyflawnir yr uchelgais sero net;

- Adeiladau ac ynni
- Symudedd a thrafnidiaeth
- Gwastraff
- Llywodraethu
- Caffael
- Defnydd Tir
- Ecoleg

3.16 Bydd y cynllun yn cael ei fonitro'n rheolaidd fel rhan o broses monitro perfformiad mewnol y cyngor.

Seilwaith Gwyrdd

3.17 Mae gan seilwaith gwyrdd leoliad allweddol ym Mholisi Cynllunio Cymru (PCC) (argraffiad 10) a Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi mai seilwaith gwyrdd yw'r rhwydwaith o nodweddion naturiol a lled-naturiol, mannau gwyrdd, afonydd a llynnoedd sy'n croeswasgu a chysylltu lleoedd.

3.18 Mae Seilwaith Gwyrdd yn cynnwys nodweddion megis;

- Coedydd
- Coed stryd
- Pyllau, nentydd, llynnoedd a gwlyptiroedd
- Dolydd a glaswelltiroedd

- Ymylon ffyrdd
- Parciau a gerddi (mannau agored a arferai fod ag adeiladau – tir llwyd)
- Tiroedd wedi'u tirlunio o amgylch swyddfeydd a ffatrioedd
- Toeau gwyrdd a waliau gwyrdd
- Unrhyw nodweddion gyda phlanhigion neu ddŵr

3.19 Ar raddfa leol gallai'r rhain gynnwys parciau, caeau, hawliau tramwy cyhoeddus, rhandiroedd, mynwentydd a gerddi. Ar raddfeydd llai gall ymyriadau trefol unigol megis coed stryd, gwrychoedd, ymylon ffyrdd a thoeau/waliau gwyrdd oll gyfrannu at rwydweithiau seilwaith gwyrdd.

3.20 Mae'r nodweddion hyn yn darparu ystod o swyddogaethau a defnyddiau naturiol, trwy wella ein cysylltedd trwy lwybrau troed a lwybrau beicio; trwy greu gofod i fyfyr natur trwy gysylltu cynefinoedd, sefydlu cyfleusterau hamdden a 'gwyrdd' ein hardaloedd trefol gan eu gwneud yn fwy gwydn i effaith newid hinsawdd. Mae CNC yn nodi bod y buddion ecosystem a allai ddeillio o fannau gwyrdd trefol yn sylweddol. Yn y gorffennol, nid oedd pwysigrwydd y meysydd hyn o ran iechyd a lles cyffredinol bob amser yn cael ei werthfawrogi, gan olygu nad oedd eu potensial byth yn cael ei wireddu. Gall gwelliannau mewn seilwaith gwyrdd hefyd arwain at leihau llygredd sŵn, amsugno dŵr stormydd glaw, dal llygredd aer a chreu lleoedd ar gyfer ymarfer corff.

3.21 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi y dylai'r system gynllunio ddiogelu a gwella asedau a rhwydweithiau seilwaith gwyrdd. Yn ogystal, rhaid ystyried gwarchod a gwella bioamrywiaeth yn ofalus fel rhan o ddarpariaeth seilwaith gwyrdd. Dylid gwella ansawdd yr amgylchedd adeiledig trwy integreiddio seilwaith gwyrdd i ddatblygiad trwy ddewis safle priodol a defnyddio dylunio creadigol. Gyda chynllunio a dylunio gofalus, gall seilwaith gwyrdd wreiddio manteision bio-amrywiaeth a gwasanaethau ecosystemau mewn datblygiadau a lleoedd newydd. Mae sawl ffordd o ymgorffori seilwaith gwyrdd, yn dibynnu ar yr anghenion a'r cyfleoedd a gyflwynir gan safle. Mae tirlunio, toeau gwyrdd, ymylon glaswelltog, draeniad trefol cynaliadwy a gerddi yn enghreifftiau o fesurau unigol a all fod â buddion cronol ehangach, yn enwedig mewn perthynas â bioamrywiaeth a chadernid ecosystemau yn ogystal â sicrhau rhinweddau amgylcheddol dymunol eraill lleoedd.

3.22 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi y dylai awdurdodau cynllunio fabwysiadu dulliau strategol a rhagweithiol o ymdrin â seilwaith gwyrdd a bioamrywiaeth drwy gynhyrchu rhestrau eiddo a mapiau cyfoes o seilwaith gwyrdd presennol. Yn dwyn y teitl 'Asesiadau seilwaith gwyrdd', dylid defnyddio'r rhain i ddatblygu adnodd tystiolaeth sy'n seiliedig ar fap a dylent dynnu o'r sylfaen dystiolaeth a ddarparwyd gan Ddatganiadau Ardal ac asesiadau llesiant a chael eu hintegreiddio mewn cynlluniau datblygu. Ceir rhagor o wybodaeth am oblygiadau seilwaith gwyrdd i'r adolygiad o'r cynllun ar ddiwedd y bennod hon.

Ffosffadau

3.23 Yn 2016 gosodwyd safonau ffosfforws uwch a thargedau gan y Cydbwyllgor Cadwraeth Natur (corff cyhoeddus sy'n cynghori llywodraeth y DU a'r gweinyddiaethau datganoledig), ac yn 2021 cyhoeddodd CNC dystiolaeth a ddangosodd fod dros 60% o ardaloedd cadwraeth arbennig afonol (ACA) cyrff dŵr, wedi methu yn erbyn y safonau ffosfforws diwygiedig.

3.24 Fel rhan o'u proses CDLI, cynhyrchodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam "Strategaeth Lleihau Ffosfforws Dalgylch y Ddyfrdwy" (ochr yn ochr â Chyngor Sir y Fflint) ym mis Tachwedd 2021. Cafodd ei gydnabod gan yr Arolygydd Cynllunio fel y cyntaf o'i fath yng Nghymru, ac fe'i crëwyd oherwydd bod prawf cydymffurfio gan CNC wedi canfod bod ACA Afon Dyfrdwy a Llyn Tegid ill dau wedi methu â chyrraedd y safonau a'r trothwyon newydd.

- 3.25 O ran Parc Cenedlaethol Eryri, cynhaliwyd asesiad yn ystod Ionawr 2022 i geisio deall effaith cynllunio a datblygu posib cyngor cynllunio ffosffad CNC ar gyfer dalgylchoedd ACA afonydd Eryri. O ran y dalgylchoedd ACA afonydd yr effeithir arnynt o fewn y Parc Cenedlaethol, maent yn cynnwys; Gwyrfai, Glaslyn, Dyfrdwy a'r Eden. O'r rhain, mae rhannau o ACA Dyfrdwy yn methu â chyrraedd y safonau newydd hyn.
- 3.26 O ran aneddiadau y mae'r safonau ffosffad newydd yn effeithio arnynt, yng Nghynllun Datblygu Lleol presennol Eryri, amcangyfrifir yr effeithir ar 4 safle a neilltuwyd (gan gynnwys tai). Mae hyn yn cyfateb i tua 28 o unedau marchnad agored a 50 o unedau tai fforddiadwy. Bydd yr adolygiad o'r cynllun presennol (a drefnwyd i ddechrau yn gynnar yn 2023), yn edrych ar asesu effeithiau strategaethau ffosffad ar safleoedd a dyraniadau o fewn y Parc Cenedlaethol.
- 3.27 Mae'r goblygiadau i Barc Cenedlaethol Eryri, a'r broses adolygu yn cael eu trafod ymhellach ar ddiwedd y bennod.

Asesiad Canlyniadau Llifogydd Strategol (ACLIS)

- 3.28 Roedd NCT 15 diwygiedig i'w gyhoeddi yn ystod 2022, ond ers hynny mae wedi'i ohirio tan ganol 2023. Bydd y NCT diwygiedig yn cynnwys canllawiau llymach ar gyfer datblygu, sy'n cynnwys datblygu tir llwyd yn unig mewn ardaloedd o risg a throthwyon uwch ar gyfer amddiffynfeydd rhag llifogydd.
- 3.29 Rhan o'r rheswm am yr oedi yw fel y gall Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLI) gynllunio'n ddigonol ar gyfer yr ardaloedd perygl llifogydd newydd, yn enwedig wrth lunio Cynlluniau Datblygu Lleol neu wrth fynd drwy brosesau adolygu.
- 3.30 Yn ystod mis Rhagfyr 2021, ysgrifennodd Llywodraeth Cymru at bob Awdurdod Lleol yng Nghymru, yn gofyn i'w ACLIS gael eu diweddarau er mwyn adlewyrchu'r Mapio Llifogydd ar gyfer Cynllunio sy'n rhan o'r NCT 15 newydd. Mae'r MLIC newydd (yn wahanol i Fapiau Cyngor Datblygu blaenorol y NCT) yn ystyried risgiau newid hinsawdd yn y mapiau perygl llifogydd.
- 3.31 Mewn ymateb i hyn, mae Cyngor Gwynedd, Cyngor Môn a Pharc Cenedlaethol Eryri wedi penodi Ymgynghoriaeth Gwynedd (YGC) er mwyn diweddarau'r asesiadau o safleoedd, a safleoedd a ddynodwyd, o fewn y Cynlluniau Datblygu Lleol. Mae'r safleoedd hyn yn amrywio o safleoedd preswyl a dyraniadau; safleoedd cyflogaeth a diwydiannol a'r ardaloedd menter dynodedig. Amcangyfrifir y bydd y gwaith hwn yn cael ei gwblhau ddiwedd 2022.

Datganiadau Ardal

- 3.32 Mae Datganiadau Ardal a gynhyrchir gan CNC yn cwmpasu saith rhan wahanol o Gymru, gyda Datganiad Ardal gogledd orllewin Cymru yn berthnasol i Barc Cenedlaethol Eryri. Eu pwrpas yw amlinellu'r heriau allweddol sy'n wynebu'r ardal; beth y gellir ei wneud i gwrdd â'r heriau hynny a sut y gallwn reoli adnoddau naturiol yn well er budd cenedlaethau'r dyfodol.
- 3.33 Mae'r Datganiadau Ardal yn cael eu diweddarau'n rheolaidd a'u gwella flwyddyn ar ôl blwyddyn wrth i fwy o ddata a gwybodaeth gael eu casglu. Roedd y themâu allweddol ar gyfer ardal gogledd orllewin Cymru yn cynnwys 'Ffyrdd o Weithio'; 'Argyfwng hinsawdd a natur'; 'Ailgyssylltu pobl â natur'; 'Annog economi gynaliadwy'; 'Cefnogi rheolaeth tir cynaliadwy'; 'Cyfleoedd ar gyfer ecosystemau cydnerth'.

- 3.34 Nodwyd bod llawer o ecosystemau yn ein hamgylchedd naturiol yn dirywio, ac mae angen dod o hyd i ffyrdd mwy cynaliadwy o reoli, gwarchod a gwella'r asedau naturiol hyn.

Cynllun Morol Cymru

- 3.35 Cyhoeddwyd Cynllun Morol Cymru yn ystod mis Tachwedd 2019, a dyma'r cynllun morol cyntaf i Gymru ac mae'n cynrychioli dechreuad y broses o lunio ein moroedd i gefnogi amcanion economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol. Bydd cynllunio morol yn arwain datblygiad cynaliadwy'r ardal forol drwy nodi sut y bydd cynigion yn cael eu hystyried gan y rhai sy'n gwneud penderfyniadau.
- 3.36 Mae'r ddogfen yn gynllun morol ar gyfer rhanbarthau cynllun morol Cymru ar y glannau ac ar y môr. Dylai ymgeiswyr ddefnyddio'r cynllun a'r deunydd ategol i lunio cynigion a cheisiadau am drwyddedau, awdurdodau cyhoeddus i arwain y broses o wneud penderfyniadau a defnyddwyr eraill i ddeall polisi Llywodraeth Cymru ar gyfer datblygu cynaliadwy yn ardal y Cynllun Morol. Mae'n gynllun 20 mlynedd a bydd yn cael ei adolygu bob tair blynedd.

Y Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru

- 3.37 Cyhoeddwyd y ddogfen hon ym mis Hydref 2020, a dyma'r ail Strategaeth Genedlaethol ar Reoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol (RhPLIEA) i Gymru, sy'n disodli strategaeth 2011. Mae wedi'i baratoi o dan delerau Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010.
- 3.38 Mae'r strategaeth yn nodi sut y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu rheoli'r risgiau o lifogydd ac erydu arfordirol ledled Cymru. Mae'n gosod amcanion a mesurau i'r holl bartneriaid weithio tuag atynt dros oes y ddogfen (sef 10 mlynedd oni bai bod angen diweddariadau polisi sylweddol cyn hynny).
- 3.39 Er bod mesurau wedi'u cynllunio i fod yn glir ac yn gyflawnadwy dros y degawd nesaf, mae'r strategaeth wedi'i drafftio gyda golwg strategol tymor hwy, gan gydnabod natur perygl llifogydd ac erydu arfordirol o ran heriau newid yn yr hinsawdd. Yn y modd hwn bydd yn gweithio ochr yn ochr â chynlluniau strategol eraill ar gyfer rheoli traethlin, seilwaith a chynllunio i nodi'r cyfeiriad y mae Llywodraeth Cymru am ei gymryd.
- 3.40 Cyfeiriad penodol o fewn y ddogfen, a all effeithio'n anuniongyrchol ar y Parc Cenedlaethol, yw'r rhan am Fairbourne, Gwynedd. Saif y pentref ychydig y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol. Mae Llywodraeth Cymru yn nodi bod Fairbourne ar far tywod isel y tu ôl i amddiffynfeydd arfordirol ac aberol a fydd yn dod yn fwyfwy anodd i'w rheoli. Mae'r amddiffynfeydd wedi'u clustnodi ar gyfer adlinio rheoledig yn y Cynllun Rheoli Traethlin oherwydd fe ystyrir mai dyma'r ateb mwyaf cynaliadwy i gadw trigolion yn ddiogel yn y tymor hir. Yng Nghymru, bydd 95 o ardaloedd arfordirol yn symud o bolisi 'dal y lein' (amddiffyn) i 'ddim ymyrraeth weithredol' neu 'adlinio rheoledig' erbyn 2100. Mae'n bosibl y bydd angen adleoli eiddo ar ryw 40 o'r ardaloedd hynny. Nid yw polisi o adlinio rheoledig yn golygu tynnu cymorth yn ôl yn gyfan gwbl. Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu cyllid ar gyfer astudiaethau amddiffyn, cynnal a chadw ac addasu yn Fairbourne. Ers 2013, mae £8 miliwn wedi'i fuddsoddi i gadw ei drigolion yn ddiogel, cynllunio ymlaen llaw ac addasu. Mae'n bosibl y gallai hyn olygu rhywfaint o adleoli trigolion/aelwydydd i ffin y Parc Cenedlaethol yn y dyfodol, ac felly mae datblygiadau yn Fairbourne yn rhai i gadw llygad arnynt yn y dyfodol.

Adferiad Natur

- 3.41 Mae ffocws allweddol ar wyrddroi dirywiad bioamrywiaeth a phwysigrwydd rhwydweithiau ecolegol cydnerth sy'n hanfodol ar gyfer adfer natur ac at ddibenion iechyd a lles. Hefyd, fe wnaeth y pandemig Covid-19 amlygu pwysigrwydd mynediad i fannau gwyrdd.
- 3.42 Mae 'Adeiladu Gwell Lleoedd' - Gorffennaf 2020' Llywodraeth Cymru yn nodi'r angen i wneud y mwyaf o ddiogelu'r amgylchedd a chyfyngu ar yr effaith amgylcheddol. Bydd y rhain yn cael eu mesur yn erbyn canlyniadau sy'n cynnwys;
- bioamrywiaeth ac ecosystemau cydnerth
 - tirweddau arwahanol ac arbennig
 - seilwaith gwyrdd integredig
 - seinweddau priodol
 - llai o risgiau amgylcheddol
 - rheoli adnoddau dŵr yn naturiol
 - aer glân
 - llai o lygredd yn gyffredinol
 - gwytnwch i newid yn yr hinsawdd
 - amgylchedd hanesyddol unigryw ac arbennig

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016

- 3.43 Mae'r ddeddfwriaeth hon a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru yn sefydlu'r ddeddfwriaeth sydd ei hangen i gynllunio a rheoli adnoddau naturiol Cymru mewn ffordd fwy rhagweithiol, cynaliadwy a chydgyssylltiedig. Derbyniodd y ddeddf Gydsyniad Brenhinol ar 21 Mawrth 2016. Mae'r ddeddf yn gosod Cymru fel economi werdd carbon isel, yn barod i addasu i effeithiau newid yn yr hinsawdd.
- 3.44 Mae polisiau yn y Cynllun Datblygu Lleol (2016-2031) yn gweithio tuag at nodau'r ddeddf hon ac mae polisiau penodol ynddo wedi'u cynnwys gyda'r nod o amddiffyn bioamrywiaeth a'r amgylchedd.

Cymru'r Dyfodol 2040

- 3.45 Cymru'r Dyfodol - Y Cynllun Cenedlaethol 2040 yw fframwaith ddatblygu cenedlaethol Llywodraeth Cymru, ac mae'n gosod y cyfeiriad ar gyfer datblygu yng Nghymru hyd at 2040. Wedi'i fabwysiadu yn ystod mis Chwefror 2021, mae'n gynllun datblygu gyda strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol trwy'r system gynllunio. Mae rhai adrannau o'r ddogfen, sy'n berthnasol i'r bennod hon o'r AMB yn cynnwys;
- 3.46 O ran cynhyrchu ynni, mae lleoliad posib Adweithydd Modiwlaid Bach (AMBach) yn Nhrawsfynydd y cyfeirir ato yn y ddogfen hon. Mae'r ddogfen yn nodi "*Mae Trawsfynydd yn safle posib ar gyfer Adweithydd Modiwlaid Bach, gan adeiladu ar y gallu a'r arbenigedd technegol sector-benodol presennol sydd ar gael yn lleol ac yn creu parth twf diwydiant niwclear newydd. Mae'r safle mewn sefyllfa unigryw ar ôl bod yn gyn orsaf ynni niwclear gyda'r seilwaith angenrheidiol a'r sgiliau lleol ar waith*".

- 3.47 Mae'r dogfen hefyd yn nodi'r ymrwymiad tuag at "Ddatblygu coedwig genedlaethol trwy nodi safleoedd a mecanweithiau priodol. Cefnogir camau i ddiogelu lleoliadau arfaethedig ar gyfer y goedwig genedlaethol ". Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targed i gynyddu gorchudd coetir yng Nghymru o leiaf 2,000 ha y flwyddyn o 2020. Mae planhigfeydd coedwigol yn fater rheoli tir ar hyn o bryd ac nid yw gyfystyr â datblygiad yn nhermau cynllunio. Nid yw'n eglur ar hyn o bryd sut y bydd y polisi genedlaethol sydd wedi'i gynnwys yn "Cymru'r Dyfodol - Y Cynllun Cenedlaethol 2040" yn cael ei gymhwyso trwy'r broses cynllunio. Yn nhermau rheoli tir gallai cynyddu gorchudd coetir gael effaith sylweddol ar dirwedd Eryri a cynaliadwyedd dyfodol ffermydd teuluol bach.
- 3.48 Mae Cymru'r Dyfodol: Cynllun Cenedlaethol 2040 yn amlygu uchelgais Llywodraeth Cymru i weld gwelliannau i fioamrywiaeth ledled Cymru ac fel rhan o'r broses gynllunio a cheisiadau. Mae angen i awdurdodau cynllunio sicrhau bod datblygiadau yn lleihau effeithiau ac yn darparu cyfleoedd ar gyfer gwella bioamrywiaeth, er mwyn caniatáu i rywogaethau addasu a/neu eu symud i gynefinoedd mwy addas.

MF01

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd (2)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol (D) Polisi Strategol Dd: Newid Hinsawdd (Dd)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Arwynebedd yr arfordir heb ei ddatblygu 3,499 ha.	Dim colled sylweddol o arfordir annatblygedig	AMB Rhif 1:	Dim colled sylweddol o arfordir annatblygedig.	1 neu fwy o ddatblygiadau gan arwain at golled sylweddol am 3 blynedd yn olynol.
		AMB Rhif 2:	Dim colled sylweddol o arfordir annatblygedig.	
		AMB Rhif 3:	Dim colled sylweddol o arfordir heb ei ddatblygu.	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau yn croestorri ardaloedd bach o Arfordir Heb eu Datblygu yn ystod y cyfnod monitro hwn.				
Gweithred	Mae polisiâu'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF02

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd (2)	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol (D) Polisi Strategol Dd: Newid Hinsawdd (Dd)			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Ardaloedd AADd, ACA, SoDdGA neu Ramsar a gollwyd i'w datblygiad (au).	Dim colled net sylweddol.	AMB Rhif 1: AMB Rhif 2: AMB Rhif 3: AMB Rhif 4:	Ni effeithir yn negyddol ar unrhyw ardaloedd AADd, ACA, SoDdGA a Ramsar. Ni effeithir yn negyddol ar unrhyw ardaloedd AADd, ACA, SoDdGA a Ramsar. Ni effeithir yn negyddol ar unrhyw ardaloedd AADd, ACA, SoDdGA a Ramsar.	Dim colled
Dadansoddiad				
<ul style="list-style-type: none"> • AADd – Rhoddwyd caniatâd i ddaugais yn croestorri AADd yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd y rhain ar gyfer; ail-gyfeirio penstoc ar gynllun trydan dŵr yng Nghwm Penmachno, a datblygiad trac a phont yng Nghoedlan Nant yr Onog, Dinas Mawddwy. Ni ystyrir bod y caniatâd wedi cael effaith andwyol ar yr AADd yr oeddent yn croestorri. • ACA - rhoddwyd caniatâd i chwech o geisiadau a oedd yn croestorri ACA yn ystod y cyfnod monitro hwn. Gwrthodwyd un cais (oherwydd ei fod mewn parth risg llifogydd C2) a thynnwyd dau yn ôl. Yn dilyn asesiadau a gyflwynwyd fel rhan o'r ceisiadau daethpwyd i'r casgliad nad oedd y caniatâd yn cael effaith andwyol ar yr Ardaloedd Cadwraeth Arbennig yr oeddent yn eu croestorri. • SoDdGA - Caniatwyd naw o geisiadau a oedd yn croestorri ardal SoDdGA yn ystod y cyfnod monitro hwn. Caniatadau oedd y rhain i adeiladu porth ar aelwyd ym Maentwrog; cadw tŵr dellt 22.5m ac offer telathrebu ym Maes Awyr Llanbedr; Rhwystrau rheoli traffig a chamêrau ANPR ym maes parcio Pen y Pass; adeiladu trac a phont yng nghoetir Nant yr Onog, Dinas Mawddwy; adeiladu uned llety gwyliau (trosi adeilad allanol) ym Maes Mawr Trefriw; ailgyfeirio llifddor ar gynllun trydan dŵr yng Nghwm Penmachno; gosod tanc LPG mewn eiddo yn Nhalybont; ac adeiladau newydd yng Ngwersyll Yr Urdd Glanllyn. Caniatwyd cais hefyd yn Llyn Tegid Y Bala o dan Brosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid. Roedd y caniatâd hwn yn ymwneud ag atgyfnerthu wynebau cefn rhan gogleddol y llyn ac argloddiau cronfa ddŵr Afon Dyfrdwy; uwchraddio amddiffynfa arfwisg y graig i wyneb blaen arglawdd y llyn; adlinio arglawdd y llyn yn yr ardal 'bandstand'; ad-drefnu a thirlunio maes parcio gorlif blaendraeth y llyn a man eistedd tu allan canolfan hamdden Penllyn; a chynyddu hygyrchedd llwybrau troed cysylltiedig ar hyd arglawdd gogleddol y llyn, glan chwith yr Afon Dyfrdwy a glan ochr dde Afon Tryweryn. Gwrthodwyd pedwar o geisiadau a chafodd dau eu tynnu yn ôl. Ni ystyrir bod y caniatâd wedi cael effaith andwyol ar y SoDdGA yr oeddynt yn ei groestorri. Yn dilyn asesiadau a gyflwynwyd fel rhan o'r ceisiadau daethpwyd i'r casgliad nad oedd y caniatâd yn cael effaith andwyol ar y SoDdGA yr oeddent yn ei groestorri. • RAMSAR - Caniatwyd dau gais, a oedd yn rhannol yn croestorri dynodiad RAMSAR. Yr adeiladau newydd yng Ngwersyll yr Urdd Glanllyn oedd rhain a'r datblygiadau lluosog o dan Brosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid, y soniwyd amdano'n flaenorol. 				

Ystyrir nad yw unrhyw ardaloedd ADDd, ACA, SoDdGA a RAMSAR yn cael eu heffeithio'n negyddol oherwydd y datblygiad a ganiatawyd.

Gweithred Mae polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

MF 02a

Amcan		Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.		
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd (2)		Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Awyr dywyll		AMB Rhif 1:	Ni ystyrir bod ardaloedd craidd yr Awyr Dywyll yn cael eu heffeithio'n negyddol	
		AMB Rhif 2:	Ni ystyrir bod ardaloedd craidd yr Awyr Dywyll yn cael eu heffeithio'n negyddol	
		AMB Rhif 3:	Ni ystyrir bod ardaloedd craidd yr Awyr Dywyll yn cael eu heffeithio'n negyddol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Caniatawyd 9 o geisiadau o fewn (neu yn croestorri) Ardaloedd craidd Awyr Dywyll yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd y datblygiadau hyn yn cynnwys;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adfer ac ymestyn decin blaen caban ym Mhentref Gwyliau Bronaber. • Gosod rhwystrau rheoli traffig a chamerau ANPR ym Maes Parcio Pen y Pass. • Codi adeilad amaethyddol yn Nhrwafnydd. • Ail gyfeirio pentoc mewn cynllun trydan-hydro a gymeradwywyd yn flaenorol yng Nghwm Penmachno • Cais ôl-weithredol am estyniad i ganiatad cynllunio blaenorol ym Mhentref Gwyliau Trawsfynydd, Bronaber. • Cynyddu graddfa decin a gosod grisiau mynediad mewn Caban ym Mhentref Gwyliau Trawsfynydd, Bronaber. • Adeiladu pit slyri yn Nhrwafnydd • Codi adeilad amaethyddol, gan gynnwys storfa slyri o dan ddaear, Trawsfynydd • Lleoli 2 bod gwersylla fel lletai gwyliau, a'r parcio a'r tirlunio cysylltiedig ar safle yn Nolgellau. <p>Mae rhai ceisiadau a ganiateir, nad oes ganddynt gyfeirnod awyr dywyll, nac asesiad, lle dylai fod un. Ystyrir hyn wrth symud ymlaen a gellir rhoi arweiniad a hyfforddiant ychwanegol i swyddogion i sicrhau ei fod yn cael ei restru'n effeithiol fel ystyriaeth a/neu gyfyngiad gyda phob cais perthnasol. O ran yr asesiadau a gynhwyswyd gyda'r cynigion fe fodlonwyd y canlyniad dymunol ac felly n ystyrir bod ardaloedd craidd yr Awyr Dywyll yn cael eu heffeithio'n negyddol oherwydd y datblygiadau a ganiatawyd.</p>				

Gweithred	Mae polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol. Fodd bynnag, rhoddir hyfforddiant ychwanegol i swyddogion i sicrhau fod yr holl geisiadau perthnasol yn ystyried y goblygiadau ar yr awyr dywyll lle bo'n briodol.
------------------	--

MF02b

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd (2)	Polisiau Cysylltiedig Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol (D)			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Biosffer Dyfi	Dim colled net sylweddol	AMB Rhif 1:	Ni ystyrir yr effeithiwyd yn negyddol ar ardal Biosffer Dyfi.	Dim colled
		AMB Rhif 2:	Ni ystyrir yr effeithiwyd yn negyddol ar ardal Biosffer Dyfi.	
		AMB Rhif 3:	Ni ystyrir yr effeithiwyd yn negyddol ar ardal Biosffer Dyfi.	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Roedd yna 26 o geisiadau lle rhoddwyd caniatâd iddynt yn ystod y cyfnod monitro hwn, a oedd yn croestorri ardal Biosffer Dyfi.</p> <p>Roedd 14 o'r caniatadau hyn yn ddatblygiadau deiliaid tai fel estyniadau, addasiadau, garejys, a balconi. Roedd y 12 cais arall yn cynnwys caniatâd a roddwyd ar gyfer lloches yng Nghanolfan Arddio Camlan, Dinas Mawddwy; cais am gaffi tecawê yng Nghanolfan Arddio Camlan, Dinas Mawddwy; dau gaban newydd ym Mharc Porthdy Aberdyfi; to dros storfa tail yn Llanymawddwy; datblygu trac a phont yng Nghoetir Nant yr Onog, Dinas Mawddwy; gosod offer telathrebu ger Llanymawddwy; ac adeiladau amaethyddol ym Mhennal.</p> <p>Gwrthodwyd pedwar cais a thynnwyd dau yn ôl.</p> <p>Gan mai datblygiadau deiliaid tai yn bennaf oedd y datblygiadau a ganiatawyd, mân ddatblygiadau, estyniadau a garejys newydd (yn ogystal â symud ac addasu amodau) ni ystyrir bod ardal Biosffer Dyfi wedi cael ei heffeithio yn negyddol.</p>				
Gweithred	Mae polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF02c

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol (D)	Polisiâu Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Gwelliannau treftadaeth naturiol a Natura 2000 trwy A106 / amodau neu ffactorau eraill	Gwelliant mewn ardaloedd wedi gwella	AMB Rhif 1:	Amherthnasol	
		AMB Rhif 2:	Amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	Amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mae Polisi Cynllunio Cymru 10 yn pennu bod <i>"yn rhaid i awdurdodau cynllunio gynnal a gwella bioamrywiaeth wrth ymarfer eu swyddogaethau. Golyga hyn na ddylai datblygiadau achosi unrhyw golli cynefinoedd neu boblogaethau sylweddol o rywogaethau, yn lleol neu'n genedlaethol ac mae'n rhaid sicrhau manteision net ar gyfer bioamrywiaeth"</i>.</p> <p>Mae'r Awdurdod wedi bod yn rhagweithiol wrth sicrhau gwelliannau bioamrywiaeth wrth ystyried cynigion datblygu. Mae sicrhau mantais net ar gyfer bioamrywiaeth o fewn cyd-destun Polisi Cynllunio Cymru yn galw am ymateb pragmatig i amgylchiadau penodol y safle. Os na ellir osgoi colli bioamrywiaeth yn gyfan-gwbl (h.y. ei gynnal), a bod cyn lleied â phosibl yn cael ei golli, mae'n ddefnyddiol ystyried manteision net fel egwyddor i wneud yn iawn am y colli ac i chwilio am gyfleoedd ar gyfer gwella, a'u sicrhau. Gellir sicrhau mantais net ar gyfer bioamrywiaeth trwy greu cynefinoedd ac/neu drefniadau rheoli hirdymor i wella cynefinoedd presennol, i wella bioamrywiaeth a chadernid ecosystemau. Trwy ddeall cyd-destun lleol, mae'n bosibl nodi cyfleoedd newydd i wella bioamrywiaeth.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF04

Amcan		Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol A: Pwrpasau'r Parc Cenedlaethol a Datblygu Cynaliadwy (A) Polisi Strategol D: Yr Amgylchedd Naturiol (D)		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Swm y datblygiad (yn ôl categori NCT 15) nas dyrannwyd yn y CDLI a ganiateir yn gorlifdir C1 a C2 nad yw'n cwrdd â phrofion NCT 15.	Ni chaniatawyd unrhyw ddatblygiad sy'n gwrthdaro â NCT 15 (heb gynnwys y rhai a ystyrir yn eithriadau yn NCT 15)	AMB Rhif 1:	Ni ystyriwyd unrhyw geisiadau yn annerbyniol o ran canlyniadau posibl llifogydd	1 datblygiad
		AMB Rhif 2:	Ni ystyriwyd unrhyw geisiadau yn annerbyniol o ran canlyniadau posibl llifogydd	
		AMB Rhif 3:	Ni ystyriwyd unrhyw geisiadau yn annerbyniol o ran canlyniadau posibl llifogydd	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>C1 - Caniatawyd 14 o ddatblygiadau, a oedd o fewn neu'n rhannol o fewn C1 ardal yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd 5 cais yn y ddatblygiadau deiliaid tai (fel estyniadau, garejys, addasiadau i eiddo ac ati), ac roedd cais hefyd am arwyddion hysbysebu gyda chaniatâd ar gyfer busnes ym Meddgelert. Rhoddwyd caniatâd hefyd ar gyfer pwynt gwefru trydan ym maes parcio Marian Mawr Dolgellau a 'The Green,' Y Bala yn ogystal ag adeiladau newydd yng Ngwersyll yr Urdd Glanllyn. Caniatawyd cais hefyd yn Llyn Tegid Bala o dan Brosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid. Roedd y caniatâd hwn yn ymwneud ag atgyfnerthu wynebaw cefn y llyn gogleddol ac argloddiau cronfa ddŵr Afon Dyfrdwy; uwchraddio amddiffynfa arwisg y graig i wyneb blaen arglawdd y llyn; adlinio arglawdd y llyn yn yr ardal 'bandstand'; ad-drefnu a thirlunio maes parcio gorlif blaendraeth y llyn a chanolfan hamdden Penllyn y tu allan i'r man eistedd; a chynyddu hygyrchedd llwybrau troed cysylltiedig ar hyd arglawdd gogleddol y llyn, glan chwith yr Afon Dyfrdwy a glan dde Afon Tryweryn. Rhoddwyd caniatâd hefyd ar gyfer pedwar gasebo yng Nghaffi Glandwr, Beddgelert. Rhoddwyd caniatâd hefyd ar gyfer mân ddatblygiadau/addasiadau i adeiladau eraill. Ni dderbyniodd unrhyw un o'r ceisiadau unrhyw wrthwynebiadau gan CNC, Wedi dweud hyn, roedd CNC yn annog cynnwys mesurau atal llifogydd fel rhan o ddatblygiad pwyntiau gwefru trydan ym Marian Mawr, Dolgellau. Awgrymodd CNC hefyd y dylid cynnwys Cynllun Gweithredu Llifogydd gyda datblygiad Gwersyll yr Urdd Glanllyn, yn ogystal â Thrwydded Gweithgaredd Perygl Llifogydd. Roedd hyn hefyd yn ofynnol ar gyfer y datblygiadau a gynhwyswyd o dan gais Prosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid.</p> <p>C2 – Caniatawyd 24 o ddatblygiadau o fewn, neu'n rhannol o fewn, ardal C2 yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd y rhan fwyaf o'r ceisiadau hyn yn ddatblygiadau deiliaid tai, mân ddatblygiadau, adeiladau amaethyddol a datblygiad trac a phont yn Ninas Mawddwy. Ni dderbyniodd unrhyw un o'r ceisiadau wrthwynebiad gan CNC, fodd bynnag</p>				

Awgrymodd CNC y dylid cynnwys Cynllun Gweithredu Llifogydd gyda datblygiad Gwersyll yr Urdd Glanllyn, yn ogystal â Thrwydded Gweithgaredd Perygl Llifogydd. Roedd hyn hefyd yn ofynnol ar gyfer y datblygiadau a gynhwyswyd o dan gais Prosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid. Gofynnodd CNC hefyd i'r datblygiad trac a phont yng nghoetir Nant yr Onog Dinas Mawddwy gynnwys cyflwyno asesiad canlyniadau llifogydd i ddangos y bydd y safle'n parhau'n sych yn yr AEP o 1% ynghyd â newid hinsawdd er mwyn cydymffurfio â NCT15. Gofynnodd CNC i'r ACLI ddangos lefelau llifogydd a hefyd ystyried senarios blocio o ystyried nodweddion y dalgylch.

Yn dilyn yr asesiadau a'u casgliadau, ni ystyriwyd unrhyw geisiadau yn annerbyniol o ran canlyniadau posibl llifogydd, ac ymgynghorwyd â phob cynnig datblygu â CNC. Dywedodd CNC y dylid cynnwys gwybodaeth ychwanegol megis Cynlluniau Gweithredu Llifogydd, Asesiadau o Ganlyniadau Llifogydd a Thrwyddedau Gweithgarwch Perygl Llifogydd fel rhan o rai o'r cynlluniau, ond ni chodwyd unrhyw bryderon fel arall.

Gweithredu Mae polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

MF05

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiau Allweddol		Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
% y datblygiadau newydd gyda Systemau Draenio Cynaliadwy (SUDS)	100% o'r holl ddatblygiadau o 3 tŷ neu fwy	AMB Rhif 1:	amherthnasol	30% neu fwy o ddatblygiad newydd 3 neu fwy o dai heb SUDS.
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
O 7 ^{fed} Ionawr 2019, bydd angen i bob datblygiad newydd o fwy nag un tŷ annedd neu os yw'r ardal adeiladu yn 100m ² neu fwy, gynnwys Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS) ar gyfer dŵr wyneb. Rhaid dylunio ac adeiladu SuDS ar ddatblygiadau newydd yn unol â'r Safonau SuDS Statudol a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru a rhaid i Gynlluniau SuDS gael eu cymeradwyo gan yr awdurdod lleol sy'n gweithredu yn ei rôl SAB, cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau. Er hyn ni fyddwn yn gwybod i sicrwydd os yw hyn yn cael ei weithredu gan fod deddfwriaeth ar wahân i gynllunio.				
Gweithredu	Mae polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF07

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiâu Allweddol		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Arwynebedd man agored (68.5 ha) a lletem werdd (54.7 ha)	Dim colled net sylweddol	AMB Rhif 1:	Dim colled sylweddol	1 datblygiad a arweiniodd at golled sylweddol am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad gan arwain at golled sylweddol mewn blwyddyn
		AMB Rhif 2:	Dim colled sylweddol	
		AMB Rhif 3:	Dim colled sylweddol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mannau Agored: Pedwar o geisiadau a ganiatawyd mewn ardaloedd o fannau agored yn ystod 2021/2022. Roedd y ceisiadau hyn am estyniad i eiddo yn Llanbedr; pabell fawr awyr agored a bar yng ngardd gefn gwesty yn Llanbedr; nodwedd mynedfa garreg newydd yng Nghanolfan Groeso Parc Cenedlaethol Eryri ym Metws y Coed; a newid defnydd cae chwarae Llidiart yn Nyffryn Ardudwy yn faes parcio. Roedd cefnogaeth y Cyngor Cymuned lleol i'r caniatâd yn Nyffryn Ardudwy gan nodi eu bod yn gweld gwerth yn y cynnig ac mai hwy yw perchnogion y tir ac wedi cyflwyno'r cais eu hunain. Gwrthodwyd cais gwreiddiol yn 2018, oherwydd yr ystyrid bod y cynnig yn fath amhriodol o ddatblygiad o fewn ardal a ddynodwyd yn Fan Agored. Mae'r cais newydd hwn wedi'i ddiwygio o'r cais a gyflwynwyd yn flaenorol yn 2018, (sef darparu lle parcio i 16 o gerbydau) er mwyn darparu lle parcio i hyd at 11 cerbyd, gan gynnwys tirlunio ychwanegol. Mae'r cais hefyd wedi'i gefnogi gan gyflwyno cynllun Rheoli Traffig. Roedd yr ardal yn cael ei defnyddio'n flaenorol fel lle chwarae i blant, fodd bynnag mae man chwarae newydd bellach wedi'i greu ar safle arall o fewn y pentref gan olygu nad oes unrhyw golled o ran darpariaeth maes chwarae.</p> <p>Lletemau Gwyrdd: Chwec'h cais a ganiatawyd o fewn ardal lletem werdd yn ystod 2021/2022, Roedd y rhain i gyd yn ddatblygiadau gan ddeiliaid tai neu'n ddatblygiadau bach i adeiladau eraill. Cynhwyswyd hefyd y datblygiad y rhoddwyd caniatâd iddo dan Brosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF08

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiâu Allweddol		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro ceisiadau a phenderfyniadau cynllunio yn y Lletem Werdd	Dim datblygiad amhriodol	AMB Rhif 1:	Dim datblygiad amhriodol	1 datblygiad sy'n arwain at golli lle agored
		AMB Rhif 2:	Dim datblygiad amhriodol	
		AMB Rhif 3:	Dim datblygiad amhriodol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Caniatawyd chwe chais o fewn ardal lletem las yn ystod 2021/2022. Roedd y rhain i gyd yn ddatblygiadau gan ddeiliaid tai neu'n ddatblygiadau bach i adeiladau eraill. Cynhwyswyd hefyd y datblygiad y rhoddwyd caniatâd iddo dan Brosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid.</p> <p>Ni ystyriwyd bod y rhain yn amhriodol, nac yn ddatblygiadau 'newydd' o fewn ardaloedd Lletem Werdd ac felly mae'r polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF11

Amcan	Amddiffyn, Gwella a Rheoli'r Amgylchedd Naturiol.			
Polisiâu Allweddol		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro cynnydd y Cynllun Rheoli Traethlin	Monitro Cynnydd	AMB Rhif 1:	amherthnasol	
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Cyhoeddwyd Cynllun Rheoli Morol Cymru cyntaf gan Lywodraeth Cymru ar Dachwedd 12 2019. Cynhelir trafodaethau dilynol gyda Llywodraeth Cymru er mwyn gweld sut y gall y Parc Cenedlaethol gyfrannu at lwyddiant y Cynllun.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

Ymchwil ac ystyriaethau pellach i lywio adolygiad o CDLI Eryri

- 3.49 Mae 'Cymru'r Dyfodol 2040' yn ddogfen sy'n tynnu sylw at y gwir bosibilrwydd o Adweithydd Modiwlwr Bach (AMBach) yn cael ei leoli yn Nhrawsfynydd yn y dyfodol. Bydd yn bwysig i'r Awdurdod gymryd rhan yn y trafodaethau yn y dyfodol ynghylch y posibilrwydd y bydd yr AMBach yn cael ei leoli yn Trawsfynydd a'i oblygiadau i'r Parc Cenedlaethol. Ar hyn o bryd mae uchelgais i gyflwyno rhaglen a fyddai'n cynnwys adeiladu Adweithydd Modiwlwr Bach, ar safle Trawsfynydd, i ddechrau yn 2027. Mae polisiâu presennol CDLIE yn cydnabod y gallai'r safle hwn dderbyn busnesau ynni carbon isel a thechnolegau cynhyrchu ynni, ar yr amod nad oes unrhyw effeithiau negyddol ar y dirwedd.
- 3.50 Bydd yn bwysig bod yr adolygiad o CDLI Eryri yn canolbwyntio ar wrthdroi dirywiad bioamrywiaeth a rhoi ffafiaeth i ddarparu datrysiadau ar sail natur, gan gynnwys seilwaith gwyrdd. Mae rhwydweithiau ecolegol cydnerth hefyd yn rhan annatod o iechyd a lles ac yn rhan o'r ymateb i newid yn yr hinsawdd.
- 3.51 Fel y soniwyd eisoes ym mhar 3.9, "Cymru'r Dyfodol 2040" mae hwn hefyd yn cynnwys Polisi 15, sy'n ymrwymiad i ddynodi Coedwig Genedlaethol. Er bod y manylion am y raddfa a lleoliad a sut mae'n berthnasol i'r broses gynllunio yn aneglur ar hyn o bryd bydd yr effaith ar y dirwedd a'r darpar effaith economaidd a'r goblygiadau cymdeithasol angen cael eu hystyried ymhellach. Dylid pwysleisio nad oes angen caniatâd cynllunio ar gyfer plannu coed.
- 3.52 Bydd angen ystyried 'Asesiadau Seilwaith Gwyrdd' a'r angen i dynnu o'r sylfaen dystiolaeth a ddarparwyd gan Ddatganiadau Ardal CNC er mwyn ystyried sut y gellir sicrhau manteision sylweddol drwy seilwaith gwyrdd. Gall hyn olygu nodi cyfleoedd i wella rheolaeth dŵr (fel lliniaru llifogydd a systemau draenio cynaliadwy), ansawdd aer, ac addasu cynefinoedd a rhywogaethau ecosystemau i newid yn yr hinsawdd. Bydd angen i awdurdodau cynllunio sicrhau bod datblygiad yn lleihau effaith ac yn darparu cyfleoedd ar gyfer gwella, sy'n gysylltiedig â nodau enillion bioamrywiaeth Llywodraeth Cymru. Bydd angen i awdurdodau cynllunio hefyd annog rheolaeth briodol ar nodweddion y dirwedd sydd o bwysigrwydd mawr i fflora a ffawna gwyllt er mwyn ategu a gwella rhwydwaith Natura 2000. Bydd angen adolygu'r asesiadau'n rheolaidd i sicrhau bod gwybodaeth am gynefinoedd, rhywogaethau a nodweddion yn cael ei diweddarau, a gellid eu hymgorffori mewn adroddiadau monitro blynyddol yn y dyfodol a thechnolegau cynhyrchu ynni, ar yr amod nad oes unrhyw effeithiau negyddol ar y dirwedd.
- 3.53 O ran Datganiadau Ardal, mae'r themâu allweddol ar gyfer ardal gogledd orllewin Cymru yn cynnwys;
- Ffyrdd o weithio – bydd Datganiadau Ardal yn dechrau'r ffordd barhaus o gydweithio
 - Argyfwng hinsawdd ac amgylcheddol – nododd rhanddeiliaid mai'r argyfwng hinsawdd a'r amgylchedd oedd y thema bwysicaf a chyffredinol ar gyfer ardal gogledd orllewin Cymru
 - Annog economi gynaliadwy – proses i ddatblygu cyfleoedd cynaliadwy ar gyfer yr economi a'r amgylchedd. Mae hyn yn cynnwys nodi dulliau cynaliadwy o ymdrin â chyfleoedd economaidd sy'n gwella'r adnoddau naturiol sy'n unigryw i'r ardal.
 - Ailgyssylltu pobl â byd natur – creu cyfleoedd i gael mynediad at a cymunedau ailgyssylltu, deall, ymgysylltu a dylanwadu ar ddefnydd creadigol yr amgylchedd natur lleol
 - Cyfleoedd ar gyfer ecosystem gydnerth – sicrhau ein bod i gyd yn gweithio gyda'n gilydd i wella cydnerthedd ecosystemau yn yr ardal. Angen gwrthdroi dirywiad, a gweithredu i gyfoethogi bioamrywiaeth

- Cefnogi rheolaeth tir cynaliadwy – gweithio gyda rheolwyr aer, tir a dŵr ar draws gogledd orllewin Cymru i hyrwyddo a datblygu rheolaeth adnoddau cynaliadwy gan gyfrannu at iechyd holl fywyd yr ardal.
- 3.54 Bydd angen ystyried ac asesu ymhellach y mater o ffosffadau yn ystod y broses adolygu CDLI. Yn dilyn ymlaen o ‘Strategaeth Lleihau Ffosfforws Dalgylch y Ddyfrdwy’ a gynhaliwyd fel rhan o broses CDLI Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, efallai y bydd asesiad a strategaeth debyg yn cael eu cynnal ar gyfer dalgylchoedd afonydd ACA y Parc Cenedlaethol.
- 3.55 Mae’r pandemig wedi dod â materion amgylcheddol ehangach i sylw ac wedi amlygu bod angen blaenoriaethu’r amgylchedd a newid yn yr hinsawdd yn yr adferiad yn dilyn y pandemig. Bydd pwysigrwydd materion newid hinsawdd yn golygu mwy fyth o ffocws ar y mater yn yr adolygiad o’r CDLI. Bydd gwaith sy’n cael ei wneud ar hyn o bryd ar y pwnc, sy’n benodol i’r Parc Cenedlaethol, yn helpu i hysbysu a oes/le mae ymhle mae diffyg polisïau ar hyn o bryd, neu a ellid gwneud mwy, er mwyn mynd â’r Parc ymhellach i diriogaeth sero net.
- 3.56 Bydd yr Asesiadau Strategol o Ganlyniadau Llifogydd sy’n cael eu cynnal ar hyn o bryd gan YGC (ar ran APCE, Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn) yn helpu i lywio’r broses adolygu a’r broses o ddewis safleoedd o fewn yr adolygiad ei hun.

Astudiaethau achos

Cynlluniau ynni / pŵer dŵr bach

Ni roddwyd caniatâd (ac ni chyflwynwyd) ar gyfer unrhyw gynlluniau pŵer dŵr newydd yn ystod y cyfnod adroddiad monitro hwn (2021-2022).

Mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn awyddus i gefnogi defnyddio technolegau adnewyddadwy a charbon isel lle nad ydynt yn peryglu pwrpasau dynodiad y Parc Cenedlaethol na'r Rhinweddau Arbennig fel y'u rhestrir yn y CDLI. Er y bu nifer fach o gydsyniadau cynllunio ar gyfer tyrbinau gwynt ar raddfa ddomestig a gosodiadau pv heulol / solar, mae'r angen i amddiffyn tirwedd ac amwynder gweledol yr ardal yn rhagweld bod y defnydd o'r technolegau penodol hyn yn gyfyngedig.

Yn ystod y blynyddoedd blaenorol, yr oedd nifer sylweddol o gynlluniau ynni dŵr, mae'r rhain ychydig yn haws i'w cynnwys mewn tirweddau sensitif, gan eu bod yn gyfyngedig i gynlluniau rhediad-afon bach ar nentydd yr ucheldir lle gellir claddu'r penstoc lle mae'r tai tyrbinau o faint cymedrol ac wedi'u cynllunio i ymdoddi i'r tirweddau amaethyddol neu maent yn agos at adeiladau amaethyddol eraill ar ffermydd.

Caniatawyd 113 o gynlluniau trydan dŵr / hydro newydd yn Eryri ers i'r Cynllun Datblygu Lleol Eryri cyntaf (2011-2026) gael ei fabwysiadu, gyda chynhwysedd cynhyrchu o ryw 7.5619MW (gall y gallu fod yn uwch mewn gwirionedd gan nad yw'r gallu yn hysbys ar gyfer pob cais, yn enwedig yr unedau micro-gynhyrchu). Mae'r rhan fwyaf o'r cynlluniau hydro hyn yn achosion o arallgyfeirio amaethyddol, gan greu incwm ychwanegol ar ffermydd.

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y ceisiadau am gynlluniau pŵer dŵr yn Eryri ers mabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol Eryri.

	<i>Caniatawyd</i>	<i>Gwrthodwyd</i>	<i>Tynnwyd yn ôl</i>
<i>Nifer</i>	113	19	3

Er y cydnabyddir bod nifer y safleoedd addas yn gyfyngedig ac y gallai cyfyngiadau amgylcheddol ac ecolegol atal cynlluniau sylweddol pellach rhag datblygu, mae'r Parc Cenedlaethol, er hynny, yn cyfrannu at leihau'r galw am danwydd ffosil trwy gynhyrchu ynni adnewyddadwy a chefnogi cynhyrchu incwm i ffermwyr sy'n gallu allforio gormodedd o drydan i'r grid cenedlaethol.

4 DIOGELU A GWELLA TREFTADAETH DIWYLLIANNOL

Mae'r adran hon yn ymateb i'r amcanion canlynol:

Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol, a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth a threflun adeiledig Eryri.

Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.

Bil Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (2016)

- 4.1 Mae Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (2016) yn cynnig amddiffyniad mwy effeithiol i adeiladau rhestredig a henebion rhestredig, yn gwella mecanweithiau presennol ar gyfer rheoli'r amgylchedd hanesyddol yn gynaliadwy ac yn cyflwyno mwy o dryloywder ac atebolrwydd i benderfyniadau a wneir ar yr amgylchedd hanesyddol. Rhoddodd y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) 2016-2031 ystyriaeth i'r Ddeddf a bydd ystyriaeth hefyd yn cael ei rhoi i'r Ddeddf wrth ddrafftio CCA yr Amgylchedd Hanesyddol. Mae'r CDLI hefyd wedi cynnwys Polisi sy'n gwarchod Safleoedd Treftadaeth y Byd Ymgeisiol, gan ddiogelu'r Safle Treftadaeth y Byd sydd bellach wedi'i ddynodi, – 'Tirwedd Llechi Gogledd-Orllewin Cymru'. Galluogodd hyn y gwaith o warchod, cadw a gwella Safleoedd Treftadaeth y Byd Ymgeisiol a oedd o fudd i sicrhau'r dynodiad.. Mae angen amddiffyn safleoedd sydd yn y Parc Cenedlaethol ar y rhestr betrus o enwebiadau Treftadaeth y Byd gydag UNESCO yn y dyfodol.
- 4.2 Mae prosiect Treftadaeth Treflun Dolgellau yn cynnig cyfle i berchnogion eiddo cymwys dderbyn grant i atgyweirio adeiladau, adfer nodweddion pensaernïol coll ynghyd â dod â lloriau gwag yn ôl i ddefnydd economaidd. Amcan arall y fenter yw hyrwyddo ymwybyddiaeth o dreftadaeth y dref ac annog y gymuned ac ymwelwyr i chwarae mwy o ran yn eu treftadaeth ddiwylliannol. Mae diweddariad ar Brosiect Treftadaeth Treflun Dolgellau yn adran Astudiaeth Achos y bennod hon.
- 4.3 Yn ystod y cyfnod monitro hwn, mae'r Awdurdod hefyd wedi cychwyn ar brosiect newydd i reoli 14 Ardal Gadwraeth Eryri. Wedi'i ariannu gan gronfa *Tirweddau Cynaliadwy, Lleoedd Cynaliadwy* Llywodraeth Cymru, bydd y prosiect, a arweinir gan Chambers Conservation, yn sicrhau y gall cadwraeth gynaliadwy wella Ardaloedd Cadwraeth i'r dyfodol. Mae cam cyntaf y prosiect hwn rhwng Hydref 2021 a Mawrth 2022 yn cynnwys gweithio gyda chymunedau lleol a grwpiau buddiant yr Ardaloedd Cadwraeth i ddatblygu Gwerthusiadau a Chynlluniau Rheoli. Bydd y cynlluniau hyn yn ddatganiad o arwyddocâd a chynllun gweithredu i warchod a gwella'r Ardaloedd yn gynaliadwy, gyda phwyslais arbennig ar eu gwneud yn fwy ynni-effeithlon. Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo i sicrhau bod Ardaloedd Cadwraeth yn cael eu hamddiffyn rhag datblygiadau amhriodol a lle bo modd, bod yr ardal a'r lleoliad yn cael eu gwella. Fodd bynnag, dwy o'r prif heriau sy'n wynebu ein Hardaloedd Cadwraeth heddiw yw'r Agenda Newid Hinsawdd a'r diffyg dealltwriaeth o swyddogaeth ac arwyddocâd yr adeiladau o fewn yr ardaloedd dynodedig hyn.
- 4.4 Ynglŷn â'r agenda Newid yn yr Hinsawdd, mae llawer o'r stoc adeiladau yn yr Ardaloedd Cadwraeth hyn yn adeiladau traddodiadol sy'n cael eu nodi fel rhai nad ydynt yn ynni-effeithlon iawn. Gall effeithlonrwydd ynni gael ei gyfyngu ymhellach gan y gofynion rheoliadol

cynllunio ychwanegol sy'n ymwneud â gwelliannau i gartrefi megis paneli solar a gwydr dwbl. Gall y cyfyngiadau ychwanegol hyn arwain at ddryswch ymhlith perchnogion eiddo ynghylch gwella effeithlonrwydd eiddo, a all arwain at beidio cymryd unrhyw gamau gweithredu neu gymryd camau amhriodol. Gall hefyd arwain at gyngor anghyson gan swyddogion. Weithiau gall adeiladwyr lleol hefyd wneud gwelliannau amhriodol i gartrefi a all gael effaith andwyol ar yr Ardaloedd Cadwraeth ond a all hefyd wneud adeilad yn fwy aneffeithlon. Gwerthusiad ardal gadwraeth yw'r sylfaen ar gyfer rheolaeth gadarnhaol o'r ardaloedd hyn i sicrhau datblygiad priodol yn ogystal â chynaliadwy. Yn benodol, bydd y Gwerthusiadau'n diffinio'r hyn sy'n bwysig am yr ardaloedd ond hefyd, trwy ddadansoddi, yn dechrau nodi lle mae materion, cyfleoedd a ffactorau eraill. Bydd y Cynlluniau Rheoli dilynol yn darparu fframwaith i reoli'r Ardaloedd Cadwraeth yn effeithiol, gan wella a gwarchod eu cymeriad arbennig mewn ffordd gadarnhaol a rhagweithiol, a darparu canllawiau effeithiol i'r rhai sy'n byw, yn gweithio, yn buddsoddi ac yn rheoli'r ardaloedd.

MF12

<p>Amcan</p>	<p>Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.</p> <p>Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parhau 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.</p>			
<p>Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)</p>		<p>Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy</p> <p>Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol</p> <p>Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi</p> <p>Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig</p>		
<p>Dangosydd</p>	<p>Targed</p>	<p>Canlyniad</p>		<p>Pwynt Sbarduno</p>
<p>Paratoi a mabwysiadu CCA ar yr Amgylchedd Hanesyddol</p>	<p>Erbyn 2019</p>	<p>AMB Rhif 1:</p>	<p>Mae'r gwaith paratoi ar y gweill</p>	
		<p>AMB Rhif 2:</p>	<p>Mae'r gwaith paratoi ar y gweill</p>	
		<p>AMB Rhif 3:</p>	<p>Gwaith paratoi ar y gweill ond oedi oherwydd ymrwymadau gwaith eraill</p>	
		<p>AMB Rhif 4:</p>		
<p>Dadansoddiad Mae paratoi CCA ar y gweill er mwyn cefnogi'r polisiâu a fabwysiadwyd ond bu oedi oherwydd ymrwymadau gwaith eraill..</p>				
<p>Gweithred</p>				

MF13

Amcan		<p>Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.</p> <p>Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.</p>		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Paratoi a mabwysiadu CCA ar Ddylunio Cynaliadwy - ar wahân yn lleol	Erbyn 2018	AMB Rhif 1:	Mae'r gwaith paratoi ar y gweill ond wedi'i oedi oherwydd ymrwymadau gwaith eraill	
		AMB Rhif 2:	Mae'r gwaith paratoi ar y gweill ond wedi'i oedi oherwydd ymrwymadau gwaith eraill	
		AMB Rhif 3:	Gwaith paratoi ar y gweill ond oedi oherwydd ymrwymadau gwaith eraill	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Mae gwaith paratoi CCA ar y gweill er mwyn cefnogi'r polisiâu a fabwysiadwyd ond mae wedi cael ei ohirio oherwydd ymrwymadau gwaith eraill.				
Gweithred				

MF14

Amcan		Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.		
		Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr Ardaloedd Cadwraeth gydag Aseidiadau Ardal cyfoes (14)	Cwblhau Aseidiadau Ardal erbyn 2012 a'u hadolygu bob 5 mlynedd	AMB Rhif 1:	Oedi	
		AMB Rhif 2:	Oedi	
		AMB Rhif 3:	Ar y gweill	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Mae'r Gwerthusiadau Ardal Gadwraeth a Chynlluniau Rheoli wedi'u drafftio ynghyd â chanllawiau ar wella effeithlonrwydd ynni mewn adeiladau traddodiadol o fewn Ardaloedd Cadwraeth. Yn ystod y camau nesaf, bydd y Gwerthusiadau a'r Cynlluniau Rheoli yn destun ymgynghoriad cyhoeddus cyn mabwysiadu ffurfiol fel ystyriaeth gynllunio berthnasol..				
Gweithred				

Amcan		Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.		
		Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parhau 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr Ardaloedd Cadwraeth gyda Chynlluniau Rheoli cyfoes	Cwblhau Cynlluniau Rheoli a'u hadolygu bob 5 mlynedd.	AMB Rhif 1:	Oedi	
		AMB Rhif 2:	Oedi	
		AMB Rhif 3:	Ar y gweill	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Mae'r Gwerthusiadau Ardal Gadwraeth a Chynlluniau Rheoli wedi'u drafftio ynghyd â chanllawiau ar wella effeithlonrwydd ynni mewn adeiladau traddodiadol o fewn Ardaloedd Cadwraeth. Yn ystod y camau nesaf, bydd y Gwerthusiadau a'r Cynlluniau Rheoli yn destun ymgynghoriad cyhoeddus cyn eu mabwysiadu'n ffurfiol fel ystyriaeth gynllunio berthnasol..				
Gweithred				

Amcan	<p>Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.</p> <p>Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.</p>			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr adeiladau rhestredig sydd mewn perygl (323)	Lleihau nifer yr adeiladau rhestredig sydd mewn perygl a monitro'r rheswm dros y cynnydd yn y nifer.	AMB Rhif 1:	303 (2018-19)	
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chafwyd y wybodaeth hon gan Cadw, felly nid oes diweddariad ar gyfer nifer yr adeiladau rhestredig sydd mewn perygl ar gyfer y cyfnod monitro hwn.				
Gweithred	Parhau i Fonitro: Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

Amcan	Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri. Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.			
Polisiau Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)	Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro ceisiadau cynllunio mewn Parciau a Gerddi Hanesyddol ac yn gyfagos iddynt a allai gael effaith.	Lleihau nifer yr adeiladau rhestredig sydd mewn perygl a monitro'r rheswm dros y cynnydd yn y nifer.	AMB Rhif 1:	Ni ystyriwyd bod yr un ohonynt yn cael effaith andwyol ar y parc hanesyddol na'i osodiad.	
		AMB Rhif 2:	Ni ystyriwyd bod yr un ohonynt yn cael effaith andwyol ar y parc hanesyddol na'i osodiad.	
		AMB Rhif 3:	Ni ystyriwyd bod unrhyw un yn cael effaith andwyol ar y parc hanesyddol na'i leoliad	
		AMB Rhif 4:		

Dadansoddiad	
<p>Cafwyd 14 cais cynllunio ar gyfer datblygiadau amrywiol o fewn byffer 100m i barciau a gerddi hanesyddol, a rhoddwyd caniatâd i bob un ohonynt. Roedd chwech o'r ceisiadau hyn ar gyfer cyflawni amodau caniatâd cynllunio a roddwyd yn flaenorol. Roedd dau gais am waith Caniatâd Adeilad Rhestredig, ac un am ddiwygiadau ansylweddol. Roedd pedwar o'r ceisiadau llawn ar gyfer mân ddatblygiadau gan ddeiliaid tai megis addasiadau ac estyniadau. Roedd un cais llawn ar gyfer Prosiect Diogelwch Cronfa Ddŵr Llyn Tegid, yn cynnwys atgyfnerthu wynebaw cefn y llyn gogleddol ac argloddiau cronfa ddŵr Afon Dyfrdwy; uwchraddio amddiffynfeydd meini wyneb blaen arglawdd y llyn; adlinio arglawdd y llyn yn yr ardal 'bandstand'; ad-drefnu a thirlunio maes parcio gorlif blaendraeth y llyn a chanolfan hamdden Penllyn y tu allan i'r ardal eistedd; a chynyddu hygyrchedd llwybrau troed cysylltiedig ar hyd arglawdd gogleddol y llyn, glan chwith yr Afon Dyfrdwy a glan dde Afon Tryweryn.. Ystyriwyd effaith y datblygiadau ar y parciau a'r gerddi hanesyddol fel rhan o'r broses benderfynu, ac ni ystyriwyd bod yr un ohonynt yn cael effaith andwyol ar y parc hanesyddol na'i osodiad.</p>	
Gweithred	Parhau i Fonitro: Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

MF18 +19

Amcan	<p>Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.</p> <p>Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.</p>		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno

Nifer yr Henebion Rhestredig sydd mewn perygl. Monitro ceisiadau cynllunio a allai gael effaith ar Heneb Rhestredig	Lleihau'r nifer sydd mewn perygl	AMB Rhif 1:	Ni ystyriwyd bod yr un ohonynt yn cael effaith andwyol ar Henebion Rhestredig.
		AMB Rhif 2:	Ni ystyriwyd bod yr un ohonynt yn cael effaith andwyol ar Henebion Rhestredig.
		AMB Rhif 3:	Ni ystyriwyd bod unrhyw un yn cael effaith andwyol ar Henebion Cofrestredig.
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Mae CADW yn cadw cofnod o HRh mewn perygl, gellir gweld y wybodaeth hon yn Amcan 10 (b) yr SA o'r Fframwaith Monitro Gwerthuso Cynaliadwyedd. O fewn parth clustogi HRh 100m, caniatwyd 10 cais cynllunio, ac nid oedd yr un ohonynt ar gyfer datblygiadau newydd, dim ond mân ddatblygiadau i ddatblygiadau presennol a ganiatwyd yn ystod y cyfnod monitro hwn, megis addasiadau, trosiadau a newid defnydd. Ystyriwyd unrhyw effaith bosibl ar HRh fel rhan o'r broses benderfynu.			
Gweithred	Parhau i Fonitro: Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

Amcan	<p>Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.</p> <p>Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.</p>			
Polisiau Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)	Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y safleoedd archeolegol, Henebion Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth sy'n cael eu cadw neu eu gwella gan gynigion datblygu	Pob cynnig datblygu	AMB Rhif 1:	Oedi	1 datblygiad yn methu â chadw neu wella am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad yn methu â chadw neu wella mewn blwyddyn (mae angen iddo gysylltu ag Asesiadau CA a Chynlluniau Rheoli fel uchod)
		AMB Rhif 2:	Oedi	
		AMB Rhif 3:	Oedi	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Gan nad yw'r asesiadau Ardal Gadwraeth a'r cynlluniau rheoli wedi'u cwblhau eto, mae'n anodd penderfynu a yw cynigion datblygu wedi gwella ardaloedd cadwraeth. Er hyn, mae cadw a gwella ardaloedd cadwraeth wedi cael ei ystyried fel rhan o'r broses benderfynu ar geisiadau cynllunio. Oherwydd Prosiect Treftadaeth Treflun Dolgellau, mae llawer o welliannau wedi'u gwneud i'r Ardal Gadwraeth. Gweler yr adran 'Astudiaethau Achos' am ragor o wybodaeth.				
Gweithred	Parhau i Fonitro: Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF21

<p>Amcan</p>	<p>Deall, gwerthfawrogi, amddiffyn a gwella amgylchedd hanesyddol yr ardal gan gynnwys gweddillion archeolegol a thirweddau hanesyddol a hyrwyddo datblygiad sy'n gwella treftadaeth adeiledig a threfwedd Eryri.</p> <p>Amddiffyn a gwella harddwch naturiol tirwedd y Parc Cenedlaethol trwy sicrhau bod datblygiad yn cwrdd â safonau dylunio cynaliadwy da ac yn parchu 'Rhinweddau Arbennig' yr ardal a phwrpasau'r Parc Cenedlaethol.</p>			
<p>Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ff: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Ff)</p>		<p>Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 6: Dylunio a Deunyddiau Cynaliadwy</p> <p>Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol</p> <p>Polisi Datblygu 8: Diogelu Safleoedd Heb eu Dynodi</p> <p>Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig</p>		
<p>Dangosydd</p>	<p>Targed</p>	<p>Canlyniad</p>		<p>Pwynt Sbarduno</p>
<p>Monitro ceisiadau cynllunio sy'n dod ymlaen o fewn Safle Treftadaeth y Byd neu leoliad hanfodol a Safle Treftadaeth y Byd Ymgeisydd</p>	<p>Dim effaith annerbyniol ar y dynodiadau a'r dynodiadau ymgeisydd</p>	<p>AMB Rhif 1:</p>	<p>Mae'r gwaith paratoi ar y gweill</p>	
		<p>AMB Rhif 2:</p>	<p>Mae'r gwaith paratoi ar y gweill</p>	
		<p>AMB Rhif 3:</p>	<p>Ni ystyriwyd bod unrhyw un yn cael effaith annerbyniol ar y dynodiadau.</p>	
		<p>AMB Rhif 4:</p>		
<p>Dadansoddiad</p>				
<p>Ers mis Gorffennaf 2021, mae'r Safle Treftadaeth y Byd Ymgeisiol a ddynodwyd yn flaenorol, Tirwedd Llechi Gogledd-orllewin Cymru, wedi derbyn statws Safle Treftadaeth y Byd dynodedig. Mae hyn yn golygu bod dau Safle Treftadaeth y Byd o fewn Parc Cenedlaethol Eryri erbyn hyn.</p> <p>Safle Treftadaeth y Byd Cestyll a Muriau Trefi'r Brenin Edward yng Ngwynedd – Castell Harlech</p> <p>Caniatawyd 10 cais o fewn Lleoliad Hanfodol Safleoedd Treftadaeth y Byd. Roedd 9 o'r ceisiadau hyn i gyd ar gyfer mân ddatblygiadau neu ddatblygiadau gan ddeiliaid tai, megis gosod pwmp gwres ffynhonnell aer, addasu adeilad, codi estyniad ochr un llawr, gosod grisiau allanol. Ystyrir nad yw'r ceisiadau hyn yn cael effaith annerbyniol ar y dynodiad.</p>				

Fodd bynnag, roedd 1 cais ar gyfer codi annedd deulawr ar wahân a garej (marchnad agored). Yn anffodus, wrth asesu'r cais cynllunio hwn, ni ystyriwyd Polisi Strategol F: Amgylchedd Hanesyddol sy'n sicrhau na fydd lleoliadau a golygfeydd arwyddocaol o Safleoedd Treftadaeth y Byd, ymhlith asedau hanesyddol eraill, yn cael eu heffeithio'n andwyol gan ddatblygiad.

Tirwedd Llechi Safle Treftadaeth y Byd Gogledd Orllewin Cymru

Caniatawyd 3 chais o fewn Safle Treftadaeth y Byd. Roedd 1 cais yn ganiatâd adeilad rhestredig ar gyfer newidiadau i orsaf reilffordd i greu tŷ gwyliau i'w osod, newid o ystafell aros gyhoeddus i lolfa a gwasanaethau ychwanegol ar gyfer ystafell ymolchi a chyfleustodau newydd, adfer nodweddion hanesyddol megis llefydd tân haearn bwrw a ffenestri i'r drychiad blaen. Roedd cais arall am ganiatâd hysbysebu i arddangos arwydd coffa lechen. Roedd y trydydd cais ar gyfer gosod dwy ffenestr yn y to yng nghefn annedd. Ystyriwyd nad oedd y ceisiadau hyn yn cael effaith annerbiniol ar y dynodiad.

Cyflwynwyd 6 rhag-gais hefyd ar gyfer datblygiad o fewn ffin Safle Treftadaeth y Byd y Dirwedd Lechi, pob un ar gyfer mân ddatblygiadau megis mân newidiadau a dileu amodau.

Gweithred

Angen hyfforddiant. Nid yw Polisi Datblygu 18 yn cael ei weithredu fel y bwriadwyd ac mae angen hyfforddiant swyddogion. Mae hyfforddiant swyddogion wedi'i drefnu gyda Swyddogion Rheoli Datblygu, ynghyd ag adolygiad o'r broses dilysu ceisiadau i atal digwyddiad pellach.

Ymchwil ac ystyriaethau pellach i lywio adolygiad o CDLI Eryri

- 4.5 Nid oes unrhyw un o bwyntiau sbarduno'r dangosyddion monitro yn y Bennod hon wedi'u rhoi ar waith felly gallwn dybio bod y polisiau'n cael eu gweithredu'n llwyddiannus. Ystyrir nad oes unrhyw oblygiadau mawr i adolygu'r CDLI yn yr adran hon.
- 4.6 Serch hynny, roedd apêl ynglŷn â datblygiad penodol o fewn y Parc Cenedlaethol, lle y cwestiynodd yr Arolygydd Bolisi Datblygu 7 o'r CDLI, y Gofrestr Adeiladau Traddodiadol a'r meini prawf i gynnwys adeilad ar y gofrestr.
- 4.7 Mae Polisi Datblygu 7 yn cynnwys meini prawf ar gyfer datblygu a gwarchod a gwella Adeiladau Traddodiadol yn ogystal ag Adeiladau Rhestredig, gyda meini prawf penodol pellach ar gyfer Adeiladau Rhestredig. Mae hyn oherwydd bod yr adeiladau sydd bellach yn cael eu hystyried a'u nodi fel 'adeiladau traddodiadol' ar y gofrestr, yn hanesyddol, wedi'u rhestru fel Adeiladau Rhestredig Gradd III ar y raddfa a gydnabyddir gan y gyfraith, cyn i'r raddfa gael ei hadolygu i gynnwys a chydabod ond Adeiladau Rhestredig Gradd I, Gradd II*, a Gradd II yn unig, trwy Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990. Yn ôl y Ddeddf hon, mae angen Caniatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer pob gwaith dymchwel, addasu neu ymestyn adeilad rhestredig sy'n effeithio ar ei gymeriad fel adeilad o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig. Nid yw hyn yn ofynnol ar gyfer adeiladau ar y Gofrestr Adeiladau Traddodiadol, y tu allan i Ardal Gadwraeth a/neu Ddynodiad Erthygl 4. Er hynny, fel y nodir ym mharagraffau 4.20-4.22 y CDLI, mae cymeriad Eryri yn ddyledus iawn i'w Adeiladau Rhestredig a'r traddodiad cyfoethog o arddulliau adeiladu ac amrywiaeth o ddeunyddiau sy'n adlewyrchu ac yn nodweddu'r bensaernïaeth frodorol. Er nad ydynt yn cyflawni statws 'arbennig' Adeiladau Rhestredig, mae'r angen yn parhau i warchod yr adeiladau traddodiadol hyn rhag newid amhriodol. Mae Adeiladau Traddodiadol yn arwyddocaol gan eu bod yn cyfrannu at gymeriad pensaernïol lleol a thraddodiadau'r ardal. Gan nad yw'r rhestr yn derfynol, gellir ychwanegu eiddo ychwanegol ati o bryd i'w gilydd. Felly, ni chaniateir unrhyw gynnig sydd o raddfa, dyluniad, neu sy'n dibynnu ar ddeunyddiau a ystyrir yn amhriodol.
- 4.8 Roedd yr apêl yn ymwneud â throsi adeilad allanol cyn-fyncws/storfa anecs i lety anecs un ystafell. Gwrthodwyd y cais yn wreiddiol gan yr Awdurdod oherwydd canfyddiadau y byddai'n mynd yn groes i Bolisi Datblygu 7. Drwy'r broses apêl, cafodd y penderfyniad hwn ei wydroi gan yr Arolygydd, gan ganfod na fyddai'r gwaith yn amhriodol ac felly na fyddai'n mynd yn groes i Bolisi Datblygu 7, gan nodi "...nid yw'n rhesymol cymhwyso'r un profion ar fân adeilad allanol adeilad traddodiadol sydd wedi'i newid yn fawr ag a fyddai'n cael ei gymhwyso i adeilad rhestredig." (Cyfeirnod yr Apêl: APP/H954/A/21/3280822). Er ei fod wedi'i nodi fel 'Adeilad Traddodiadol' ar y Gofrestr, roedd newidiadau i'r adeilad wedi digwydd y tu allan i Reolaeth Cynllunio, gan arwain at gasgliad yr Arolygydd nad yw'n ymarferol rhoi'r un amddiffyniad i adeiladau traddodiadol sydd wedi newid yn ddramatig, ag ar adeiladau rhestredig. Wrth adolygu'r CDLI, bydd angen ystyried yr achos hwn o ran Polisi Datblygu 7: Adeiladau Rhestredig a Thraddodiadol.

Astudiaethau Achos

Ardaloedd Cadwraeth addas ar gyfer yr Unfed Ganrif ar Hugain

32 Typical gable following removal of a later extension.

34 Cork boards installed, prior to application of render coats.

33 Application of Cork Board and render coats.

35 Following application of lime render and breathable paint.

Mae'r Awdurdod wedi cychwyn ar brosiect newydd i reoli 14 Ardal Gadwraeth Eryri. Wedi'i ariannu gan gronfa Tirweddau Cynaliadwy, Lleoedd Cynaliadwy Llywodraeth Cymru, bydd y prosiect, a arweinir gan Chambers Conservation, yn sicrhau y gall cadwraeth gynaliadwy wella'r Ardaloedd Cadwraeth ar gyfer y dyfodol. Mae cam cyntaf y prosiect hwn rhwng Hydref 2021 a Mawrth 2022 yn cynnwys gweithio gyda chymunedau lleol a grwpiau buddiant Ardaloedd Cadwraeth i ddatblygu Gwerthusiadau a Chynlluniau Rheoli ar gyfer yr ardaloedd dynodedig. Bydd y cynlluniau hyn yn cynnwys datganiad o arwyddocâd a chynllun gweithredu i warchod a gwella'r ardaloedd yn gynaliadwy, gyda phwyslais arbennig ar eu gwneud yn fwy ynni-ffeithlon. Mae'r Awdurdod wedi ymrwmo i sicrhau bod Ardaloedd Cadwraeth yn cael eu hamddiffyn rhag datblygiadau amhriodol a lle bo modd, bod yr ardal a'r lleoliad yn cael eu gwella. Fodd bynnag, dwy o'r heriau mawr sy'n wynebu ein Hardaloedd Cadwraeth heddiw yw'r Agenda Newid Hinsawdd a'r diffyg dealltwriaeth o weithrediad ac arwyddocâd yr adeiladau o fewn yr ardaloedd dynodedig hyn.

Ynglŷn â'r agenda Newid yn yr Hinsawdd, mae llawer o'r stoc adeiladau yn yr Ardaloedd Cadwraeth hyn yn adeiladau traddodiadol sy'n cael eu nodi fel rhai nad ydynt yn ynni-ffeithlon iawn. Gall effeithlonrwydd ynni gael ei gyfyngu ymhellach gan y gofynion rheoliadol cynllunio ychwanegol sy'n ymwneud â gwelliannau i gartrefi megis paneli solar a gwydr dwbl. Gall y cyfyngiadau ychwanegol hyn arwain at ddryswch ymhlith perchnogion eiddo ynghylch gwella effeithlonrwydd eiddo, a all arwain at beidio cymryd unrhyw gamau gweithredu neu gymryd camau amhriodol. Gall hefyd arwain at gyngor anghyson gan swyddogion. Weithiau gall adeiladwyr lleol hefyd wneud gwelliannau amhriodol i gartrefi a all gael effaith andwyol ar yr Ardaloedd Cadwraeth ond a all hefyd wneud adeilad yn fwy aneffeithlon. Gwerthusiad ardal gadwraeth yw'r sylfaen ar gyfer rheolaeth gadarnhaol o'r ardaloedd hyn i sicrhau datblygiad priodol yn ogystal â chynaliadwy. Yn benodol, bydd y Gwerthusiadau'n diffinio'r hyn sy'n bwysig am yr ardaloedd ond hefyd, trwy ddadansoddi, yn dechrau nodi lle mae materion, cyfleoedd a ffactorau eraill. Bydd y Cynlluniau Rheoli dilynol yn darparu fframwaith i reoli'r Ardaloedd Cadwraeth yn effeithiol, gan wella a gwarchod eu cymeriad arbennig mewn ffordd gadarnhaol a rhagweithiol, a darparu canllawiau effeithiol i'r rhai sy'n byw, yn gweithio, yn buddsoddi ac yn rheoli'r ardaloedd.

Cynllun Partneriaeth Tirwedd y Carneddau

Mae Partneriaeth Tirwedd y Carneddau wedi datblygu cynllun a fydd yn helpu i hyrwyddo dyfodol cadarnhaol i'r Carneddau trwy gynyddu dealltwriaeth a mwynhad o'i hanes, traddodiadau diwylliannol a bywyd gwylt. Bydd yn gwarchod treftadaeth yr ardal trwy hyrwyddo ffermio cynaliadwy sy'n amddiffyn cynefinoedd, rhywogaethau ac olion archeolegol prin, a thrwy gofnodi enwau lleoedd ac atgofion. Bydd grant o £1.7 miliwn gan Gronfa Dreftadaeth Genedlaethol y Loteri yn helpu i gyflawni'r cynllun, gwerth dros £4 miliwn, dros y 5 mlynedd nesaf.

Ymhlith y prosiectau o fewn y cynllun mae:

1. Cylchdaith y Carneddau – : Sefydlu taith aml-ddiwrnod ar Hawliau Tramwy presennol, cyrchu gwelliannau, hyrwyddo a chreu adnoddau dehongli digidol ac argraffedig.
2. Ucheldiroedd Pori: Gwelliannau ymylol ac ymylon mynyddoedd, cadwraeth a chofnodi'r fran goesgoch a gwaith clirio eithin a rhedyn o safleoedd archeolegol.
3. Tirwedd Echelau Neolithig: Archeoleg gyhoeddus yn archwilio chwareli cerrig 6,000 oed a'r bwyell hardd a fasnachwyd ac a gyfnewidiwyd dros bellteroedd maith ledled Prydain.
4. Gwyddoniaeth Dinasyddion LiDAR: Darganfod a mapio archeoleg, mawndiroedd a nodweddion tirwedd gan ddefnyddio sgan laser o'r awyr 3D newydd o dirwedd gyfan y Carneddau.
5. Dolydd: Adfer dolydd yr ucheldir sy'n lleoedd bwydo pwysig i adar prin gan gynnwys Llinos y Mynyddde. Sefydlu a chefnogi dolydd ar ochrau'r dyffryn sy'n llawn blodau i gynyddu bioamrywiaeth a helpu peillwyr.
6. Y Cylch Dŵr: Mawn ac Afonydd: Gwella coridorau glan afon, cael gwared â'r Ffromlys Chwarennog, atgyweirio mawndir, codi ymwybyddiaeth o bwysigrwydd amgylcheddol mawndir, cynefinoedd llynnoedd ac afonydd a dadansoddi paill hynafol mewn mawn er mwyn deall newid tirweddol.
7. Coed a Choetir: Plannu coed mewn ardaloedd penodol i wella cysylltedd cynefinoedd a bioamrywiaeth a chofnodi coed hynafol, sefydlu meithrinfeydd bach i blannu coed lleol a chael gwared ar Rododendron ymledol.
8. Gorwelion / Nenlinellau: Hyrwyddo ymwybyddiaeth o'r copaon a'r cribau uchel nodedig a'u gwybodaeth am eu treftadaeth arbennig a'u bywyd gwylt gan gynnwys carneddau claddu o'r oes efydd a chynefinoedd planhigion arctig ac alpaidd hynafol.
9. Lleisiau ac Enwau Lleoedd y Carneddau: Prosiect ymchwil a hanes llafar a fydd yn rhannu straeon, atgofion a gwybodaeth am gymunedau ffermio Carneddau gyda chynulleidfa ehangach.

Dolgellau Townscape Heritage Project

One of the most prominent features of the town of Dolgellau is its high buildings of dolerite and slate graystones, and its web of narrow streets that have evolved and accidentally developed over four centuries. 180 of the town's buildings are listed, and many of the town's historic buildings, mostly commercially, have fallen into disrepair, with some having been vacant or partially empty for years.

To help regenerate the town, the Dolgellau Townscape Heritage project was established, which is a partnership between the Snowdonia National Park Authority, Heritage Lottery Fund, Cadw and Gwynedd Council in 2009. The initiative offers grants to eligible property owners towards repairs to buildings, restore lost architectural features and bring empty floors back into economic use. The other objective of the initiative is to promote awareness of the town's heritage and encourage residents and visitors to become more involved in their cultural heritage.

2021/2022 Update

The renovation of Y Sospan (a priority building under the project) has been completed. The specialised roof work to reinstate a random diminishing slate roof incorporating swept valleys won a National award in 'the best use of a roof tile on a heritage roof' category at the Pitched Roofing Awards 2020 and a nomination for another national award in 2021.

The work to install a lift to make Y Ddarllenfa Rhydd accessible to all along with other associated works within the building have been completed, making this important community resource back in full use.

Victoria Buildings is on site and progressing well. The external work will contribute to a marked improvement to the street scene and will complete the work to Upper Smithfield Street following work undertaken to Gwin Dylanwad under the Townscape Heritage Initiative.

Works are proposed for 4 Eldon Row, currently undergoing the planning permission process.

The proposed work to the former Wilkins Newsagents (priority building) is out to tender.

Work is progressing or has been completed on the majority of the Initiative's raising awareness projects. The project 'House histories' research project will no longer proceed due to the impact of the pandemic and nervousness in property owners allowing people inspecting buildings.

The project has been replaced with numerous projects relating to the woollen and tannery industries of Dolgellau. These projects will have a strong community engagement with local schools and groups, with works of art being created and permanently displayed in the Darllenfa Rhydd. A book on the woollen and tannery industries will also be published and sold. Income from the sale of the books will be used to further raise awareness of the industries.

The National Lottery Heritage Fund has approved a further extension of 12 months to the project completion date due to the impact of the pandemic and problems encountered with the former Wilkins Newsagents and 4 Eldon Row. The new project completion date is the 31st December 2023.

5 HYRWYDDO CYMUNEDAU IACH A CHYNALIADWY

Mae'r adran hon yn ymateb i'r amcanion canlynol:

Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol.

Cefnogi'r ddarpariaeth briodol a chadw cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol allweddol ledled yr ardal.

Annog cyfleusterau hamdden cymunedol lle maent yn diwallu anghenion lleol a heb wrthdaro â 'Rhinweddau Arbennig' y Parc.

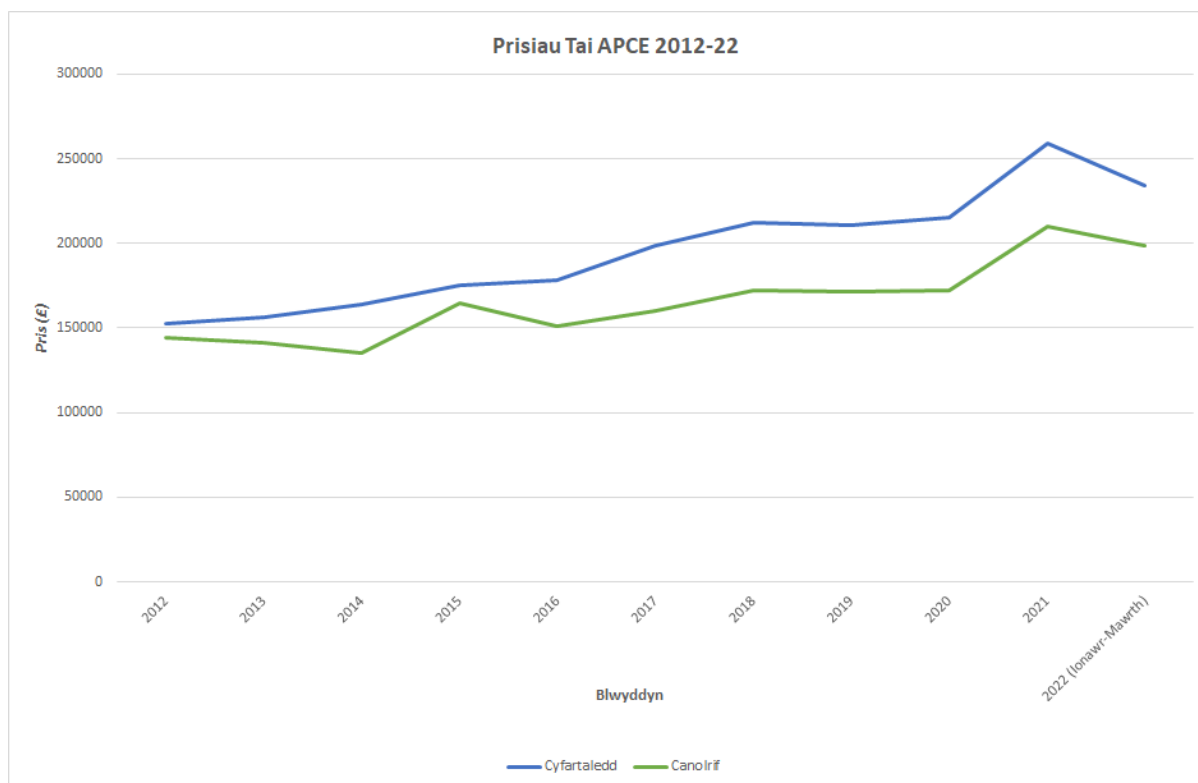
Hyrwyddo mesurau i annog datblygiad sy'n cefnogi bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ac i amddiffyn cymunedau rhag datblygiadau sy'n ansensitif i effeithio ar y Gymraeg.

Y Farchnad Dai Gyffredinol

Prisiau Tai a Gwerthiannau

- 5.1 Mae Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn derbyn data ar werthiannau tai gan y Gofrestrfa Tir; mae'r data ar ffurf yr holl drafodion unigol o fewn ffin y Parc. Pris tŷ ar gyfartaledd yn 2020 oedd £215,524, i fyny o £210,260 yn 2019; cynnydd o 2.5%. Cododd pris tŷ cyfartalog cymedrig ar gyfer 2021 ymhellach i £259,096. Mae canolrif pris tŷ yn lleihau effaith gogwyddo'r pryniannau gwerth uchaf ac isaf. Mae canolrif gwerth prisiau tŷ wedi bod yn cynyddu ers 2014 (gyda gostyngiad yn 2016), gan gyrraedd £172,000 yn 2020. Fodd bynnag, mae canolrif pris tŷ ar gyfer 2021 wedi cynyddu'n sylweddol i £210,000. Am dri mis cyntaf 2022, gostyngodd hyn i £198,750. Mae'r cynnydd dramatig mewn prisiau tai yn effeithio ar allu pobl leol i brynu eiddo yn eu cymuned eu hunain. Dengys Graff 1 isod y newidiadau tai canolrifol ers 2009. Mae'r ffigwr ar gyfer 2022 ar gyfer y cyfnod lonawr i Fawrth yn unig. ffigyrau

Graff 1: Prisiau Cyfartalog a Chanolrif Tŷ ers 2009 ym Mharc Cenedlaethol Eryri

5.2 O ran nifer y gwerthiannau blynyddol; gostyngodd rhwng 2018 a 2020, o 491 i 346. Yn ystod 2020, cynyddodd i 446.

5.3 Rhesymau dros y cynnydd mewn prisiau:

- Arweiniodd y Pandemig Covid-19 at gynnydd mewn gweithio gartref a chyfleoedd i fyw ymhellach i ffwrdd oddi wrth y gweithle. Mae ansawdd bywyd a thirwedd a gynigir gan y Parc Cenedlaethol yn denu'r rhai sy'n dymuno cael bywyd mwy cytbwys tra'n gweithio gartref, sy'n cynyddu'r galw ar y farchnad dai leol.
- Gwnaeth Brexit a'r Pandemig Covid-19 hi'n anodd i gymryd gwyliau y tu allan i'r DU, gan gynyddu lefelau twristiaeth yn y DU. Arweiniodd hyn at brynu mwy o dai fel ail gartrefi neu dai gwyliau ar rent. Mae ardaloedd fel Parciau Cenedlaethol yn arbennig o dan bwysau a gall y cynnydd yn y gystadleuaeth am dai ar werth arwain at gynnydd mewn prisiau. Er bod 'gwyliau gartref' yn fwy amlwg yn ystod y tymhorau 20-21, mae'n bosibl bod y ffactorau hyn yn dal i gael effaith, gan fod lefelau covid-19 yn parhau i amrywio, a bod yr argyfwng costau byw yn atal pobl rhag mynd ar wyliau dramor.

Ail gartrefi / llety gwyliau hunanarlwyo: Ymgynghoriadau a Newidiadau Rheoleiddio

- 5.4 Mae'r cynnydd mewn perchnogaeth ail gartref a thai gosod ar gyfer gwyliau wedi bod yn fater amlwg iawn ers i'r cyfnod clo cyntaf ddod i ben. Mae effeithiau'r pandemig a Brexit wedi cyflymu'r tueddiadau presennol. Ar hyn o bryd, nid yw newid defnydd annedd i ail gartref neu llety gwyliau yn cael ei ystyried yn ddatblygiad o dan y Ddeddf Gynllunio, felly mae eu newid defnydd y tu allan i gwmpas y System Gynllunio ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae'r cynnydd mewn ail gartrefi a thai haf / tai gosod yn gysylltiedig ag effaith economaidd, amgylcheddol a diwylliannol ar gynladwyedd cymunedau ac yn bryder mawr i gymunedau Eryri.
- 5.5 Bu datblygiadau sylweddol yn hyn o beth ers y pandemig ac ers AMB y llynedd. Y cyntaf oedd Cyngor Gwynedd yn cyhoeddi papur ymchwil '*Rheoli'r defnydd o anheddau fel cartrefi gwyliau*'³ ym mis Rhagfyr 2020. Mae'r papur yn archwilio sawl opsiwn rheoleiddio ar gyfer rheoli a chymryd rheolaeth dros y defnydd o anneddiadau fel ail gartref a llety gwyliau tymor byr, o fewn y system gynllunio a chyda systemau rheoleiddio eraill fel trethiant a thrwyddedu. Mae'n argymhell diwygio y Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) (Diwygiad) (Cymru) 2016 trwy gyflwyno dosbarth defnydd newydd ar gyfer llety gwyliau tymor byr.
- 5.6 Comisiynodd Llywodraeth Cymru Dr Simon Brooks o Brifysgol Abertawe i gynhyrchu adroddiad: '*Ail gartrefi: Datblygu polisiau newydd yng Nghymru*'⁴, a gyhoeddwyd yn gynnar yn 2021. Roedd yr adroddiad yn craffu polisi yng Nghymru a Chernyw a rhai materion ehangach ynghylch ail gartrefi, ac yn gwneud argymhellion polisi. Mae'r astudiaeth yn edrych ar y sefyllfa yng Ngwynedd ac Ynys Môn. Mae'n trafod polisi 'Tai Marchnad Leol' Cyngor Gwynedd, sy'n gymwys yn benodol i gymunedau arfordirol yn Ynys Môn a Gwynedd. Yn y cymunedau hyn, sy'n cael eu nodweddu gan ganran uchel o ail gartrefi a phrisiau tai uchel, nid yw'n bosibl adeiladu uned breswyl newydd oni bai bod yr uned honno'n cael ei meddiannu gan breswlydd *lleol* yn y lle cyntaf ac am byth.
- 5.7 Mae adroddiad Dr Brooks yn gwneud sawl argymhelliad. Un argymhelliad yw y dylai awdurdodau cynllunio eraill yng Nghymru graffu ar y polisi 'Tai Marchnad Leol' i ystyried a allai polisi o'r fath fod yn fuddiol i rai o'u cymunedau. Argymhelliad arall yw y dylai Llywodraeth Cymru ddiwygio Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) (Diwygiad) (Cymru) 2016 trwy gyflwyno dosbarth defnydd newydd ar gyfer llety gwyliau tymor byr. Mae'n argymhell y dylai Llywodraeth Cymru gynnal treial mewn cymuned neu glwstwr o gymunedau a effeithir yn ddifrifol gan ail gartrefi, a lle mae cefnogaeth y gymuned yn bodoli ar gyfer gwneud hynny, i werthuso pa mor ymarferol ydyw ac effaith cyflwyno dosbarth defnydd newydd ar gyfer ail gartrefi.
- 5.8 Ym mis Gorffennaf 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ymateb cadarnhaol i argymhellion Dr Brooks, gan gynnig "gwneud y system a'r newid rheoleiddio angenrheidiol, er mwyn sicrhau cyfraniad tecach sydd o fudd i gymunedau, ac, ar lefel uniongyrchol ac ymarferol, i ddatblygu cymorth pellach i bobl ifanc fyw'n fforddiadwy yn eu cymunedau lleol".
- 5.9 Ar ddiwedd 2021 cynhaliodd Llywodraeth Cymru sawl ymgynghoriad ar fesurau rheoleiddio a pholisi i fynd i'r afael â'r materion hyn. Yr ymgynghoriadau oedd:

³ <https://democratiaeth.gwynedd.llyw.cymru/documents/s27926/Atodiad%202.pdfLLL=1>

⁴ https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2021-03/ail-gartrefi-datblygu-polis%C3%AFau-newydd-yng-nghymru_0.pdfies

- [Ymgynghori ar ddiwygiadau i Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref \(Datblygu Cyffredinol a Ganiateir\) 1995](#)⁵

Roedd y cynigion yn cynnwys newidiadau i'r Gorchymyn i ganiatáu proses haws a chyflymach i fabwysiadu cyfarwyddiadau Erthygl 4, sy'n cysylltu â'r dull arfaethedig o gyfyngu ar newidiadau rhwng dosbarthiadau defnydd newydd ar gyfer anheddau (preswyl, ail gartrefi a llety hunanarlwyo tymor byr). Nid yw ymateb Llywodraeth Cymru wedi'i ryddhau eto.

- **Ymgynghori ar ddeddfwriaeth a pholisi cynllunio ar gyfer ail gartrefi a gosodiadau gwyliau tymor byr**⁶

Cynigion i ddiwygio Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) 1987 i greu dosbarthiadau defnydd newydd ar gyfer 'Cartrefi Sylfaenol', 'Cartrefi Eilaidd' a 'Gosodiadau Gwyliau Tymor Byr'

Cynnig i wneud diwygiadau cysylltiedig i Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 i ganiatáu newidiadau a ganiateir rhwng y dosbarthiadau defnydd newydd ar gyfer Cartrefi Sylfaenol, Cartrefi Eilaidd a Gosodiadau Gwyliau Tymor Byr. Gall yr hawliau datblygu a ganiateir hyn gael eu datgymhwyso o fewn ardal benodol gan Gyfarwyddyd Erthygl 4 a wneir gan awdurdod cynllunio lleol.

Cynigir diwygio Polisi Cynllunio Cymru (PCC) i'w gwneud yn glir, lle bo'n berthnasol, bod rhaid ystyried mynychder ail gartrefi a gosodiadau gwyliau tymor byr mewn ardal leol wrth ystyried gofynion tai a dulliau polisi mewn Cynlluniau Datblygu Lleol (CDLI).

Yn ogystal, mae'n ei gwneud yn glir, pan fo'r awdurdod cynllunio lleol yn gosod Cyfarwyddyd Erthygl 4, y gellid gosod amod ar bob annedd newydd yn cyfyngu eu defnydd i breswyl sylfaenol lle byddai amodau o'r fath yn bodloni'r profion perthnasol.

Ymatebodd APCE, gan gefnogi mewn egwyddor, cynnig awgrymiadau a mynegi pryderon ynghylch rhoi mesurau ar waith, a thynnu sylw at y goblygiadau o ran adnoddau a staffio. Mae Llywodraeth Cymru wedi datgan y bydd y newidiadau arfaethedig i reoleiddio a pholisi yn dod i rym ar yr 20fed o Hydref 2022.

- **Ymchwiliad y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai i Ail Gartrefi**⁷

Cynhaliodd Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai'r Senedd ymchwiliad ffurfiol yn canolbwyntio ar ail gartrefi. Cylch gorchwyl yr ymchwiliad oedd archwilio'r argymhellion a wnaed gan Dr Simon Brooks yn ei adroddiad, a gwerthuso'r sylfaen dystiolaeth ar gyfer newid polisi yn y maes hwn a nodi unrhyw fylchau mewn gwybodaeth a data. Cyflwynodd yr adain Polisi Cynllunio ymateb manwl i'r ymgynghoriad. Cyhoeddodd y Pwyllgor ei adroddiad ar 23 Mehefin 2022. Roedd yr adroddiad yn cynnwys 15 o argymhellion, yn cefnogi newidiadau rheoleiddiol ac ymchwil a monitro pellach, gan gynnwys drwy brosiect peilot Dwyfor.

⁵ <https://llyw.cymru/diwygiadau-i-hawliau-datblygu-ganiateir>

⁶ <https://llyw.cymru/deddfwriaeth-pholisi-cynllunio-ar-gyfer-ail-gartrefi-llety-gwyliau-tymor-byr>

⁷ <https://senedd.wales/committees/local-government-and-housing-committee/>

- **Cynllun Cymunedau Cymraeg⁸**

Cynigion ar gyfer Cynllun Tai Cymunedau Cymraeg sy'n cynnig cefnogaeth i gymunedau Cymraeg eu hiaith sydd â chrynodeiad uchel o ail gartrefi. Cyflwynodd APCE ymateb i'r ymgynghoriad yn cefnogi'r cynigion, ac yn pwysleisio rôl bwysig mentrau cydweithredol a chymdeithasol a arweinir gan y gymuned.

Mae'r adroddiad ymgynghori yn cadarnhau'r bwriad i sefydlu comisiwn i ddiogelu dyfodol y Gymraeg fel iaith gymunedol. Bydd y comisiwn yn arwain ar ddadansoddiad sosio-ieithyddol o iechyd yr iaith yn ein cymunedau. Bydd yn datblygu model i roi tystiolaeth i awdurdodau lleol ar fywiogrwydd yr iaith yn y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu. Mae llythyr gan Julie James, y Gweinidog dros Newid yn yr Hinsawdd, dyddiedig 19 Mai 2022, yn nodi y rhagwelir y bydd Dr Simon Brooks yn dechrau yn ei rôl fel cadeirydd y Comisiwn ddechrau mis Mehefin.

Cynllun Peilot Dwyfor⁹

5.10 Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu peilot yn ardal Dwyfor i dreialu a monitro mentrau newydd i fynd i'r afael â mater ail gartrefi a fforddiadwyedd. Mae rhan o Ddwyfor o fewn y Parc Cenedlaethol (Beddgelert, Garndolbenmaen), ac mae APCE yn rhan o'r cynllun fel partneriaid. Bydd y peilot yn gymorth i gasglu tystiolaeth y byddai ei hangen ar gyfer cyfarwyddyd Erthygl 4, a fyddai, os caiff ei fabwysiadu, yn golygu y bydd angen caniatâd cynllunio i newid rhwng y dosbarthiadau defnydd newydd ar gyfer anheddau.

5.11 Ar 4ydd Gorffennaf 2022, nododd Mark Drakeford ac Adam Price y camau nesaf mewn rhaglen o gamau gweithredu i fynd i'r afael â niferoedd uchel o ail gartrefi¹⁰. Mae hyn yn rhan o'r Cytundeb Cydweithredu rhwng Llywodraeth Cymru a Phlaid Cymru sy'n cynnwys ymrwymiad i fynd i'r afael â mater ail gartrefi sy'n effeithio ar lawer o gymunedau yng Nghymru. Mae'r pecyn a gyhoeddwyd yn cynnwys cyflwyno'r tri dosbarth defnydd cynllunio newydd - cartref cynradd, ail gartref a llety gwyliau tymor byr. Bydd ACLlau yn gallu gwneud diwygiadau i'r system gynllunio i ofyn am ganiatâd cynllunio ar gyfer newid defnydd o un dosbarth i'r llall. Byddant hefyd yn cyflwyno newidiadau i bolisi cynllunio cenedlaethol i roi'r gallu i awdurdodau lleol reoli nifer yr ail gartrefi a'r gosodiadau gwyliau mewn unrhyw gymuned. Mae Llywodraeth Cymru eisioes wedi cadarnhau y bydd y newidiadau arfaethedig i reoleiddio a pholisi yn dod i rym ar yr 20fed o Hydref 2022. Cyhoeddwyd hefyd gynlluniau i gyflwyno cynllun trwyddedu statudol ar gyfer pob llety i ymwelwyr, gan gynnwys gosodiadau gwyliau tymor byr, a datblygu system treth trafodiadau tir newydd.

5.12 Treth Trafodiad Tir: Rhaid i'r rheini sy'n bwriadu prynu ail gartrefi neu eiddo brynu i osod yng Nghymru dalu o leiaf 4% yn y Dreth Trafodiad Tir (TTT) ar ben yr hyn sy'n daladwy am eu band. Mae'r gyfradd uwch hon yn cael ei rhoi ar waith pan werthir tŷ i rywun sydd eisoes yn berchen ar eiddo arall, a all yn ogystal â chartrefi gwyliau hefyd gynnwys y rhai sy'n prynu tai i'w rhentu a hefyd rhywun sy'n dal i geisio gwerthu eu cartref gwreiddiol. Felly, mae'n bosibl defnyddio'r wybodaeth i ddarparu disgrifiad o nifer yr anheddau sy'n cael eu prynu fel ail gartref neu fel tai gosodiad ar gyfer gwyliau, ond o ystyried yr amrywiol amgylchiadau lle mae'n berthnasol, mae angen bod yn ofalus. Yn 2021, yn dilyn cais gan Adran Bolisi Parc Cenedlaethol Eryri, mae Awdurdod Cyllid Cymru wedi rhyddhau'r data hwn yn benodol i dri Pharc Cenedlaethol Cymru¹¹.

⁸ <https://llyw.cymru/cynllun-tai-cymunedau-cymraeg>

⁹ <https://llyw.cymru/cadarnhau-camau-nesaf-i-fynd-ir-afael-ag-effaith-perchnogaeth-ail-gartrefi-ar-gymunedau-cymru>

¹⁰ <https://llyw.cymru/pecyn-newydd-o-fesurau-i-roi-sylw-i-niferoedd-uchel-o-ail-gartrefi>

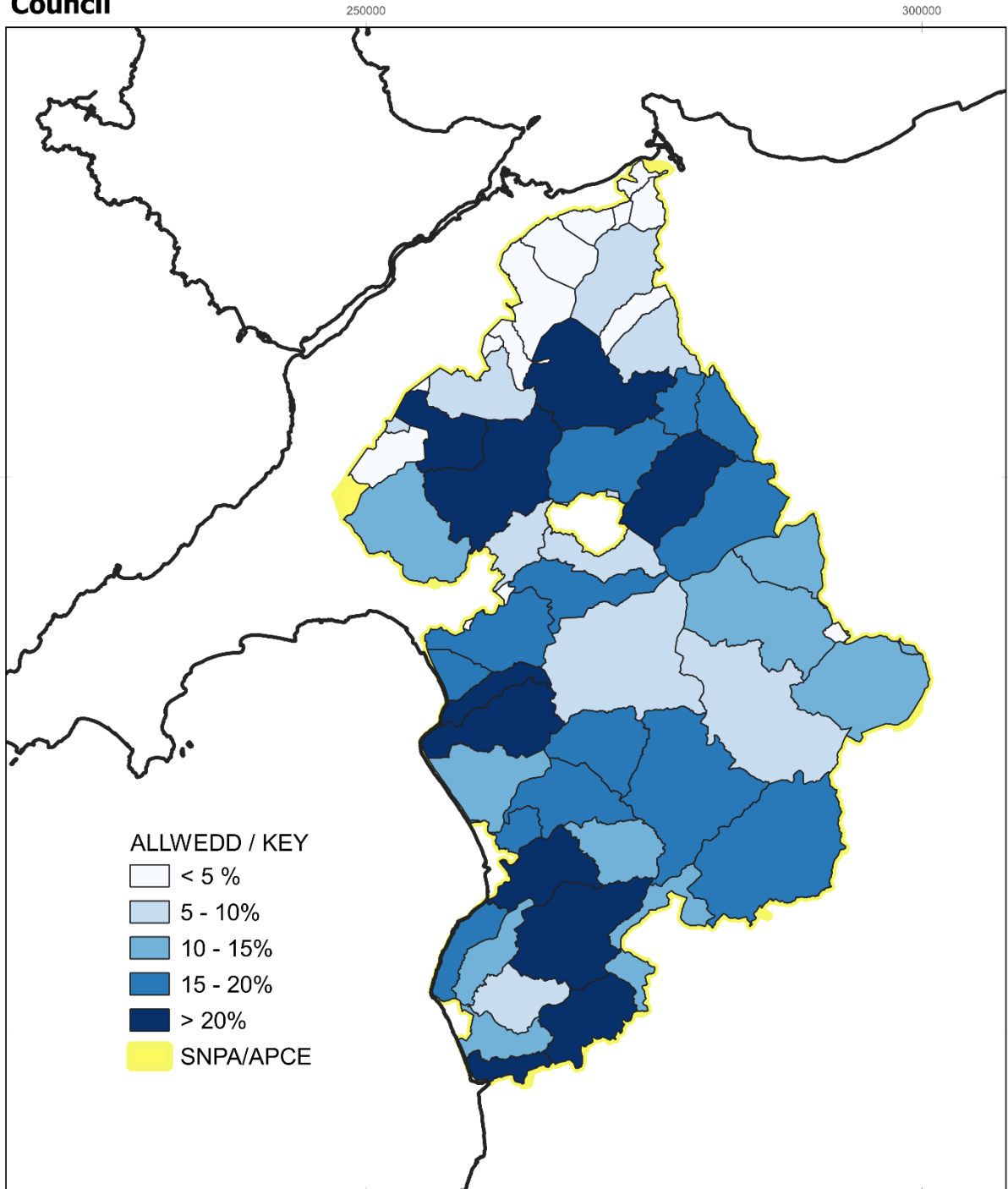
¹¹ <https://stats.cymru.llyw.cymru/Catalogue/Taxes-devolved-to-Wales/Land-Transaction-Tax/Geographic-data/residentiallandtransactiontaxstatistics-by-measure-nationalpark>

- 5.13 Mae'r tabl isod yn dangos cyfanswm nifer y trafodion preswyl yn flynyddol (gall y nifer hwn gynnwys trafodion cabannau, carafannau statig ac ati mewn parciau gwyliau), a'r nifer sy'n talu'r gyfradd uwch. Mae nifer y trafodion, a'r rhai sy'n talu cyfraddau uwch, dros 2021-22, wedi cynyddu i'w lefel uchaf eto.

Ystadegau Treth Trafodiad Tir Preswyl ar gyfer Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri			
	Trafodion preswyl	Talu cyfradd uwch	Canran sy'n talu cyfradd uwch
2018-19	590	240	41%
2019-20	530	230	43%
2020-21	520	220	42%
2021-22	670	280	42%

- 5.14 Mae'r ganran ar gyfer Parc Cenedlaethol Eryri o tua 42% yn cymharu â 35% i ardal Gwynedd y tu allan i'r Parc Cenedlaethol, a 27% ar gyfer ardal Conwy y tu allan i'r Parc Cenedlaethol.
- 5.15 Mae data treth cyngor yn dangos nifer yr eiddo sydd yn talu premiwm treth cyngor ar ail gartrefi. Dangosir hefyd nifer yr eiddo hunanarlwyo sy'n talu cyfraddau busnes annomestig. Os cyfunir y ddwy set ddata, dangosir y canrannau ar gyfer pob cyngor cymunedol ar y map thematig isod. Nid yw band 'A' wedi'i gynnwys, gan fod gan rai cymunedau niferoedd uchel oherwydd parciau statig a chalet gyda chyfyngiadau deiliadaeth ar waith. Mae rhai ardaloedd cynghorau cymunedol yn cynnwys tir y tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol. Mae data bellach ar gael o 2020 a 2022. Yng Ngwynedd, y cymunedau gyda'r canrannau uchaf yw Aberdyfi, (53%), Pennal (30%), Llanfair (29%). O edrych ar y tueddiadau o 2020 i 2022, yng Ngwynedd nid oes cynnydd sylweddol yn y niferoedd cyffredinol. Mewn sawl cymuned fodd bynnag, mae tuedd amlwg o ostyngiad mewn ail gartrefi, a chynnydd cyfatebol tebyg yn nifer y cartrefi sy'n talu ardrethi annomestig. Gall hyn adlewyrchu perchenogion yn dewis cynnig eu hail gartrefi fel llety gwyliau tymor byr, er mwyn bod yn gymwys ar gyfer rhyddhad ardrethi ac osgoi talu Treth y Cyngor.
- 5.16 Nid yw data 2022 ar gyfer Cyngor Conwy yn dangos newid sylweddol yn yn niferoedd o ail gartrefi, ac unedau gwyliau hunanarlwyo. Wrth gymharu gyda data 2020, gwelir cynydd a gostyngiadau bach ymysg y cymunedau. Yng Ngonwy, y cymunedau gyda'r canrannau cyfunol uchaf ydi Bro Machno (26%), Capel Curig (21%), a Betws y Coed (19%).
- 5.17 Mae'n ymddangos bod cyflwyniad Cyngor Gwynedd o bremiwm 100% ar ail gartrefi wedi ysgogi mwy i 'droi' eiddo o ail gartrefi i fusnesau hunanarlwyo sy'n talu ardrethi annomestig.
- 5.18 Mae'n bosibl iawn y bydd y ffaith bod Llywodraeth Cymru yn codi'r trothwy ar gyfer nifer y diwrnodau y gellir gosod cartref fel llety gwyliau tymor byr i fod yn gymwys i gael ei ystyried yn llety annomestig, yn cael effeithiau pellach ar y niferoedd, ynghyd â chodiadau ym mhreimiwm y dreth gyngor ar gyfer ail gartrefi (hyd at uchafswm o 300%). Ynghyd â'r angen posibl am ganiatâd cynllunio, un canlyniad posibl fyddai gostyngiad mewn ail gartrefi a allai arwain at fwy o symud i'r ardal i fyw yn barhaol, a fydd yn cael effaith ar gymunedau.
- 5.19 Mae'r tabl yn Atodiad 4 yn dangos data Treth y Cyngor ar gyfer ardaloedd cynghorau cymuned o fewn y Parc Cenedlaethol i Wynedd a Chonwy, gan gynnwys yr ardaloedd sydd yn rhannol o fewn ardal y Parc.

Canran o Ail Gartrefi a Llety Gwyliau mesul Cyngorau Tref a Chymuned Percentage of Second Homes and Holiday Lets per Town and Community Council

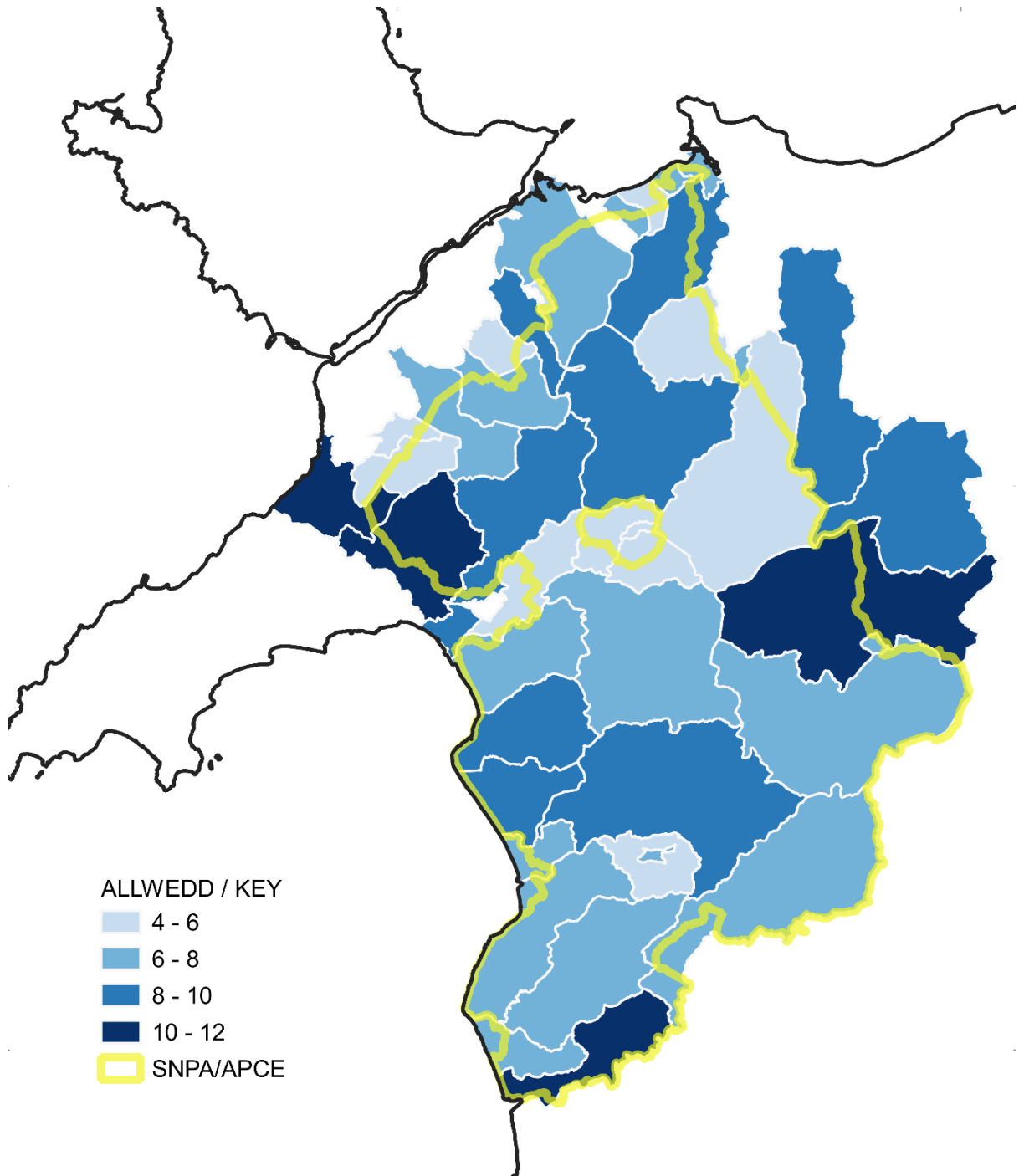
- 5.20 Credir bod y defnydd o eiddo a ddefnyddir fel llety 'Airbnb' wedi cynyddu'n sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf. Nid yw'r math hwn o eiddo bob amser yn dod o fewn cylchoedd gwaith rheoleiddio; felly, efallai nad yw'r gwir nifer yn hysbys, a gall fod yn sylweddol. Canfu arolwg gan Gyngor Gwynedd yn 2019 fod cynnydd mawr wedi bod yn nifer y llety hunanarlwyo a llety Airbnb yn ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd¹². Byddai data cywir ar y niferoedd hyn yn gymorth i lunio polisiau a bydd APCE yn parhau i weithio gyda phartneriaid i archwilio ffyrdd o gyflawni hyn. Efallai bod cynllun trwydded statudol arfaethedig ar gyfer llety gwyliau rai blynyddoedd i ffwrdd o gael ei gyflwyno.

Incwm

- 5.21 Mae'r berthynas rhwng incwm a phris tai yn allweddol bwysig wrth ddarparu darlun o fforddiadwyedd tai yn y Parc Cenedlaethol. Mae gwybodaeth incwm ar gael o ddata incwm aelwydydd CACI. Mae incymau lleol yn y Parc Cenedlaethol yn gyffredinol isel a chyfleoedd ar gyfer cyflogaeth â chyflog uwch yn gyfyngedig. Golyga lefel incwm cyfartalog isel yr ardal nad yw cyfran helaeth o boblogaeth Eryri yn gallu fforddio tai ar werth yn y farchnad dai leol. Mae enillwyr incwm canolig hefyd yn gweld bod eu gallu i brynu tŷ ar y marchnadoedd agored yn cael ei beryglu gan y galw allanol.
- 5.22 Dengys y map isod gymarebau prisiau tai canolrifol i incwm canolrifol 2022 ar gyfer wardiau o fewn, neu'n rhannol o fewn, y Parc Cenedlaethol (mae wardiau sy'n gorwedd yn rhannol o fewn y Parc yn cynnwys data o'r tu allan i ardal yr Awdurdod). Fel arfer bydd benthycwyr morgeisi yn rhoi benthyg tair gwaith a hanner incwm y cartref i'r ymgeiswyr. Mae gan bob ward yn y Parc Cenedlaethol gymhareb o 4 neu fwy. O'r 43 ward, mae gan 32 gymhareb o 6 neu fwy (74%). Mae nifer sylweddol o ddarpar brynwyr tro cyntaf felly yn cael eu prasio allan o'r farchnad dai.

¹² https://www.visitsnowdonia.info/sites/default/files/2020-06/Arolwg%20Stoc%20Welyau%20Gwynedd%202018_19_C_05062020.pdf

Cymarebau canolrif pris tŷ yn erbyn incwm canolrifol ar gyfer wardiau yn y Parc Cenedlaethol neu'n rhannol ynddo (data 2022)

Datblygu Tai yn y Parc Cenedlaethol

- 5.23 Nid oes unrhyw adeiladwyr tai rhanbarthol yn weithredol yn y farchnad ac felly prin yw'r adeilad hapfasnachol o dai marchnad agored a fforddiadwy yn y Parc Cenedlaethol. Mae'r farchnad dai yn y Parc Cenedlaethol yn lleol ei natur, gan ddibynnu ar adeiladwyr lleol bach a phrosiectau hunan-adeiladu ar safleoedd bach. Gall yr ansicrwydd ynghylch benthyca yn y blynyddoedd diwethaf anghymhell datblygwyr, adeiladwyr bach, a phrosiectau hunan adeiladu rhag mynd ymlaen gyda chynlluniau i fuddsoddi neu geisio caniatâd ac adeiladu tai, a all effeithio ar gyfradd datblygu tai ar hyn o bryd. Gyda niferoedd yn uwch y llynedd, ac yn isel eleni, nid yw'n ymddangos bod y pandemig wedi cael effaith glir nac arwyddocaol ar ddatblygiadau tai newydd yn y Parc Cenedlaethol. Ystyrir bod effaith y pandemig wedi disgyn yn bennaf ar y stoc dai bresennol fel y trafodwyd yn flaenorol ym mharagraffau .
- 5.24 Ffactor arall sydd wedi dod yn fwy amlwg yn ystod 2021/2022 yw'r cynnydd yng nghost deunyddiau adeiladu. Dengys ffigyrau a ryddhawyd gan yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol fod y mynegai prisiau deunyddiau 'Pob Gwaith' wedi cynyddu 25.2% ar lefel y DU ym mis Ebrill 2022 o'i gymharu â'r un mis y flwyddyn flaenorol. Cynyddodd prisiau deunyddiau adeiladu ar gyfer tai newydd 22.5% dros 2021/2022. Gellir priodoli llawer o hyn i amhariad byd-eang ar y gadwyn gyflenwi, a bu prinder gweithwyr yn y diwydiant adeiladu. Mae Brexit hefyd wedi arwain at ddirywiad yn economi'r DU. Gellir priodoli nifer isel y tai a gwblhawyd yn ystod 2021/22 i'r ffactorau hyn. Gall y ffactorau hyn hefyd annog datblygwyr i beidio â chyflwyno ceisiadau cynllunio am anheddau. Bydd chwyddiant cynyddol, cost benthyca, argyfwng costau byw, i gyd yn cyfrannu at lefelau is o ddatblygiadau tai.
- 5.25 Mae datblygiad tai fforddiadwy gan gymdeithasau tai hefyd yn wynebu rhwystrau. Trwy drafodaethau gyda chymdeithasau tai sy'n gweithredu o fewn Parc Cenedlaethol Eryri, rydym yn ymwybodol ei bod yn gynyddol anodd gwneud i gynlluniau wneud synnwyr yn ariannol, yn enwedig cynlluniau bach mewn ardaloedd gwledig. Maent yn ei chael hi'n anodd cael contractwyr adeiladu i adeiladu cynlluniau bach ac mae costau'n uwch gyda llai o elw. Mae costau adeiladu cynyddol yn gwaethygu'r broblem. Hefyd, mae cynlluniau mewn aneddiadau llai yn fwy heriol o ran sefydlu'r angen, yn enwedig am dai canolradd.

Angen am Dai Fforddiadwy

- 5.26 Mae Awdurdodau Tai Lleol yn gyfrifol am gynhyrchu a diweddarau Asesiad Marchnad Tai Lleol (AMTLI) mewn partneriaeth ag awdurdodau cynllunio a rhanddeiliaid eraill. Mae Cyngor Gwynedd wedi diweddarau eu AMTLI am y cyfnod (2018-2023). Mae AMTLI Gwynedd (2018-2023) wedi nodi ffigwr angen tai blynyddol o 707 ar gyfer ardal Gwynedd. Mae defnyddio rhaniad pro rata o 19% ar gyfer rhan ardal Gwynedd o fewn ffin y Parc Cenedlaethol, yn rhoi angen blynyddol o 134 a chyfanswm o 670 o unedau dros y cyfnod 5 mlynedd yr AMTLI .
- 5.27 Mae Conwy wedi rhyddhau Asesiad o'r Farchnad Dai Leol (AMTLI) interim gyda'r bwriad o ddiweddarau'r AMTLI diwethaf a gyhoeddwyd yn 2018. Mae'n ddogfen interim yn disgwyl yr Asesiad nesaf a fydd yn dilyn canllawiau newydd a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r AMTLI yn nodi cyfanswm o 1,145 o gartrefi fforddiadwy ychwanegol dros y cyfnod 2022-2027 (229 uned y flwyddyn) ar gyfer Sir Conwy gyfan. Ar raniad pro rata o 4% i'r rhan o ardal Conwy sydd o fewn ffin y Parc Cenedlaethol, mae hyn yn cyfateb i gyfanswm o 46 uned dros y cyfnod 5 mlynedd, angen blynyddol o 9 uned i ardal Conwy sydd o fewn y Parc Cenedlaethol. Nid oes llawer o newid yn y ffigyrau hyn o'r AMTLI blaenorol ar gyfer 2018-23.
- 5.28 Mae penawdau nodedig o AMTLI Conwy yn cynnwys:
- Dengys dadansoddiad y farchnad bod 46.7% o brynwyr tro cyntaf a chartrefi newydd eu ffurfio yn cael eu prisio allan o'r farchnad, o safbwynt rhentu a phrynu.

Mae diffiniadau o gostau tai fforddiadwy a dderbynnir gan y diwydiant yn awgrymu bod gwario mwy na 30% o incwm aelwydydd ar gostau tai yn anghynaliadwy.

- Noda'r asesiad mai dim ond rhenti tai cymdeithasol y gallai 31.5% o aelwydydd newydd eu fforddio, a dim ond 15.2% sy'n gallu fforddio cynlluniau perchnogaeth cost isel (canolradd).
- Mae gan Sir Conwy lefel gymharol isel o stoc tai cymdeithasol yng Nghymru, felly mae'n rhaid i lawer o aelwydydd incwm is ddiwynnu ar y sector preifat.
- Mae cyfran yr eiddo rhent preifat wedi sefydlogi ar tua 17% o anheddau. I aelwydydd newydd, mae rhentu gan landlord preifat yn ddrud. Mae llai na 2% o osodiadau preifat sydd newydd gael eu marchnata yng Nghonwy yn cael eu gosod ar y Lwfans Tai Lleol, neu'n is na hynny, oherwydd eu maint.
- Mae cymorth budd-dal tai yn y sector preifat wedi'i rewi, mae'r diffyg rhwng budd-daliadau tai a rhent yn golygu bod rhaid i ddeiliaid tai ddod o hyd i arian rhent o gyllidebau sydd eisoes yn dynn. Ychydig iawn o opsiynau sydd gan ddeiliaid tai sengl ifanc ar incwm isel.
- Mae perchnogion eiddo yn ystyried opsiynau gan fod prisiau tai a gosodiadau tymor byr yn cynnig dewisiadau amgen deniadol.
- Bydd colli anheddau i ddefnyddiau dibreswyl yn cael effaith negyddol ar y cyflenwad cyffredinol. Gallai polisïau i reoli'r golled ostwng lefel gyffredinol y galw am dai sydd heb ei ddiwallu. Dylid ystyried polisïau i gadw llety preswyl a gwrthsefyll colledion i osodiadau gwyliau.

5.29 Cyn bo hir, bydd Gwynedd a Chonwy yn dechrau ar y gwaith o ddiweddarau eu AMTLI a fydd yn rhan bwysig o'r sylfaen dystiolaeth ar gyfer adolygiad o CDLI Eryri yn y dyfodol. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno methodoleg newydd ar gyfer cynhyrchu AMTLI. Mae'r canllawiau newydd¹³ yn cynghori, lle mae ffiniau parciau cenedlaethol yn croesi ffiniau awdurdodau lleol, y gallai fod yn ddefnyddiol i ymarferwyr adeiladu HMAs mewn ffordd sy'n caniatáu i ddata angen tai gael ei echdynnu ar gyfer y Parc Cenedlaethol. Awgrymir bod Parciau Cenedlaethol yn defnyddio'r amcangyfrifon o'r angen a'r galw am dai ychwanegol a nodir yn AMTLI yr awdurdod lleol i ddatblygu adroddiad dadansoddol cryno.

5.30 Bydd yr Awdurdod yn parhau i weithio'n agos gyda Gwynedd a Chonwy ac yn defnyddio canfyddiadau'r AMTLIau i helpu i lywio'r math o anheddau sy'n ofynnol o ran maint a chymysgedd deiliadaeth. Yn ogystal, mae Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru a chymdeithasau tai wedi sefydlu cofrestr dai ganolraddol (Tai Teg) a gydlynir gan gymdeithas dai Grŵp Cynefin. Mae'r gofrestr hon yn rhoi gwybodaeth benodol am anghenion tai canolradd ar draws gogledd Cymru ac mae'n bosibl i dorri i lawr y wybodaeth drwy setliad i ddarparu ffigwr cywir o angen tai canolradd o fewn aneddiadau ar draws y Parc Cenedlaethol.

¹³ https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2022-03/asesiad-or-farchnad-dai-leol-canllawiau-2022_0.pdf

Eiddo Rhent

- 5.31 Fel y nodwyd uchod, mae argaeledd cartrefi rhent yn dod yn fwyfwy anodd. Mae eiddo rhent yn cael eu newid i lety gwyliau, a all fod yn fwy proffidiol i'r perchennog. Mae rhenti yn cynyddu, ynghyd â chwyddiant a chostau byw, tra bod cyflogau a buddion yn aros yn eu hunfan. Mae hyn yn rhoi rheswm cryf dros reoli colli eiddo preswyl i ddefnydd gwyliau, a all fod yn bosibl gyda newidiadau mewn polisi cynllunio a deddfwriaeth yn y dyfodol.

Rhagamcanion Poblogaeth ac Aelwydydd

- 5.32 Cyhoeddwyd amcanestyniadau aelwydydd cenedlaethol (2018) ar gyfer y Parc Cenedlaethol ym mis Mai 2021. Mae'r rhagamcanion hyn yn amcangyfrif y bydd poblogaeth y Parc yn gostwng 1.92 % rhwng 2018 a 2028, sef cyfanswm o 480. Yn ystod yr un cyfnod rhagwelir y bydd yr aelwydydd yn Eryri yn cynyddu 40 uned (0.3%) , cynnydd cymedrol iawn o fewn cyfnod o 10 mlynedd. Rhagwelir y bydd nifer yr aelwydydd un person yn cynyddu ac yn parhau i fod y math o aelwyd mwyaf cyffredin, gan gyfrif am 41.7% o'r holl aelwydydd yn 2028. Rhagwelir y bydd nifer mathau eraill o gartrefi yn gostwng dros y cyfnod, rhagwelir y bydd aelwydydd mwy o faint yn gweld gostyngiad canrannol mwy amlwg. Rhagwelir y bydd nifer yr aelwydydd gyda phlant yn lleihau o bron i 2,450 o gartrefi i ychydig o dan 2,160 o gartrefi (gostyngiad o 4.2%), gan wneud i fyny 17.8% o'r holl gartrefi erbyn 2028. Bydd poblogaeth sy'n gostwng a chyfraddau ffurfio aelwydydd arafach yn lleihau'r angen am fwy o dai.
- 5.33 Gan fod yr amcanestyniadau hyn yn dangos cynnydd bach iawn yn nifer yr aelwydydd yn Eryri, ac felly cynnydd bach iawn yn nifer yr anheddau sydd eu hangen mae'n awgrymu angen i ystyried ffigwr gofyniad a darpariaeth tai is a fyddai efallai'n fwy addas mewn adolygiad o CDLI Eryri yn y dyfodol.

Adolygiad o Gytundebau Adran 106

- 5.34 Mae'r Awdurdod yn ymwybodol bod benthycwyr yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni gydag agwedd fwy gofalus tuag at forgeisiau hunan-adeiladu yn gyffredinol ac at eiddo sy'n ddarostyngedig i gyfyngiadau megis cytundebau adran 106. Yn unol â gofynion benthycwyr, yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae'r Awdurdod wedi ceisio diwygio ei Gytundebau Adran 106 yn unol â'r gwaith a wneir yn genedlaethol gyda Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r Cyngor Benthycwyr Morgeisi. Er gwaethaf gwneud 106 cytundeb yn fwy hyblyg i fenthycwyr, maent yn parhau i fod yn wrth-risg wrth fenthycwyr i brynwyr tro cyntaf yn enwedig ar gyfer tai anghenion lleol fforddiadwy ac yn enwedig ar brosiectau hunan-adeiladu. Mae'r Awdurdod o'r farn nad oes unrhyw ddiwygiadau pellach yn bosibl i gytundebau 106 heb gyfaddawdu ar bolisiau CDLI. Mae copïau o gytundebau safonol 106 ar gael ar y wefan i ymgeiswyr eu trafod yn gynnar gyda benthycwyr a chyda'r Awdurdod os oes angen. Yn ogystal â hyn, mae'r Awdurdod hefyd wedi diwygio, pan ofynnir gan ddatblygwyr, gytundebau A106 i ganiatáu ar gyfer rhannu cynlluniau ecwiti ar dai. Mae hyn yn caniatáu mwy o hyblygrwydd o ran pwy all brynu'r eiddo ar ôl eu datblygu. Mae'r Awdurdod wedi anfon nodyn briffio ar y cyd â Chyngor Gwynedd a Tai Teg i gynghori Broceriaid Morgeisi / Cynghorwyr Ariannol ynghylch argaeledd morgeisi ar gyfer safleoedd tai fforddiadwy gyda Chytundebau Adran 106. Mae dau fenthyciwr yn benodol yn fwy ffafriol i ddarparu morgeisi. Y gobaith yw y bydd y nodyn yn codi ymwybyddiaeth ac yn cynorthwyo broceriaid i ddod o hyd i forgeisi ar gyfer anheddau fforddiadwy gyda chytundebau Adran 106.

Diweddariad cynnydd ar safleoedd a ddyrannwyd

- 5.35 Mewnbynwyd gwybodaeth a ddarperir ar gyfer y safleoedd a ddyrannwyd yn Atodiad 3 sy'n atodlen ar gynnydd datblygu safleoedd tai a ddyrannwyd yn y CDLI. Mae'r Awdurdod yn cysylltu â pherchnogion safleoedd a ddyrannwyd a safleoedd mawr yn flynyddol i ddarganfod cynnydd ar safleoedd a derbyn eu mewnbwn pryd y cânt eu cyflawni.

NCT 20 - Cynllunio a'r iaith Gymraeg

- 5.36 Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru NCT 20 diwygiedig ym mis Hydref 2017. Mae Polisi Datblygu 18: Yr Iaith Gymraeg a Ffabrig Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau yn ei gwneud yn ofynnol cyflwyno Datganiad Cymunedol ac Ieithyddol ar gyfer datblygiadau o faint a math penodol. Mabwysiadwyd y CCA cyfredol ar yr iaith Gymraeg yn 2011. Adolygwyd ac ymgynghorwyd â CCA drafft a disgwylir iddo gael ei fabwysiadu Haf 2021. Cynhaliwyd asesiad effaith iaith wrth baratoi CDLIE 2016-2031 a lywiodd y strategaeth a'r polisiau o fewn y Cynllun. Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod uchelgais i weld nifer y bobl sy'n gallu mwynhau siarad a defnyddio'r Gymraeg yn cyrraedd 1 miliwn erbyn 2050. Er mwyn cyflawni'r nod hwn o sicrhau bywiogrwydd yr iaith ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, rhaid i'r CDLI diwygiedig barhau i gefnogi, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg fel iaith gymunedol hyfyw trwy sicrhau bod cyfleoedd cyflogaeth a thai digonol a chymesur i gynnal y cymunedau lleol.
- 5.37 Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi y bydd yn sefydlu comisiwn i ddiogelu dyfodol y Gymraeg fel iaith gymunedol. Bydd y comisiwn yn arwain ar ddadansoddiad sosio-ieithyddol o iechyd yr iaith yn ein cymunedau. Bydd yn datblygu model i roi tystiolaeth i awdurdodau lleol ar fywiogrwydd yr iaith yn y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu. Mae llythyr gan Julie James, y Gweinidog dros Newid yn yr Hinsawdd, dyddiedig 19 Mai 2022, yn nodi y rhagwelir y bydd Dr Simon Brooks yn dechrau yn ei rôl fel cadeirydd y Comisiwn yn 2022.

Tai Gwag

- 5.38 Heblaw am adeiladu unedau tai fforddiadwy newydd mae hefyd lefel cymharol uchel o eiddo gwag tymor hir yn y Parc Cenedlaethol y gellid dod â nhw'n ôl i ddefnydd i bwrpasau tai. Bydd peth o'r diffyg tai fforddiadwy a ddynodwyd yn y Parc yn cael ei gwrdd gan eiddo gwag yn dod yn ôl i ddefnydd. Nid oes angen caniatâd cynllunio i ddod a chartref gwag yn ôl i ddefnydd, mae'r Awdurdod yn gweithio mewn partneriaeth gyda sefydliadau eraill i helpu dod â'r eiddo gwag tymor hir hyn yn ôl i ddefnydd preswyl parhaol fel tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol.
- 5.39 Mae gan Gynghorau Gwynedd a Chonwy gyda Strategaethau Eiddo Gwag, ac mae eu swyddogion yn gweithio i hwyluso adferiad eiddo gwag tymor hir a throi adeiladau gwag priodol eraill yn ôl i ddefnydd preswyl parhaol fel tai fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol. Mae'r Awdurdod yn cyfrannu at Gynlluniau Gweithredu Gorfodaeth Eiddo Gwag Cynghorau Gwynedd a Chonwy. Mae Llywodraeth Cymru yn cyflenwi hyfforddiant ac adnoddau i gefnogi'r cynlluniau yma. Mae'r Awdurdod wedi cydweithio gyda Chyngor Conwy i sefydlu cynllun grant ar gyfer prynwyr tro cyntaf sydd yn prynu eiddo gwag. Mae'r arian yn dod o gronfa symiau cymudo o gytundebau Adran 106.

Taflwybr Tai 2021 – 2022

5.40 Yn unol â'r canllawiau, mae ACLlau a fabwysiadodd eu CDLI cyn cyhoeddi Llawlyfr y Cynllun Datblygu Rhifyn 3 ym mis Mawrth 2020, angen creu taflwybr tai yn seiliedig ar y gwir nifer a gwblhawyd hyd yma, a nodi amseriad a camau cyflawni safleoedd yn y blynyddoedd sy'n weddill o gyfnod y cynllun. Mae dau dabl, un ar gyfer dyraniadau ac un ar gyfer safleoedd mawr (5 uned neu fwy) wedi'u cynnwys yn Atodiad 4.

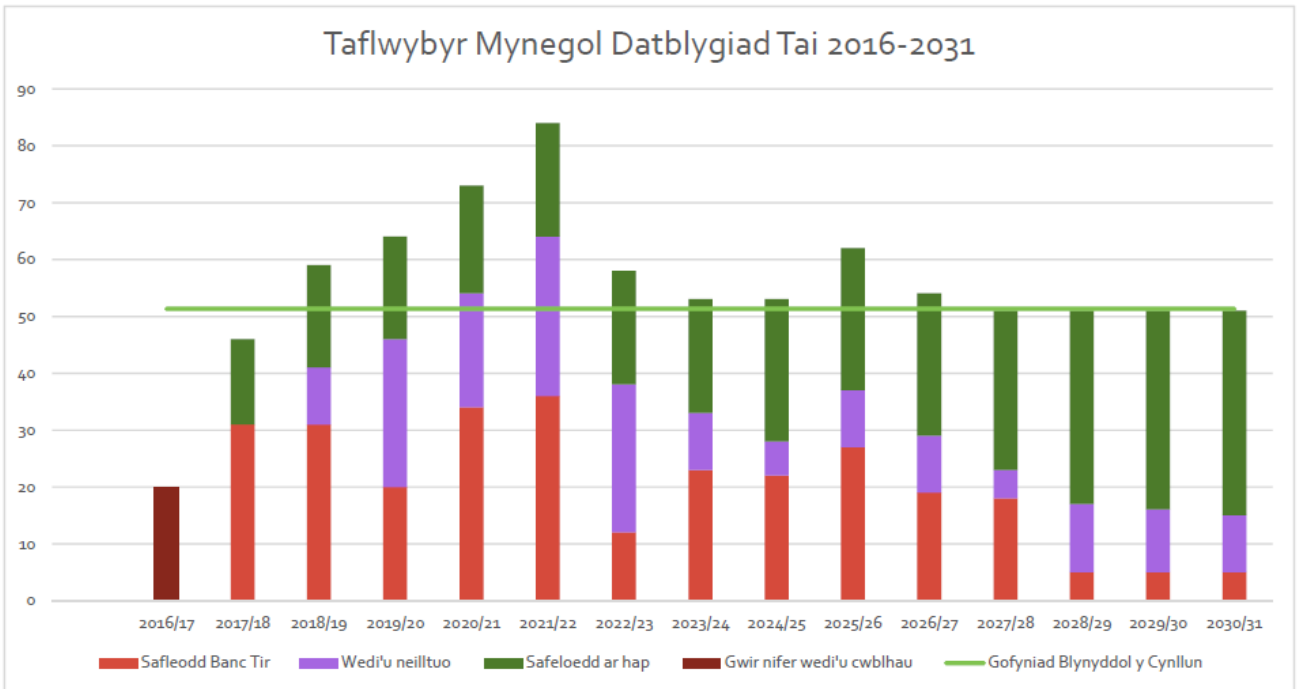
5.41 Mae'r tabl isod yn adlewyrchu'r nifer sydd wedi eu cwblhau yn flynyddol o'i gymharu â'r Gofyniad Tai Blynyddol Cyfartalog (GTBC) , fel y nodir yn y cynllun mabwysiedig.

Tabl 1: Nifer sydd wedi eu cwblhau yn flynyddol yn erbyn y Gofyniad Tai Blynyddol ar gyfartaledd

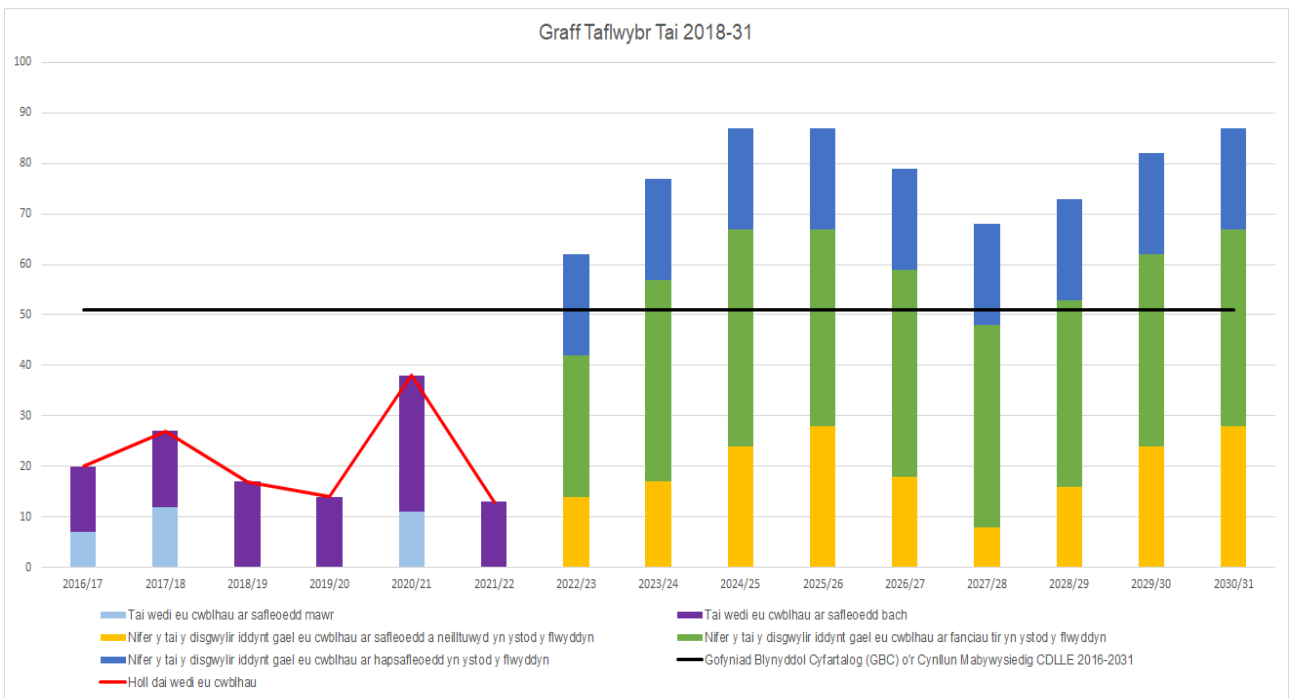
Blwyddyn y Cynllun Datblygu Lleol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29	2029/30	2030/31
Tai wedi eu cwblhau ar safleoedd mawr	7	12	0	0	11	0									
Tai wedi eu cwblhau ar safleoedd bach	13	15	17	14	27	13									
Nifer y tai y disgwylir iddynt gael eu cwblhau ar safleoedd a neilltuwyd yn ystod y flwyddyn							14	17	24	28	18	8	16	24	28
Nifer y tai y disgwylir iddynt gael eu cwblhau ar fanciau tir yn ystod y flwyddyn							28	40	43	39	41	40	37	38	39
Mifer y tai y disgwylir iddynt gael eu cwblhau ar hapsafleoedd yn ystod y flwyddyn							20	20	20	20	20	20	20	20	20
Gofyniad Blynyddol Cyfartalog (GBC) o'r Cynllun Mabwysiedig CDLLE 2016-2031	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51
Nifer y Tai Wedi eu Cwblhau yn ystod y flwyddyn	20	27	17	14	38	13									

5.42 Mae'r graff a'r testun taflwybr tai canlynol yn dangos y lefel flynyddol o dai wedi eu cwblhau yn erbyn y gofyniad blynyddol cyfartalog (GBC) a nodir yn y CDLI, yn nhermau rhifiadol a chanrannol. Mae hefyd yn cynnwys cyfanswm cronus y tai sydd wedi eu cwblhau yn erbyn y gofyniad tai blynyddol cronus cyfartalog a nodir yn y cynllun, yn nhermau rhifiadol a chanrannol.

Graff 1: Graff Tafllwybr Tai fel y'i nodir yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri Mabwysiedig 2016-2031

Graff 2: Graff Tafllwybr Tai - fel y'i diwygiwyd trwy'r AMB

- 5.43 Dengys Graff 1 y taflwybr fel y'i nodir yn CDLIE 2016-31. Dengys Graff 2 y taflwybr fel y'i diwygiwyd gan yr AMB hwn ar gyfer 2021/22. Mae Graff 2 yn dangos bod diffyg blynyddol yn erbyn 'llinell ddu' GBC yn 2020/21 . **Eleni, mae'r cwblhadau 38 uned yn is na'r hyn a ragwelwyd (51 GCB o'i gymharu â 13 cwblhad, - 75%).** Mae nifer yr anheddau sydd wedi'u hadeiladu bob blwyddyn wedi bod yn gyson is na'r gofyniad cyfartalog blynyddol (GCB) o 51 annedd y flwyddyn am bob blwyddyn er 2016-17.
- 5.44 Y gyfradd adeiladu gronol ofynnol o ddechrau cyfnod y cynllun 2016 i 31ain Mawrth 2022, fel y nodir ar y 'llinell ddu', oedd 306 o unedau. **Y 'llinell goch' o'r unedau a gwblhawyd mewn gwirionedd oedd 129 uned, sy'n cynrychioli diffyg o 177 uned mewn cyflenwi tai dros gyfnod y cynllun hyd yma (-42%).**
- 5.45 Am y cyfnod naw mlynedd sy'n weddill o'r cynllun, y bariau cyflenwi diwygiedig yw canlyniad y grŵp rhanddeiliaid ac mae'n dangos bod y cyflenwad yn fwy na'r hyn sydd ar ôl i'w adeiladu'n gronnydd ac yn flynyddol. Mae'r nifer a ragwelwyd eu cwblhau yn uwch na chyfradd GCB, a gyda'i gilydd fyddai'n cael eu cyflwyno 702 o unedau, yn uwch na'r nifer GCB o 459 am y cyfnod hwnnw . Fodd bynnag, o ystyried y cyfraddau cwblhau isel iawn a'r caniatâd a roddir, gweithgaredd y diwydiant datblygu yn y Parc Cenedlaethol yn ogystal â'r ffigyrau amcanestyniad cartrefi a gyhoeddwyd yn ddiweddar , ynghyd â materion eraill a nodwyd yn yr AMB hwn, gallai ffigwr gofyniad cynllun is fod yn fwy addas mewn unrhyw ddiwygiadau i CDLI Eryri yn y dyfodol.
- 5.46 Mae'r graff hefyd yn dangos, wrth i ddyraniadau ddod ar waith ac wedi cael caniatâd cynllunio, byddai'r elfen hon yn cynyddu mewn cyfrannedd yn gyffredinol tra byddai'r elfen dyrannu safle yn lleihau.
- 5.47 O ran nifer tai sydd wedi eu cwblhau, mae'r cynllun yn disgyn yn sylweddol is na'r hyn a fwriadwyd. Bu diffyg mewn tai cronnydd yn erbyn y Gofyniad Cyfartalog Blynyddol (GCB) am 5 mlynedd yn olynol. Ymhlith y rhesymau dros y diffyg mae diffyg safleoedd mawr yn dod ymlaen, gweithgaredd wedi'i ddyrannu ac ar hap (annisgwyl) a gweithgaredd Cymdeithas Tai isel. Trafodir hyn yn fanylach yn yr AMB hwn.
- 5.48 Yn y cyfnod hyd at fabwysiadu'r CDLI nesaf, bydd yr Awdurdod yn parhau i fynd i'r afael â'r diffyg yn darparu tai drwy weithredu rhagweithiol, gan gynnwys:
- Ystyried cynigion ar gyfer datblygiad preswyl newydd yn ôl eu rhinweddau cynllunio cymharol fesul safle a rhoi sylw dyledus i'r angen i gynyddu darpariaeth tai.
 - Cydweithio ag Awdurdodau Tai Gwynedd a Chonwy i fynd i'r afael â diffygion ac ar eu Cynlluniau Gweithredu Tai, gan gynnwys unrhyw gynlluniau i adeiladu a darparu tai fforddiadwy.
 - Parhau i weithio gydag Cymdeithasau Tai i ddarparu tai ar safleoedd a ddyrannwyd ac i chwilio am safleoedd a chyfleoedd newydd i ddarparu tai fforddiadwy.
 - Archwilio tai cydweithredol a chymunedol trwy weithio gyda phartneriaid a chymunedau lleol.

MF24

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol.		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Nifer y cydsyniadau a roddwyd a thai newydd yn cael eu cwblhau bob blwyddyn	Bodloni'r gofyniad o 770 (51 uned y flwyddyn ar gyfartaledd) dros gyfnod y Cynllun (2016-2031)	Mabwysiadu	
		AMB Rhif 1:	Rhodddwyd caniatâd i 14 uned dai, cwblhawyd 14 uned dai
		AMB Rhif 2:	Rhodddwyd caniatâd i 34 uned dai, cwblhawyd 38 uned dai
		AMB Rhif 3:	Rhodddwyd caniatâd i 7 uned dai, cwblhawyd 13 uned dai
		AMB Rhif 4:	
	2017/18 44 2018/19 57 2019/20 62 2020/21 72 2021/22 85 2022/23 56 2023/24 51 2024/25 51 2025/26 60 2026/27 52 2027/28 46 2028/29 46 2029/30 46 2030/31 45		
Pwynt Sbarduno			
Yn is na'r gofyniad tai blynyddol cyfartalog, targedwch dros ddwy flynedd yn olynol hy o dan 102 uned dros ddwy flynedd yn olynol.			
Dadansoddiad			
Casgliad:			
<p>Mae'r nifer o ganiatadau cynllunio at gyfer tai a nifer y tai wedi eu cwblhau yn tueddu i amrywio o flwyddyn i flwyddyn. Rhai blynyddoedd mae nifer yr unedau y rhodddwyd caniatâd cynllunio iddynt yn isel tra bo'r nifer sydd wedi eu cwblhau yn uwch, ac i'r gwrthwyneb. Felly mae'n anodd iawn penderfynu ar unrhyw dueddiadau penodol.</p> <p>Mae ffactorau allanol wedi effeithio ar yr economi gyffredinol a'r farchnad dai ac wedi dylanwadu ar ddatblygiad o fewn y Parc Cenedlaethol. Efallai bod yr ansicrwydd ynghylch Brexit dros y 6 blynedd diwethaf wedi atal datblygwyr rhag bwrw ymlaen â chynlluniau i fuddsoddi mewn tai.</p> <p>Mae ffactorau fel Brexit a'r pandemig Covid-19 wedi cyfrannu at gynnydd sylweddol mewn costau deunyddiau adeiladu dros 2021/22 (22.5% ar gyfer deunyddiau adeiladu tai). Gall chwyddiant uchel, costau byw uchel, ynghyd â chyflogau disymud hefyd berswadio datblygwyr i beidio â bwrw ymlaen i ddatblygu plotiau unigol/hunanadeiladu pwrpasol. Mae'r hinsawdd economaidd bresennol wedi arwain at amgylchedd benthyca anodd i adeiladwyr bach a phrosiectau hunanadeiladu yn ogystal â bod morgeisi'n dod yn fwyfwy anodd i'w cael, a allai effeithio ar y gyfradd ddatblygu yn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nid yw llawer o dirfeddianwyr yn y Parc Cenedlaethol yn cael eu cymell i ddod â safleoedd ymlaen i'w datblygu gan nad oes llawer o bwysau masnachol i'w datblygu yn yr ardal. Mae diffyg diddordeb a datblygiadau sector preifat cyffredinol yn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae gweithgarwch cymdeithasau tai yn ystod pob blwyddyn yn cael effaith sylweddol ar y ffigyrau tai cyffredinol yn y Parc Cenedlaethol. Yn ystod AMB blwyddyn 1 a 3, nid oedd unrhyw ganiatadau</p>			

na chwblhadau gan Gymdeithasau Tai, tra bod caniatadau a chwblhadau yn uwch ym mlwyddyn 2. Disgwylir hefyd cael y bydd unedau'n cael eu cwblhau gan gymdeithasau tai ym mlwyddyn 4.

Y patrymau a ddangosir gan hyn, a thargedau eraill yn yr AMB hwn, yw'r rôl sylweddol y mae Cymdeithasau Tai yn ei chwarae wrth ddarparu unedau tai fforddiadwy ar safleoedd a neilltuwyd ac wrth ddarparu tai fforddiadwy yn ardal y Parc Cenedlaethol.

Roedd nifer y caniatadau a'r niferoedd unedau a gwblhawyd yn uwch yn ystod AMB 2, yn cael eu hybu gan weithgarwch Cymdeithasau Tai (9 caniatâd, 11 wedi'u cwblhau). Mae'r Awdurdod yn parhau i weithio'n agos gydag awdurdodau tai a chymdeithasau tai i ddod â safleoedd priodol ymlaen i'w datblygu. Bydd y ffigyrau ar gyfer y flwyddyn nesaf yn cynnwys cwblhau 8 uned gan Gymdeithas Tai yn y Bala, a chaniatâd ar gyfer 5 ym Mhennal.

Rhodddwyd ystyriaeth i'r tuedd o gwblhau isel a gydnabuwyd gan AMB blaenorol yn ystod adolygiad o GDLI Eryri. Gwnaed newidiadau i'r polisi tai gan ddisgwyl gweld cynydd yn y nifer y tai a gwblheir. Cynigiwyd dyraniadau tai newydd mewn lleoliadau cynaliadwy i ddiwallu anghenion lleol dros gyfnod y Cynllun a chynigiwyd mwy o ddewis a hyblygrwydd safleoedd i sicrhau y darperir tai newydd yn barhaus. Cynyddwyd y trothwyon ar gyfer angen darpariaeth tai fforddiadwy o fewn aneddiadau, ee O fewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol 20% o dai fforddiadwy yn ofynnol ar safleoedd o 5 anedd neu fwy. Roedd y CDLI blaenorol yn gofyn am ddarpariaeth tai fforddiadwy 50% ar bob safle heb ei ddyrannu mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol. O fewn aneddiadau gwasanaeth ac eilaidd, mae anheddau marchnad agored seagl ar safleoedd ar hap yn dderbyniol bellach. Ystyriwyd mai cynnwys tai marchnad gyffredinol a thai fforddiadwy mewn aneddiadau gwasanaeth ac aneddiadau eilaidd oedd y ffordd fwyaf priodol ymlaen er mwyn cydbwysu'r angen i ddarparu tai fforddiadwy i ddiwallu angen lleol, gan alluogi rhyddhau mwy o dai marchnad agored i ysgogi'r farchnad dai yn lleol. Bwriadwyd hyn hefyd i gynyddu'r gyfradd gwblhau gyffredinol a chefnogi adeiladwyr bach a'r economi leol yng nghyd-destun lleoliad tirwedd dynodedig.

Tra bu cynnydd yn yr ail flwyddyn o fonitro, mae'r niferoedd isel iawn ar gyfer y flwyddyn 1af a'r 3edd flwyddyn yn awgrymu nad yw'r polisi wedi cael yr effaith a ddymunir o gynyddu datblygiadau tai. Fodd bynnag, mae'n anodd sefydlu pa mor ddylanwadol fu'r polisi newydd a ffactorau economaidd allanol. Mae'r niferoedd isel o ddatblygiadau, yn enwedig o'r sector preifat, yn awgrymu ei fod yn gysylltiedig â chyflwr cyffredinol y farchnad dai a'r amgylchedd benthyca, a bod adeiladwyr bach yn llawer mwy amharod i gymryd risg yn yr hinsawdd economaidd bresennol. .

Nid oedd yn ymddangos bod pandemig Covid-19 yn cael effaith negyddol ar ganiatadau a chwblhau dros y flwyddyn fonitro 2021-22. Y llynedd, cwblhawyd nifer o hen ganiatadau mewn gwirionedd, gan awgrymu efallai bod y cyfnod clo wedi bod yn gyfle i adeiladwyr bach a hunan-adeiladwyr 'ddal i fyny' â datblygiadau.

Gweithred

Mae nifer y tai sydd wedi eu caniatu a'u cwblhau wedi bod yn is na'r targed gofynion tai blynyddol cyfartalog dros dair blnedd yn olyno

Mae'r pwysau cynyddol ar y farchnad dai genedlaethol a lleol sydd wedi gwaethygu o ganlyniad Covid 19 yn effeithio ar gynaliadwyedd cymunedau lleol; sydd yn awgrymu y dylai polisiâu CDLI y dyfodol ganolbwyntio ar sicrhau tai marchnad lleol hygyrch a thai fforddiadwy.

Mae'r rhagamcanion cartrefi diweddaraf hefyd yn awgrymu y gallai ffigwr gofynion tai is fod yn fwy addas wrth adolygu'r CDLI.

Mae darparu cartrefi yn elfen allweddol o strategaeth y cynllun. Gyda niferoedd isel parhaus o unedau yn dod ymlaen ac yn cael eu cwblhau, nid yw ffigyrau tai'r cynllun datblygu yn cael eu cyflawni. O ystyried y sefyllfa sy'n wynebu cymunedau Eryri, ystyrir ei bod yn briodol sbarduno adolygiad ffurfiol.

MF25

Amcan		Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol.			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno	
% y cydsyniadau a roddir a thai newydd yn cael eu cwblhau'n flynyddol ym mhob haen anheddiad	Canolfannau Gwasanaethau Lleol (25%) Setliadau Gwasanaeth (10%) Aneddiadau Eilaidd (45%) Aneddiadau Llai (10%) Cefn Gwlad Agored (10%)	Mabwysiadu		Canran yr anheddau a ganiateir yn disgyn yn is na'r targedau ar gyfer a) Canolfannau Gwasanaethau Lleol a Setliadau Gwasanaeth b) yn rhagori ar y targedau ar gyfer Aneddiadau Eilaidd a Cefn Gwlad Agored am ddwy flynedd yn olynol	
		AMB Rhif 1:	Gweler y dadansoddiad		
		AMB Rhif 2:			
		AMB Rhif 3:			
		AMB Rhif 4:			
Dadansoddiad					
2019/2020 :					
Caniatâd a Roddwyd:					
Canolfannau Gwasanaethau Lleol. 2 uned = 14% Yn is na'r targed					
Setliadau Gwasanaeth 2 uned = 14% Uwchlaw'r targed					
Aneddiadau Eilaidd 9 uned = 64% Uwchlaw'r targed					
Aneddiadau Llai: 0%					
Cefn Gwlad Agored : 1 uned = 7% Yn is na'r targed					
Cwblhau:					
Canolfannau Gwasanaethau Lleol: 3 uned = 21% Yn is na'r targed					
Setliadau Gwasanaeth: 2 uned = 14% Uwchlaw'r targed					
Aneddiadau Eilaidd: 4 uned = 29% Yn is na'r targed					
Aneddiadau Llai: 0%					
Cefn Gwlad Agored : 4 uned = 36% Uwchlaw'r targed					
2020/21:					
Caniatâd a Roddwyd:					
Canolfannau Gwasanaethau Lleol. 15 uned = 44% Uwchlaw'r targed lawn					
Setliadau Gwasanaeth 4 uned = 12% Uwchlaw'r targed lawn					
Aneddiadau Eilaidd 3 uned = 9% Yn is na'r targed					
Aneddiadau Llai: 3 uned = 9% Yn is na'r targed					
Cefn Gwlad Agored : 9 uned = 26% Uwchlaw'r targed lawn					
Nifer y tai wedi eu cwblhau:					
Canolfannau Gwasanaethau Lleol: 5 uned = 13% Yn is na'r targed					
Setliadau Gwasanaeth: 13 uned = 34% Uwchlaw'r targed					
Aneddiadau Eilaidd: 9 uned = 24% Yn is na'r targed					
Aneddiadau Llai: 0%					
Cefn Gwlad Agored : 11 uned = 29% Uwchlaw'r targed					

2021/22

Caniatâd a Roddwyd:

Canolfannau Gwasanaethau Lleol. 0 uned = 0% **Yn is na'r targed**

Setliadau Gwasanaeth 1 uned = 14% **Uwchlaw'r targed lawn**

Aneddiadau Eilaidd 4 uned = 57% **Uwchlaw'r targed lawn**

Aneddiadau Llai: 0 uned = 0% Yn is na'r targed

Cefn Gwlad Agored : 2 uned = 29% **Uwchlaw'r targed lawn**

Nifer y tai wedi eu cwblhau:

Canolfannau Gwasanaethau Lleol: 0 uned = 0% **Yn is na'r targed**

Setliadau Gwasanaeth: 4 uned = 31% **Uwchlaw'r targed lawn**

Aneddiadau Eilaidd: 4 uned = 31% **Yn is na'r targed**

Aneddiadau Llai: 0% = Yn is na'r targed

Cefn Gwlad Agored : 5 uned = 38% **Uwchlaw'r targed**

Penderfynwyd ar yr holl geisiadau cynllunio a roddwyd ar gyfer tai ers mabwysiadu'r CDLI yn unol â Pholisi Strategol C: Strategaeth Datblygu Gofodol ac felly maent wedi cydymffurfio â'r brif strategaeth ofodol a amlinellir yn y Cynllun.

Oherwydd y datblygiad ar raddfa gymharol fach a nifer isel yr unedau tai yn y Parc Cenedlaethol, gall datblygiad annisgwyl ar safle annisgwyl neu safle mawr a gwblhawyd o fewn blwyddyn arwain at ragori ar y targed % ar gyfer haen anheddiad benodol ar gyfer y flwyddyn benodol honno a gall cael effaith ddwys ar y % targed. O ystyried y niferoedd isel o ganiatadau yn y Parc Cenedlaethol, mae uned sengl yn cynrychioli 14%, sy'n dangos, wrth ymdrin â graddfa mor isel o dai a gwblhawyd, y gall y canrannau gael eu gogwyddo'n sylweddol bob blwyddyn.

Yn ystod 2019/20 a 2021/22, ni roddwyd caniatâd ac ni chwblhawyd unrhyw safleoedd mawr, a thrwy hynny effeithio ar ddsbarthiad y canrannau, gyda mwyafrif yr unedau a ddatblygwyd yn unedau sengl.

Yn ystod cyfnod monitro 2020/21, roedd effaith Cymdeithas Tai yn cael caniatâd ac yn cwblhau tai yn sylweddol, gan arwain at ffigyrau uwch ar gyfer Canolfannau Gwasanaethau Lleol a Chanolfannau Gwasanaeth. Yn y cyfnod 2021/2022, gwelir y crynodiad uchaf mewn Aneddiadau Eilaidd, sy'n dilyn dosbarthiad y targedau yn fras. Nid oes caniatadau na chwblhadau yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol eleni ond disgwyli'r safle cymdeithas dai gael ei gwblhau yn y Bala y flwyddyn nesaf.

O ran caniatadau, yr unig bwynt sydd wedi'i 'sbarduno' am ddwy flynedd yn olynol yw caniatâd yn y Cefn Gwlad Agored. Ni chyrhaeddwyd y targed ar gyfer Aneddiadau Gwasanaeth Lleol, ar ôl bod uwchlaw'r pwynt sbardun yn ystod 2020/21. Gwelwyd caniatadau mewn Canolfannau Gwasanaeth yn mynd uwchlaw'r targed am 3 blynedd yn olynol. Ar gyfer Aneddiadau Eilaidd, mae'r ganran wedi codi uwchlaw'r pwynt sbardun ar gyfer 21/22, ar ôl bod yn is nag ef am y ddwy flynedd flaenorol. pwynt sbardunpwynt sbardun

Aethpwyd uwchlaw'r pwynt sbardun ar gyfer y Cefn Gwlad Agored yn y ddwy flwyddyn monitro hon. Fodd bynnag, o ystyried mai dim ond 2 uned a ganiatwyd yn unol â pholisi cenedlaethol a lleol, nid yw hyn yn peri pryder.

Nid yw nifer y tai sydd yn cael eu cwblhau yn cael eu monitro gan y pwyntiau sbardun. O ran y targedau, mae'r nifer o unedau a gwblhawyd wedi'u rhannu'n gyfartal rhwng Canolfannau Gwasanaethau, Aneddiadau Eilaidd a Cefn Gwlad Agored. Ni chwblhawyd unrhyw unedau mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol. Mae'r lefelau cwblhau yn uchel yn y Cefn Gwlad Agored, ond eto dim ond 5 uned yn hynny.

O ystyried y nifer isel o unedau a ganiatwyd ac a gwblhawyd, mae'n anodd tynnu unrhyw dueddiadau cryf o'r targed hwn. Gall mân newidiadau mewn niferoedd, a datblygiad gan gymdeithas dai, newid y canrannau dosbarthu yn sylweddol.

Gweithred

Parhau i fonitro. Yn dilyn dwy flynedd yn olynol o fonitro, nid yw pwynt sbardun wedi cael ei actifadu, sy'n awgrymu bod polisïau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

MF26

Amcan		Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol.		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael caniatâd cynllunio bob blwyddyn	Rhoddir caniatâd cynllunio i 25 uned tai fforddiadwy y flwyddyn	Mabwysiadu		Rhoddir caniatâd cynllunio o dan 21 uned y flwyddyn am 2 flynedd yn olynol
		AMB Rhif 1:	2	
		AMB Rhif 2:	14	
		AMB Rhif 3:	1	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>O'r 7 eiddo preswyl newydd y rhoddyd caniatâd cynllunio iddynt rhwng Ebrill 2021 a Mawrth 2022, dim ond 1 o'r rhain oedd yn uned tai fforddiadwy. Mae hwn yn ostyngiad sylweddol o'r 14 uned ar gyfer y cyfnod 2020-21. Mae'r niferoedd yn parhau i fod yn is na'r pwynt sbardun o 21 am y 3edd flwyddyn fonitro yn olynol.. pwynt sbardun</p> <p>Addasiad o adeilad gwledig yn y cefn gwlad agored oedd yr unig uned fforddiadwy. Ni roddwyd unrhyw ganiatâd i Gymdeithasau Tai yn ystod 2021/22, ac mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy gan y sector preifat yn parhau i fod yn isel. Fel gyda'r llynedd, gall ffactorau allanol fod wedi effeithio ar yr economi gyffredinol a'r farchnad dai ac wedi dylanwadu ar ddatblygiad gyda'r Parc Cenedlaethol. Efallai bod yr ansicrwydd ynghylch Brexit a Covid wedi atal datblygwyr rhag bwrw ymlaen â chynlluniau i fuddsoddi mewn tai. Bu cynnydd o 22.5% yng nghost deunyddiau adeiladu tai; mae chwyddiant ynghyd â chyflogau disymud a chostau byw uchel yn ei gwneud yn fwyfwy anodd cael morgeisi.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn dibynnu ar Gymdeithasau Tai i gyflenwi'r mwyafrif o unedau tai fforddiadwy ar safleoedd a ddyrannwyd. Nid yw'r Parc Cenedlaethol yn gweld datblygiad tai gan gwmnïau adeiladu tai mawr. Mae datblygwyr ar raddfa fach sy'n adeiladu lleiniau sengl yn fwy cyffredin; mae cynlluniau mawr yn bennaf gan Gymdeithasau Tai, sy'n darparu darpariaeth fforddiadwy 100%.</p> <p>Mae codi'r trothwy mewn aneddiadau Gwasanaeth ac Eilaidd yn yr adolygiad ffurf fer yn caniatáu i unedau sengl fod yn anheddau marchnad agored. Mae hyn wedi arwain at ganiatâd ar gyfer nifer o anheddau marchnad agored sengl (9 yn 2019/20, 3 yn 2020/21, 5 yn 2021/22). Pe bai polisiau'r CDLIE blaenorol wedi'u cymhwysu, byddai angen i 5 o'r 7 caniatâd a roddwyd yn ystod 2021/22 fod yn fforddiadwy. Heb gynnwys yr unedau a ganiatwyd i Gymdeithasau Tai, gall y nifer isel o ganiatadau cartrefi fforddiadwy ei briodoli'n rhannol i'r newid hwn yn y trothwy. Efallai bod y newid wedi annog datblygwyr ar raddfa fach i wneud cais am leiniau sengl mewn ardaloedd lle byddai gofyniad i fod yn fforddiadwy o dan y cynllun blaenorol (er nad oes sicrwydd y byddai tai fforddiadwy wedi dod ymlaen)</p> <p>Mae'r ffigyrau AMB dros y 3 blynedd diwethaf (ac ymhellach) yn dangos nad yw'r sector preifat yn darparu tai fforddiadwy o fewn y parc cenedlaethol yn yr hinsawdd economaidd bresennol. Yn y parc cenedlaethol, nid oes unrhyw ddyraniadau preifat yn cael eu cyflwyno ar gyfer datblygiad, ac felly nid ydynt yn darparu cyfraniad o dai fforddiadwy. Nid oes unrhyw ddatblygiadau tai mawr yn dod ymlaen, sy'n golygu nad yw'r % cyfraniad gofynnol o dai fforddiadwy ar safleoedd o'r fath yn cael ei ddarparu. Mae hyn yn amlygu'r angen i adolygu pa mor gyflawnadwy yw ffigyrau tai'r cynllun a hyfywedd safleoedd. Ceir mwy o weithgarwch, er mai niferoedd isel ydynt, mewn datblygiadau plotiau sengl, bach, sy'n tueddu i fod yn blotiau hunanadeiladu / adeiladu pwrpasol gan ddatblygwyr lleol i ddarparu ar gyfer eu hanghenion eu hunain, ac nid datblygiadau at ddibenion elw a buddsoddiad ar gyfer y farchnad. Mae hyn yn awgrymu efallai y bydd angen i bolisi yn y dyfodol ganolbwyntio ar ddarparu tai ar gyfer y farchnad leol, a thai fforddiadwy.</p>				

Gweithred	<p>Mae nifer yr unedau tai fforddiadwy y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt y flwyddyn yn llai na 21 uned am 3 blynedd yn olynol. Mae angen adolygiad polisi gan nad yw tai fforddiadwy yn cael eu darparu ac nid yw dyraniadau'n cael eu cyflwyno.</p> <p>Mae'r pwysau cynyddol ar y farchnad dai leol a waethygydd gan Brexit a Covid 19 a'r effaith ddilynol ar gynaliadwyedd cymunedau lleol yn awgrymu y gallai fod angen i bolisïau CDLI yn y dyfodol ganolbwyntio ar gyflawni tai marchnad leol hygyrch a thai fforddiadwy.</p> <p>Mae darparu tai fforddiadwy i gymunedau lleol yn elfen allweddol o strategaeth y cynllun. Gyda niferoedd isel parhaus o unedau yn dod ymlaen, nid yw ffigyrau tai'r cynllun datblygu yn cael eu cyflawni. O ystyried y sefyllfa sy'n wynebu cymunedau Eryri, ystyrir ei bod yn briodol sbarduno adolygiad ffurfiol.</p>
-----------	---

MF27

Amcan		Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol		
Polisïau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		Polisïau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael eu cwblhau bob blwyddyn	25 uned tai fforddiadwy i'w cwblhau bob blwyddyn.	Mabwysiadu		Cwblheir llai na 21 uned y flwyddyn am 2 flynedd yn olynol
		AMB Rhif 1:	3	
		AMB Rhif 2:	19	
		AMB Rhif 3:	2	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mae nifer yr unedau fforddiadwy a gwblhawyd yn ystod 2021/22 wedi gostwng o 19 yn y flwyddyn flaenorol i ddim ond 2 uned, ymhell islaw'r targed o 25 uned ac islaw'r pwynt sbardun o 21. Mae nifer yr unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd wedi bod yn is na'r targed am 3 blynedd yn olynol .</p> <p>Efallai bod y nifer isel o dai sydd wedi eu cwblhau yn 2021/22 wedi digwydd oherwydd iechyd cyffredinol y farchnad eiddo a'r economi. Efallai bod ffactorau allanol wedi effeithio ar yr economi gyffredinol a'r farchnad dai ac wedi dylanwadu ar ddatblygiad o fewn y Parc Cenedlaethol, megis ansicrwydd ynghylch Brexit ac amgylchedd benthyca anodd i adeiladwyr bach a phrosiectau hunan-adeiladu. Mae ffactorau fel Brexit a'r pandemig Covid-19 wedi cyfrannu at gynnydd sylweddol yng nghost deunyddiau adeiladu dros 2021/22 (22.5% ar gyfer deunyddiau adeiladu tai). Gall chwyddiant, costau byw uchel, ynghyd â chyflogau disymud hefyd berswadio datblygwyr i beidio â bwrw ymlaen i ddatblygu plotiau unigol/hunanadeiladu pwrpasol, gyda morgeisi yn fwyfwy anodd eu cael.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn ddibynnol ar Gymdeithasau Dai i ddarparu unedau tai fforddiadwy. Yn 2021/22, ni chwblhawyd unrhyw unedau fforddiadwy gan Gymdeithasau Tai, sydd o ystyried y nifer isel o gwblhau yn gyffredinol, yn cael effaith sylweddol ar y ffigyrau ar gyfer y flwyddyn fonitro honno.</p> <p>Yn ystod 2020/21, cwblhaodd Cymdeithasu Tai safle o 11 uned fforddiadwy, gan gynyddu nifer sydd wedi eu cwblhau yn sylweddol. Bydd y ffigyrau cwblhau ar gyfer 22/23 yn cael hwb trwy ddatblygiad o 9 uned fforddiadwy yn y Bala sy'n cael eu hadeiladu ar hyn o bryd gan Gymdeithas Tai.</p>				

Yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni, nid yw'n ymddangos bod y sector preifat yn darparu tai fforddiadwy yn y Parc Cenedlaethol. Mae darparu tai fforddiadwy yn dibynnu'n helaeth ar weithgarwch cymdeithasau tai, sydd fel arfer yn darparu safle bob dwy flynedd. Nid yw'n ymddangos y gellir dibynnu ar y sector preifat i ddarparu tai fforddiadwy.

Gweithred	<p>Mae nifer yr unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd y flwyddyn yn is na 21 uned am 3 blynedd yn olynol er bod y ffigwr ar gyfer 2020-21 (19 uned) ychydig yn is na'r targed.</p> <p>Mae darparu tai fforddiadwy i gymunedau lleol yn elfen allweddol o strategaeth y cynllun. Gyda niferoedd isel parhaus o unedau wedi'u cwblhau, nid yw ffigyrau tai'r cynllun datblygu yn cael eu cyflenwi. O ystyried y sefyllfa sy'n wynebu cymunedau Eryri, ystyrir ei bod yn briodol sbarduno adolygiad ffurfiol.</p> <p>Mae'r pwysau cynyddol ar y farchnad dai leol a waethygyd gan Brexit a Covid 19 a'r effaith ddilynol ar gynaliadwyedd cymunedau lleol yn awgrymu y gallai fod angen i bolisiau CDLI yn y dyfodol ganolbwytio ar gyflawni tai marchnad leol hygyrch a thai fforddiadwy.</p> <p>ffigwr</p>
-----------	---

MF28

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr unedau marchnad sy'n dod ymlaen o ganlyniad i ddiffyg hyfywedd (hy unedau nad ydynt yn hyfyw ac sydd felly wedi arwain at dai marchnad agored gyda swm cymudo).		Mabwysiadu		Roedd 10 uned neu fwy y flwyddyn yn rhoi caniatâd cynllunio am dair blynedd yn olynol.
		AMB Rhif 1:	0	
		AMB Rhif 2:	3	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni arweiniodd unrhyw uned marchnad agored at daliad swm cymudo.				
Gweithred	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF29

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael	6 uned y flwyddyn	AMB Rhif 1:	2	Rhoddir caniatâd cynllunio o dan 5 uned

caniatâd cynllunio bob blwyddyn trwy ar hap.	AMB Rhif 2:	4	y flwyddyn am 2 flynedd yn olynol
	AMB Rhif 3:	0	
	AMB Rhif 4:		
	AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad			
<p>Ni chafodd unrhyw uned tai fforddiadwy ganiatâd cynllunio trwy safleoedd ar hap yn 2021/22. Dylai'r ffigwr isel gael ei ystyried yng nghyd-destun cyfanswm cymharol isel yr holl ganiatadau a roddwyd, sef 7, gyda dim ond un yn fforddiadwy. Mae'n bosibl bod ffactorau allanol fel Brexit hefyd wedi cael effaith ar yr economi a'r farchnad dai yn gyffredinol. Fel y cydnabuwyd yn flaenorol, mae ffactorau fel Brexit a'r pandemig Covid-19 wedi cyfrannu at gynnydd sylweddol yng nghost deunyddiau adeiladu dros 2021/22 (22.5% ar gyfer deunyddiau adeiladu tai). Gallai chwyddiant, costau byw uchel, ynghyd â chyflogau disymud hefyd berswadio datblygwyr i beidio â bwrw ymlaen i ddatblygu plotiau unigol/hunanadeiladu pwrpasol, gyda morgaeisi yn fwyfwy anodd eu cael.</p> <p>Ystyriwyd y ffigyrau isel blaenorol ar gyfer unedau tai fforddiadwy a ganiateir ar safleoedd ar hap yn ystod adolygiad y CDLI 2016-2031 i sicrhau bod safleoedd ar hap yn cael eu dwyn ymlaen i'w datblygu. Mae'r trothwyon yn y Cynllun diwygiedig yn cynyddu i gynorthwyo safleoedd yn dod ymlaen; a darpariaeth canran yr unedau tai fforddiadwy sydd eu hangen ar gyfer datblygiadau yn lleihau. Mae'n ymddangos bod nifer o safleoedd ar hap marchnad agored bach wedi dod ymlaen, sy'n disgyn o dan y trothwy.</p> <p>Mae codi'r trothwy mewn aneddiadau Gwasanaeth ac Eilaidd yn caniatáu i unedau sengl fod yn anheddau marchnad agored, ond o'r blaen roedd yn ofynnol iddynt fod yn fforddiadwy. Mae hyn wedi arwain at ganiatâd ar gyfer nifer o anheddau marchnad agored sengl yn y mathau hyn o aneddiadau dros y 3 blynedd gyntaf o fonitro. Gall y nifer isel o ganiatadau ar gyfer cartrefi fforddiadwy fod yn ganlyniad uniongyrchol i'r newid hwn yn y trothwy. Efallai bod y newid wedi annog datblygwyr ar raddfa fach i wneud cais am leiniau sengl marchnad agored mewn ardaloedd lle byddai gofyniad i fod yn fforddiadwy o dan y cynllun blaenorol.</p> <p>Nid yw'n ymddangos bod cynyddu'r trothwy er mwyn sicrhau mwy o gyflenwadwyedd a hyfywedd wedi arwain at gynnydd mewn safleoedd ar hap yn cyfrannu at dai fforddiadwy.</p>			
Gweithred	Mae'r pwynt sbardun wedi'i actifadu yn dilyn dwy flynedd yn olynol o niferoedd yn disgyn yn is na'r targed. Gall cyfraniad safleoedd ar hap yn y cynllun fod yn rhy uchel ac mae angen ei adolygu fel rhan o'r strategaeth dai.		

MF30

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy ar gyfer pobl / Cymunedau lleol			
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael eu cwblhau bob blwyddyn ar hap / annisgwyl.	6 uned y flwyddyn	Mabwysiadu		Cwblheir llai na 5 uned y flwyddyn am 2 flynedd yn olynol
		AMB Rhif 1:	2	
		AMB Rhif 2:	4	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chwblhawyd unrhyw uned tai fforddiadwy ar safleoedd ar hap yn ystod 2021/22.				
<p>Mae'r farchnad dai yn y Parc Cenedlaethol yn lleol ei natur, gan ddibynnu ar adeiladwyr lleol bach a phrosiectau hunan-adeiladu ar safleoedd bach o lai na phum uned. Nid oes unrhyw adeiladwyr tai rhanbarthol yn weithredol yn y farchnad ac felly prin yw'r adeilad hapfasnachol o dai marchnad agored a fforddiadwy.</p> <p>Bydd angen monitro'r targed yn agos dros y flwyddyn nesaf i weld a yw hyn yn rhan o duedd tymor hwy.</p>				
Gweithred	Mae'r pwynt sbardun wedi'i actifadu yn dilyn dwy flynedd yn olynol o niferoedd yn disgyn yn is na'r targed. Gall cyfraniad safleoedd ar hap yn y cynllun fod yn rhy uchel ac mae angen ei adolygu.			

MF31

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael caniatâd cynllunio bob blwyddyn trwy drawsnewidiadau.	3 uned y flwyddyn	Mabwysiadu	Rhoddir caniatâd cynllunio o dan 2 uned y flwyddyn am 2 flynedd yn olynol	
		AMB Rhif 1:		0
		AMB Rhif 2:		1
		AMB Rhif 3:		1
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
1 uned tai fforddiadwy sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio drwy drosiadau yn ystod 2021/22. Dyma'r ail flwyddyn yn olynol i'r nifer fod yn is na'r lefel sbarduno o 2.				
Efallai bod rhesymau economaidd cyffredinol am y niferoedd isel. Gallai'r angen am A.106 am annedd fforddiadwy berswadio datblygwyr i beidio â bwrw ymlaen â datblygiad, ynghyd ag anhawster i gael morgais. Ynghyd â chwyddiant uchel, costau adeiladu uchel a chyflogau disymud, nid yw'r hinsawdd economaidd bresennol yn annog buddsoddi mewn addasiadau fel anheddau fforddiadwy.				
Rhoddwyd caniatâd i 1 trosiad arall yn ystod 2022/23, fodd bynnag, roedd hyn trwy Dystysgrif Defnydd Cyfreithlon, a oedd yn pennu fod defnydd preswyl o annedd y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddo yn flaenorol ar gyfer llety gwyliau tymor byr yn unig yn gyfreithlon.				
Gweithred	Mae'r pwynt sbardun wedi'i actifadu yn dilyn tair blynedd yn olynol o niferoedd yn disgyn yn is na'r targed. Nid yw tai fforddiadwy yn cael eu darparu drwy addasiadau; nid yw polisiâu'r cynllun yn cael eu gweithredu ac maent yn methu â chyflenwi; mae angen adolygiad o'r polisi.			

MF32

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Nifer yr unedau tai fforddiadwy sy'n cael eu cwblhau bob blwyddyn trwy drawsnewidiadau.	3 uned y flwyddyn	Mabwysiadu	Cwblheir llai na 2 uned y flwyddyn am 3 blynedd yn olynol	
		AMB Rhif 1:		3
		AMB Rhif 2:		4
		AMB Rhif 3:		2
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Cwblhawyd 2 uned fforddiadwy trwy drosiadau.				
Gweithred	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF33

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Monitro'r defnydd o dai fforddiadwy mewn aneddiadau llai	2 fesul anheddiad dros oes y Cynllun	Mabwysiadu	Cymryd 2 uned i bob anheddiad. Manteisio ar fwy na dwy uned i bob setliad sy'n ymwneud ag angen. Dim cymryd ar ôl 4 blynedd mewn unrhyw setliad unigol.	
		AMB Rhif 1:		0
		AMB Rhif 2:		3
		AMB Rhif 3:		0
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chaniatawyd unrhyw anheddau fforddiadwy mewn aneddiadau llai. Dros gyfnod tair blynedd yr AMB, dim ond mewn dau o'r 29 o aneddiadau llai yn ardal y parc cenedlaethol y darparwyd tai fforddiadwy. Gallai'r gofyniad fforddiadwy gyda'r angen am A.106, a'r anawsterau o ran cael morgais, fod yn annog pobl i beidio â datblygu, ynghyd â freithiau economaidd ehangach eraill, fel yr amlinellir o dan dargedau eraill. Mae'r targed o 2 uned fesul anheddiad yn ymddangos yn uchelgeisiol (byddai'n cyfateb i 58 uned), ac nid yw'n ymddangos yn gyflawnadwy a dylid ei ailystyried fel rhan o'r adolygiad. Mae'r pwysau cynyddol ar y farchnad dai leol a waethygydd gan Brexit a Covid 19 a'r effaith ddilynol ar gynaliadwyedd cymunedau lleol yn awgrymu y gallai fod angen i bolisiâu CDLI yn y dyfodol ganolbwyntio ar gyflawni tai marchnad leol hygyrch.				
Gweithred	Nid yw polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd ac mae angen ymchwil ac/neu ymchwiliad pellach.			

MF34

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Nifer yr unedau tai fforddiadwy a gafodd ganiatâd cynllunio ac a	1 cynllun yn cael ei gwblhau bob 4 blynedd	Mabwysiadu	Llai nag 1 cynllun yn cael ei gwblhau bob 4 blynedd.	
		AMB Rhif 1:		0
		AMB Rhif 2:		0

gwblhawyd y flwyddyn ar Safleoedd Eithriadig. Nid yw'r Safleoedd Eithriadig wedi'u cynnwys yn y ffigwr gofynion tai.	AMB Rhif 3:	0	
	AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad			
<p>Ni chaniatawyd ac ni chwblhawyd unrhyw unedau tai fforddiadwy ar Safleoedd Eithriadig. Mae tir addas sy'n eiddo i gymdeithasau tai eisoes wedi'i ddyrannu yn y cynllun datblygu, yn hytrach na chael ei ddwyn ymlaen fel safleoedd eithriadig.</p> <p>Gallai'r gofyniad fforddiadwy a'r angen am A.106, ynghyd ag anawsterau o ran cael morgais, fod yn annog pobl i beidio â datblygu, ynghyd â ffactorau economaidd ehangach eraill, fel yr amlinellir o dan dargedau eraill.</p>			
Gweithred	Angen Archwilio / Ymchwil Bellach. Mae'r ffigwr ar gyfer y ddwy flynedd gyntaf o fonitro yn disgyn yn is na'r lefel sbarduno a bydd yr Awdurdod yn ymchwilio ac yn parhau i fonitro adroddiadau yn y dyfodol i wahaniaethu tueddiadau.		

MF35

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriadig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Monitro maint y safleoedd sy'n dod ymlaen a nifer yr unedau a gynigir ar bob safle.		Mabwysiadu	
		AMB Rhif 1:	Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 2:	Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 3:	Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
<p>O'r 7 uned breswyl y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt, roedd pob un ar gyfer uned sengl. .</p> <p>Efallai y byddai codi'r trothwy i ganiatáu anheddau marchnad agored sengl mewn Aneddiadau Gwasanaeth ac Eilaidd wedi annog datblygiad i ddod â safleoedd llai ymlaen.</p> <p>Mae'r farchnad dai yn y Parc Cenedlaethol yn lleol ei natur, gan ddibynnu ar adeiladwyr lleol bach a phrosiectau hunan-adeiladu ar safleoedd bach o lai na phum uned. Nid oes unrhyw adeiladwyr tai rhanbarthol yn weithredol yn y farchnad ac felly prin yw'r adeilad hapfasnachol o dai marchnad agored a fforddiadwy. Mae safleoedd mawr yn bennaf ddibynnol ar weithgaredd Cymdeithas Dai.</p>			
Gweithred	Nid yw polisiâu'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd ac mae angen ymchwil ac/neu ymchwiliad pellach.		

MF36

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig	
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Monitro targedau a throthwyon tai fforddiadwy safleoedd sy'n dod ymlaen.		Mabwysiadu	
		AMB Rhif 1:	Cyrhaeddwyd y targedau
		AMB Rhif 2:	Cyrhaeddwyd y targedau
		AMB Rhif 3:	Cyrhaeddwyd y targedau
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Mae'r unedau a oedd â gofyniad tai fforddiadwy wedi cwrdd â tharged tai fforddiadwy CDLI Eryri. Bydd angen i'r adolygiad ystyried y targedau a throthwyon Tai Fforddiadwy			
Gweithred	Nid yw polisiau'r cynllun datblygu yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd ac mae angen ymchwil ac/neu ymchwiliad pellach.		

MF37

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 13: Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr		Polisiau Cysylltiedig	
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Os nodir angen trwy'r GTNA o fewn y Genedlaethol Parc yn ystyried yn addas safleoedd.	Parhewch i fod yn rhan o y grŵp GTNA	Mabwysiadu	
		AMB Rhif 1:	Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 2:	Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 3:	Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Mae'n ddyletswydd ar awdurdodau lleol i gynnal asesiadau llety sipsiwn a theithwyr o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014. Mae awdurdodau tai lleol Gwynedd a Conwy wedi cwblhau eu Hasesiadau Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr ar lefel awdurdod lleol yn gynnar yn 2016. Mae'r GTAA ar gyfer cyflwynwyd ardaloedd Gwynedd a Conwy i Lywodraeth Cymru a chanfuwyd nad oedd angen yn y Parc Cenedlaethol am safle preswyl na safle tramwy / stopio dros dro ar gyfer sipsiwn a theithwyr. Mae Cyngor Gwynedd wedi sefydlu grŵp llywio newydd ar gyfer 2021 y mae'r Awdurdod yn aelod ohono. Ym mis Mai 2021, comisiynwyd Arc4 i gynorthwyo Cyngorau Gwynedd ac Ynys Môn i baratoi Asesiad Llety Sipsiwn a Theithwyr i lywio strategaethau tai lleol a pholisiau darparu safleoedd Sipsiwn a			

Theithwyr mewn Cynlluniau Datblygu. Mae'r GTANA wedi'i gynnal yn unol â'r fethodoleg a nodir yn Asesiad Llywodraeth Cymru o Ymgymryd ag Asesiad Llety Sipsiwn a Theithwyr. Eto ni wnaeth y GTANA nodi angen am safle yn y Parc Cenedlaethol.

Bydd yr Awdurdod yn parhau i fod yn rhan o grŵp llywio'r prosiect i sicrhau y cynhelir monitro parhaus ac y nodir a ddylid darparu rhagor o fannau aros preswyl neu dros dro i ddiwallu unrhyw angen pellach a nodwyd. Bydd yr Awdurdod yn defnyddio polisi sy'n seiliedig ar feini prawf CDLI Eryri i farnu cynigion i gwrdd â galw yn y dyfodol neu alw annisgwyl.

Gweithred

Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol

MF38

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol Cymunedau			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		
Monitro'r ffigwr angen tai fforddiadwy a nodwyd trwy'r AMTLI / LHMA ac arolygon anghenion tai lleol priodol eraill		Mabwysiadu	Pwynt Sbarduno	
		AMB Rhif 1:		Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mae Awdurdodau Tai Lleol yn gyfrifol am gynhyrchu a diweddarau AMTLI mewn partneriaeth ag awdurdodau cynllunio a rhanddeiliaid eraill. Mae Awdurdodau Tai Lleol yn gyfrifol am gynhyrchu a diweddarau Asesiadau Marchnad Tai Lleol (AMTLI) mewn partneriaeth ag awdurdodau cynllunio a rhanddeiliaid eraill.</p> <p>Mae Conwy wedi rhyddhau AMTLI interim gyda'r bwriad o ddiweddarau'r Asesiad o'r Farchnad Tai Leol diwethaf a gyhoeddwyd yn 2018. Mae'n ddogfen dros dro, gan ddisgwyl yr Asesiad nesaf a fydd yn dilyn canllawiau newydd a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r AMTLI yn nodi cyfanswm o 1,145 o gartrefi fforddiadwy ychwanegol dros y cyfnod 2022-2027 (229 uned y flwyddyn) ar gyfer Sir Conwy gyfan. Ar raniad pro rata o 4% i'r rhan o ardal Conwy sydd o fewn ffin y Parc Cenedlaethol, mae hyn yn cyfateb i gyfanswm o 46 uned dros y cyfnod 5 mlynedd, sef angen blynyddol o 9 uned i'r ardal o Gonwy sydd o fewn y Parc Cenedlaethol. Ychydig iawn o newid sydd yn y ffigyrau hyn o'r AMTLI blaenorol ar gyfer 2018-23.</p> <p>Mae Cyngor Gwynedd wedi diweddarau eu AMTLI am y cyfnod (2018-2023). Mae Gwynedd AMTLI (2018-2023) wedi nodi ffigwr angen tai blynyddol o 707 ar gyfer ardal Gwynedd. Mae defnyddio rhaniad pro rata o 19% ar gyfer rhan ardal Gwynedd o fewn ffin y Parc Cenedlaethol, yn rhoi angen blynyddol o 134 a chyfanswm o 670 o unedau dros y cyfnod 5 mlynedd AMTLI. Bydd yr Awdurdod yn parhau i weithio'n agos gyda Gwynedd a Conwy ac yn defnyddio canfyddiadau'r AMTLI i helpu i lywio'r math o anheddau sy'n ofynnol o ran maint a chymysgedd deiliadaeth. Mae Awdurdodau Tai Gwynedd a Conwy yn edrych i ddechrau ar eu AMTLI yn y dyfodol agos yn unol â methodoleg newydd a ryddhawyd gan Lywodraeth Cymru.</p> <p>Yn ystod y flwyddyn fonitro hon, mae'r Hwyluswyr Tai Gwledig (RHEs) wedi cynnal arolwg o anghenion tai lleol yn Aberdyfi. Maent hefyd wedi gwneud gwaith yng nghymunedau Llanuwchllyn a Phenmachno.</p>				
Gweithred	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF39

Amcan	Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Monitro canolradd tai fforddiadwy anghenion trwy Tai Teg Cofrestrwch.		Mabwysiadu		
		AMB Rhif 1:		Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mae Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru a chymdeithasau tai wedi sefydlu Tai Teg, cofrestr dai ganolradd ar y cyd sy'n cael ei chydlynu gan gymdeithas dai Grwp Cynefin. Mae'r gofrestr hon yn darparu gwybodaeth benodol am anghenion tai canolradd ar draws gogledd Cymru i gyd ac mae'n bosibl rhannu'r wybodaeth trwy setliad i ddarparu ffigwr cywir o angen tai canolraddol mewn aneddiadau ar draws y Parc Cenedlaethol. Mae'r wybodaeth hon ar gael i'r Awdurdod a chymdeithasau tai.</p> <p>Nifer yr aelwydydd ar gofrestr Tai Teg o fewn y Parc Cenedlaethol ym mis Awst 2022 oedd:</p> <p>Gwynedd: 127 i'w prynu ac 84 i'w rhentu; Conwy: 80 i'w prynu ac 83 i'w rhentu</p> <p>Bu cynnydd sylweddol yn y niferoedd a gofrestrwyd ers 2021. Gan ei bod yn bosibl i aelwydydd fod ar y ddwy gofrestr, ac yn gallu dewis hyd at dri maes, efallai y bydd dyblygu. Rhennir y ffigyrau yn ardaloedd cynghorau cymunedol, ac mae rhai ohonynt yn cynnwys ardaloedd y tu allan i'r Parc Cenedlaethol.</p>				
Gweithred	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF40

Amcan		Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		Polisiau Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a Newid Defnydd o Adeiladau Gwledig Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy mewn Safleoedd Eithriedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Adolygu'r CCA presennol ar Dai Fforddiadwy	Erbyn 2019	Mabwysiadu	CCA presennol	Methu â chyflawni
		AMB Rhif 1:	CCA Wedi'i ddiwygio a'i fabwysiadu	
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mabwysiadwyd CCA diwygiedig ar gyfer tai fforddiadwy ym mis Medi 2019. Mae hwn yn nodyn canllaw ymarferol ar gyfer ymgeiswyr sy'n bwriadu cyflwyno cais cynllunio am annedd fforddiadwy i ddiwallu anghenion lleol sydd ar gael i'w lawrlwytho ar wefan yr Awdurdod. Mae'r Awdurdod yn parhau i drafod materion hyfywedd fesul achos gan gyfeirio at y CCA ar Dai Fforddiadwy</p> <p>Mae'r CCA yn darparu gwybodaeth fanwl ar sut y bydd polisiau a gynhwysir yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri (ELDP) (2016-2031) diwygiedig yn cael eu defnyddio'n ymarferol gan yr Awdurdod. Y polisiau mwyaf perthnasol yn y CDLI Eryri diwygiedig yw Polisi Strategol G: Tai, Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy, Polisi Datblygu 11: Tai Fforddiadwy ar Safleoedd Eithrio a Pholisi Datblygu 9: Trosi a Newid defnydd adeiladau gwledig.</p> <p>Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus 6 wythnos rhwng y 9fed o Orffennaf 2019 a'r 18fed o Fedi 2019. Mae'r adroddiad ymgynghori ar gael i'w weld ar wefan yr Awdurdod.</p> <p>Diweddarwyd y CCA i adlewyrchu data cyfredol ar incwm cartrefi sy'n llywio lefel prisiau fforddiadwy eiddo. Diffiniwyd maint unedau tai fforddiadwy hefyd fel eu bod yn gymesur ag anghenion yr aelwyd a fwriadwyd ac yn parhau i fod yn fforddiadwy am byth. Mae'r CCA hefyd wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r data mwyaf diweddar sy'n ymwneud â thaliadau symiau cymunedig.</p> <p>Mae'r Awdurdod wedi cynhyrchu nodyn canllaw ymarferol ar gyfer ymgeiswyr sy'n bwriadu cyflwyno cais cynllunio am annedd fforddiadwy i ddiwallu anghenion lleol sydd ar gael i'w lawrlwytho ar wefan yr Awdurdod. Mae'r Awdurdod yn parhau i drafod materion hyfywedd fesul achos gan gyfeirio at y CCA ar Dai Fforddiadwy.</p>				
Gweithred	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF41

Amcan		Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy Polisi Datblygu 17: Dileu Llety Amaethyddol a Gwyliau Cyflwr Galwedigaeth		Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Nifer y ceisiadau a gymeradwywyd i gael gwared ar amod deiliadaeth llety amaethyddol neu wyliau	Amnewid amod sy'n cyfyngu deiliadaeth i dai fforddiadwy	Mabwysiadu	Llai na 30% o'r holl gymeradwyaethau i gael gwared ar amodau llety amaethyddol neu wyliau	
		AMB Rhif 1:		0
		AMB Rhif 2:		1
		AMB Rhif 3:		0
AMB Rhif 4:				
Dadansoddiad				
Yn ystod 2021/22, ni chymeradwywyd unrhyw gais.				
Gweithred		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol		

MF42

Amcan		Cefnogi'r ddarpariaeth briodol a chadw cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol allweddol ledled yr ardal. Annog cyfleusterau hamdden cymunedol lle maent yn diwallu anghenion lleol a heb wrthdaro â 'Rhinweddau Arbennig' y Parc.		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol Ng: Gwasanaethau a Chyfleusterau Cymunedol		Polisiau Cysylltiedig Polisi Strategol A: Dibenion y Parc Cenedlaethol a Datblygu Cynaliadwy		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Nifer y cyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol, Aneiddiadau Eilaidd ac Aneiddiadau Llai	Cynnydd yn nifer y cyfleusterau cymunedol newydd neu well	Mabwysiadu		
		AMB Rhif 1:		2 gyfleuster cymunedol gwell
		AMB Rhif 2:		2 gyfleuster cymunedol gwell
		AMB Rhif 3:		5 cyfleuster cymunedol gwell
AMB Rhif 4:				
Dadansoddiad				
Yn ystod 2021/22:				
<ul style="list-style-type: none"> - Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer gosod dau ddrws newydd a ramp pob gallu yng Nghanolfan Gymunedol Penmachno - Rhoddwyd dau ganiatâd cynllunio ar gyfer pwyntiau gwefru cerbydau trydan i'w defnyddio gan y cyhoedd, i'w gosod o fewn meysydd parcio cyhoeddus gan Trafnidiaeth Cymru, yn Nolgellau a'r Bala. - Caniatâd cynllunio i ail-adeiladu sied storio ar gyfer y ganolfan gymunedol yn Llanuwchllyn. - Caniatâd cynllunio ar gyfer gosod ffenestri newydd a gwelliannau cyffredinol i Ganolfan Gymunedol Talsarnau. 				
Gweithred		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol		

MF43

Amcan	Cefnogi'r ddarpariaeth briodol a chadw cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol allweddol ledled yr ardal.			
	Annog cyfleusterau hamdden cymunedol lle maent yn diwallu anghenion lleol a heb wrthdaro â 'Rhinweddau Arbennig' y Parc			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol Ng: Gwasanaethau a Chyfleusterau Cymunedol		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol A: Dibenion y Parc Cenedlaethol a Datblygu Cynaliadwy		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y cyfleusterau cymunedol a gollwyd oherwydd newid defnydd	Dim colli cyfleusterau hyfyw	Mabwysiadu		Methu â chyflawni
		AMB Rhif 1:	Dim colledion	
		AMB Rhif 2:	Dim colledion	
		AMB Rhif 3:	Dim colledion	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Rhoddwyd caniatâd i newid defnydd maes chwarae i faes parcio yn Nyffryn Ardudwy. Fodd bynnag, mae man chwarae newydd wedi ei greu ar safle arall o fewn y pentref i wneud iawn am y golled hon. Felly nid yw'r cyfleuster wedi'i gollu, os gweithredir y caniatâd				
Gweithred	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF44

Amcan	Hyrwyddo mesurau i annog datblygiad sy'n cefnogi bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ac i amddiffyn cymunedau rhag datblygiadau sy'n ansensitif i effeithio ar y Gymraeg.			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 18: Yr iaith Gymraeg a gwead Cymdeithasol a Diwylliannol C ymunedau		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y Datganiadau Cymunedol ac Ieithyddol a gyflwynwyd	Dim niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned	Mabwysiadu		1 cynllun niweidiol am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad niweidiol mewn blwyddyn
		AMB Rhif 1:	Dim cynllun na datblygiadau niweidiol	
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Yn ystod 2021/22, cyflwynwyd dau ddatganiad cymunedol ac ieithyddol. Roedd un ar gyfer caniatâd a roddwyd i ailddatblygu gwesty a chodi adeiladau defnydd cymysg. Mae amod cynllunio yn gofyn am gyflwyno Cynllun Lliniaru Iaith Gymraeg. Cyflwynwyd datganiad arall ar gyfer cais a roddodd ganiatâd i estyniad i faes carafanau teithiol ar gyfer 11 uned ychwanegol, yn Nyffryn Ardudwy. Mae'r broses fonitro wedi canfod bod pum cais wedi'u cymeradwyo yn ystod y cyfnod monitro heb Ddatganiad Cymunedol ac Ieithyddol gofynnol o dan Bolisi 18. Codwyd y mater hwn eto gyda'r adran Rheoli Datblygu, a gwnaed newidiadau i'r broses ddilysu i atal unrhyw hepgoriadau pellach.				
Gweithred	Angen Hyfforddiant. Nid yw Polisi Datblygu 18 yn cael ei weithredu yn ôl y bwriad ac mae hyfforddiant swyddogion wedi'i drefnu gyda Swyddogion Rheoli Datblygu, ynghyd ag adolygiad o'r broses dilysu ceisiadau i atal digwyddiad pellach.			

MF45

Amcan	Hyrwyddo mesurau i annog datblygiad sy'n cefnogi bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ac i amddiffyn cymunedau rhag datblygiadau sy'n ansensitif i effeithio ar y Gymraeg.			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 18: Yr iaith Gymraeg a gwead Cymdeithasol a Diwylliannol C ymunedau	Polisiâu Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		
Monitro effeithiolrwydd y datganiad Cymunedol ac Ieithyddol a'r Aseidiadau Effaith Cymunedol ac Ieithyddol	Nifer a gynhyrchwyd yn unol â pholisi. Aseu effeithiolrwydd.	Mabwysiadu	Pwynt Sbarduno	
		AMB Rhif 1:		Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Fe wnaeth y Datganiadau Cymunedol ac Ieithyddol a gyflwynwyd mewn blynyddoedd blaenorol alluogi'r Awdurdod i wneud penderfyniad hyddysg ar geisiadau a allai fod wedi cael effaith ar y Gymraeg mewn cymunedau. Maent hefyd wedi rhoi cyfle i ymgeiswyr ddangos dylanwadau cadarnhaol ar gymunedau, yn enwedig lle mae'r datblygiad yn diwallu anghenion lleol. Mewn ymateb i unrhyw effeithiau negyddol y datblygiad, mae'r datganiad hefyd yn rhoi cyfle i'r ymgeisydd ehangu ar fuddion y datblygiad a chyflwyno tystiolaeth o ffactorau lliniarol sy'n berthnasol i'r cais a'r cynllunio.</p> <p>Nodwyd y caniatwyd 5 cais yn ystod y cyfnod monitro heb Ddatganiad Cymunedol ac Ieithyddol sy'n ofynnol o dan Bolisi 18. Y ceisiadau oedd caniatadau ar gyfer 4 safle pod gweryslla newydd, a chaniatâd i ymestyn maes parcio i dafarn yn Nhal y Bont, Conwy. Ymddengys fod problem arbennig gyda chaniatâd ar gyfer safleoedd llety gwyliau amgen. Codwyd y mater hwn eto gyda'r adain Rheoli Datblygu, a gwnaed newidiadau i'r broses ddilysu i atal unrhyw hepgoriadau pellach, ac mae sesiwn hyfforddi i'w threfnu gyda swyddogion. Dylid nodi bod y tîm Rheoli Datblygu wedi wynebu anawsterau oherwydd adnoddau isel ac absenoldebau staff dros y flwyddyn fonitro.</p>				
Gweithred	Angen hyfforddiant. Nid yw Polisi Datblygu 18 yn cael ei weithredu yn ôl y bwriad ac mae angen hyfforddiant swyddogion. Mae hyfforddiant swyddogion wedi'i drefnu gyda Swyddogion Rheoli Datblygu, ynghyd ag adolygiad o'r broses dilysu ceisiadau i atal ocwltiad pellach.			

MF46

Amcan	Hyrwyddo mesurau i annog datblygiad sy'n cefnogi bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ac i amddiffyn cymunedau rhag datblygiadau sy'n ansensitif i effeithio ar y Gymraeg			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 18: Yr iaith Gymraeg a gwead Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau Polisi Datblygu 10: Hysbysebion ac Arwyddion	Polisiâu Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Annog arwyddion Cymraeg neu ddwyieithog	Cynnydd mewn arwyddion Cymraeg neu ddwyieithog	Mabwysiadu		
		AMB Rhif 1:		Cynnydd
		AMB Rhif 2:		Cynnydd
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Yn ystod 2021/22, anogwyd ymgeiswyr i gynhyrchu arwyddion dwyieithog. Yn ystod y cyfnod Monitro Blyneddol hwn, roedd pob un o'r 3 chais am ganiatâd hysbysebion yn ddwyieithog. Roedd yr arwyddion ar gyfer parlwr hufen iâ ym Meddegelert, tafarn yn Llwyngwrl a charreg goffa yn Abergynolwyn Mae'r Awdurdod yn y broses o ddrafftio CCA ar Hysbysebion ac yn adolygu y CCA presennol ar yr iaith Gymraeg; bydd y ddau yn cynnwys arweiniad ar Annog arwyddion Cymraeg neu ddwyieithog				
Gweithred	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF47

Amcan	Hyrwyddo mesurau i annog datblygiad sy'n cefnogi bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ac i amddiffyn cymunedau rhag datblygiadau sy'n ansensitif i effeithio ar y Gymraeg			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 18: Yr iaith Gymraeg a gwead Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau	Polisiâu Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Annog defnyddio enwau lleoedd Cymreig ar gyfer datblygiadau newydd	Cynnydd yn enwau lleoedd Cymru ar gyfer datblygiadau newydd	Mabwysiadu		
		AMB Rhif 1:		Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 2:		Gweler y dadansoddiad
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Mae'r Awdurdod yn ymgymryd â nifer o fentrau sy'n annog defnyddio'r Gymraeg ac yn ceisio amddiffyn enwau lleoedd Cymraeg. Maent hefyd yn gamau gweithredu o dan amcanion Cynllun Managemet yr Awdurdod (Cynllun Eryri). Mae prosiectau o'r fath yn hyrwyddo'r iaith yn gadarnhaol, sy'n rhoi ei synnwyr o le i'r Parc Cenedlaethol. Trwy gymryd rhan mewn cynlluniau o'r fath, bydd gan unigolion fwy o ymwybyddiaeth o'r iaith ac efallai y bydd ganddynt fwy o feddwl i gadw enwau Cymraeg ar gyfer datblygiadau newydd a mabwysiadu polisiâu dwyieithog ar gyfer busnes.</p> <ul style="list-style-type: none"> Llysgehadon Eryri: Rhaglen llysgennad i wella profiad dysgu Rhinweddau Arbennig Eryri. Mae yna 600 o lysgenhadon sy'n cyflawni modiwlau, ac un ohonynt yw'r iaith Gymraeg; 				

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cynllun gwirfoddoli Caru Eryri; mewn partneriaeth â Chymdeithas Eryri, mae gwirfoddolwyr yn cael eu paru â phartner sy'n siarad Cymraeg. ▪ Mae Prosiect Harlech ac Ardudwy yn cofnodi enwau lleoedd hanesyddol trwy weithio gyda chymunedau lleol a gwirfoddolwyr, i godi ymwybyddiaeth ac i ddehongli'n ehangach. ▪ Mae Aelodau'r Awdurdod wedi sefydlu Grŵp Tasg a Gorffen ar enwau lleoedd yn y Parc Cenedlaethol; bydd hyn yn ceisio datblygu methodoleg ar gyfer amddiffyn a hyrwyddo enwau lleoedd. ▪ Fel rhan o Bartneriaeth Tirwedd y Carneddau, mae prosiect 'Lleisiau ac Enwau' y Carneddau yn cofnodi ac yn codi ymwybyddiaeth o enwau lleoedd. 	
Gweithred	Angen Ymchwiliad / Ymchwil Bellach. Mae mentrau a chamau gweithredu i annog defnyddio enwau lleoedd Cymreig ar gyfer datblygiadau newydd i'w trafod a'u harchwilio o fewn yr Awdurdod.

MF48

Amcan	<p>Cefnogi datblygiad priodol sy'n diwallu anghenion tai y gymuned leol, gan roi sylw arbennig i dai fforddiadwy i bobl leol</p> <p>Cefnogi'r ddarpariaeth briodol a chadw cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol allweddol ledled yr ardal.</p> <p>Annog cyfleusterau hamdden cymunedol lle maent yn diwallu anghenion lleol a heb wrthdaro â 'Rhinweddau Arbennig' y Parc</p> <p>Hyrwyddo mesurau i annog datblygiad sy'n cefnogi bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ac i amddiffyn cymunedau rhag datblygiadau sy'n ansensitif o ran effeithio ar y Gymraeg.</p>			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol G: Tai Polisi Strategol A: Dibenion y Parc Cenedlaethol a Datblygu Cynaliadwy Polisi Datblygu 18: Yr iaith Gymraeg a gwead Cymdeithasol a Diwylliannol Cymunedau Polisi Strategol B: Datblygiad Mawr		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	Pwynt Sbarduno	
Nifer y rhwymedigaethau cynllunio a sicrhawyd ar ddatblygiad mwy	Pob datblygiad mawr	Mabwysiadu	Methu â sicrhau rhwymedigaethau lle bo angen ar 2 safle neu fwy mewn 3 blynedd	
		AMB Rhif 1:		0
		AMB Rhif 2:		0
		AMB Rhif 3:		0
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Yn ystod 2020/21 ni chyflwynwyd unrhyw ddatblygiad ar raddfa fawr sy'n gofyn am rwymedigaeth gynllunio.				
Gweithred	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

Ymchwil ac ystyriaeth bellach i lywio adolygiad o CDLI Eryri

- 5.49 Nifer y tai a gwblhawyd ar gyfer 2021/22 oedd 13 o unedau, gostyngiad sylweddol o ffigwr cwblhau'r llynedd o 38 uned. Mae'r ffigwr cwblhau ymhell islaw'r targed gofyniad tai blynyddol cyfartalog o 51 o unedau. Mae'r Taflwybr Tai yn dangos diffyg blynyddol yn erbyn y Gofyniad Tai a Ragwelir yn Flynyddol (AAR) yn ystod 2021/22 gyda'r 38 uned a gwblhawyd eleni yn is na'r hyn a ragwelwyd (51 AAR o'i gymharu â 13 o dai a gwblhawyd mewn gwirionedd, -75% mewn termau canrannol). Mae nifer yr anheddau sydd wedi'u cwblhau'n flynyddol wedi bod yn gyson is na'r (AAR) o 51 annedd y flwyddyn ers 2016-17. Mae diffyg o -42% ar gyfer y gyfradd adeiladu gronol ofynnol o ddechrau cyfnod y cynllun, 2016-17, hyd at 31 Mawrth 2022..ffigwrffigwrffigwrMae'r cynllun yn disgyn yn sylweddol is na'r hyn a fwriadwyd; bu diffyg mewn tai cronnus yn erbyn yr GTB am 5 mlynedd yn olynol.
- 5.50 Efallai y bydd nifer o resymau lleol a chenedlaethol ehangach dros y niferoedd isel. Mae'r farchnad dai yn y Parc Cenedlaethol yn lleol ei natur, gan ddibynnu ar adeiladwyr lleol bach a phrosiectau hunan-adeiladu ar safleoedd bach. Nid oes unrhyw adeiladwyr tai rhanbarthol yn weithredol yn y farchnad ac felly prin yw'r adeiladu hapfasnachol o dai marchnad agored a fforddiadwy. Gall y gostyngiad yn niferoedd y tai sydd wedi eu cwblhau yn y blynyddoedd diweddera fod yn rhannol oherwydd yr amgylchedd benthyca anodd i ddatblygwyr, adeiladwyr bach a phrosiectau hunan-adeiladu . Mae'r niferoedd isel o dai wedi eu cwblhau rhwng 2015 a 2019 wedi bod yn dueddiad cyffredinol yn y Parc Cenedlaethol ac ar lefel Cymru gyfan. Roedd disgwyl i'r newidiadau ym mholisiau tai yr Awdurdod drwy adolygiad diweddar CDLI Eryri (sef cynyddu y trothwyon cyn bod angen darparu tai fforddiadwy o fewn aneddiadau) i ysgogi'r farchnad dai i gynyddu dewis a chyfradd cwblhau cyffredinol yn ogystal â chefnogi adeiladwyr bach a'r economi lleol, fodd bynnag nid yw hyn wedi digwydd yn ystod y ddwy flynedd gyntaf o fonitro'r polisi.
- 5.51 Mae darparu tai fforddiadwy yn y Parc Cenedlaethol yn dibynnu'n sylweddol ar weithgaredd y Cymdeithasau Tai. Fe wnaeth caniatadau a chwblhadau gan Gymdeithasau Tai helpu i gynyddu'r ffigyrau tai fforddiadwy am yr ail flwyddyn o fonitro, ond roeddent yn absennol o'r flwyddyn gyntaf a'r drydedd flwyddyn.. Mae'n rhaid i'r Awdurdod barhau i weithio'n agos gyda Chymdeithasau Tai i sicrhau bod safleoedd fforddiadwy yn parhau i ddod ymlaen ac yn cael eu darparu. Mae'r niferoedd tai AMB dros y 3 blynedd gyntaf o fonitro (a phellach) yn dangos yn yr hinsawdd economaidd bresennol nad yw'r nifer isel o ddatblygiadau tai sector preifat yn darparu tai fforddiadwy yn y Parc Cenedlaethol a bod darpariaeth tai fforddiadwy yn dibynnu'n fawr ar Gymdeithasau Tai. Nid oes unrhyw ddyraniadau preifat yn cael eu cyflwyno ar gyfer datblygiad, ac felly nid ydynt yn darparu cyfraniad o dai fforddiadwy. Nid oes unrhyw ddyraniadau sector preifat mawr, safleoedd ar hap na safleoedd eithriadig yn cael eu cyflwyno, sy'n golygu nad yw'r % cyfraniad gofynnol o dai fforddiadwy ar safleoedd o'r fath yn cael ei ddarparu. Gall ddangos nad oes modd cyflenwi datblygiadau preifat ar raddfa fawr yn ardal y parc cenedlaethol, neu nad oes unrhyw ddiddordeb sector preifat i'w datblygu o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae mwy o weithgarwch, er yn isel o ran nifer, o ddatblygiadau plotiau sengl, sy'n tueddu i fod yn blotiau hunanadeiladu/ plotiau adeiladu pwrpasol gan ddatblygwyr lleol, i ddarparu ar gyfer eu hanghenion eu hunain, ac nid datblygiad at ddibenion elw a buddsoddiad. Mae hyn yn awgrymu efallai fod angen i bolisiau'r dyfodol ganolbwyntio ar ddarparu tai ar gyfer y farchnad leol, a thai fforddiadwy. Bydd angen i'r Cynllun newydd ystyried yr hyn y gellir ei gyflawni'n realistig gan y diwydiant (preifat, cymdeithasol a hunanadeiladu) yn Eryri.
- 5.52 Mae nifer yr ail gartrefi a gosodiadau gwyliau tymor byr wedi dod yn broblem sylweddol yn y parc cenedlaethol ac ardal ehangach gogledd orllewin Cymru. Mae niferoedd cynyddol yn cyfrannu at gynnydd mewn prisiau tai a gostyngiad yn y stoc dai sydd ar gael i'w rhentu neu brynu gan y gymuned leol. Mae hyn yn cael effaith ar gynaliadwyedd cymunedau hyfyw a'r iaith Gymraeg. Mae newidiadau rheoliadol i'w cyflwyno a fydd yn caniatáu mwy o reolaeth dros newidiadau rhwng gwahanol fathau o ddefnyddiau preswyl a ffurfio polisiau cynllunio.

Bydd hyn yn gofyn am gasglu tystiolaeth bellach i'w hystyried yn ofalus a chydweithio ag awdurdodau eraill, ynghyd ag ymgynghoriad cyhoeddus. Byddai'r gwaith o gyflwyno cyfarwyddyd Erthygl 4 yn golygu swm sylweddol o adnoddau, a allai gael effaith sylweddol ar y farchnad dai leol.

- 5.53 Cyhoeddwyd amcanestyniadau aelwydydd 2018 y Parc Cenedlaethol ym mis Mai 2021. Mae'r rhagamcanion hyn yn amcangyfrif y bydd poblogaeth y Parc yn gostwng 1.92% rhwng 2018 a 2028. Yn ystod yr un cyfnod rhagwelir y bydd yr aelwydydd yn Eryri yn cynyddu 40 uned (0.3%), cynnydd cymedrol iawn o fewn cyfnod o 10 mlynedd. Mae poblogaeth sy'n gostwng a chyfraddau ffurfio aelwydydd newydd arafach yn awgrymu y gallai ffigwr gofynion tai cyffredinol is fod yn fwy addas wrth adolygu'r CDLI . Byddai ffigwr gofynion tai is hefyd yn adlewyrchu cwblhad yn y gorffennol a gallu'r diwydiant datblygu tai cyfredol i gyflawni yn y Parc Cenedlaethol.
- 5.54 Oherwydd pwysau cynyddol ar y farchnad dai leol a waethygydd gan Covid 19 a'r effaith a ddeilliodd o hynny ar gynaliadwyedd cymunedau lleol; mae angen adolygiad o bolisiau tai CDLI. Mae dadansoddiad cychwynnol o brisiau tai, incwm, ail gartrefi a data gosod tai gwyliau ar gyfer ardal y Parc Cenedlaethol yn awgrymu y dylai polisiau CDLI ganolbwyntio ar sicrhau tai marchnad lleol hygyrch a thai fforddiadwy i sicrhau hyfywedd tymor hir cymunedau lleol Eryri.
- 5.55 Mae angen ymchwil pellach i ymchwilio i bolisiau tai marchnad leol a thai preswyl sylfaenol, dadansoddi tystiolaeth a dangosyddion perthnasol ac archwilio sut y cawsant eu gweithredu a'u cyflwyno mewn Awdurdodau eraill. Mae angen gwaith pellach i ymchwilio y posibilrwydd o ystyried tai marchnad leol yn ogystal ac ailedrych ar y ffiniau datblygu tai ac asesu capasiti anheddiad.
- 5.56 Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod uchelgais i weld nifer y bobl sy'n gallu mwynhau siarad a defnyddio'r Gymraeg yn cyrraedd 1 miliwn erbyn 2050. Er mwyn cyflawni'r nod hwn, rhaid i'r CDLI gefnogi, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg fel iaith gymunedol hyfyw trwy sicrhau bod digon o gyfleoedd cyflogaeth a thai i gynnal cymunedau lleol. Bydd angen i bolisiau penodol ddarparu arweiniad pellach i sicrhau bod datblygiad o'r graddfa, math a chymeriad priodol yn cae ei gyflawni i ddiwallu anghenion cymunedau lleol. At hynny, bydd angen i'r CDLI diwygiedig sicrhau bod datblygu yn digwydd ar gyfradd y gellir ei hamsugno a'i chymhathu heb niweidio cymeriad cymunedau. Mae hysbysebion ac arwyddion yn ddull o hyrwyddo diwylliant unigryw Eryri a gallant gyfrannu'n aruthrol at Naws am Le. Wrth adolygu'r CDLI, bydd yn bwysig bod polisiau yn sicrhau bod hysbysebion ac arwyddio yn cael eu darparu'n ddwyieithog ac yn disgwyl i ddatblygiadau a strydoedd newydd gael enwau Cymraeg.
- 5.57 Gwneir ymchwil a dadansoddiad manwl pellach o'r math o safleoedd a ganiatawyd yn y Parc Cenedlaethol ers mabwysiadu'r CDLI. Bydd angen dadansoddi data tai mewn perthynas â nifer y sector preifat, hunan-adeiladu, unedau tai canolradd a chymdeithasol a ddygir ymlaen yn y Parc Cenedlaethol ac sy'n cymharu ag ardaloedd gwledig eraill a phatrymau cenedlaethol. Bydd angen i'r Awdurdod hefyd ddadansoddi datblygiad ar safleoedd hap posib. Bydd y data yn bwydo i'r sylfaen dystiolaeth sydd wedi'i chynnwys yn y Papur Cefndir Tai, i lywio'r adolygiad nesaf.
- 5.58 Dylid hefyd ystyried cyfraniad posibl ymddiriedolaeth tai, tai cydweithredol ac ymddiriedolaethau tir dan arweiniad y gymuned. Mae'r Awdurdod yn archwilio'r posibilrwydd o greu ac ariannu swydd swyddog tai dan arweiniad y gymuned, ynghyd â phartneriaid eraill, i weithio gyda chymunedau ac archwilio cynlluniau tai posibl a arweinir gan y Gymuned. Bydd trafodaethau'n parhau gyda phartneriaid a chymunedau lleol.
- 5.59 Bydd cydweithio ag awdurdodau tai lleol Gwynedd a Conwy yn parhau i gynorthwyo gyda gweithredu eu Strategaethau Tai. Bydd yr Awdurdod yn ceisio cynorthwyo gyda Chynllun

Gweithredu Tai diweddar Cyngor Gwynedd, ei waith adnabod angen tai, ac unrhyw gynlluniau i ddatblygu tai fforddiadwy yn ardal y Parc Cenedlaethol.

Astudiaethau achos

Tir yng Nghysgod y Coleg, Y Bala.

Yn ystod 2020/21, rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad tai yn Y Bala. Mae'r 9 uned gymeradwy yn gwneud cyfraniad sylweddol i'r safleoedd gyda rhifau caniatâd ar gyfer 2020/21. Dyrannwyd y tir, sy'n gyfagos i ystâd dai a ddatblygwyd yn flaenorol gan gymdeithas dai, ar gyfer 10 uned fforddiadwy ar gyfer anghenion lleol o dan Bolisi Strategol G (Tai) CDLIE 2016-31.

Datblygwr a pherchennog y safle yw Adra, y Gymdeithas Dai. Rhoddwyd y caniatâd i adeiladu 9 annedd fforddiadwy (3 byngalo dwy ystafell wely a 6 thŷ dwy wely) ac ardaloedd parcio a gardd cysylltiedig. Mae'r cynnig yn cynnwys darparu 91m² o le amwynder ar y safle a fydd ar gael i'r holl blant lleol. Oherwydd cynnwys yr ardal chwarae, daethpwyd i'r casgliad bod darparu 9 annedd ar y safle yn hytrach na'r ffigwr a ddyrannwyd o 10 yn dderbyniol. Darparwyd tystiolaeth gan yr ymgeisydd, a nododd yr angen am dai dwy ystafell wely yn ward Y Bala. Mae'r gwaith adeiladu eisoes wedi cychwyn ar y safle.

Mae pob un o'r 9 tŷ wedi'u cwblhau a bellach mae pobl yn byw ynddynt (bydd y niferoedd a gwblhawyd yn cael eu cofnodi yn AMB 2022/23). Mae gan bob annedd bwmp gwres ffynhonnell aer a phaneli solar.

6 CEFNOGI ECONOMI WLEDIG GYNALIADWY

Mae'r adran hon yn ymateb i'r amcanion canlynol:

Annog twf economaidd cynaliadwy trwy gefnogi economi wledig sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth ac yn cynnal cymunedau ffyniannus.

Cefnogi twristiaeth a hamdden awyr agored sy'n sicrhau'r buddion economaidd lleol i'r eithaf, yn lleihau effaith amgylcheddol ac yn cydymdeimlo â 'Rhinweddau Arbennig' y Parc Cenedlaethol.

Cyflogaeth

- 6.1 Cafwyd pumpo cais a ganiateir yn ystod 2021 /2022 a arweiniodd at gynydd amcangyfrifedig o 834.42 m² o arwynebedd llawr *newydd* at ddibenion cyflogaeth. Roedd y ceisiadau ar gyfer:
- Newid defnydd anecs ar gyfer busnes tylino chwaraeon ger Tywyn
 - Lleoli adeilad swyddfa mewn maes parcio yn Llanelltyd (ar gyfer staff gofal)
 - Lleoli swyddfeydd unllawr dros dro ar y safle a bloc toiledau am 18 mis fel sylfaen ar gyfer camau adeiladu cychwynnol Darpariaeth Effaith Weledol Eryri (VIP) y Grid Cenedlaethol ym Mharth Menter Trawsfynydd.
 - Newid defnydd rhan o adeilad amaethyddol i ail-leoli busnes gwerthu gynnu a bwledi ger Llandecwyn
 - Cais ôl-weithredol ar gyfer newidiadau a newid defnydd adeilad allanol mewn siop fwyd a diod a chodi 4 pod pren gyda gorchudd ar gyfer arlwygo awyr agored ym Metws y Coed.
- 6.2 Mae gwaith wedi cychwyn ar astudiaeth gydweithredol (rhwng Parc Cenedlaethol Eryri, Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn) a fydd yn adolygu ac asesu'r ddarpariaeth tir cyflogaeth i gynorthwyo i ffurfio sail tystiolaeth ar gyfer adolygiad Cynllun Datblygu Lleol Eryri.
- 6.3 Ym mis Gorffennaf 2020, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru 'Adeiladu Lleoedd Gwell: Y System Gynllunio yn Sicrhau Dyfodol Cydnerth a Mwy Disglair – Creu Lleoedd a'r adferiad Covid 19'. Mae'r dogfennau'n ceisio amlygu'r polisiau a'r offer cynllunio presennol allweddol y dylid eu defnyddio gan bob sector mewn adferiad amgylcheddol, cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd i Gymru, gan gydnabod yr angen parhaus i Gynllunwyr weithredu o fewn cyd-destun ehangach o flaenoriaethau a gweithredu ar bob graddfa.
- 6.4 Mae'r ddogfen hefyd yn nodi y bydd angen ailedrych ar ragolygon economaidd ac arolygon i sicrhau bod y cyflenwad o dir ar gyfer defnydd cyflogaeth yn ddigonol ac yn addas i'r dyfodol, gan gymryd i ystyriaeth yr angen i gael dewis o safleoedd. Bydd hyn yn rhan o'r asesiad a wneir rhwng y Parc Cenedlaethol, Cyngor Gwynedd a Chyngor Ynys Môn, a grybwyllwyd eisoes. O ran safleoedd cyflogaeth strategol, mae 'Adeiladu Lleoedd Gwell' yn nodi y dylai awdurdodau cynllunio lleol barhau i asesu a oes angen y rhain o hyd neu sut y gall anghenion newid, a chydweithio ar draws rhanbarth i ddynodi tir os oes gobaith realistig iddo gael ei ddatblygu yn y tymor canolig. Gyda'r cynnydd mewn gweithio o gartref, bydd angen i'r adolygiad hefyd ystyried manwerthu a chanol trefi fel gweithleoedd hyblyg i weithwyr o bell ymgynnull i rannu syniadau a mynediad i amgylcheddau a chyfleusterau swyddfa.
- 6.5 Hefyd mae "Adeiladu Lleoedd Gwell" yn nodi tra bod yn ddiamau angen am adferiad economaidd y dylai'r system gynllunio ei hwyluso, ni ddylai hyn fod ar draul ansawdd, o ran

iechyd a llesiant ac mewn ymateb i'r argyfyngau hinsawdd a natur. Mae hyn hefyd yn gyson ag Egwyddor Sandford, sy'n allweddol i weithrediad y Parciau Cenedlaethol.

- 6.6 Yn 2019, daeth cynrychiolwyr o Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU at ei gilydd i gytuno a llofnodi Bargen Twf Gogledd Cymru. Amcangyfrifir y bydd y fargen yn werth mwy na £1bn i ogledd Cymru, a bydd yn anelu at gael effaith gadarnhaol ar filoedd o gartrefi, busnesau a sefydliadau ar draws yr ardal. Mae'r rhaglenni o fewn y fargen yn cynnwys prosiectau ar;
- Ynni carbon isel
 - Gweithgynhyrchu uwch
 - Diwydiannau tir (amaethyddiaeth a thwristiaeth)
 - Tir ac eiddo
 - Sgiliau a chyflogaeth
 - Cysylltedd digidol
 - Trafnidiaeth strategol.
- 6.7 Amcanion y fargen, yn ôl Uchelgais Gogledd Cymru, fydd creu tua 4,200 o swyddi newydd a darparu £2.4bn o GYC ychwanegol. O ran y Parc Cenedlaethol, prosiect sy'n gysylltiedig â'r cytundeb yw'r uchelgais i ddod â datblygiad SMR i Drawsfynydd, ac mae Uchelgais Gogledd Cymru yn gweithio gyda'r prif noddwr, Cwmni Egino, i ddatblygu'r safle.

Parth Menter Eryri

- 6.8 Mae gan Barth Menter Eryri sy'n cynnwys hen safle'r orsaf ynni niwclear yn Trawsfynydd a'r hen faes awyr yn Llanbedr y potensial i greu cyfleoedd gwaith newydd o ansawdd. Yn flaenorol, roedd y safle yn Llanbedr ar y rhestr fer fel lleoliad posib ar gyfer Porthladd Gofod yn ystod 2015; fodd bynnag, dyfarnwyd cyllid y Strategaeth Ddiwydiannol yn 2018 i borthladd lansio fertigol arfaethedig yn Sutherland, yr Alban, gan ddod â photensial cyfleuster lansio fertigol yn Llanbedr i ben.
- 6.9 Yn y Dynodiad Parth Menter yn Llanbedr, bydd defnydd sy'n gysylltiedig â hedfan, awyrfod yn cael ei annog gan y Parc Cenedlaethol, ochr yn ochr â defnyddiau B1, B2 a B8 eraill. Ym Mharth Menter Trawsfynydd, mae polisiâu'n cyfeirio defnyddiau tuag at y rhai sy'n gysylltiedig â datgomiynu niwclear, busnes ynni carbon isel, technolegau cynhyrchu ynni ac ymchwil a datblygu. Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau am ddatblygiad o fewn Parth Menter Eryri yn ystod cyfnod yr AMB, ond cyhoeddwyd yn ystod Mehefin 2020 bod safle Trawsfynydd wedi'i ddewis i arwain ar brosiect digomiynu adweithyddion Magnox yn y DU. Bydd hyn yn gweld gwaith datgomiynu yn cael ei ddwyn ymlaen a sicrhau cyflogaeth yn yr ardal. Rhagwelir y bydd rhaglen ddigomiynu o 20 mlynedd ar y safle, gyda thri phrif gam. Er mwyn sicrhau bod y Parc Cenedlaethol yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau diweddaraf ar safle Trawsfynydd, mae swyddogion polisi yn rhan o gyfarfodydd Grŵp Safle Strategol Trawsfynydd yn ogystal â grwpiau Nuleaf (fforwm cynghori etifeddiaeth niwclear) ledled y DU. Yn ddiweddar, sefydlwyd grŵp Nuleaf ychwanegol gyda ffocws Cymreig a chynhelir y cyfarfod cyntaf ddiwedd 2021.
- 6.10 Fel y trafodwyd o'r blaen ym Mhennod 3, mae'r ddogfen 'Cymu'r Dyfodol 2040' yn tynnu sylw at y gwir bosibilrwydd y bydd AMBach yn cael ei leoli yn Nhrawsfynydd yn y dyfodol. Er efallai na fydd o fewn amserlen nesaf y CDLI, bydd yn bwysig i'r Awdurdod gymryd rhan mewn

trafodaethau yn y dyfodol ynghylch y posibilrwydd y bydd yr AMBach yn Trawsfynydd a'i oblygiadau i'r Parc Cenedlaethol.

- 6.11 Ar hyn o bryd, mae uchelgais i gyflwyno rhaglen a fyddai'n cynnwys adeiladu SMR ar safle Trawsfynydd, i ddechrau yn 2027. Mae polisiau presennol yr ELDP yn cydnabod y gallai'r safle hwn dderbyn busnesau ynni carbon isel a thechnolegau cynhyrchu ynni, ar yr amod nad oes effeithiau negyddol ar y dirwedd. Yr amcanion ar gyfer y safle (a datblygiad SMR), yn ôl Uchelgais Gogledd Cymru, yw;
- Arbed hyd at 2,660,000 tonnell o arbedion CO₂e
 - Creu hyd at 557 o swyddi newydd
 - Cynhyrchu hyd at 700MW o gapasiti gosodedig newydd gan ddefnyddio ynni carbon isel.

Twristiaeth a Hamdden

- 6.12 Y prif newidiadau i'r polisiau Llety i Ymwelwyr o fewn ELDP 2016-2031 a fabwysiadwyd ym mis Chwefror 2019, rydym yn ymwneud â'r ddau bolisi newydd, Polisi Datblygu 28: Llety â Gwasanaeth Adeiladu Newydd, a Pholisi Datblygu 29: Llety Gwyliau Amgen. Mabwysiadwyd y CCA Llety Ymwelwyr newydd ar Ionawr 22 2020.
- 6.13 Mae polisiau yn y Cynllun Datblygu Lleol yn cefnogi twristiaeth a hamdden awyr agored sy'n sicrhau'r buddion economaidd lleol i'r eithaf. Mae nifer o geisiadau wedi'u cymeradwyo ers mabwysiadu'r CDLI 2016-2031, sydd wedi arwain at welliannau i gyfleusterau twristiaeth.
- 6.14 Yn ystod y cyfnod monitro diwethaf (2020-2021), cymeradwywyd 18 cais sy'n berthnasol i dwristiaeth yn ardal y Parc Cenedlaethol. Roedd y rhain yn cynnwys datblygiadau fel amrywiol geisiadau am lety gwyliau effaith isel amgen fel codennau a chytiau bugail; trosi adeiladau allanol yn unedau llety gwyliau, adfer hen dafarn yn dilyn difrod tân gan gynnwys 3 gosod gwyliau newydd, addasu ac ymestyn ardal chwarae i blant, ac adeiladu adeiladau gweinyddiaeth a chyfleusterau lles unllawr gan gynnwys parcio ceir a waliau cynnal. Ni chaniatwyd unrhyw geisiadau am lety â gwasanaeth newydd yn y prif ardaloedd adeiledig mewn canolfannau gwasanaeth lleol, aneddiadau gwasanaeth ac aneddiadau eilaidd o fewn y cyfnod monitro hwn neu'n gyfagos iddo.
- 6.15 Yn ystod y cyfnod monitro hwn (2020/2021) caniatwyd pedwar cais am ddatblygiadau llety amgen ar raddfa fach.
- 6.16 Yn dilyn llacio cyfyngiadau ar ôl y cyfnod clo cyntaf, gwelodd y Parc Cenedlaethol gynnydd yn nifer yr ymwelwyr uwchlaw'r blynyddoedd blaenorol, wrth i fwy benderfynu cymryd eu gwyliau yn y DU. Arweiniodd hyn at bwysau sylweddol ar reoli ymwelwyr a'r amgylchedd. Arweiniodd hyn at gynnydd yn nifer y gwersylla gwylt a cartrefi modur yn aros dros nos mewn cilfannau, meysydd parcio a thir preifat, yn hytrach na safleoedd ffurfiol. Arhosodd niferoedd y cartrefi modur a phwysau canlyniadol yn uchel yn ystod cyfnod 2021/22. Mae twristiaeth yn rhan annatod o economi'r Parc Cenedlaethol a bydd safleoedd carafanau a gwersylla wedi colli incwm yn ystod 2020 ac ni fyddant wedi elwa o gartrefi modur nad oedd yn defnyddio safleoedd ffurfiol. Yn y tymor byr, cymerodd yr Awdurdod gamau amrywiol, mewn cydweithrediad â'r Awdurdodau Lleol a Chyrrff eraill, ar atal, addysgu a rhannu gwybodaeth. Nid yw polisiau cyfredol Cynllun Datblygu Lleol Eryri yn caniatáu unrhyw safleoedd carafanau gwersylla neu deithiol newydd (sy'n cynnwys cartrefi modur) oherwydd eu heffaith ar y dirwedd a Rhinweddau Arbennig y Parc Cenedlaethol. Mae galwadau gan y sector

twristiaeth am ddarparu safleoedd 'aires' bach ar gyfer cartrefi modur gyda chyfleusterau sylfaenol, er enghraifft ar feysydd parcio mewn aneddiadau. Mae Cyngor Gwynedd wedi cyhoeddi y byddant yn treialu 6 safle 'Aires' dros gyfnod o 3 blynedd, gan ddechrau yng ngwanwyn 2023. Bydd y rhain wedi'u lleoli ar feysydd parcio presennol y Cyngor ac ni fyddant yn cynnwys unrhyw rai o fewn ffiniau'r Parc Cenedlaethol.

- 6.17 Daw yn amlwg maes o law p'un a yw'r cynnydd yn nifer yr ymwelwyr a chartrefi modur yn duedd hirdymor. Os yw'r amodau'n ei gwneud hi'n fwy cyfleus i deithio y tu allan i'r DU, gallai nifer yr ymwelwyr ostwng o'r lefelau a welwyd eleni.

Manwerthu

- 6.18 Cynhaliwyd arolwg manwerthu yn ystod Awst a Medi 2021 yn Aberdyfi, Bala, Betws y Coed, Dolgellau a Harlech. Canran yr eiddo gwag ar gyfartaledd ar gyfer y pum tref oedd 9.2%, sy'n is na'r 10.6% a welwyd yn astudiaeth 2020, ac yn is na ffigwr Cymru gyfan o 18% (adroddwyd gan Gonsortwm Manwerthu Cymru Tachwedd 2020). Mae'n debyg y gellir priodoli'r gwelliant a welwyd yn 2021 i'r adferiad o gyfnodau clo'r pandemig Covid-19 pan fu'n rhaid i lawer o fusnesau gau. Cynhelir arolwg manwerthu ychwanegol yn ystod misoedd yr haf 2022 ac adroddir arno yn adroddiad monitro blynyddol y flwyddyn nesaf i weld a yw'r duedd wedi parhau. Caniatwyd un datblygiad manwerthu yn ystod y cyfnod monitro hwn, sef newid defnydd rhan o adeilad amaethyddol i ail-leoli busnes gwerthu gynnew a bwledi.
- 6.19 Mae "Adeiladu Lleuedd Gwell" Llywodraeth Cymru (Mehefin 2020) yn nodi ei bwriad i adfywio canol trefi yng Nghymru. Ledled Cymru, roedd cyfyngiadau clo Covid yn golygu bod canolfannau manwerthu a masnachol yn wag ac archfarchnadoedd a siopau cyfleustra oedd yr unig siopau oedd ar agor. Roedd y canlyniadau economaidd yn golygu bod llawer o fanwerthwyr mewn trafferthion ariannol a allai arwain at gyfraddau uwch o swyddi gwag mewn canolfannau masnachol. Mae Llywodraeth Cymru yn nodi bod rhaid i'r system gynllunio ymateb i'r sefyllfa hon drwy sicrhau bod y canolfannau manwerthu a masnachol yn gallu gweithredu mor hyblyg â phosibl. Bydd hyn yn dechrau drwy nodi gweledigaeth glir ar gyfer pob canolfan o fewn CDLlau, yn ogystal â sefydlu ffiniau realistig a synhwylol ar gyfer canolfannau, gan nodi safleoedd i'w hailddatblygu. Golyga hyn bod rhaid ailasesu rôl a swyddogaeth ardaloedd siopa sefydledig ac weithiau bydd angen gwneud penderfyniadau anodd o ran dyfodol rhai o'r canolfannau hyn; bydd uwchgynllunio yn arf arbennig o ddefnyddiol yn hyn o beth.
- 6.20 Mae Llywodraeth Cymru yn nodi y dylai canolfannau fod yn lleoedd lle mae amrywiaeth o ddefnyddiau manwerthu, cyflogaeth, masnachol, cymunedol, hamdden, iechyd a sector cyhoeddus yn dod at ei gilydd mewn hwb gweithgaredd i'w gwneud yn hyfyw fel cyrchfannau unwaith eto. Mae tystiolaeth yn awgrymu na fydd defnyddiau manwerthu traddodiadol mor amlwg, ac y bydd y galw am ofod manwerthu newydd yn isel iawn hyd y gellir rhagweld, felly bydd angen adolygu ardaloedd manwerthu cynradd ar fyrder. Rhaid i hyn fod yn realistig ac ni ddylid ei wneud gan ddisgwyl y bydd meddianwyr manwerthu yn dychwelyd yn y niferoedd a oedd yn bodoli cyn y pandemig. Dylid herio polisiâu afresymol ac anhyblyg drwy broses y cynllun datblygu, gan y bydd angen llawer mwy o feddwl yn greadigol i ailddychmygu ac ailwrpasu'r ardaloedd hyn.
- 6.21 Mewn Cynlluniau Datblygu Lleol, dylid cael Aseidiadau Canol Tref yn lle aseidiadau manwerthu. Ni ddylent edrych ar angen manwerthu yn unig mwyach ond dylent gynnwys ystod ehangach o ofynion defnydd, yn enwedig yn y sectorau cyflogaeth, hamdden a gwasanaethau cyhoeddus.

MF50

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 19: Datblygiad cyflogaeth a hyfforddiant newydd Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Llawr llawr cyflogaeth newydd wedi'i adeiladu yn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol	Cynnydd mewn arwynebedd llawr cyflogaeth newydd	AMB Rhif 1:	0	Methu â chyflawni
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni adeiladwyd unrhyw arwynebedd llawr cyflogaeth newydd mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol yn ystod 2020/2021. Gweler MF51 am arwynebeddau llawr cyflogaeth newydd mewn ardaloedd eraill o'r Parc Cenedlaethol. Rhoddwyd caniatâd i leoli cynhwysydd storio fel cyfleuster storio ychwanegol yn Nolgellau ond ni arweiniodd at unrhyw gynnydd yn yr arwynebedd llawr cyflogaeth.				
Gweithredu		Bydd darpariaeth tir cyflogaeth yn cael ei hasesu a'i hadolygu o fewn yr ardaloedd hyn yn ystod yr adolygiad o'r cynllun.		

MF51

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 19: Datblygiad cyflogaeth a hyfforddiant newydd Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Cyfanswm arwynebedd llawr cyflogaeth newydd wedi'i adeiladu yn y Parc Cenedlaethol (gan gynnwys trosiadau / addasiadau)	Cynnydd mewn arwynebedd llawr cyflogaeth newydd	AMB Rhif 1:	2367.77 m ²	Methu â chyflawni
		AMB Rhif 2:	463.18m ²	
		AMB Rhif 3:	834.42m ²	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Caniatawyd pump cais ar gyfer ardaloedd o gyflogaeth newydd a manwerthu o fewn y Parc Cenedlaethol yn ystod y cyfnod monitro hwn, gyda rhai ohonynt yn arwain at arwynebedd llawr cyflogaeth newydd.				
<ul style="list-style-type: none"> Newid defnydd anecs ar gyfer busnes tyllino chwaraeon ger Tywyn Lleoli adeilad swyddfa o fewn maes parcio yn Llanelltyd (ar gyfer staff gofal) Lleoli swyddfeydd unllawr dros dro ar y safle a bloc toiledau am 18 mis fel sylfaen ar gyfer camau adeiladu cychwynnol Darpariaeth Effaith Weledol Eryri (VIP) y Grid Cenedlaethol ym Mharth Menter Trawsfynydd. Newid defnydd rhan o adeilad amaethyddol i ail-leoli busnes gwerthu gynnau a bwledi ger Llandecwyn Cais ôl-weithredol ar gyfer newidiadau a newid defnydd adeilad allanol mewn siop fwyd a diod a chodi 4 pod pren gyda gorchudd ar gyfer arlwyio awyr agored ym Metws y Coed. 				
O ran manau cyflogaeth newydd, amcangyfrifir y bydd y ceisiadau hyn, unwaith y cânt eu gweithredu, yn arwain at gyfanswm o 834.42m ² o arwynebedd llawr cyflogaeth newydd yn cael ei adeiladu yn y Parc Cenedlaethol..				
Gweithredu		Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF52

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 19: Datblygiad cyflogaeth a hyfforddiant newydd Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y swyddi ychwanegol a grëwyd	Cynnydd yn nifer y swyddi ychwanegol sy'n cael eu creu	AMB Rhif 1:	Cynyddu	Methu â chyflawni
		AMB Rhif 2:	Cynyddu	
		AMB Rhif 3:	Cynyddu	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Caniatawyd ceisiadau a arweiniodd at gynnydd mewn arwynebedd llawr cyflogaeth yn y Parc Cenedlaethol (fel yr amlygwyd yn MF51, er na ellid eu hystyried yn gyfranwyr sylweddol at gynnydd mewn swyddi).</p> <p>Ymhlith yr enghreifftiau mae;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Newid defnydd anecs ar gyfer busnes tyllino chwaraeon ger Tywyn • Lleoli adeilad swyddfa mewn maes parcio yn Llanelltyd • Lleoli swyddfeydd unllawr dros dro ar y safle a bloc toiledau am 18 mis fel sylfaen ar gyfer camau adeiladu cychwynnol Darpariaeth Effaith Weledol Eryri (VIP) y Grid Cenedlaethol ym Mharth Menter Trawsfynydd. • Newid defnydd rhan o adeilad amaethyddol i ail-leoli busnes gwerthu gynnau a bwledi ger Llandecwyn • Cais ôl-weithredol ar gyfer newidiadau a newid defnydd adeilad allanol mewn siop fwyd a diod a chodi 4 pod pren gyda gorchudd ar gyfer arlwygo awyr agored ym Metws y Coed. • Newid defnydd tŷ (Gorchymyn Dosbarth Defnydd Dosbarth C3) i lety â gwasanaeth (Gorchymyn Dosbarth Defnydd Dosbarth C1), dymchwel estyniad cefn presennol a chodi estyniad llety rheolwyr ym Metws y Coed. • Newid defnydd o gartref gofal preswyl (dosbarth defnydd C2) i lety gwyliau ar gyfer grwpiau mawr o bobl (sui generis) yn Nolgellau <p>Mae'r cais am gais ôl-weithredol ar gyfer newidiadau a newid defnydd adeilad allanol mewn siop fwyd a diod a chodi 4 pod pren gorchuddiedig ar gyfer arlwygo awyr agored ym Metws y Coed yn nodi'n benodol y bydd 2 swydd ychwanegol yn cael eu creu. Fodd bynnag, ar y cyfan (o ran pob caniatâd) nid yw union nifer y swyddi ychwanegol a grëwyd yn hysbys, ond byddant yn arwain at gynnydd yn y nifer ychwanegol o swyddi yn y Parc Cenedlaethol.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF53

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 19: Datblygiad cyflogaeth a hyfforddiant newydd Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		

Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Swm y tir cyflogaeth (ha) a'r arwynebedd llawr (sgwâr) wedi'i ailddatblygu i ddefnyddiau eraill	Dim colli tir cyflogaeth/ arwynebedd llawr oni bai ei fod yn unol â'r Polisi	AMB Rhif 1:	0	Cyflenwi tir / adeilad cyflogaeth a gollwyd ddim yn unol â'r Polisi. Collwyd 1 cynllun am 3 blynedd yn olynol neu 3 chynllun wedi'u colli mewn blwyddyn.
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Ni chollwyd unrhyw dir cyflogaeth nac arwynebedd llawr i ddefnyddiau eraill yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd un trosiad/newid defnydd, sef;</p> <ul style="list-style-type: none"> newid defnydd o gymysgedd o A1/A3 (Siop Anrhegion a Chaffi) i A3 (Bar), ffenestri newydd a dau ddrws allanol newydd yn Aberdyfi <p>Fodd bynnag, nid yw hyn yn arwain at golli tir cyflogaeth/gofod llaw.</p> <p>Roedd cais hefyd yn ymwneud â newid defnydd o Westy (Dosbarth C1) i lety twristiaeth hunanarlwyo ar gyfer grwpiau mawr o bobl (Sui Generis) ger Conwy. Bu newid defnydd hefyd o gartref gofal preswyl (dosbarth defnydd C2) i lety gwyliau ar gyfer grwpiau mawr o bobl (sui generis) yn Nolgellau. Er nad ydynt yn gollod o droed cyflogaeth, maent yn dal i fod â'r potensial i arwain at golli rhywfaint o gyflogaeth, er y bydd cyflogaeth uniongyrchol, neu anuniongyrchol arall yn deillio o'r defnyddiau newydd.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF54

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 19: Datblygiad cyflogaeth a hyfforddiant newydd Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Cyfradd swyddi gwag tir a mangre		AMB Rhif 1:	amherthnasol	
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Cwblhawyd diweddariad i'r papur cefndir Cyflogaeth yn ystod 2017 a ddaeth i'r casgliad na fyddai angen dyrannu mwy o dir cyflogaeth yn y Parc Cenedlaethol. Roedd hyn oherwydd bod llawer o unedau gwag mewn safleoedd cyflogaeth yn y Parc a nifer o safleoedd gwag ac ar gael y tu allan i'r Parc y gellid eu defnyddio at ddibenion cyflogaeth. Mae gwaith wedi cychwyn ar astudiaeth gydweithredol (rhwng Parc Cenedlaethol Eryri, Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn) a fydd yn edrych ar benodi ymgynghorwyr i adolygu ac asesu'r ddarpariaeth tir cyflogaeth. i gynorthwyo i ffurfio sylfaen dystiolaeth ar gyfer adolygiad o Gynllun Datblygu Lleol Eryri.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF55

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 19: Datblygiad cyflogaeth a hyfforddiant newydd			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro tir cyflogaeth ac adeiladau diwydiannol sydd ar gael yn agos at ffin y Parc Cenedlaethol		AMB Rhif 1:	amherthnasol	
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Daeth diweddariad y Papur Cefndir Cyflogaeth a gynhaliwyd yn 2017 i'r casgliad bod nifer o safleoedd cyflogaeth a diwydiannol o amgylch ffin y Parc Cenedlaethol a bod gan lawer o'r rhain lefelau uchel o swyddi gwag. Felly fel y nodwyd, daethpwyd i'r casgliad na fyddai angen dyrannu unrhyw ddyraniadau tir cyflogaeth newydd yn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae gwaith wedi cychwyn ar astudiaeth gydweithredol (rhwng Parc Cenedlaethol Eryri, Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn) a fydd yn edrych ar benodi ymgynghorwyr i adolygu ac asesu'r ddarpariaeth tir cyflogaeth within these areas. The project is in the early stages of formulating a brief, but the end result will i gynorthwyo i ffurfio sylfaen dystiolaeth ar gyfer adolygiad o Gynllun Datblygu Lleol Eryri.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF56

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri (27)	Polisiâu Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro dad-gomisiynu Gorsaf Bŵer Niwclear Trawsfynydd a defnyddiau amgen posibl i'w hystyried mewn adolygiad		AMB Rhif 1:	amherthnasol	
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Cyhoeddwyd yn ystod Mehefin 2020 bod safle Trawsfynydd wedi'i ddewis i arwain ar brosiect digomisiynu adweithyddion Magnox yn y DU. Bydd hyn yn gweld gwaith digomisiynu yn cael ei ddwyn ymlaen a sicrhau cyflogaeth yn yr ardal. Rhagwelir y bydd rhaglen o 20 mlynedd ar y safle, gyda thri phrif gam.</p> <p>Er mwyn sicrhau bod y Parc Cenedlaethol yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau diweddaraf ar safle Trawsfynydd, mae swyddogion polisi yn rhan o gyfarfodydd Grŵp Safle Strategol Trawsfynydd yn ogystal â grwpiau Nuleaf (fforwm cynghori etifeddiaeth niwclear) ledled y DU. Yn ddiweddar, sefydlwyd grŵp Nuleaf ychwanegol gyda ffocws Cymreig a chynhelir y cyfarfod cyntaf ddiwedd 2021.</p> <p>Ar hyn o bryd mae uchelgais i gyflwyno rhaglen a fyddai'n cynnwys adeiladu SMR ar safle Trawsfynydd, i ddechrau yn 2027. Mae polisiâu presennol yr ELDP yn cydnabod y gallai'r safle hwn dderbyn busnesau ynni carbon isel a thechnolegau cynhyrchu ynni, ar yr amod nad oes unrhyw effeithiau negyddol ar y dirwedd.</p>				
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF56a

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri (27)	Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Mathau o ddatblygiad yn dod ymlaen o fewn Parth Menter Eryri		AMB Rhif 1:	0
		AMB Rhif 2:	0
		AMB Rhif 3:	1
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Derbyniwyd un cais i ddatblygu o fewn Parth Menter Eryri yn ystod cyfnod yr AMB. Roedd hyn ar gyfer adeiladu swyddfa dros dro ar Safle Datgomisiynu Trawsfynydd.			
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF56b

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri (27)	Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Datblygiadau sy'n dod ymlaen o fewn Ardal Ffocws Dangosol Parth Menter Eryri - Llanbedr		AMB Rhif 1:	0
		AMB Rhif 2:	0
		AMB Rhif 3:	0
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau i ddatblygu ym Mharth Menter Llanbedr yn ystod cyfnod yr AMB.			
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF56c

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri (27)	Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Datblygiadau sy'n dod ymlaen o fewn dyraniad dangosol Parth Menter Eryri ehangach - Llanbedr		AMB Rhif 1:	0
		AMB Rhif 2:	0
		AMB Rhif 3:	0
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau am ddatblygiad yn nyrianiad ehangach Parth Menter Llanbedr yn ystod cyfnod yr AMB.			
Gweithredu	Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF56d

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri (27)		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Datblygiadau sy'n dod ymlaen o fewn dyraniad Parth Menter Eryri - Trawsfynydd		AMB Rhif 1:	1	
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	1	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Derbyniwyd un cais am ddatblygiad o fewn Ardal Fenter Eryri yn ystod cyfnod yr AMB. Roedd hwn ar gyfer adeiladu swyddfa dros dro ar Safle Datgomisïynu Trawsfynydd.				
Gweithredu		Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF56e

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 27: Parth Menter Eryri (27)		Polisiâu Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Datblygiadau sy'n dod ymlaen yn union gyfagos i ddyraniad Parth Menter Eryri - Trawsfynydd		AMB Rhif 1:	0	
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau am ddatblygiad, yn union wrth ymyl Parth Menter Trawsfynydd, yn ystod cyfnod yr AMB.				
Gweithredu		Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF57

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 9: Trosi a newid defnydd adeiladau gwledig (9) Polisi Strategol G: Tai (G)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y ceisiadau am unedau gwaith byw priodol Nifer y ceisiadau am weithio gartref	Cynnydd yn nifer y cynlluniau priodol a gymeradwywyd	AMB Rhif 1:	1	
		AMB Rhif 2:	5	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chaniatwyd unrhyw anheddiad menter wledig yn ystod cyfnod 2021/22.				
Gweithredu		Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF58

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol I: Twristiaeth		Polisiau Cysylltiedig Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y cyfleusterau twristiaeth newydd wdi eu gwella	Cynnydd yn nifer y cynlluniau priodol a gymeradwywyd	AMB Rhif 1:	Cynyddu	
		AMB Rhif 2:	Cynyddu	
		AMB Rhif 3:	Cynyddu	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Rhoddwyd caniatâd i 29 cais, mewn perthynas â thwristiaeth, yn ystod y cyfnod monitro blynyddol hwn. Roedd rhain yn cynnwys datblygiadau fel; <ul style="list-style-type: none"> Newid defnydd rhan o faes gweryslla (21 llain) i faes carafanau teithiol ar gyfer 11 uned ychwanegol, ail-leoli 3 carafán sefydlog, codi bloc toiledau newydd a thirlunio ychwanegol ar safle yn Nyffryn Ardudwy. ceisiadau amrywiol ynghylch lleoli podiau llety ymwelwyr ynghyd â gwaith ategol (4 cais). amrywiol geisiadau yn ymwneud ag estyniadau, addasiadau a gwelliannau i safleoedd carafanau sefydlog a chabanau gwyliau, yn ogystal â safleoedd carafanau teithiol a phebyll (6 chais). addasu adeiladau allanol yn unedau llety gwyliau gwaith peirianyddol i sefydlogi a thirlunio sylfeini hen lethr sgïo a ffurfio ardal o lawr caled ym Mhlas y Brenin. 				
Gweithred		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF58a

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 28: Llety Newydd â Gwasanaeth (28)		Polisiau Cysylltiedig Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H) Polisi Strategol I: Twristiaeth Polisi Datblygu 30: Tai Fforddiadwy (30)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Llety â gwasanaeth wedi'i adeiladu o'r newydd a ganiateir o fewn neu'n gyfagos i brif ardaloedd adeiledig canolfannau gwasanaeth lleol, aneddiadau gwasanaeth ac aneddiadau eilaidd		AMB Rhif 1:	0	Lle mae cynigion ar safleoedd sy'n ofynnol ar gyfer angen tai fforddiadwy lleol ac nad yw graddfa a dyluniad y datblygiad yn gydnaws â'r lleoliad.
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chaniatawyd unrhyw geisiadau am lety â gwasanaeth newydd yn y prif ardaloedd adeiledig neu yn gyfagos mewn canolfannau gwasanaeth lleol, aneddiadau gwasanaeth ac aneddiadau eilaidd o fewn y cyfnod monitro hwn. Fodd bynnag, mae cais wedi ei ganiatáu ar gyfer newid defnydd tŷ (Defnydd Dosbarth Gorchymyn Dosbarth C3) i lety gwasanaeth (Gorchymyn Dosbarth Defnydd Dosbarth C1), dymchwel estyniadau cefn presennol a chodi estyniad llety rheolwyr ym Metws y Coed.				
Gweithredu		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF58b

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 29: Llety Gwyliau Amgen (29)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H) Polisi Strategol I: Twristiaeth Polisi Datblygu 20: Arallgyfeirio Amaethyddol (20)		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y datblygiadau ar raddfa fach ar gyfer llety amgen a ganiateir		AMB Rhif 1:	5 cais	Lle caniateir safleoedd newydd nad ydynt yn gysylltiedig â chynllun arallgyfeirio amaethyddol neu atyniadau ymwelwyr sy'n bodoli eisoes.
		AMB Rhif 2:	4 cais	
		AMB Rhif 3:	4 cais	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Caniatawyd pedwar cais am ddatblygiadau llety amgen ar raddfa fach yn ystod y cyfnod monitro hwn. Y rhain oedd;				
<ul style="list-style-type: none"> • 2 pod yn Llanrwst • 6 pod ym Mhentrefoelas • 2 pod yn Nolgellau 3 pod yn Llanegryn 				
Gweithredu				
Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.				

MF59

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 22: Safleoedd Sialeau a Charafannau Statig (22)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H) Polisi Strategol I: Twristiaeth Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y datblygiadau sy'n gwella ansawdd y Safleoedd Sialeau a Charafannau Statig presennol ac yn lleihau ei effaith ar y dirwedd.	Cynnig pob datblygiad.	AMB Rhif 1:	1 cais	1 datblygiad yn methu â gwella ansawdd / lleihau'r effaith ar y dirwedd am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad yn methu mewn blwyddyn.
		AMB Rhif 2:	2 gais	
		AMB Rhif 3:	2 gais	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Mae dau gais wedi cael eu caniatáu yn ystod y cyfnod monitro hwn, a allai arwain at wella safleoedd Cabanau a Charafannau Statig presennol a lleihau eu heffaith ar y dirwedd.				
Roedd un cais ar gyfer adeiladu dau gaban ar y safle yn lle cabanau heb eu hadeiladu a ganiatawyd ym 1971, gan ymgorffori gwell tirlunio a gwella bioamrywiaeth yn Aberdyfi. Roedd yr ail gais ar gyfer				

ymestyn y cyfnod meddiannaeth o 22 caban am 3 mis yn Nyffryn Arduw sydd ddim yn cael effaith ar drawiad y datblygiad.

Gweithredu Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

MF60

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 23: Safleoedd Teithiol a Gwersylla (23)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H) Polisi Strategol I: Twristiaeth Polisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y datblygiadau sy'n gwella ansawdd y Safleoedd Teithiol a Gwersylla presennol ac yn lleihau ei effaith ar y dirwedd.	Cynnig pob datblygiad	AMB Rhif 1:	0	1 datblygiad yn methu â gwella ansawdd / lleihau'r effaith ar y dirwedd am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad yn methu mewn blwyddyn.
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	4	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Caniatawyd pedwar cais yn ystod y cyfnod monitro hwn a allai fod wedi arwain at wella safleoedd Teithiol a Gwersylla presennol, a lleihau eu heffaith ar y dirwedd.</p> <p>Roedd un cais am estyniad i faes carafanau teithiol i gynnwys 11 uned ychwanegol, ail-leoli 3 carafán sefydlog, codi bloc toiledau newydd a thirlunio ychwanegol yn Nyffryn Arduw. Roedd yr ail gais ar gyfer dymchwel y bloc cyfleusterau presennol a chodi bloc cawodydd a thoiledau newydd a chodi dau adeilad cyfleusterau newydd, clostir trydanol GRP a chreu man gwasanaethu cartrefi modur newydd ym Meddgelert. Roedd y trydydd cais ar gyfer newid defnydd tir i faes chwarae i blant, gan gynnwys gosod offer chwarae yn Nhalsarnau. Roedd y pedwerydd ar gyfer adleoli pebyll yn Llangywer.</p>				
Gweithredu		Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF61

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 22: Parciau Siale a Charafannau Statig (22) Polisi Datblygu 23: Safleoedd Teithiol a Gwersylla (23)		Polisiâu Cysylltiedig Polisi Strategol H: Economi Wledig Gynaliadwy (H) Polisi Strategol I: Twristiaeth		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Paratoi a mabwysiadu CCA ar Safleoedd Sialeau, Carafannau Statig a Theithiol a Gwersylla.	Cynnig pob datblygiad	AMB Rhif 1:	Wedi'i gwblhau	1 datblygiad yn methu â gwella ansawdd / lleihau'r effaith ar y dirwedd am 3 blynedd yn olynol
		AMB Rhif 2:	Wedi'i gwblhau	
		AMB Rhif 3:	Wedi'i gwblhau	

		AMB Rhif 4:		neu 3 datblygiad yn methu mewn blwyddyn.
Dadansoddiad				
Cafodd CCA 8: Llety Ymwelwyr ei fabwysiadu'n ffurfiol gan aelodau'r Awdurdod ar 22 ^{ain} Ionawr 2020 ac mae bellach yn ystyriaeth gynllunio berthnasol.				
Gweithredu		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF62

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Gofod llawr manwerthu newydd ym mhrif ardaloedd adeiledig Canolfannau Gwasanaethau Lleol, Aneiddiadau Gwasanaeth ac Aneiddiadau Eilaidd.	Pob cynnig datblygu	AMB Rhif 1:	4	1 datblygiad newydd y tu allan i'r ardaloedd hyn am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad newydd y tu allan i'r ardaloedd hyn mewn blwyddyn.
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chaniatawyd unrhyw gais am ofod llawr manwerthu newydd (gan gynnwys tai bwyta / caffis) o fewn y prif ardaloedd adeiledig Canolfannau Gwasanaethau Lleol, Aneiddiadau Gwasanaeth ac Aneiddiadau Eilaidd yn ystod y cyfnod hwn. Caniatawyd ceisiadau a arweiniodd at ychwanegu at gyfleusterau manwerthu/caffi presennol, er enghraifft;				
<ul style="list-style-type: none"> • Codi pedwar gasebo o fewn maes parcio presennol mewn caffi ym Meddgelert • Cais ôl-weithredol ar gyfer addasiadau a newid defnydd adeilad allanol yn siop fwyd a diod a chodi 4 pod pren gyda gorchudd ar gyfer arlwyyo awyr agored ym Metws y Coed. • Gosod cwt caffi tecawê yn lle'r caffi presennol yn Ninas Mawddwy. 				
Mae'n debygol bod y ceisiadau hyn oherwydd goblygiadau'r pandemig Covid, a busnesau yn addasu iddo.				
Gweithredu		O ran y pwynt sbarduno, mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

MF63

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y datblygiadau manwerthu newydd y bwriedir iddynt wasanaethu dalgylch anheddiad ehangach wedi'i gyfyngu i'r Bala a Dolgellau .	Pob cynnig datblygu	AMB Rhif 1:	amherthnasol	1 datblygiad newydd y tu allan i'r ardaloedd hyn am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad newydd y tu allan i'r ardaloedd hyn mewn blwyddyn.
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				

Nid oedd unrhyw ddatblygiadau manwerthu newydd i wasanaethu dalgylch ehangach yn ystod y cyfnod monitro hwn.

Gweithredu Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

MF64

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy			
Polisiau Allweddol	Polisiau Cysylltiedig			
Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)				
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Nifer y datblygiadau manwerthu newydd yn y brif ardal fanwerthu neu o fewn 300m i ganol y dref.	Cynnig pob datblygiad	AMB Rhif 1:	1	1 datblygiad newydd y tu allan i'r ardaloedd hyn am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad newydd y tu allan i'r ardaloedd hyn mewn blwyddyn.
		AMB Rhif 2:	0	
		AMB Rhif 3:	0	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Ni chaniatawyd unrhyw ddatblygiadau manwerthu newydd o fewn y brif ardal fanwerthu nac o fewn 300m i ganol tref Canolfan Gwasanaethau Lleol yn ystod y cyfnod monitro hwn.				
Gweithredu	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

MF65

Amcan	Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy			
Polisiau Allweddol	Polisiau Cysylltiedig			
Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)				
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Unedau gwag mewn ardaloedd manwerthu	Lleihau neu gynnal cyfradd swyddi gwag	AMB Rhif 1:	24	
		AMB Rhif 2:	36	
		AMB Rhif 3:	34	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Yn ôl arolwg manwerthu haf 2021, cofnodwyd 34 o unedau gwag o fewn y pum tref a astudiwyd (Dolgellau, Bala, Betws y Coed, Harlech, Aberdyfi). Mae hyn yn is na'r 36 uned wag a welwyd yn ystod arolwg 2020, ac yn uwch na'r 24 a welwyd yn arolwg 2019.				
Roedd canran yr unedau gwag o gyfanswm yr holl unedau fesul tref fel a ganlyn;				
<ul style="list-style-type: none"> • Aberdyfi – 4.9% (llai na'r llynedd – 5.3%) • Bala – 5.3% (llai na'r llynedd - 7.9%) • Betws y Coed – 3.6% (llai na'r llynedd - 9.1%) • Dolgellau – 16.7% (cynnydd o 13.8% llynedd) • Harlech – 15.6% (gostyngiad o 17.0% y llynedd) 				
Cyfartaledd % yr unedau gwag yn y pum tref o fewn y Parc oedd 9.2% (sy'n is na chanran y llynedd, sef 10.6%) Mae hyn yn dangos gostyngiad yng nghanran yr unedau gwag ym mhob un o brif aneddiadau'r Parc Cenedlaethol (ar wahân i Ddolgellau a welodd gynnydd yn y ganran o unedau gwag). Mae'n bosib bod hyn oherwydd adferiad o gyfnod cynnar yn ystod y pandemig Covid 19, lle bu'n rhaid i nifer o fusnesau gau yn ystod y cyfnod hwn. Efallai bod diwedd y cyfnodau clo mawr, a brechu'r cyhoedd ar raddfa fawr, wedi rhoi hyder ychwanegol i fusnesau yn ystod 2021/2022 o'i gymharu â'r cyfnod blaenorol o 2020/2021. Cynhelir arolwg manwerthu ychwanegol yn ystod misoedd yr haf 2022 ac adroddir arno yn yr adroddiad monitro blynyddol y flwyddyn nesaf...				
Gweithred	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.			

Amcan		Cefnogi Economi Wledig Gynaliadwy		
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 24: Manwerthu (24)		Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Canran y defnyddiau manwerthu heblaw A1 ym mhrif ardaloedd manwerthu Aberdyfi, Bala, Betws y Coed, Dolgellau a Harlech	Cynnal y gyfradd o fewn 10-25% o'r ganran bresennol (yn seiliedig ar unedau manwerthu)	AMB Rhif 1:		Dros 25% o ddefnyddiau heblaw manwerthu mewn prif feysydd manwerthu am 3 blynedd yn olynol.
		AMB Rhif 2:		
		AMB Rhif 3:		
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
<p>Roedd yr arolwg manwerthu a gynhaliwyd yn ystod haf 2021 yn dangos y canlyniadau canlynol o ran unedau A1 ac unedau heb fod yn A1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aberdyfi: dosbarthwyd 46.2% o unedau manwerthu Aberdyfi fel rhai nad oeddent yn A1 (44.4% y llynedd) Y Bala: Dosbarthwyd 41.7% o unedau manwerthu'r Bala fel rhai nad oeddent yn A1 (40.0% y llynedd) Betws-Y-Coed: dosbarthwyd 32.1% o unedau manwerthu Betws fel rhai nad oeddent yn A1 (35.4% y llynedd) Dolgellau: dosbarthwyd 48.4% o unedau manwerthu yn Nolgellau fel rhai nad oeddent yn A1 (44.1% y llynedd) Harlech: dosbarthwyd 53.8% o unedau manwerthu Harlech fel rhai nad oeddent yn A1 (46.2% y llynedd) <p>Harlech oedd y brif ardal fanwerthu gyda'r ganran uchaf o unedau manwerthu heb fod yn A1 (53.8%). Y ganran gyfartalog ar gyfer unedau heblaw A1 o fewn y pum ardal fanwerthu oedd 44.4. Y ganran ar gyfer y llynedd oedd 42.0%</p> <p>Mae'r ffigurau a gyflwynir yn y dangosydd hwn ddwy flynedd yn ôl yn ffurfio'r gwaelodlin ar gyfer canrannau unedau nad ydynt yn A1 ar gyfer adroddiadau monitro yn y dyfodol (fesul anedd). Bydd y rhain yn cael eu hasesu mewn AMBau yn y dyfodol i sicrhau eu bod yn aros o fewn 10-25% o'r canrannau gwaelodlin hyn. Mae'r canrannau a gyflwynir eleni o fewn y canrannau gwaelodlin.</p> <p>Fel y nodwyd ar ddechrau'r bennod, mae Llywodraeth Cymru yn nodi y dylai canolfannau bellach fod yn lleoedd lle mae amrywiaeth o ddefnyddiau manwerthu, cyflogaeth, masnachol, cymunedol, hamdden, iechyd a sector cyhoeddus yn dod at ei gilydd mewn canolbwynt gweithgaredd i'w gwneud yn hyfyw fel cyrchfannau i'w mynychu unwaith eto. Bydd angen ystyried ardaloedd manwerthu sylfaenol a pholisi cysylltiedig ymhellach fel rhan o'r adolygiad.</p>				
Gweithredu		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.		

Ymchwiliad pellach a chamau gweithredu o'r adran hon:

- 6.22 Er efallai na fydd o fewn amserlen nesaf y CDLI, mae'r ddogfen 'Cymru'r Dyfodol 2040' yn tynnu sylw at y gwir bosibilrwydd y bydd Adweithydd Modiwlaid Bach (SMR/AMBach) yn Nhrawsfynydd. Bydd yn bwysig i'r Awdurdod gymryd rhan mewn trafodaethau yn y dyfodol ynghylch y posibilrwydd y bydd yr AMBach yn Nhrawsfynydd a'i oblygiadau i'r Parc Cenedlaethol. Mae polisiâu presennol yr ELDP yn cydnabod y gallai'r safle hwn dderbyn busnesau ynni carbon isel a thechnolegau cynhyrchu ynni, cyn belled nad oes unrhyw effeithiau negyddol ar y dirwedd.
- 6.23 O ganlyniad i'r Pandemig rydym wedi gweld cynnydd sylweddol yn nifer y bobl sy'n gweithio gartref, yn enwedig yn sectorau swyddfa'r economi. Hyd yn oed pan godir yr holl gyfyngiadau, mae hyn yn debygol o effeithio ar ble mae pobl yn gweithio yn y tymor hir. Bydd angen i adolygiad y CDLI ystyried goblygiadau mwy o bobl yn gweithio gartref yn y tymor hir.
- 6.24 Fel rhan o adolygiad y CDLI yn y dyfodol bydd angen i'r Awdurdod weithio gydag awdurdodau cynllunio cyfagos i ail-edrych ar ragolygon economaidd a diweddarau'r Adolygiad Tir Cyflogaeth i sicrhau bod y cyflenwad tir ar gyfer cyflogaeth yn ddigonol ac yn addas ar gyfer y dyfodol. Bydd angen adolygu dyraniadau cyflogaeth a, lle mae angen newid, dylai hyn fod i'r defnydd gorau o dir ar gyfer creu lleoedd. Gall hyn olygu bod safleoedd â chysylltiadau teithio cyhoeddus a gweithredol da yn cael eu dynodi at ddefnydd cymysg eraill. Gall hefyd olygu bod safleoedd anghynaliadwy dros ben yn cael eu tynnu o gynlluniau datblygu yn gyfan gwbl. Mae gwaith wedi cychwyn ar astudiaeth gydweithredol (rhwng Parc Cenedlaethol Eryri, Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn) i adolygu ac asesu'r ddarpariaeth tir cyflogaeth er mwyn cynorthwyo i ffurfio sylfaen dystiolaeth ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol Eryri.
- 6.25 Datgelodd yr Arolwg Manwerthu blynyddol diweddaraf a gynhaliwyd yn Haf 2020 gynnydd yn y % swyddi gwag ar gyfartaledd ar gyfer y pum tref. Mae'r cynnydd yn debygol oherwydd pandemig Covid-19 a'r ffaith bod yn rhaid i lawer o fusnesau gau yn ystod y cyfnod hwn. Bydd yr arolwg nesaf yn cael ei gynnal yn ystod misoedd yr haf 2021 ac adroddir arno yn adroddiad monitro blynyddol y flwyddyn nesaf i weld a yw'r duedd wedi parhau. Os bydd y duedd yn parhau bydd angen ystyried ei goblygiadau fel rhan o adolygiad y cynllun.
- 6.26 Mewn Cynlluniau Datblygu Lleol, ceir Asesiadau Canol Tref yn lle asesiadau manwerthu. Ni ddylent edrych ar angen manwerthu yn unig mwyach ond dylent gynnwys ystod ehangach o ofynion defnydd, yn enwedig yn y sectorau cyflogaeth, hamdden a gwasanaethau cyhoeddus. Bydd gan hyn oblygiadau i'r adolygiad o'r cynllun a hefyd o ran dynodi ardaloedd manwerthu o fewn pum prif dref y Parc Cenedlaethol. Mae'n bosibl y bydd ein fframwaith monitro o ran dibenion cyflogaeth a manwerthu yn dra gwahanol oherwydd y newid mewn polisi gan Lywodraeth Cymru (er enghraifft mwy o ffocws ar leihau unedau gweigion a llai o ffocws ar ddadansoddiadau defnydd A1/heb fod yn A1. .
- 6.27 Mae'r ddogfen 'Adeiladu Lleoedd Gwell: Y System Gynllunio yn Sicrhau Dyfodol Cydnerth a Mwy Disglair' yn tynnu sylw at yr angen i Ganol Trefi ddod yn lleoedd lle mae amrywiaeth o ddefnyddiau manwerthu, cyflogaeth, masnachol, cymunedol, hamdden, iechyd a sector cyhoeddus yn dod at ei gilydd i'w gwneud yn hyfyw fel cyrchfannau 'mynd-iddynt' unwaith eto. Gallai lleoedd cydweithredu lleol, hyblyg hefyd fod yn elfen newydd hanfodol i gynyddu lle i weithio.
- 6.28 Bydd angen parhau i adolygu dyfodol ansicr y sector amaethyddol yn dilyn Brexit a newidiadau i'r drefn dalu a'u heffaith ar gymunedau o fewn y Parc Cenedlaethol. Mae'r rhain yn debygol o arwain at bwysau i arallgyfeirio a phwysau i fod yn fwy cynhyrchiol ar dir wedi'i wella. Teimlir bod polisiâu presennol y CDLI yn hwyluso cynlluniau arallgyfeirio amaethyddol.

Y dulliau arallgyfeirio sy'n debygol o ddod ymlaen yn Eryri yn y dyfodol yw: llety twristiaeth amgen, trosi adeiladau i ddefnyddiau amgen, cynhyrchu mwy o fwyd lleol, (efallai unedau prosesu bwyd, siopau fferm, lladd-dy), siediau ieir, siediau/ parlyrau llaeth, ynni adnewyddadwy, gwynt, dŵr, solar. Mae'r dulliau hyn yn cael eu hasesu ar hyn o bryd yn unol â pholisiau mabwysiedig.

- 6.29 Mae angen gwaith pellach i ymchwilio i effeithiau campyrfaniau ar y Parc a sut y gellir mynd i'r afael â'r problemau cysylltiedig. Bydd angen i'r Awdurdod ystyried a all newid polisi fynd i'r afael â'r mater yn gadarnhaol heb niweidio Rhinweddau Arbennig y Parc Cenedlaethol.

7 HYRWYDDO HYGRCHEDD A CHYNHWYSIAD

Mae'r adran hon yn ymateb i'r amcanion canlynol:

Annog datblygiadau newydd mewn lleoliadau sy'n lleihau'r angen i deithio gyda mynediad rhesymol at wasanaethau a chyfleusterau cymunedol a dulliau cynaliadwy o deithio.

Cefnogi mentrau sydd â'r nod o annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio.

Hygyrchedd

7.1 Ni roddwyd caniatâd ar gyfer unrhyw lwybrau troed newydd yn ystod y cyfnod monitro hwn.

Telathrebu

7.2 Cymeradwywyd 9 cais ar gyfer adnewyddu, uwchraddio ac offer telathrebu newydd mewn safleoedd newydd a phresennol. Symudwyd yr amod polisi a oedd yn rhoi caniatâd deng - mlynedd dros dro yn dilyn adolygiad o'r CDLIE, gyda phob achos yn cael ei asesu ar ei rinweddau ei hun. Paratowyd Canllawiau Cynllunio Atodol a chawsant eu mabwysiadu yn ystod tymor yr hydref 2021. Ceir rhagor o fanylion am y CCA hwn ar ddiwedd y bennod hon.

Traffig Ymwelwyr a Pharcio Ceir

7.3 Yn dilyn llacio cyfyngiad Covid-19, yn ystod haf 2020 gwelwyd niferoedd uchel o ymwelwyr â'r Parc Cenedlaethol, gyda mwy yn cymryd gwyliau yn y DU. Arweiniodd hyn at broblemau parcio difrifol mewn ardaloedd cerdded poblogaidd fel o amgylch yr Wyddfa a Dyffryn Ogwen, gyda nifer fawr o geir yn parcio'n anghyfreithlon ar hyd y priffyrdd. Mae ymgyrch gan y APCE, Awdurdodau Lleol a'r Heddlu, yn cynnwys cyhoeddusrwydd a mwy o orfodaeth ar y briffordd wedi lleihau'r broblem. Mae'r Awdurdod y Parc Cenedlaethol wedi cyflwyno system archebu ymlaen llaw ar gyfer maes parcio Pen y Pass ac yn ceisio hyrwyddo defnydd o wasanaethau parcio a theithio.

7.4 Mae'r Awdurdod wedi bod yn edrych i mewn i'r sefyllfa parcio am beth amser, ac yn 2020, comisiynwyd Martin Higgitt Associates gan Bartneriaeth Yr Wyddfa i gynnal adolygiad o faterion trafndiaeth a pharcio sy'n effeithio ar ardaloedd Yr Wyddfa a Ogwen.

7.5 Nod yr adolygiad hwn yw datblygu strategaeth ar gyfer rheoli mynediad a pharcio o amgylch Yr Wyddfa a Dyffryn Ogwen mewn ffordd sy'n cefnogi gweledigaeth hirdymor y Bartneriaeth ar gyfer Yr Wyddfa, yn ogystal â phwrpasau a dyletswydd ehangach y Parc Cenedlaethol o amddiffyn y dirwedd, hyrwyddo dealltwriaeth a mwynhad o'r ardal, a chefnogi lles economaidd a chymdeithasol cymunedau lleol. Nododd yr adroddiad ystod o faterion sy'n ein harwain at y sefyllfa bresennol sy'n tanseilio pwrpasau a dyletswydd graidd y Parc Cenedlaethol. Mae'r pwysau ar gyrchu'r safleoedd hyn mewn car yn effeithio ar y gallu i warchod a gwella harddwch y dirwedd ddynodedig ac amcanion Partneriaeth Yr Wyddfa ar gyfer rheoli'r ardal. Mae dibyniaeth ar geir yn tanseilio gallu rhannau o'r cyhoedd i gael mynediad at y dirwedd a'i mwynhau.

7.6 Mae nifer yr ymwelwyr a phatrymau teithio yn cael effaith negyddol ar fywydau beunyddiol cymunedau, ac yn methu â chipio'r budd economaidd posibl i'r economi a busnesau

lleol. Mae argymhellion yr adroddiad yn nodi y dylai model Twristiaeth Gynaliadwy gael ei fabwysiadu, mae'n darparu opsiynau i gyflawni a gweithredu'r nod hwn. **Mae'r cynigion yn amlinellu sut y gellid lleihau traffig, llygredd a sŵn yn fawr yn yr ardal fewnol yn ystod y tymor prysur, gan wella profiad yr ymwelydd yn sylweddol.** Byddai'r Dull Twristiaeth Gynaliadwy hwn yn trawsnewid sut mae'r ardal yn gweithredu ac yn cael ei ystyried yn gyrchfan. Yn sail i'r dull hwn mae integreiddio, darparu gwasanaethau newydd ac ail-raddio'r gwasanaethau presennol. Mae galluogi cyflawni blaengar o'r fath yn gofyn am strwythurau llywodraethu priodol ac ail-feddwl yr model economaidd y darperir gwasanaethau ynddo. Argymhellir model llywodraethu newydd sy'n gyfle i'r ardal, a Chymru yn gyffredinol, fod yn arloesol

- 7.7 Mae'r cynigion yn cyflwyno nod hirdymor ar gyfer rheoli traffig yn gynaliadwy. Mae rhanddeiliaid wedi ffurfio grŵp cyflenwi, gyda Thrafnidiaeth Cymru yn chwarae rhan flaenllaw, oherwydd y cysylltiadau â Metro Gogledd Cymru. Mae Rhaglen Metro Gogledd Cymru yn ceisio trawsnewid gwasanaethau trên, bws a theithio llesol ar draws Gogledd Cymru i'w gwneud hi'n haws ac yn gyflymach i deithio ar draws Gogledd Cymru ac adeiladu gwell cysylltiadau â Gogledd-orllewin Lloegr.
- 7.8 Mae polisi presennol yr ELDP ar barcio, Polisi Datblygu 25, yn cefnogi meysydd parcio newydd i ymwelwyr os ydynt yn rhan annatod o gynllun rheoli traffig arfaethedig. Mae hyn yn rhoi hyblygrwydd i allu derbyn cynlluniau megis cynllun trafndiaeth Yr Wyddfa / Ogwen o dan y polisi. Gellir ystyried a oes angen cyfeiriad penodol ar gyfer y cynllun a sefyllfa parcio / traffig yn y CDLI nesaf.
- 7.9 Mae Trafnidiaeth Cymru wedi cynhyrchu Cynllun Teithio Llesol ar gyfer Eryri, a ddefnyddir ochr yn ochr â'r rhai a gynhyrchir gan Gyngorau Gwynedd a Chonwy.
- 7.10 Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu comisiwn a fydd yn cynnal adolygiad sy'n para blwyddyn i ddatblygu argymhellion ar gyfer ffyrdd, rheilffyrdd, bysiau a theithio llesol ar draws gogledd Cymru gyfan. Yr Arglywydd Burns fydd yn arwain yr adolygiad.

MF67

Amcan	Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol L: Hygyrchedd a Thrafnidiaeth (L)	Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Nifer y datblygiadau gyda mynediad i lwybrau troed, llwybrau beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus	Cynnydd yn y nifer	AMB Rhif 1:	
		AMB Rhif 2:	
		AMB Rhif 3:	
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Fel sy'n wir mewn blynyddoedd blaenorol, mae mwyafrif helaeth y ceisiadau a ganiatawyd yn ystod y cyfnod hwn wedi cael mynediad at gysylltiadau trafndiaeth gynaliadwy			
Gweithredu	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol		

MF68

Amcan	Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol L: Hygyrchedd a Thrafnidiaeth (L)	Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Nifer y datblygiadau gyda mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus	Cynnydd yn y nifer	AMB Rhif 1:	
		AMB Rhif 2:	
		AMB Rhif 3:	
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Roedd 13 allan o 19 (68.4%) o ddatblygiadau newydd wedi'u lleoli o fewn 0.5km i safle bws, tra bod 17 allan o 19 (89.5%) o fewn 1.5km i safle bws. Roedd 5 allan o 19 (26.3%) hefyd o fewn 1.5km i Orsaf Reilffordd. Fel mewn blynyddoedd blaenorol, mae gan y mwyafrif o ddatblygiadau newydd rywfaint o fynediad at drafnidiaeth gyhoeddus.			
Gweithredu	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol		

MF69

Amcan	Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant		
Polisiau Allweddol Polisi Strategol L: Hygyrchedd a Thrafnidiaeth (L)	Polisiau Cysylltiedig		
Dangosydd	Targed	Canlyniad	
Dim niwed sylweddol yn sgil newidiadau i'r rhwydwaith ffyrdd	Pob cynnig datblygu	AMB Rhif 1:	1
		AMB Rhif 2:	0
		AMB Rhif 3:	0
		AMB Rhif 4:	
Dadansoddiad			
Ni roddwyd caniatâd cynllunio i unrhyw geisiadau newydd yn ystod y cyfnod monitro hwn, o ran newidiadau i'r rhwydwaith ffyrdd.			
Gweithredu	Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol		

MF70

Amcan		Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant			
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 25: Parcio Ceir i Ymwelwyr (25)		Polisiau Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno	
Meysydd parcio newydd i ymwelwyr sy'n canolbwyntio ar Ganolfannau Gwasanaethau Lleol	Pob cynnig datblygu oni bai ei fod yn rhan o gynllun rheoli traffig neu'n rhan annatod o atyniadau ymwelwyr newydd neu estynedig	AMB Rhif 1:	0	1 datblygiad y tu allan i Ganolfannau Gwasanaethau Lleol oni bai ei fod yn rhan o gynllun rheoli traffig wedi'i gynllunio neu'n rhan annatod o atyniad ymwelwyr newydd neu estynedig am 3 blynedd yn olynol neu 3 datblygiad y tu allan i'r ardaloedd hyn mewn blwyddyn.	
		AMB Rhif 2:	0		
		AMB Rhif 3:	0		
		AMB Rhif 4:			
Dadansoddiad					
Ni chaniatawyd unrhyw feysydd parcio newydd i ymwelwyr mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol yn ystod cyfnod yr AMB.					
Gweithredu		Mae polisiau cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol			

MF71

Amcan		Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant			
Polisiau Allweddol Polisi Datblygu 25: Parcio Ceir i Ymwelwyr (25)		Polisiau Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno	
Meysydd parcio newydd i ymwelwyr y tu allan i Ganolfannau Gwasanaethau Lleol	Darparu maes parcio newydd i ymwelwyr fel rhan annatod o gynllun rheoli traffig wedi'i gynllunio neu fel rhan annatod o atyniad newydd neu estynedig i ymwelwyr sy'n rhoi blaenoriaeth i drafnidiaeth gynaliadwy.	AMB Rhif 1:	0	Methu â chyflawni	
		AMB Rhif 2:	0		
		AMB Rhif 3:			
		AMB Rhif 4:			
Dadansoddiad					
Caniatawyd tri chais yn ymwneud â meysydd parcio (y tu allan i ganolfannau gwasanaeth lleol) yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd y rhain ar gyfer; <ul style="list-style-type: none"> • Newid defnydd caeau chwarae Dyffryn Ardudwy i faes parcio • Newid defnydd tir i'w ddefnyddio fel maes parcio gyda 23 o lefydd a man eistedd awyr agored, mewn cysylltiad â thafarn yn Nhal-y-Bont • Newid defnydd tir i faes parcio (ar gyfer pedwar cerbyd) yn Nolwyddelan. 					

Comisiynwyd 'Martin Higgitt Associates' gan Bartneriaeth Yr Wyddfa i gynnal adolygiad o faterion trafndiaeth a pharcio sy'n effeithio ar Yr Wyddfa ac Ogwen. Nod yr adolygiad yw datblygu strategaeth ar gyfer rheoli mynediad a pharcio o gwmpas yr Wyddfa a Dyffryn Ogwen mewn ffordd sy'n cefnogi gweledigaeth y Bartneriaeth tymor hir ar gyfer Yr Wyddfa, yn ogystal â phwrpasau a dyletswydd ehangach y Parc Cenedlaethol o ddiogelu y dirwedd, hyrwyddo dealltwriaeth a mwynhad o'r ardal, a chefnogi lles economaidd a chymdeithasol cymunedau lleol. Bydd angen ystyried canlyniad yr adolygiad mewn unrhyw adolygiad o'r CDLI yn y dyfodol.

Gweithredu Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol

MF72

Amcan	Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant			
Polisiâu Allweddol Polisi Strategol L: Hygyrchedd a Thrafnidiaeth (L)	Polisiâu Cysylltiedig Polisi Datblygu 21: Twristiaeth a Hamdden (21)			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro unrhyw oblygiadau defnydd tir o Strategaeth Hamdden yr Awdurdod		AMB Rhif 1:	amherthnasol	
		AMB Rhif 2:	amherthnasol	
		AMB Rhif 3:	amherthnasol	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
O ran Strategaeth Hamdden yr Awdurdod (2012-2017), mae hon yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd gyda fersiwn newydd ei mabwysiadu o bosibl ar gael yn ystod y cyfnod monitro nesaf.				
Gweithredu	Mae polisiâu hygyrchedd a chynhwysiant yn effeithiol.			

MF73

Amcan	Hyrwyddo Hygyrchedd a Chynhwysiant			
Polisiâu Allweddol Polisi Datblygu 26: Telathrebu (26)	Polisiâu Cysylltiedig			
Dangosydd	Targed	Canlyniad		Pwynt Sbarduno
Monitro nifer y datblygiadau telathrebu nad ydynt yn niweidio ymddangosiad gweledol a chymeriad yr ardal	Pob cynnig datblygu	AMB Rhif 1:	5	Methu â chyflawni
		AMB Rhif 2:	2	
		AMB Rhif 3:	9	
		AMB Rhif 4:		
Dadansoddiad				
Cymeradwywyd naw cais (a ganiateir neu gymeradwyaeth ymlaen llaw) ar gyfer naill ai offer newydd, amnewid neu uwchraddio offer telathrebu mewn safleoedd newydd a phresennol. Roedd y rhain ar gyfer;				
<ul style="list-style-type: none"> Hysbysiad ymlaen llaw o dan Ran 24 o Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 fel y'i diwygiwyd i osod mast telathrebu 15m o uchder, strwythurau ategol, compownd a thrac mynediad newydd yn Llanfihangel y Pennant (cefn gwlad agored) Gosod mast telathrebu 20m o uchder ynghyd â chompownd offer a gwaith atodol cysylltiedig ger Talybont Amnewid antenna telathrebu ac offer ar y ddaear ar safle ym Metws y Coed Datblygiad telathrebu ar gyfer gosod 3 antenna ynghyd â gosod 2 ddysgl trawsyrru 300mm a 3 cwpwrdd offer ar lefel y ddaear a datblygiad ategol iddynt, ym Maes Awyr Llanbedr Gosod 3 antenna a gwaith dur ategol, gosod 2 ddysgl, adleoli 1 ddysgl a chyfarpar cysylltiedig a gwaith ategol yn agos i Abermaw 				

- Gosod 3 antena ac 1 ddysgl ar fast presennol ac offer cysylltiedig a gwaith ategol ger Dolgellau
- Compownd offer ar y ddaear (mewn cysylltiad â thŵr cyfathrebu a gymeradwywyd yn flaenorol - 17.5m i'r brig) i gynnwys trac mynediad, adeilad â wyneb carreg, generadur a dysgl gyda chyfarpar ategol yn Rhyd Ddu
- Gosod mast dellt 20m, ynghyd â chabanau offer, generadur parhaol a dysgl lloeren 1.2m a datblygiad ategol iddo o fewn compownd wedi'i ffensiō'n ddiogel (caniatawyd ail-leoli mast dan gyfeirnod NP5/55/155 dyddiedig 25.05.18) ger Rhosygwaliau
- Gosod mast telathrebu 12.5m o uchder ynghyd ag offer a chompownd cysylltiedig ger Llanydawddwy.

Mabwysiadwyd Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer datblygiadau Telathrebu yn ystod hydref 2021.

Mae'r CCA hwn yn ceisio darparu arweiniad manwl ynghylch y modd y bydd yr Awdurdod Cynllunio yn delio â thelathrebu a datblygu mastiau ac yn darparu cefnogaeth i swyddogion achos. Bydd y CCA hefyd yn darparu arweiniad i gynorthwyo datblygwyr sy'n cyflwyno ceisiadau cynllunio a cheisiadau cymeradwyaeth ymlaen llaw.

Gweithred

Mae polisiâu cynllun datblygu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

Ymchwil ac ystyriaeth bellach i lywio adolygiad o CDLI Eryri

7.11 Mabwysiadwyd CCA newydd ynghylch datblygiadau telathrebu yn ystod cyfnod yr adroddiad monitro blynyddol hwn. Mae'r CCA hwn yn ceisio darparu arweiniad manwl ynghylch y modd y bydd yr Awdurdod Cynllunio yn delio â thelathrebu a datblygu mastiau ac yn darparu cefnogaeth i swyddogion achos. Mae'r CCA hefyd yn darparu arweiniad i gynorthwyo datblygwyr sy'n cyflwyno ceisiadau cynllunio a chymeradwyaethau ymlaen llaw. Cwblhawyd y CCA hefyd er mwyn cynnig ateb i'r galw cynyddol a'r ceisiadau am ddatblygiadau Telathrebu y mae'r Parc Cenedlaethol wedi'u gweld yn y blynyddoedd diwethaf, yn bennaf yn ystod y cyfnod monitro hwn (ac sy'n debygol o aros yn uchel yn y cyfnod monitro nesaf). Mae hyn oherwydd ymgyrch i wella cysylltedd mewn ardaloedd gwledig o fewn y DU sy'n dod o dan y cynllun Rhwydwaith Gwledig a Rennir. Ledled y DU (ar ran EE, O2, Three a Vodafone), nod y prosiect yw darparu gwasanaeth i 280,000 o adeiladau ychwanegol ac i 16,000km ychwanegol o ffyrdd. Ei nod hefyd yw gwella cwmpas daearyddol o fewn Parciau Cenedlaethol y DU, o'r lefelau presennol o 41%, i 74%. Mae hyn yn y pen draw yn arwain at geisiadau'n cael eu dwyn ymlaen a'u cyflwyno ym Mharc Cenedlaethol Eryri a bydd y CCA yn helpu i ddarparu arweiniad i sicrhau bod y datblygiadau yn y lleoliadau gorau posibl ac i osgoi unrhyw effeithiau andwyol ar y dirwedd, tra hefyd yn ymdrin ag anghenion economaidd a chymdeithasol. Mae'n bosibl y bydd hyn hefyd yn creu rhai goblygiadau i'r adolygiad o'r cynllun, a'r adolygiad o'r polisi telathrebu, fodd bynnag bydd diogelu a phwyslais ar yr amgylchedd bob amser yn parhau'n flaenoriaeth.

7.12 Bydd angen rhoi ystyriaeth yn y CDLI yn y dyfodol adolygu i unrhyw oblygiadau defnydd tir o ganlyniad i'r canfyddiadau a gweithredu parcio a datrasiadau traffig sy'n deillio o'r Adroddiad Higgitt, a'r camau a gymerwyd gan y Grŵp Cyflenwi. Hefyd, dylid rhoi amlygrwydd i rôl Teithio Llesol yn yr adolygiad, gan roi ystyriaeth i Gynlluniau Teithio Llesol.

TABL 1: Fframwaith Monitro Gwerthuso Cynaliadwyedd

Mae adroddiad eleni yn cynnwys data 2018/2018, 2019/2020 a 2020/2021 at ddibenion cymharu

	Amcan y GC	Dangosydd Monitro	Ffynhonnell Data	Dadansoddiad
1	Rheoli effeithiau newid yn yr hinsawdd trwy liniaru ac addasu	Cymhareb ynni adnewyddadwy (solar, gwynt domestig a hydro) caniatâd cynllunio prosiect a roddir yn erbyn ceisiadau cynllunio bob blwyddyn.	APCE	2018/2019 O'r holl ganiatadau cynllunio a roddwyd yn ystod y cyfnod hwn, mae 4% wedi bod ar gyfer Trydan dŵr/ Hydro. 1% ar gyfer ynni Heulol / Solar, 1% ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy eraill. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach. O'r 29 cais a dderbyniwyd am gynlluniau ynni adnewyddadwy, rhoddodd yr Awdurdod ganiatâd ar gyfer 26.
				2019/2020 O'r holl ganiatadau cynllunio a roddwyd yn ystod y cyfnod hwn, mae 0% wedi bod ar gyfer Trydan dŵr/ Hydro. 0% ar gyfer Heulol / Solar, 0% ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy eraill. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach. Rhoddodd yr Awdurdod ganiatâd i bob un o'r tri chais a dderbyniwyd ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy 'eraill'. Roedd y rhain yn cynnwys pwmp gwres ffynhonnell aer, a dau foeler biomas.
				2020/21 O'r holl ganiatadau cynllunio a roddwyd yn ystod y cyfnod hwn, roedd 0% ar gyfer Hydro, 0% ar gyfer Solar, 1% ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy eraill. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach. Caniataodd yr Awdurdod bob un o'r 3 chais a dderbyniwyd ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy 'eraill'. Roedd y rhain yn cynnwys pwmp gwres ffynhonnell aer, boeler biomas a throsiad ar gyfer boeler biomas.
				2021/2022 O'r holl ganiatadau cynllunio a roddwyd yn ystod y cyfnod hwn, roedd 0% ar gyfer Hydro, 0% ar gyfer Solar, 1% ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy eraill. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach. Caniataodd yr Awdurdod bob un o'r 4 cais a dderbyniwyd ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy 'eraill'. Roedd y rhain yn cynnwys tri phwmp gwres ffynhonnell aer, ac un boeler biomas.
2	Sicrhau fod lleoliad a dyluniad datblygiad newydd yn	Nifer y caniatâd cynllunio yn groes i gyngor CNC ar lifogydd.	CNC	2018 / 2019 Yn ystod y cyfnod monitro hwn, ni chaniatawyd unrhyw gais cynllunio yn groes i gyngor CNC ar lifogydd.
				2019/2020 Yn ystod y cyfnod monitro hwn, ni chaniatawyd unrhyw gais cynllunio yn groes i gyngor CNC ar lifogydd.

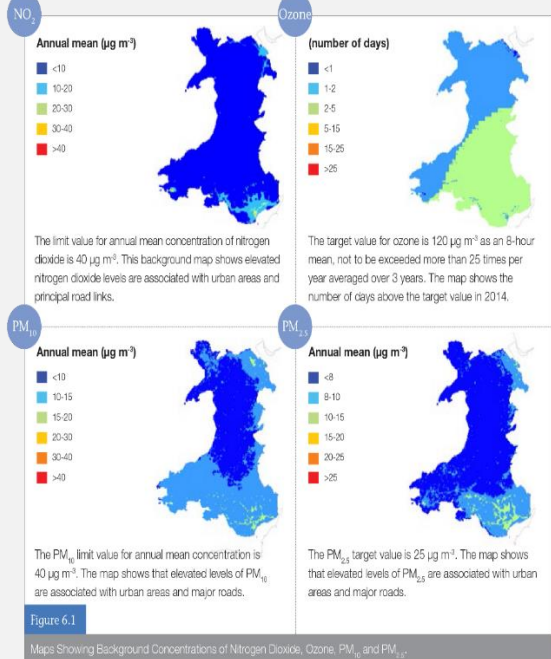
	dderbyniol o ran canlyniadau posibl llifogydd			2020/21 Yn ystod y cyfnod monitro hwn, ni chaniatawyd unrhyw gais cynllunio yn groes i gyngor CNC ar lifogydd.
				2021/2022 Yn ystod y cyfnod monitro hwn, ni chaniatawyd unrhyw gais cynllunio yn groes i gyngor CNC ar lifogydd.
		Nifer y datblygiadau newydd sy'n ymgorffori SuDS fel cymhareb o gyfanswm y caniatâd cynllunio a roddwyd.	APCE	<p>2018/2019 O 7 Ionawr 2019, bydd angen Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS) ar gyfer dŵr wyneb ar gyfer pob datblygiad newydd mewn mwy nag un tŷ annedd neu lle mae'r ardal adeiladu yn 100m² neu fwy . Rhaid i SuDS ar ddatblygiadau newydd gael ei ddylunio a'i adeiladu yn unol â'r Safonau SuDS Statudol a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru a rhaid i Gynlluniau SuDS gael eu cymeradwyo gan yr awdurdod lleol sy'n gweithredu yn ei rôl SAB, cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau.</p> <p>Cyflwynodd y cais a ganiatawyd i ddymchwel hen ysgol gynradd Aberdyfi ac adeiladu 11 annedd gyda ffordd fynediad a pharcio newydd strategaeth ddraenio sy'n cydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol TAN 15, hierarchaeth SuDS a Dogfen Gymeradwy H o Reoliadau Adeiladu 2010.</p> <p>2019/2020 O 7^{fed} Ionawr 2019, pob datblygiad newydd o fwy nag un tŷ annedd neu os yw'r ardal adeiladu yn 100m² neu fwy, angen Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS) ar gyfer dŵr wyneb. Rhaid dylunio ac adeiladu SuDS ar ddatblygiadau newydd yn unol â'r Safonau SuDS Statudol a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru a rhaid i Gynlluniau SuDS gael eu cymeradwyo gan yr awdurdod lleol sy'n gweithredu yn ei rôl SAB, cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau.</p> <p>2020/2021 O 7 Ionawr 2019, bydd angen Systemau Draenio Cynaliadwy (SDCau) ar gyfer dŵr wyneb ar bob datblygiad newydd o fwy nag un tŷ annedd neu lle mae'r arwynebedd adeiladu yn 100m² neu fwy. Rhaid i SDCau ar ddatblygiadau newydd gael eu dylunio a'u hadeiladu yn unol â'r Safonau SDCau Statudol a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru a rhaid i Gynlluniau SDCau gael eu cymeradwyo gan yr awdurdod lleol sy'n cyflawni ei rôl SAB, cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau.</p> <p>2021/2022 O 7 Ionawr 2019, bydd angen Systemau Draenio Cynaliadwy (SDCau) ar gyfer dŵr wyneb ar bob datblygiad newydd o fwy nag un tŷ annedd neu lle mae'r arwynebedd adeiladu yn 100m² neu fwy. Rhaid i SDCau ar ddatblygiadau newydd gael eu dylunio a'u hadeiladu yn unol â'r Safonau SDCau Statudol a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru a rhaid i Gynlluniau SDCau gael eu cymeradwyo gan yr awdurdod lleol sy'n cyflawni ei rôl SAB, cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau.</p>
3 4	Hyrwyddo'r defnydd o ddeunydd cynaliadwy o ffynonellau lleol gan gynnwys ynni	Nifer a math o gynlluniau ynni adnewyddadwy gyda chaniatâd cynllunio bob blwyddyn.	APCE	<p>2018/2019 O'r 29 cais a dderbyniwyd am ynni adnewyddadwy rhwng 2018 a 2019, rhoddodd yr Awdurdod ganiatâd ar gyfer 26. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach.</p> <p>2019/2020 O'r 9 cais a dderbyniwyd am ynni adnewyddadwy rhwng 2019 a 2020, rhoddodd yr Awdurdod ganiatâd ar gyfer 9. Roedd 3 chais am gynlluniau ynni adnewyddadwy newydd tra bod 6 cais am addasiadau i gynlluniau presennol. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach.</p>

Hyrwyddo'r defnydd o ddulliau trafndiaeth gynaliadwy a lleihau effaith ceir, cludo nwyddau ar y ffyrdd a seilwaith			<p>2020/2021 O'r 5 cais a dderbyniwyd ar gyfer ynni adnewyddadwy rhwng 2020 a 2021, rhoddodd yr awdurdod ganiatâd i 4. Tynnwyd un cais ar gyfer Cynllun Trydan Dŵr 600kw yn ôl. Roedd y rhai y rhoddwyd caniatâd iddynt yn cynnwys arâe paneli solar, boeler biomas a phwmp gwres ffynhonnell aer. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach.</p> <p>2021/2022 O'r 5 cais a dderbyniwyd ar gyfer ynni adnewyddadwy rhwng 2021 a 2022, rhoddodd yr awdurdod ganiatâd i 5. Roedd y rhai y rhoddwyd ganiatâd iddynt yn cynnwys boeler biomas, dau bwmp gwres ffynhonnell aer ac ailgyfeirio llifddor ar gynllun trydan dŵr. Trwy bolisiau cynllunio yn y CDLI, mae'r Awdurdod yn cefnogi ceisiadau ynni adnewyddadwy domestig ar raddfa fach.</p>
	Nifer y datblygiadau a gafodd ganiatâd cynllunio sy'n cyflawni dyfarniadau dylunio gwyrdd, fel canran o gyfanswm y ceisiadau cynllunio a roddir bob blwyddyn.	APCE	<p>2018/2019 Nid yw hwn yn ddangosydd y gall yr Awdurdod ei fonitro'n hawdd. Bydd yr Awdurdod yn adrodd ar unrhyw ddyfarniadau dylunio gwyrdd y daw'n ymwybodol ohonynt.</p> <p>2019/2020 Nid yw hwn yn ddangosydd y gall yr Awdurdod ei fonitro'n hawdd. Bydd yr Awdurdod yn adrodd ar unrhyw ddyfarniadau dylunio gwyrdd y daw'n ymwybodol ohonynt.</p> <p>2020/2021 Nid yw hwn yn ddangosydd y gellir ei fonitro'n hawdd gan yr Awdurdod. Bydd yr Awdurdod yn adrodd ar unrhyw ddyfarniadau dylunio gwyrdd y daw'n ymwybodol ohonynt.</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd.</p>
	Pellter datblygiadau newydd o wasanaeth trafndiaeth gyhoeddus.	APCE	<p>2018/2019 Roedd 53 allan o 111 o ddatblygiadau newydd wedi'u lleoli o fewn 0.5km i arhosfan bysiau, tra bod 93 allan o 111 wedi'u lleoli o fewn 1.5km i arhosfan bws. Roedd 29 allan o 111 hefyd wedi'u lleoli o fewn 1.5km i Orsaf Reilffordd.</p> <p>2019/2020 Roedd 69 allan o 107 o ddatblygiadau newydd wedi'u lleoli o fewn 0.5km i arhosfan bysiau, tra bod 93 allan o 107 wedi'u lleoli o fewn 1.5km i arhosfan bws. Roedd 39 allan o 107 hefyd wedi'u lleoli o fewn 1.5km i Orsaf Reilffordd.</p> <p>2020/2021 Roedd 60 allan o 99 o ddatblygiadau newydd o fewn 0.5km i arhosfan bysiau, tra bod 87 o 99 o fewn 1.5km i safle bws. Roedd 39 allan o 99 hefyd o fewn 1.5km i orsaf drenau.</p> <p>2021/2022 Roedd 30 allan o 64 o ddatblygiadau newydd o fewn 0.5km i safle bws, tra bod 52 o 64 o fewn 1.5km i safle bws. Roedd 19 allan o 64 hefyd o fewn 1.5km i orsaf drenau.</p>
		Cyfrifiad	2018/ 2019 Dim newid

		Taith i'r gwaith yn ôl modd		<p>2019/2020 T nid yw y wybodaeth ar gael eto ar gyfer y Parc Cenedlaethol o gyfrifiad 2021. Byddai angen comisiynu'r data hwn er mwyn cyd-fynd â ffiniau'r Parc, rhywbeth y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei ystyried o bosibl.</p> <p>2020/2021 Dim gwybodaeth newydd</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd</p>
		Y pellter cyfartalog a deithiwyd i'r gwaith	Cyfrifiad	<p>2018/2019 Dim newid</p> <p>2019/2020 Nid yw'r wybodaeth hon ar gael eto ar gyfer y Parc Cenedlaethol o gyfrifiad 2021. Byddai angen comisiynu'r data hwn er mwyn cyd-fynd â ffiniau'r Parc, rhywbeth y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei ystyried o bosibl.</p> <p>2020/2021 Dim gwybodaeth newydd</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd</p>
		Nifer y gwasanaethau bysiau sy'n rhedeg yn y Parc Cenedlaethol	APCE, Gwynedd, Conwy	<p>2018/2019 Yn ôl amserlenni bysiau Cyngor Gwynedd a Conwy, ar hyn o bryd mae 32 o wasanaethau bysiau yn rhedeg trwy'r Parc Cenedlaethol (mae dyblygu wedi'i osgoi fel mai dim ond unwaith y mae'r un siwrneiau sy'n rhedeg trwy Gwynedd a Conwy wedi'u cyfrif). Mae pedwar gwasanaeth bws o'r ffigur a nodwyd sy'n cael eu rhedeg gan 'Sherpa'r Wyddfa', sydd ond ar gael yn ystod yr Haf. Mae dau wasanaeth trên hefyd sy'n gwasanaethu rhai trefi ac ardaloedd yn y Parc, sef llinellau rheilffordd Arfordir Cambrian a Dyffryn Conwy.</p> <p>2019/2020 Dim newid</p> <p>2020/2021 Dim newid</p> <p>2021/2022 Dim newid</p>
5	Amddiffyn a gwella cymeriad ac ansawdd y dirwedd	Nifer y dirwedd Eithriadol a Gwerth Uchel fel y'i diffinnir o dan bum agwedd LANDMAP: diwylliannol, daearegol, cynefin tirwedd a gweledol a synhwyrdd.	APCE CCGC	<p>2018/2019 Mae'r canlyniadau ar gyfer yr ardaloedd a ddiffinnir o dan LANDMAP fel a ganlyn;</p> <ul style="list-style-type: none"> Gweledol a Synhwyrdd - Dosbarthwyd 54.8% (63 allan o 115 ardal) o ardaloedd gweledol yn y Parc Cenedlaethol yn Uchel neu'n Eithriadol Diwylliannol - roedd 96.0% (48 allan o 50 ardal) o ardaloedd diwylliannol yn y Parc Cenedlaethol yn cael eu dosbarthu fel Uchel neu Eithriadol Daearegol - Dosbarthwyd 93.9% (107 allan o 114 ardal) o ardaloedd daearegol yn y Parc Cenedlaethol yn Uchel neu'n Eithriadol Hanesyddol - Dosbarthwyd 89.3% (134 allan o 150 ardal) o ardaloedd hanesyddol yn y Parc Cenedlaethol fel Uchel neu Eithriadol Cynefinoedd Tirwedd - Dosbarthwyd 38.9% (145 allan o 373 ardal) o ardaloedd tirwedd yn y Parc Cenedlaethol fel Uchel neu Eithriadol <p>2019/2020 Dim newid</p> <p>2020/2021 Dim newid</p> <p>2021/2022 Dim newid</p>
		Nifer y ceisiadau cynllunio a gafodd ganiatâd mewn ardaloedd o werth	LANDMAP APCE	<p>2018/2019 Mae nifer y ceisiadau cynllunio newydd ar gyfer yr ardaloedd a ddiffinnir o dan LANDMAP fel a ganlyn;</p> <ul style="list-style-type: none"> Gweledol a Synhwyrdd - 62 mewn Uchel a 6 mewn ardaloedd Eithriadol

		<p>rhagorol a gwerth uchel fel y'u diffinnir gan LANDMAP.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Diwylliannol - 46 yn Uchel a 63 mewn ardaloedd Eithriadol • Daearegol - 13 yn Uchel a 91 mewn Ardaloedd Eithriadol • Hanesyddol - 54 yn Uchel a 49 mewn ardaloedd Eithriadol • Cynefinoedd Tirwedd - 27 yn Uchel a 26 mewn Ardaloedd Eithriadol <p>2019/2020 Mae nifer y ceisiadau cynllunio newydd ar gyfer yr ardaloedd a ddiffinnir o dan LANDMAP fel a ganlyn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweledol a Synhwyrdd - 44 mewn Uchel a 6 mewn ardaloedd Eithriadol • Diwylliannol - 44 mewn Uchel a 50 mewn ardaloedd Eithriadol • Daearegol - 6 yn Uchel a 107 mewn ardaloedd Eithriadol • Hanesyddol - 31 yn Uchel a 51 mewn ardaloedd Eithriadol • Cynefinoedd Tirwedd - 10 yn Uchel a 27 mewn Ardaloedd Eithriadol <p>2020/2021 Mae nifer y ceisiadau cynllunio newydd ar gyfer yr ardaloedd a ddiffinnir o dan LANDMAP fel a ganlyn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweledol a Synhwyrdd - 44 yn Uchel a 0 mewn ardaloedd Eithriadol • Diwylliannol - 30 yn Uchel a 51 mewn ardaloedd Eithriadol • Daearegol – 15 mewn Uchel a 67 mewn ardaloedd Eithriadol • Hanesyddol - 34 yn Uchel a 51 mewn ardaloedd Eithriadol • Cynefinoedd Tirwedd - 11 yn Uchel ac 16 mewn ardaloedd Eithriadol <p>2021/2022 Mae nifer y ceisiadau cynllunio newydd ar gyfer yr ardaloedd a ddiffinnir o dan LANDMAP fel a ganlyn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweledol a Synhwyrdd - 151 yn Uchel ac 16 mewn ardaloedd Eithriadol • Diwylliannol - 117 yn Uchel a 157 mewn ardaloedd Eithriadol • Daearegol – 35 yn Uchel a 244 mewn ardaloedd Eithriadol • Hanesyddol - 115 yn Uchel a 118 mewn ardaloedd Eithriadol
--	--	---	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • Cynefinoedd Tirwedd - 28 yn Uchel a 33 mewn ardaloedd Eithriadol
		Maint yr ardaloedd tawel yn y Parc Cenedlaethol		2018/2019 Dim newid. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod ar hyn o bryd yn gweithio ar ail-werthuso ac ail-fapio ardaloedd tawel y Parc Cenedlaethol.
				2019/2020 Dim newid. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod ar hyn o bryd yn gweithio ar ail-werthuso ac ail-fapio ardaloedd tawel y Parc Cenedlaethol.
				2020/2021 Dim newid
				2021/2022 Dim newid
				2018 /2019 Dim gwybodaeth newydd.

6	Amddiffyn a gwella ansawdd aer	Lefelau llygryddion aer yn y Parc Cenedlaethol - yn seiliedig ar Adolygiad ac Aseidiadau Ansawdd Aer ar gyfer Gwynedd a Conwy.	Cynghorau Gwynedd a Chonwy	<p>2019/2020 Oherwydd ei leoliad daearyddol ar gyrion gogledd-orllewin Ewrop a'r prifwyntoedd de-orllewinol a brofir am y rhan fwyaf o'r flwyddyn, mae ansawdd yr aer yn Eryri yn dda iawn ar y cyfan. Weithiau, fodd bynnag, mewn tywydd sefydlog gyda phwysau uchel dros y DU, gall gwyntoedd dwyreiniol ddoed â llygryddion o ardaloedd mwy diwydiannol, a gall lefelau rhai llygryddion godi o ganlyniad.</p> <p>NO₂ Annual mean ($\mu\text{g m}^{-3}$) Legend: <10, 10-20, 20-30, 30-40, >40 The limit value for annual mean concentration of nitrogen dioxide is $40 \mu\text{g m}^{-3}$. This background map shows elevated nitrogen dioxide levels are associated with urban areas and principal road links.</p> <p>Ozone (number of days) Legend: <1, 1-2, 2-5, 5-15, 15-25, >25 The target value for ozone is $120 \mu\text{g m}^{-3}$ as an 8-hour mean, not to be exceeded more than 25 times per year averaged over 3 years. The map shows the number of days above the target value in 2014.</p> <p>PM₁₀ Annual mean ($\mu\text{g m}^{-3}$) Legend: <10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-40, >40 The PM₁₀ limit value for annual mean concentration is $40 \mu\text{g m}^{-3}$. The map shows that elevated levels of PM₁₀ are associated with urban areas and major roads.</p> <p>PM_{2.5} Annual mean ($\mu\text{g m}^{-3}$) Legend: <8, 8-10, 10-15, 15-20, 20-25, >25 The PM_{2.5} target value is $25 \mu\text{g m}^{-3}$. The map shows that elevated levels of PM_{2.5} are associated with urban areas and major roads.</p> <p>Figure 6.1 Maps Showing Background Concentrations of Nitrogen Dioxide, Ozone, PM₁₀, and PM_{2.5}</p>
2020/2021 Dim gwybodaeth newydd.				
2021/2022 Dim gwybodaeth newydd				
7	Gwarchod ansawdd priddoedd trwy leihau halogiad a gwarchod swyddogaeth y pridd	Nifer y ceisiadau cynllunio sy'n cynnwys adfer y safle a'r ardal o dir sy'n cael ei adfer.	APCE	2018/2019 Dim newid
Canran y datblygiadau newydd a roddwyd caniatâd cynllunio ar				2019/2020 Er nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod, ychydig iawn o safleoedd halogedig sydd yn y Parc Cenedlaethol. Pe bai safle yr oedd angen ei adfer yn cael ei gyflwyno fel cais, byddai'n cael ei nodi. Ni roddwyd caniatâd cynllunio i unrhyw geisiadau y mae angen eu hadfer yn ystod cyfnod yr AMB hwn.
				2020/2021 Dim gwybodaeth newydd .
				2021/2022 Dim gwybodaeth newydd
				2018/2019 Nifer yr unedau tai newydd y rhoddwyd caniatâd iddynt ar dir a ddatblygwyd o'r blaen yn ystod cyfnod yr AMB hwn yw 24/40, sef 60 %.
				2019/2020 Nifer yr unedau tai newydd y rhoddwyd caniatâd iddynt ar dir a ddatblygwyd o'r blaen yn ystod cyfnod yr AMB hwn yw 5/14, sef 36 %.

		dir a ddatblygwyd o'r blaen.		<p>2020/2021 Nifer yr unedau tai newydd y rhoddwyd caniatâd iddynt ar dir a ddatblygwyd o'r blaen yn ystod cyfnod yr AMB hwn yw 16/34, sef 47%.</p> <p>2021/2022 Nifer yr unedau tai newydd y rhoddwyd caniatâd iddynt ar dir a ddatblygwyd o'r blaen yn ystod cyfnod yr AMB hwn yw 9/9, sef 100%</p>
8	Diogelu daeareg a geomorffoleg y Parc Cenedlaethol	Cyflwr RIGS yn y Parc Cenedlaethol.		<p>2018/2019 Dim newid .</p> <p>2019/2020 Dynodwyd RIGS yn Safleoedd Daearegol / Geomorffolegol Pwysig Rhanbarthol yng Ngwarchodaeth Natur y DU "Cadwraeth Gwyddor Daear ym Mhrydain Fawr: Strategaeth" (1990), gan ei fod o safon sy'n werth ei gydnabod a'i amddiffyn fel safleoedd anstatudol, i ategu'r SoDdGA a'r GNC dan warchodaeth statudol. Bellach gelwir safleoedd RIGS yng Nghymru yn Safleoedd Bioamrywiaeth Rhanbarthol.</p> <p>Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi cyfrannu at archwiliad Cymru gyfan o RIGS trwy gymorth ariannol a thechnegol. Yr archwiliad a ddechreuodd yn 2003, yw'r asesiad cenedlaethol cynhwysfawr cyntaf o safleoedd ail haen yng Nghymru. Fe'i gwnaed i raddau helaeth gan y grwpiau RIGS lleol a Gwyddonwyr Daear CNC gyda'r mwyafrif o'r cyllid yn dod o'r Gronfa Cynaliadwyedd Ardoll Agregau, ond gyda chyfraniad ariannol gan CNC i'r prosiect yng Ngogledd Cymru. Arweiniodd yr archwiliad at safoni dogfennaeth y safle, digideiddio ffiniau safleoedd i fformat cyffredin a sicrhau bod y tirlfeddianwyr a'r awdurdodau cynllunio yn cael gwybod am y RIGS.</p> <p>Mewnbyn mawr gan CNC oedd datblygu cronfa ddata GIS ar gyfer y prosiect lle cafodd pob un o'r tua 600 o safleoedd a gofrestrwyd hyd yma eu digideiddio gan CNC. Ar hyn o bryd mae CNC yn cynnal y data GIS hyn.</p> <p>Ar hyn o bryd, mae 47 o RIGS yn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>2020/2021 Dim newid .</p> <p>2021/2022 Dim newid</p>
9a	Amddiffyn a gwella bioamrywiaeth	Cyflwr safleoedd dynodedig gan gynnwys ACA, ACA, Ramsar, SODdGA, GNC, GNLL.	APCE CNC	<p>2018 /2019 Mae'r wybodaeth a dderbyniwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru yn nodi'r canlynol.</p> <p>ACA</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid oes unrhyw safleoedd / unedau o dan reolaeth gadwraeth briodol yn y Parc Cenedlaethol ar gyfer 2018 -2019 Diffinnir 5 72 uned (100 %) fel rhai sydd angen gweithredu Nid oes angen mwy o ymchwil ar unrhyw safleoedd / unedau i seilio penderfyniadau <p>AADd</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid oes unrhyw safleoedd / unedau o dan reolaeth gadwraeth briodol Diffinnir 162 o unedau (100.0%) fel rhai sydd angen gweithredu

				<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen mwy o ymchwil ar unrhyw safleoedd / unedau i seilio penderfyniadau SoDdGA Mae 143 o unedau (17%) o dan reolaeth gadwraeth briodol 6 Diffinnir 93 uned (82.60 %) fel rhai sydd angen gweithredu Mae angen mwy o ymchwil ar 3 uned (0.4 %) i seilio penderfyniadau RAMSAR Diffinnir 2 uned (100%) fel rhai sydd angen gweithredu
				2019/2020 Ni dderbyniwyd y wybodaeth hon gan CNC ar gyfer y cyfnod monitro hwn.
				2020/2021 Ni dderbyniwyd y wybodaeth hon gan CNC ar gyfer y cyfnod monitro hwn.
				2021/2022 Ni dderbyniwyd y wybodaeth hon gan CNC ar gyfer y cyfnod monitro hwn.
9b	Amddiffyn a gwella bioamrywiaeth	Cyflwr a statws rhywogaethau a chynefinoedd CGBLL.		<p>2018/2019 Ni fydd unrhyw wybodaeth newydd, fodd bynnag, datblygiad yr ERAMMP newydd (Rhaglen Monitro a Modelu'r Amgylchedd a Materion Gwledig) yn darparu mecanwaith yn y dyfodol i fesur a monitro yn erbyn ei waelodlin.</p> <p>2019/2020 Dim gwybodaeth newydd.</p> <p>2020/2021 Dim gwybodaeth newydd.</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd.</p>
9c	Amddiffyn a gwella bioamrywiaeth	Nifer y caniatâd cynllunio sy'n effeithio ar rywogaethau a chynefinoedd CGBLL		<p>2018/2019 Dim gwybodaeth newydd, fodd bynnag, bydd datblygu rhaglen fonitro ERAMMP newydd yn darparu mecanwaith yn y dyfodol i fesur a monitro yn erbyn ei waelodlin.</p> <p>2019/2020 Dim gwybodaeth newydd.</p> <p>2020/2021 Dim gwybodaeth newydd.</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd.</p>
9d	Amddiffyn a gwella bioamrywiaeth	Nifer y ceisiadau cynllunio sy'n arwain at golli gwrychoedd a ffiniau caeau (lle mae hyn yn digwydd dylid coladu hyd colli manylion am rywogaethau).		<p>2018/2019 Cynlluniau plannu gwrychoedd - arweiniodd 39 cynllun at blannu 11,308 metr o 79,156 o wrychoedd . Bu cynnydd yn y nifer o gynlluniau plannu gwrych oherwydd y cynnydd yn y ffynhonnell y cyllid ar gyfer y gwaith hwn, megis Cynllun Cynaliadwy Rheoli (CRhC) Grantiau Eden, CRhC Ffermwyr Ifanc, Cynllun Parc Coetir, Menter Gwella Tirwedd Y Grid Cenedlaethol Maentwrog (MGT) Gorllewinol, Y Grid Cenedlaethol Maentwrog Dwyreiniol, a MGT Ffiniau Traddodiadol y Grid Cenedlaethol. Coetiroedd a blannwyd - 2.81 ha o 4496 w coetir ail-blannu ar ôl 16 o gynlluniau.</p>
10a	Gwerthfawrogi a gwarchod a gwella'r amgylchedd hanesyddol gan gynnwys	Cyflwr yr Ardaloedd Cadwraeth ac i ba raddau y mae datblygiad newydd yn gyson â'r Cynlluniau	APCE Cadw Archeolegol Gwynedd	<p>2018/2019 Dim newid</p> <p>2019/2020 Dim ond un cynllun rheoli sydd ar waith yn y Parc Cenedlaethol ar hyn o bryd. Mae datblygiadau yn ardaloedd Cadwraeth Dolgellau yn gyson â'r Cynlluniau Rheoli ar gyfer yr ardal. Mae gwaith hefyd wedi'i wneud gan Ymddiriedolaeth Archeolegol Gwynedd ar weddill yr Ardaloedd Cadwraeth a bydd cynnydd yn cael ei adrodd yn fframwaith monitro'r flwyddyn nesaf.</p>

	treftadaeth adeiledig, archeoleg a thirwedd hanesyddol	Rheoli Ardaloedd Cadwraeth.		<p>2020/2021 Dim gwybodaeth newydd</p> <p>2021/2022 Gan nad yw'r asesiadau Ardal Gadwraeth a chynlluniau rheoli wedi'u cwblhau eto, mae'n anodd penderfynu p'un a yw ardaloedd cadwraeth wedi'u gwella gan gynigion datblygu. Ystyriwyd cadw a gwella ardaloedd cadwraeth fel rhan o'r broses benderfynu.</p>																		
10b	Gwerthfawrogi a gwarchod a gwella'r amgylchedd hanesyddol gan gynnwys treftadaeth adeiledig, archeoleg a thirwedd hanesyddol	Cyflwr Henebion Rhestredig.	CADW	<p>2018/2019 Mae'r data a ddarparwyd gan Cadw yn ystod Mehefin 2019 yn dangos y canlynol :</p> <p>Ymwelwyd â 279 o'r 377 o Henebion Rhestredig yn y Parc yn ystod y rownd gyfredol (5ed) o ymweliadau, a ddechreuodd ar 01/04/2011</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Cyflwr</th> <th>Nifer y safleoedd</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wedi'i wella</td> <td>15</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Sefydlog</td> <td>181</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Gwaeth</td> <td>83</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table> <p>Henebion mewn Perygl (HMP):</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Isel</td> <td>129</td> </tr> <tr> <td>Canolig</td> <td>119</td> </tr> <tr> <td>Uchel</td> <td>31 (2x Uchel Ar Unwaith, 29x Uchel)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Lefelau HMP :</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Uchel - Ar unwaith: Mae bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n cael effaith ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am liniaru a gweithredu cynllun rheoli tymor hir ar unwaith.</i> <i>Uchel: Mae bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sydd neu sydd â'r potensial i effeithio'n ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am atgyweirio a gweithredu cynllun rheoli tymor hir</i> <i>Canolig: Mae bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n peryglu cadw'r heneb yn y tymor hir, yn gofyn am weithredu cynllun rheoli tymor hir.</i> 	Cyflwr	Nifer y safleoedd	%	Wedi'i wella	15	5	Sefydlog	181	65	Gwaeth	83	30	Isel	129	Canolig	119	Uchel	31 (2x Uchel Ar Unwaith, 29x Uchel)
Cyflwr	Nifer y safleoedd	%																				
Wedi'i wella	15	5																				
Sefydlog	181	65																				
Gwaeth	83	30																				
Isel	129																					
Canolig	119																					
Uchel	31 (2x Uchel Ar Unwaith, 29x Uchel)																					

- *Isel: Mae'r heneb ac unrhyw fygythiad yn cael eu rheoli'n effeithiol.*

Mae'r wybodaeth ganlynol yn darparu'r data mwyaf diweddar ar gyflwr yr holl henebion yn APCE. Ni aseswyd henebion ar lefelau Risg ar gyfer safleoedd yn ystod y 4edd rownd (2002-2011), felly darperir y data hwn mewn perthynas â "thuedd cyflwr" henebion.

Cyflwr	Nifer y safleoedd	%
Wedi'i wella	18	5
Sefydlog	251	67
Gwaeth	108	28

2019/2020 Mae'r data a ddarparwyd gan Cadw yn ystod 2019 yn dangos y canlynol:

Ymwelwyd â 279 o'r 377 o Henebion Rhestredig yn y Parc yn ystod y rownd gyfredol (5ed) o ymweliadau, a ddechreuodd ar 01/04/2011:

Cyflwr	Nifer y safleoedd	%
Wedi'i wella	15	5
Sefydlog	181	65
Gwaeth	83	30

Henebion Mewn Perygl a lefelau (HMP):

Isel	129
Canolig	119
Uchel	31 (2x Uchel Ar Unwaith, 29x Uchel)

Lefelau HMP:

Uchel - Ar unwaith: Mae bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n cael effaith ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am liniaru a gweithredu cynllun rheoli tymor hir ar unwaith.

Uchel: Mae bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sydd neu sydd â'r potensial i effeithio'n ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am atgyweirio a gweithredu cynllun rheoli tymor hir

Canolig: Mae bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n peryglu cadw'r heneb yn y tymor hir, yn gofyn am weithredu cynllun rheoli tymor hir.

Isel: Mae'r heneb ac unrhyw fygythiad yn cael eu rheoli'n effeithiol.

Mae'r wybodaeth ganlynol yn darparu'r data mwyaf diweddar ar gyflwr yr holl henebion yn APCE. Ni aseswyd henebion ar lefelau Risg ar gyfer safleoedd yn ystod y 4edd rownd (2002-2011), felly darperir y data hwn mewn perthynas â "thuedd cyflwr" henebion.

Cyflwr	Nifer y safleoedd	%
Wedi'i wella	18	5
Sefydlog	251	67
Gwaeth	108	28

2020/2021 Mae data a ddarparwyd gan Cadw yn ystod 2021 yn dangos y canlynol:

Ymwelwyd â 286 o'r 377 o Henebion Cofrestredig yn y Parc yn ystod y (5ed) rownd bresennol o ymweliadau, a ddechreuodd ar 01/04/2011:

Cyflwr	Nifer y safleoedd	%
Wedi gwella	19	5
Sefydlog	248	66
Wedi gwaethygu	110	29

Lefelau Henebion mewn Perygl (MaR):

Low	130
Medium	125

				<table border="1"> <tr> <td>High</td> <td>31 (2x High Immediate, 29x High)</td> </tr> </table> <p>Lefelau MaR: Uchel – Ar Unwaith: Bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n cael effaith ddifrifol ar yr henebion, yn gofyn am fesurau lliniaru a gweithredu cynllun rheoli hirdymor ar unwaith. Uchel: Bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sydd, neu a allai, effeithio'n ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am atgyweirio a gweithredu cynllun rheoli hirdymor Canolig: Bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n peryglu cadwraeth yr heneb yn yr hirdymor, yn gofyn am weithredu cynllun rheoli hirdymor. Isel: Mae'r heneb ac unrhyw fygythiad yn cael eu rheoli'n effeithiol. Mae'r wybodaeth ganlynol yn rhoi'r data diweddaraf ar gyflwr yr holl henebion yn APCE. Ni aseswyd Lefelau Henebion mewn Perygl ar gyfer safleoedd yn ystod y 4edd rownd (2002-2011), felly, darperir y data hwn mewn perthynas â "thuoddiad cyflwr" henebion.</p> <p>2021/2022 Mae data a ddarparwyd gan Cadw yn ystod 2021 yn dangos y canlynol: Ymwelwyd â 326 o'r 377 o Henebion Cofrestredig yn y Parc yn ystod y rownd bresennol (5ed) o ymweliadau, a ddechreuodd ar 01/04/2011:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Cyflwr</th> <th>Nifer y safleoedd</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wedi gwella</td> <td>17</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Sefydlog</td> <td>186</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>Wedi gwaethygu</td> <td>123</td> <td>38</td> </tr> </tbody> </table> <p>Lefelau Henebion mewn Perygl (MaR):</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Isel</td> <td>148</td> </tr> <tr> <td>Canolig</td> <td>152</td> </tr> <tr> <td>Uchel</td> <td>26 (2x Uchel Ar Unwaith, 24x Uchel)</td> </tr> </tbody> </table>	High	31 (2x High Immediate, 29x High)	Cyflwr	Nifer y safleoedd	%	Wedi gwella	17	5	Sefydlog	186	57	Wedi gwaethygu	123	38	Isel	148	Canolig	152	Uchel	26 (2x Uchel Ar Unwaith, 24x Uchel)
High	31 (2x High Immediate, 29x High)																							
Cyflwr	Nifer y safleoedd	%																						
Wedi gwella	17	5																						
Sefydlog	186	57																						
Wedi gwaethygu	123	38																						
Isel	148																							
Canolig	152																							
Uchel	26 (2x Uchel Ar Unwaith, 24x Uchel)																							

				<p>Lefelau MaR:</p> <p>Uchel – Ar Unwaith: Bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n cael effa ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am fesurau lliniaru a gweithredu cynllun rheoli hirdymor ar unwaith.</p> <p>Uchel: Bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sydd, neu a allai, effeithio'n ddifrifol ar yr heneb, yn gofyn am atgyweirio a gweithredu cynllun rheoli hirdymor</p> <p>Canolig: Bygythiad neu fygythiadau adnabyddadwy gweithredol, sy'n peryglu cadwraeth y heneb yn yr hirdymor, yn gofyn am weithredu cynllun rheoli hirdymor.</p> <p>Isel: Mae'r heneb ac unrhyw fygythiad yn cael eu rheoli'n effeithiol.</p> <p>Mae'r wybodaeth ganlynol yn rhoi'r data diweddaraf ar gyflwr yr holl henebion yn APCE. aseswyd Lefelau Henebion mewn Perygl ar gyfer safleoedd yn ystod y 4edd rownd (2002-2011), felly, darperir y data hwn mewn perthynas â "thueddiad cyflwr" henebion</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Cyflwr</th> <th>Nifer y safleoedd</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wedi gwella</td> <td>19</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Sefydlog</td> <td>232</td> <td>61</td> </tr> <tr> <td>Wedi gwaethygu</td> <td>126</td> <td>34</td> </tr> </tbody> </table>	Cyflwr	Nifer y safleoedd	%	Wedi gwella	19	5	Sefydlog	232	61	Wedi gwaethygu	126	34
Cyflwr	Nifer y safleoedd	%														
Wedi gwella	19	5														
Sefydlog	232	61														
Wedi gwaethygu	126	34														
10c	Gwerthfawrogi a gwarchod a gwella'r amgylchedd hanesyddol gan gynnwys treftadaeth adeiledig, archeoleg a	Nifer yr Adeiladau Rhestredig sydd mewn perygl Canran y siaradwyr Cymraeg yn y Parc Cenedlaethol a'u dosbarthiad	APCE APCE a'r Cyfrifiad	<p>2018/2019</p> <p>Cesglir data ynghylch cyflwr Adeiladau Rhestredig yn y Parc Cenedlaethol yn rheolaidd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfanswm yr adeiladau sydd mewn perygl (Categori 1 - Risg Eithafol) = 51 • Cyfanswm yr adeiladau sydd mewn perygl (Categori 2 - Risg Difrifol) = 52 • Cyfanswm yr adeiladau sydd mewn perygl (Categori 3 - Mewn Perygl) = 20 0 • Cyfanswm yr adeiladau sydd mewn perygl (Categori 4 - I'w wyllo) = 321 												

	thirwedd hanesyddol.			<p>2019/2020 Oherwydd y diffyg adnoddau ac amgylchiadau COVID-19, nid oes diweddariad ar gyfer nifer yr adeiladau rhestredig yn y cyfnod ar gyfer y cyfnod monitro hwn.</p> <p>2020/2021 Oherwydd diffyg adnoddau ac amgylchiadau COVID-19, nid oes diweddariad ar nifer yr adeiladau rhestredig sydd mewn perygl ar gyfer y cyfnod monitro hwn..</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd</p>
12	Gwarchod, hyrwyddo a gwella treftadaeth ddiwylliannol Eryri a'r iaith Gymraeg			<p>2018/2019 Gwybodaeth Cyfrifiad , felly nid oes diweddariad blynyddol ar gael.</p> <p>2019/2020 Gwybodaeth Cyfrifiad , felly nid oes diweddariad blynyddol ar gael. Fodd bynnag, cymerir y wybodaeth a ddangosir isod o Gyfrifiad 2011;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roedd 58.6% o bobl ym Mharc Cenedlaethol Eryri yn gallu siarad Cymraeg, sy'n uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol o 19% • Gallai 49.7% o bobl ddarllen, ysgrifennu a siarad Cymraeg yn y Parc Cenedlaethol, sy'n uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol o 14.6% <p>O ran dosbarthiad, mae'r ganran isaf o siaradwyr Cymraeg yn ardaloedd arfordirol gorllewinol Bermo, Tywyn ac Aberdyfi. Nid oedd gan 54.6% o'r bobl sy'n byw yn Llangelynnin unrhyw sgiliau Cymraeg o gwbl.</p> <p>Roedd yr ardaloedd â'r canrannau uchaf o siaradwyr Cymraeg yn cynnwys Llanuwchllyn a'r Bala 78.6% o'r bobl sy'n byw yn Llanuwchllyn yn gallu siarad Cymraeg. Yn ôl Cyfrifiad 2001, canran y siaradwyr Cymraeg yn y Parc Cenedlaethol oedd 62.1%. Mae hyn yn golygu y bu gostyngiad o 3.5% yn nifer y siaradwyr Cymraeg yn yr ardal er 2001. Hefyd yn ystod y Cyfrifiad blaenorol, gallai 54.5% o boblogaeth y Parc siarad, darllen ac ysgrifennu yn Gymraeg. Roedd hyn wedi gostwng 4.8% erbyn Cyfrifiad 2011.</p> <p>Mae polisiau yn y Cynllun Datblygu Lleol yn ystyried anghenion a diddordebau'r iaith Gymraeg. Mae'r CDLI yn cefnogi datblygiad sy'n cynnal neu'n gwella'r iaith Gymraeg. Gwrthodir unrhyw ddatblygiad sy'n achosi niwedd sylweddol i'r Gymraeg. Mae'n ofynnol i ddatblygiadau a allai gael effaith sylweddol gyflwyno datganiadau ieithyddol cymunedol, neu asesiadau i alluogi'r Awdurdod i wneud penderfyniad hyddysg ar eu heffeithiau. Mae'r awdurdod yn annog defnyddio arwyddion Cymraeg neu ddwyieithog ar ddatblygiadau newydd a phresennol.</p> <p>2020/2021 Dim gwybodaeth newydd.</p> <p>2021/2022 Dim gwybodaeth newydd, bydd diweddariad yn cael ei ddarparu ar gyfer y cyfnod monitro nesaf pan fydd data Cyfrifiad 2020 ar gael.</p>
13a		Canran afonydd Eryri sydd wedi'u dosbarthu fel ansawdd cemegol	CNC	<p>2018/2019 Yn ôl data a dderbyniwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru yn seiliedig ar set ddata 2015, aseswyd 90 o afonydd yn y Parc Cenedlaethol. Mae'r wybodaeth isod yn manylu ar yr asesiadau a wnaed ar yr afonydd hynny; Cemegol:</p>

	Diogelu ansawdd a maint yr adnoddau dŵr	a biolegol Da lawn, Da neu Eithaf Da		<ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 83 afon fel rhai o ansawdd 'Da' • Methodd 7 afon â sicrhau statws 'Da' <p>Statws Ecolegol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 31 afon fel rhai o ansawdd 'Da' • Dosbarthwyd 56 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Cymedrol' • Dosbarthwyd 3 afon fel rhai o ansawdd 'Gwael' <p>2019/2020 Yn ôl data a dderbyniwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru yn seiliedig ar 2015 set ddata, roedd 90 o afonydd a aseswyd yn y Parc Cenedlaethol . Mae'r wybodaeth isod yn manylu ar yr asesiadau a wnaed ar yr afonydd hynny</p> <p>Cemegol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 3 afon fel rhai o ansawdd 'Da' • Methodd 7 afon â sicrhau statws 'Da' <p>Statws Ecolegol :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 1 afon fel afon o ansawdd 'Da' • Dosbarthwyd 6 afon fel rhai o ansawdd 'Cymedrol' • Dosbarthwyd 3 afon fel rhai o ansawdd 'Gwael' <p>2020/2021 Yn ôl data a gafwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru yn seiliedig ar set ddata WFD 2018, aseswyd 109 o afonydd yn y Parc Cenedlaethol. Roedd y ffigwr hwn yn cynnwys afonydd â dalgylchoedd sy'n gorgyffwrdd â ffiniau'r Parc, ond nad ydynt yn gorwedd yn llawn o fewn y Parc..</p> <p>Mae'r wybodaeth isod yn manylu'r asesiadau a wnaed ar yr afonydd;</p> <p>Cemegol :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 101 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Da' • Methodd 7 afon â sicrhau statws 'Da' <p>Statws Ecolegol :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 50 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Da' • Dosbarthwyd 53 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Cymedrol' . • Dosbarthwyd 4 afon fel rhai o ansawdd 'Gwael' <p>2021/2022 Yn ôl data a dderbyniwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru yn seiliedig ar set ddata Cylch 3 y Gyfarwydddeb Fframwaith Dŵr, aseswyd 108 o afonydd yn y Parc Cenedlaethol. Roedd y ffigwr hwn yn cynnwys afonydd â dalgylchoedd sy'n gorgyffwrdd â ffiniau'r Parc, ond nad ydynt yn gorwedd yn llawn o fewn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r wybodaeth isod yn manylu'r asesiadau a wnaed ar yr afonydd;</p> <p>Cemegol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 105 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Da'
--	---	--------------------------------------	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> • Methodd 3 afon â sicrhau statws 'Da' Statws Ecolegol: <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthwyd 66 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Da' • Dosbarthwyd 39 o afonydd fel rhai o ansawdd 'Cymedrol'. • Dosbarthwyd 2 afon fel rhai o ansawdd 'Gwael'. • Dosbarthwyd 1 afon fel un o ansawdd 'Drwg'.
13b	Diogelu ansawdd a maint yr adnoddau dŵr	Traethau Gwobr y Faner Las ac Arfordir Gwyrdd yn Eryri	CNC / Cadwch Gymru'n Daclus	2018/2019 Nid oedd unrhyw draethau Blue FI ag yn Eryri yn y flwyddyn fonitro hon, ond dyfarnwyd Gwobr yr Arfordir Gwyrdd i draeth Harlech.
				2019/2020 Nid oedd unrhyw draethau yn Ardal Parc Cenedlaethol Eryri yn draethau Baner Las nac wedi dyfarnu Gwobr yr Arfordir Gwyrdd yn ystod y cyfnod monitro hwn.
				2020/2021 Nid oedd unrhyw draethau yn Ardal Parc Cenedlaethol Eryri yn draethau Baner Las nac wedi derbyn dyfarniad Gwobr yr Arfordir Gwyrdd yn ystod y cyfnod monitro hwn
				2021/22 Nid oedd unrhyw draethau yn Ardal Parc Cenedlaethol Eryri yn draethau Baner Las nac wedi derbyn dyfarniad Gwobr yr Arfordir Gwyrdd yn ystod y cyfnod monitro hwn
			Cadwch Gymru'n Daclus https://www.keepwalestidy.cymru/ein-traethau	2014/2015 Manylir ar ddata CNC ar gyfer dŵr ymdrochi isod; <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi - Digonol
				2015/2016 Manylir ar ddata o wefan CNC (yn seiliedig ar ffigyrau 2015), ar gyfer dŵr ymdrochi isod; <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi - Digonol
				2016/2017 Derbyniwyd y data hwn gan CNC ar gyfer dŵr ymdrochi (mae'r data'n seiliedig ar ffigyrau 2016) <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi - Digonol

				<p>2017/2018 Derbyniwyd y d ata hwn gan CNC ar gyfer dŵr ymdrochi (mae'r data'n seiliedig ar ffigyrau 2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi - Da <p>Yn llwyddiannus dros y flwyddyn ddiwethaf, mae ansawdd dŵr ymdrochi Aberdyfi wedi cyflawni dynodiad 'Da' yn hytrach na 'Digonol', gan arwain at ganfyddiad cadarnhaol ar gyfer y cyfnod monitro hwn.</p>
13c	Diogelu ansawdd a maint yr adnoddau dŵr	Ansawdd dŵr ymdrochi ac aberoedd	CNC	<p>2018/2019 Derbyniwyd y data hwn gan CNC ar gyfer dŵr ymdrochi (mae'r data'n seiliedig ar ffigyrau 2018)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi - Da <p>2019/2020 Derbyniwyd y data hwn gan CNC ar gyfer dŵr ymdrochi (mae'r data'n seiliedig ar ffigyrau ffigyrau 2019)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont – Ardderchog <p>• Aberdyfi - Da</p> <p>2020/2021</p> <p>Derbyniwyd y data hwn gan CNC ar gyfer dŵr ymdrochi (mae'r data'n seiliedig ar ffigyrau 2020)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi – Ardderchog

				<p>2021/2022</p> <p>Derbyniwyd y data hwn gan CNC ar gyfer dŵr ymdrochi (mae'r data'n seiliedig ar ffigyrau 2021)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harlech - Ardderchog • Dyffryn (Llanenddwyn) - Ardderchog • Llandanwg - Ardderchog • Tal y Bont - Ardderchog • Aberdyfi – Ardderchog 																								
13d	Diogelu ansawdd a maint yr adnoddau dŵr	Amcangyfrif o'r defnydd o ddŵr cartref (litr y pen y dydd)	Dŵr Cymru	<p>2018-2019</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>CYDRAN</th> <th>GWERTH</th> <th>UNED</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Defnydd Aelwydydd y Pen</td> <td>149.36</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Wedi'i fesur</i></td> <td>129.54</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Heb ei fesur</i></td> <td>161.39</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> </tbody> </table> <p>2019/2020</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>CYDRAN</th> <th>GWERTH</th> <th>UNED</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Defnydd Aelwydydd y Pen</td> <td>164.545</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Wedi'i fesur</i></td> <td>162.065</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Heb ei fesur</i></td> <td>166.207</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> </tbody> </table>	CYDRAN	GWERTH	UNED	Defnydd Aelwydydd y Pen	149.36	Litr / pen / diwrnod	<i>Wedi'i fesur</i>	129.54	Litr / pen / diwrnod	<i>Heb ei fesur</i>	161.39	Litr / pen / diwrnod	CYDRAN	GWERTH	UNED	Defnydd Aelwydydd y Pen	164.545	Litr / pen / diwrnod	<i>Wedi'i fesur</i>	162.065	Litr / pen / diwrnod	<i>Heb ei fesur</i>	166.207	Litr / pen / diwrnod
CYDRAN	GWERTH	UNED																										
Defnydd Aelwydydd y Pen	149.36	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Wedi'i fesur</i>	129.54	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Heb ei fesur</i>	161.39	Litr / pen / diwrnod																										
CYDRAN	GWERTH	UNED																										
Defnydd Aelwydydd y Pen	164.545	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Wedi'i fesur</i>	162.065	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Heb ei fesur</i>	166.207	Litr / pen / diwrnod																										

				<p>2020/2021</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>CYDRAN</th> <th>GWERTH</th> <th>UNED</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Defnydd Aelwydydd y Pen</td> <td>165.83</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Wedi'i fesur</i></td> <td>134.44</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Heb ei fesur</i></td> <td>187.41</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> </tbody> </table> <p>2021/2022</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>CYDRAN</th> <th>GWERTH</th> <th>UNED</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Defnydd Aelwydydd y Pen</td> <td>168.11</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Wedi'i fesur</i></td> <td>126.06</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> <tr> <td><i>Heb ei fesur</i></td> <td>198.62</td> <td>Litr / pen / diwrnod</td> </tr> </tbody> </table>	CYDRAN	GWERTH	UNED	Defnydd Aelwydydd y Pen	165.83	Litr / pen / diwrnod	<i>Wedi'i fesur</i>	134.44	Litr / pen / diwrnod	<i>Heb ei fesur</i>	187.41	Litr / pen / diwrnod	CYDRAN	GWERTH	UNED	Defnydd Aelwydydd y Pen	168.11	Litr / pen / diwrnod	<i>Wedi'i fesur</i>	126.06	Litr / pen / diwrnod	<i>Heb ei fesur</i>	198.62	Litr / pen / diwrnod
CYDRAN	GWERTH	UNED																										
Defnydd Aelwydydd y Pen	165.83	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Wedi'i fesur</i>	134.44	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Heb ei fesur</i>	187.41	Litr / pen / diwrnod																										
CYDRAN	GWERTH	UNED																										
Defnydd Aelwydydd y Pen	168.11	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Wedi'i fesur</i>	126.06	Litr / pen / diwrnod																										
<i>Heb ei fesur</i>	198.62	Litr / pen / diwrnod																										
14a	Hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, mwy o aildefnyddio ac ailgylchu.	Nifer y cyfleusterau rheoli gwastraff cynaliadwy y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt yn y Parc Cenedlaethol a'u pellter o'r aneddiadau.	APCE	<p>2018/2019 Ni fu unrhyw geisiadau am gyfleusterau rheoli gwastraff cynaliadwy yn ystod y cyfnod monitro hwn.</p> <p>2019/2020 Ni fu unrhyw geisiadau am gyfleusterau rheoli gwastraff cynaliadwy yn ystod y cyfnod monitro hwn.</p> <p>2020/2021 Ni chafwyd unrhyw geisiadau am gyfleusterau rheoli gwastraff cynaliadwy yn ystod y cyfnod monitro hwn.</p> <p>2021/2022 Ni chafwyd unrhyw geisiadau am gyfleusterau rheoli gwastraff cynaliadwy yn ystod y cyfnod monitro hwn.</p>																								
14b	Hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau gwastraff, mwy o aildefnyddio ac ailgylchu.	Canran yr ailgylchu gwastraff cartref a diwydiannol / masnachol.	Stats Cymru	<p>2018/2019 Canran y gwastraff cartref sy'n cael ei ail-ddefnyddio: Gwynedd - 30.1 Conwy - 32.6</p> <p>Canran y gwastraff cartref a gompostwyd : Gwynedd - 17.9 Conwy - 24.8</p>																								

				<p>2019/2020</p> <p>Canran y gwastraff cartref sy'n cael ei aildefnyddio: Gwynedd – 32.4 Conwy – 36.9</p> <p>Canran y gwastraff cartref sy'n cael ei gompostio: Gwynedd – 18.2 Conwy – 24.7</p>
				<p>2020/2021</p> <p>Canran y gwastraff cartref sy'n cael ei aildefnyddio Gwynedd – 35.7 Conwy – 38.7</p> <p>Canran y gwastraff cartref sy'n cael ei gompostio: Gwynedd – 19.6 Conwy – 26.1</p>
				<p>2021/2022</p> <p>Bydd y data ar gyfer canran ailgylchu gwastraff domestig a diwydiannol / masnachol yng Ngwynedd a Chonwy eleni yn cael ei ddiweddarau ym mis Hydref 2022.</p>
15	Gwella maint ac ansawdd man agored cyhoeddus	APCE		<p>2018/2019</p> <p>Caniatawyd tri chais i godi rhwystr rheoli cefnogwyr ar y naill ochr i'r cae rygbi a chreu troedfordd y tu ôl iddo, caniatâd hysbyseb i arddangos hyd at 25 o fyrddau heb eu goleuo o'r cefnogwyr yn rheoli rhwystr o amgylch y cae rygbi, ac ar gyfer creu mynediad newydd ac addasiad i'r cynllun i ganiatáu i fysiau ddefnyddio'r maes parcio. Ni arweiniodd unrhyw un o'r ceisiadau hyn at ardaloedd a gollwyd o dir man agored.</p>

			<p>2019/2020 Caniatawyd 11 cais yn ystod y cyfnod monitro hwn naill ai'n croestorri neu o fewn ardaloedd a ddynodwyd yn fannau agored. Fodd bynnag, roedd y ceisiadau hyn ar gyfer datblygiadau deiliaid tai ac nid ydynt yn ddatblygiadau newydd, er enghraifft, newidiadau fel cladin ac estyniadau. Ni arweiniodd unrhyw un o'r ceisiadau hyn at ardaloedd a gollwyd o dir man agored.</p>
			<p>2020/2021 Caniatawyd 16 o geisiadau yn ystod 2020/2021 a oedd naill ai'n croesdorri neu o fewn ardaloedd o fannau agored. O'r rhain, dim ond 1 oedd ar gyfer datblygiadau newydd. Roedd hyn ar gyfer codi garej ar wahân.</p>
			<p>2021/2022 Caniatawyd 4 cais yn ystod y cyfnod monitro hwn a oedd naill ai'n croesdorri neu o fewn ardaloedd a ddynodwyd yn fannau agored. Nid oedd yr un o'r rhain ar gyfer datblygiadau newydd.</p>
16a	Darparu tai i ddiwallu angen lleol	APCE	<p>2018/2019 Roedd 35 % o'r holl gwblhau yn y Parc Cenedlaethol yn anheddau fforddiadwy. Yn ystod y cyfnod AMB cwblhawyd 17 annedd ac roedd 6 o'r rhain yn fforddiadwy.</p>
			<p>2019/2020 Roedd 21 % o'r holl gwblhadau yn y Parc Cenedlaethol yn anheddau fforddiadwy. Yn ystod y cyfnod AMB cwblhawyd 14 annedd ac roedd 3 o'r rhain yn fforddiadwy.</p>
			<p>2020/2021 Roedd 50% o'r holl dai a gwblhawyd yn y Parc Cenedlaethol yn dai fforddiadwy. Yn ystod cyfnod yr AMB, cwblhawyd 38 o anheddau ac roedd 19 o'r rhain yn fforddiadwy.</p>
			<p>2021/2022 Roedd 15% o'r holl dai a gwblhawyd yn y Parc Cenedlaethol yn dai fforddiadwy. Yn ystod cyfnod yr AMB, cwblhawyd 13 o anheddau ac roedd 2 o'r rhain yn fforddiadwy.</p>
16b	Darparu tai i ddiwallu angen lleol	Cofrestrfa Tir a CACI	<p>2018/2019 Mae'r manylion am yr incwm blynyddol canolrifol i gymhareb prisiau tai canolrif, fesul ardal Asesu'r Farchnad Dai, wedi eu rhestru isod. (Mae <i>prisiau tai canolrifol yn cynrychioli tai a werthir o fewn ffiniau PC yn yr ardaloedd AMB</i>). Mae'r cymarebau hyn yn seiliedig ar incwm blynyddol 2018, a chan nad yw 2019 drosodd eto, mae'n canolbwyntio ar brisiau tai 2018.</p> <ul style="list-style-type: none"> • AMB 11 (Dyffryn Conwy) - 5.9 : 1 • AMB 10 (Ffestiniog & Porthmadog) - 5.1: 1 • AMB 9 (Machynlleth & Aberdyfi) - 6. 8 : 1

		<ul style="list-style-type: none"> • AMB MA 8 (Bala, Dolgellau & Ardudwy) - 6.1: 1 • AMB 6 (Llandudno & Conwy) - 5.8 : 1 • AMB 4 (Caernarfon) - 6.0 : 1 • AMB 3 (Bangor) - 7.1 : 1
		<p>2020/2021</p> <p>Mae'r manylion ar gyfer y gymhareb incwm blynyddol canolrifol i bris tai canolrifol, fesul ardal Asesiad o'r Farchnad Dai, wedi'u rhestru isod. (<i>Mae prisiau tai canolrifol yn gynrychioliadol o dai a werthwyd o fewn ffiniau Parc Cenedlaethol yr ardaloedd HMA</i>).</p> <p>Mae'r cymarebau'n seiliedig ar incwm blynyddol 2020, a chan nad yw 2021 drosodd eto, mae'n canolbwyntio ar brisiau tai 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • HMA 11 (Dyffryn Conwy) – 6.1:1 • HMA 10 (Ffestiniog & Porthmadog) – 5.4:1 • HMA 9 (Machynlleth & Aberdyfi) - 8.2:1 • HMA 8 (Bala, Dolgellau & Ardudwy) – 5.9:1 • HMA 6 (Llandudno & Conwy) – 7.3:1 • HMA 4 (Caernarfon) – 6.0:1 • HMA 3 (Bangor) - 12.0:1
		<p>2021/2022</p> <p>Mae'r manylion ar gyfer y gymhareb incwm blynyddol canolrifol i bris tai canolrifol, fesul ardal Asesiad o'r Farchnad Dai, wedi'u rhestru isod. (<i>Mae prisiau tai canolrifol yn gynrychioliadol o dai a werthwyd o fewn ffiniau Parc Cenedlaethol yr ardaloedd HMA</i>).</p> <p>Mae'r cymarebau'n seiliedig ar incwm blynyddol 2021, a chan nad yw 2020 drosodd eto, mae'n canolbwyntio ar brisiau tai 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> • HMA 11 (Dyffryn Conwy) – 6.1:1 • HMA 10 (Ffestiniog & Porthmadog) – 8.4:1 • HMA 9 (Machynlleth & Aberdyfi) - 9.9:1 • HMA 8 (Bala, Dolgellau & Ardudwy) – 7:1 • HMA 6 (Llandudno & Conwy) – 8.1:1 • HMA 4 (Caernarfon) – 6.3:1 • HMA 3 (Bangor) - 8:1
		2018/2019

17a	Hyrwyddo gwell mynediad i gwasanaethau ac amwynderau lleol i bawb	WIMD	Dim gwybodaeth gyfredol newydd
			2019/2020 Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw wybodaeth gyfredol newydd. Dim ond ar lefel cyngor Gwynedd a Conwy a hefyd ar lefel LSOA yr oedd y data hwn ar gael. Cyhoeddwyd y MALIC diweddaraf yn 2014.
			2020/2021 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd.
			2021/2022 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd
17b	Hyrwyddo gwell mynediad i wasanaethau ac amwynderau lleol i bawb	APCE	2018/2019 Rhwng 2018 a 2019, cymeradwywyd 5 cais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y ceisiadau hyn ar gyfer newid defnydd o lys y gyfraith i feddygfa ddeintyddol, adeiladu porth ar safle mynediad gatiu presennol i fynwent i gartref i Dabled Goffa'r Rhyfel Byd Cyntaf, estyniadau i ddwy fynwent, a chodi rhwystr rheoli cefnogwyr bob ochr i'r cae rygbi a chreu troedfordd y tu ôl.
			2019/2020 Rhwng 2019 a 2020, cymeradwywyd 2 gais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y ceisiadau hyn yn Ganiatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer addasiadau i hen Gapel yn Llanbedr, at ddefnydd crefyddol parhaus, a derbyniodd Cylch Meithrin Frongoch welliannau caniatâd yn cynnwys caban, chwarae a manau parcio.
			2020/2021 Rhwng 2020/2021, cafwyd 4 cais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol, Aneiddiadau Gwasanaeth Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y rhain ar gyfer caniatâd Adeilad Rhestredig i newidiadau awyr agored i Neuadd y Cyfnod, Bala, newid defnydd o siop i gaffi ar gyfer canolfan ymwelwyr Coed y Brenin yn y Ganllwyd, newid defnydd o theatr i ofod arddangos yng Ngorsaf Reilffordd Mynydd yr Wyddfa yn Llanberis ac uwchraddio toiledau cyhoeddus yn Llanuwchllyn.
			2021/2022 Cafwyd 6 chais am gyfleusterau cymunedol newydd a gwell yn ystod 2021/2022. Cafwyd ceisiadau am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd un ar gyfer dau ddrws newydd a ramp pob gallu yng nghanolfan gymunedol Penmachno, dau arall ar gyfer pwyntiau gwefru cerbydau trydan yn y Bala a Bontddu. Un arall oedd gosod mainc mewn cysylltiad â phrosiect Awyr Dywyll yr Awdurdod. Un arall oedd dymchwel ac adeiladu adeilad newydd yng nghanolfan gymunedol Llanuwchllyn. Yn olaf, cafwyd cais am ffenestri newydd yng nghanolfan gymunedol Talsarnau.
18a			2018/2019 Dim gwybodaeth gyfoes newydd

	Hyrwyddo cymunedau diogel, iach a chynaliadwy	LICC APCE	<p>2019/2020 Dim gwybodaeth gyfoes newydd . Roedd data o gyfrifiad 2011 yn cynnwys gwybodaeth am iechyd a lles y boblogaeth. Mae gwybodaeth am bobl â salwch cyfyngol tymor hir ym Mharc Cenedlaethol Eryri i'w gweld isod;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roedd gweithgareddau o ddydd i ddydd yn cyfyngu llawer - 9.4% (2,410) • Roedd gweithgareddau o ddydd i ddydd yn cyfyngu ychydig - 12.0% (3,086) <p>2020/2021 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd.</p> <p>2021/2022 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd. Bydd data o gyfrifiad 2020 yn cynnwys gwybodaeth am iechyd a llesiant y boblogaeth, a bydd hyn ar gael ar gyfer adroddiad monitro'r flwyddyn nesaf.</p>
18b	Hyrwyddo cymunedau diogel, iach a chynaliadwy	Cyfrifiad	<p>2018/2019 Dim gwybodaeth gyfoes newydd</p> <p>2019/2020 Dim gwybodaeth gyfredol newydd. Roedd rhan o gyfrifiad 2011 yn cynnwys gwybodaeth am iechyd a lles y boblogaeth. Mae gwybodaeth am iechyd pobl sy'n byw ym Mharc Cenedlaethol Eryri i'w gweld isod; Nododd 32.8% (8,419) o bobl sy'n byw ym Mharc Cenedlaethol Eryri fod eu hiechyd yn 'Dda' ar adeg Cyfrifiad 2011 .</p> <p>2020/2021 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd.</p> <p>2021/2022 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd. Bydd data o gyfrifiad 2020 yn cynnwys gwybodaeth am iechyd a llesiant y boblogaeth, a bydd hyn ar gael ar gyfer adroddiad monitro'r flwyddyn nesaf.</p>
18c	Hyrwyddo cymunedau diogel, iach a chynaliadwy	WIMD	<p>2018/2019 Dim gwybodaeth gyfredol newydd</p>
19a	Hyrwyddo a hwyluso gwell cyfranogiad cymunedol	APCE	<p>2018/2019 Dim gwybodaeth gyfredol newydd</p> <p>2019/2020 Dim gwybodaeth gyfredol newydd . Dim ond ar lefel cyngor Gwynedd a Conwy a hefyd ar lefel LSOA yr oedd y data hwn ar gael. Cyhoeddwyd y MALIC diweddaraf yn 2014</p> <p>2020/2021 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd.</p> <p>2021/2022 Nid oes unrhyw wybodaeth gyfoes newydd.</p>
19b	Hyrwyddo a hwyluso gwell	APCE	<p>2018/2019</p>

	cyfranogiad cymunedol		<p>Rhwng 2018 a 2019, cymeradwywyd 5 cais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y rhain ar gyfer newid defnydd o lys y gyfraith i feddygfa ddeintyddol yn Nolgellau , adeiladu porth ar safle mynediad gatiu presennol i fynwent i gartref i Dabled Goffa'r Rhyfel Byd Cyntaf, estyniadau i ddwy fynwent, a chodi rhwystr rheoli cefnogwyr ar bob ochr i'r cae rygbi gyda chreu troedffordd y tu ôl.</p> <p>2019/2020 Rhwng 2019 a 2020, cymeradwywyd 2 gais ar gyfer cyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y ceisiadau hyn yn Ganiatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer newidiadau i hen Gapel yn Llanbedr er mwyn gwneud defnydd crefyddol parhaus, a derbyniodd Cylch Meithrin Frongoch ganiatâd i wella caban, manau chwarae a pharcio.</p> <p>2020/2021 Rhwng 2020/2021, cafwyd 4 cais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol, Aneiddiadau Gwasanaeth Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y rhain ar gyfer caniatâd Adeilad Rhestredig i newidiadau awyr agored i Neuadd y Cyfnod, Bala, newid defnydd o siop i gaffi ar gyfer canolfan ymwelwyr Coed y Brenin yn y Ganllwyd, newid defnydd o theatr i ofod arddangos yng Ngorsaf Reilffordd Mynydd yr Wyddfa yn Llanberis ac uwchraddio toiledau cyhoeddus yn Llanuwchllyn.</p> <p>2021/2022 Cafwyd 6 chais am gyfleusterau cymunedol newydd a gwell yn ystod 2021/2022. Cafwyd ceisiadau am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd un ar gyfer dau ddrws newydd a ramp pob gallu yng nghanolfan gymunedol Penmachno, dau arall ar gyfer pwyntiau gwefru cerbydau trydan yn y Bala a Bontddu. Un arall oedd gosod mainc mewn cysylltiad â phrosiect Awyr Dywyll yr Awdurdod. Un arall oedd dymchwel ac adeiladu adeilad newydd yng nghanolfan gymunedol Llanuwchllyn. Yn olaf, cafwyd cais am ffenestri newydd yng nghanolfan gymunedol Talsarnau.</p>
19c	Hyrwyddo a hwyluso gwell cyfranogiad cymunedol	APCE	<p>2018/2019 Caniatawyd un cyfleuster cymunedol newydd yn ystod y cyfnod monitro hwn. Roedd hyn ar gyfer newid defnydd o'r llys barn i feddygfa ddeintyddol yn Nolgellau. Mae'r datblygiad newydd hwn wedi'i leoli o fewn 0.1 milltir i'r arhosfan bysiau agosaf, a chan nad oes gorsaf reilffordd yn Nolgellau, byddai'r orsaf agosaf yn Nhrefynwy sydd oddeutu 8.2 milltir i ffwrdd.</p> <p>2019/2020 Rhwng 2019 a 2020, cymeradwywyd 2 gais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol ac Aneiddiadau Eilaidd. Roedd y ceisiadau hyn yn Ganiatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer addasiadau i hen Gapel yn</p>

			<p>Llanbedr at ddefnydd crefyddol parhaus, wedi'i leoli o fewn 120 troedfedd i arhosfan bysiau a 0.5 milltir i orsaf reilffordd. Roedd yr ail gais am Cylch Meithrin a derbyniodd Frongoch welliannau caniatâd yn cynnwys caban, ardaloedd chwarae a pharcio wedi'u lleoli o fewn 2.6 milltir i'r arhosfan bysiau agosaf a 3.5 milltir o orsaf reilffordd.</p>														
			<p>2020/2021</p> <p>Roedd 4 cais am gyfleusterau cymunedol newydd a gwell yn ystod 2020/2021. Rhwng 2020/2021, roedd 4 cais am gyfleusterau cymunedol newydd neu well mewn Canolfannau Gwasanaethau Lleol, Aneidiadau Gwasanaethau Lleol ac Aneidiadau Eilaidd. Roedd un am ganiatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer addasiadau awyr agored yn neuadd y Cyfnod, yn Y Bala, a leolir o fewn 600 troedfedd i arhosfan bysiau a 15 milltir at orsaf reilffordd. Un arall oedd newid defnydd o siop i gaffi ar gyfer canolfan ymwelwyr Coed y Brenin yn y Ganllwyd, a leolir o fewn 1000 troedfedd i arhosfan bysiau a 9 milltir i orsaf reilffordd. Un arall oedd newid defnydd o theatr i ofod arddangos yng Ngorsaf Reilffordd Yr Wyddfa yn Llanberis, a leolir o fewn 450 troedfedd i arhosfan bysiau a 7.3 milltir i orsaf reilffordd. Yn olaf, uwchraddio toiledau cyhoeddus yn Llanuwchllyn, a leolir o fewn 500 troedfedd i arhosfan bysiau a 14.8 milltir at orsaf reilffordd..</p>														
			<p>2021/2022</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Disgrifiad o'r Datblygiad</th> <th colspan="2">Pellter at drafnidiaeth gyhoeddus</th> </tr> <tr> <th>Bws</th> <th>Gorsaf drenau</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gosod dau ddrws newydd a ramp pob gallu - Canolfan Gymunedol Penmachno</td> <td>140m</td> <td>23.7km</td> </tr> <tr> <td>Gosod pwynt gwefru cerbydau trydan, piler bwydo a gwaith cysylltiedig - Y Bala</td> <td>126m</td> <td>0.28km</td> </tr> <tr> <td>Gosod 2 bwynt gwefru cyflym cerbydau trydan a 2 gwpwrdd trydanol, ceblau cysylltiedig a gwaith ategol - Bontddu</td> <td>95m</td> <td>14.6km</td> </tr> </tbody> </table>	Disgrifiad o'r Datblygiad	Pellter at drafnidiaeth gyhoeddus		Bws	Gorsaf drenau	Gosod dau ddrws newydd a ramp pob gallu - Canolfan Gymunedol Penmachno	140m	23.7km	Gosod pwynt gwefru cerbydau trydan, piler bwydo a gwaith cysylltiedig - Y Bala	126m	0.28km	Gosod 2 bwynt gwefru cyflym cerbydau trydan a 2 gwpwrdd trydanol, ceblau cysylltiedig a gwaith ategol - Bontddu	95m	14.6km
Disgrifiad o'r Datblygiad	Pellter at drafnidiaeth gyhoeddus																
	Bws	Gorsaf drenau															
Gosod dau ddrws newydd a ramp pob gallu - Canolfan Gymunedol Penmachno	140m	23.7km															
Gosod pwynt gwefru cerbydau trydan, piler bwydo a gwaith cysylltiedig - Y Bala	126m	0.28km															
Gosod 2 bwynt gwefru cyflym cerbydau trydan a 2 gwpwrdd trydanol, ceblau cysylltiedig a gwaith ategol - Bontddu	95m	14.6km															

			Gosod mainc mewn cysylltiad â Phrosiect Awyr Dywyll yr Awdurdod - Dolgellau	419m	5.6km
			Dymchwel adeilad presennol ac adeiladu adeilad newydd ar yr un ôl troed - Canolfan Gymunedol Llanuwchllyn	104m	5.5km
			Ffenestri newydd - Canolfan Gymunedol Talsarnau	183m	24.4km

ATODIAD 2: CYNNYDD CANLLAWIAU CYNLLUNIO ATODOL

CCA rhif.	Enw	Cynnydd
1	Dylunio Cynaliadwy ym Mharciau Cenedlaethol Cymru	Mabwysiadwyd Medi 2011
2	Canllawiau Datblygu	Mabwysiadwyd Medi 2011
3	Cynllunio a'r Gymraeg	Mabwysiadwyd Mehefin 2021
4	Tai Fforddiadwy	Mabwysiadwyd Ionawr 2020
5	Rhwymedigaethau Cynllunio	Mabwysiadwyd Mawrth 2021
6	Cadwraeth Natur a Bioamrywiaeth	Mabwysiadwyd Ebrill 2012
7	Tirweddau a Morluniau Eryri	Mabwysiadwyd Gorffennaf 2014
8	Llety i Ymwelwyr	Mabwysiadwyd Ionawr 2020
9	Arallgyfeirio Fferm	Mabwysiadwyd Hydref 2012
10	Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel	Mabwysiadwyd Tachwedd 2013
11	Llety Atodiad	Mabwysiadwyd Gorffennaf 2014
12	Galluogi Datblygu Cynaliadwy ym Mharciau Cenedlaethol Cymru	Mabwysiadwyd Mai 2015
13	Asesiad Sensitifrwydd Tirwedd a Gallu	Mabwysiadwyd Hydref 2016
14	Goleuadau ymwthiol	Mabwysiadwyd Hydref 2016
15	Telegyfathrebiadau a Mastiau	Mabwysiadwyd Medi 2021
	Hysbysebion ac Arwyddion	Cael ei ddrafftio
	Dyluniad Cynaliadwy Nodedig yn Lleol	Cael ei ddrafftio
	Yr Amgylchedd Hanesyddol	Cael ei ddrafftio

ATODIAD 3: CYNNYDD AR SAFLEOEDD TAI WEDI'U DYRANNU

Dyraniadau	Unedau Arfaethedig	Monitro Cynnydd (trafodaethau cyn-cyflwyno cais / caniatâd cynllunio / nifer tai wedi eu cwblhau)
Tir y tu ôl i'r Red Lion, Y Bala (50% marchnad agored, 50% o dai fforddiadwy i ddiwallu angen lleol). Rhyddhau 30 uned hyd at 2016 ac, os cânt eu hadeiladu, y 25 uned sy'n weddill rhwng 2016 a 2022	55	Cysylltodd perchennog y tir yn 2021, i gadarnhau y bwriad i werthu'r safle i ddatblygwr. Ni chafwyd cysylltiad pellach yn 2022. Derbyniwyd sylwadau gan Dŵr Cymru fod capasiti sydd ar gael yng Ngwaith Trin Dwr Gwastraff Bala (GTDG) i dderbyn twf pellach yn gyfyngedig a bod cynllun cyfalaf ar gyfer uwchraddio Gwaith Trin Dŵr Gwastraff Bala yn cael ei ystyried. Gellid symud ymlaen â'r gwelliannau seilwaith gofynnol hefyd trwy gyfraniadau datblygwyr a wnaed trwy Gytundeb A106. Ymholiad ffurfiol cyn cyflwyno cais wedi'i gyflwyno i'r Awdurdod (Ionawr 2019) yn amlinellu cynllun y safle a'r cynlluniau arfaethedig.
Tir yn Cysgod y Coleg, Y Bala (100% tai fforddiadwy i fodloni angen lleol)	10	Cwblhawyd 30 uned yn 2012-13. Rhoddwyd caniatâd cynllunio Mehefin 2020 ar gyfer adeiladu 9 annedd fforddiadwy (3 ystafell wely dau fyngalo a 6 dau ystafell wely). Mae'r gwaith wedi dechrau ar y safle. (Safle wedi'i gwblhau a'i feddiannu yng nghyfnod monitro 2022-23).
Tir ger Pentre Uchaf , Dyffryn Ardudwy (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	10	Mae'r Hwylusydd Tai Gwledig wedi cynnal arolwg anghenion ar gyfer Dyffryn Ardudwy. Cyflwynodd y trefeddiannwr, Adra, gais am gyngor cyn cyflwyno cais yn ystod 2021-22. Gall cyfyngiadau parthau llifogydd a rhywogaethau a warchodir gyfyngu datblygiad y safle i 2-3 uned. Mae angen am unedau i deuluoedd mawr wedi ei nodi.
Tir ger Capel Horeb, Dyffryn Ardudwy (50% ar y farchnad agored, 50% o dai fforddiadwy i ddiwallu angen lleol)	5	Mae caniatâd cynllunio wedi cael ei wrthod ar gyfer dau annedd ar y farchnad agored ar y safle gan nad oedd yn cydymffurfio â polisi tai fforddiadwy CDLIE.
Cyn Ysgol Gynradd, Aberdyfi (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol).	6	Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 11 uned ar y safle sy'n cynnwys 4 fflat. Gwaith wedi'i gwblhau ac mae'r unedau wedi'u meddiannu.
Llanfrothen (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	6	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Mae Adra yn rhagweld y bydd y safle wedi'i gwblhau erbyn 2027/28. Cynhaliwyd arolwg o anghenion tai gan yr Hwylusydd Tai Gwledig. Nodwyd costau ychwanegol sy'n berthnasol i echdyniadau a draenio.
Dolgellau (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	15	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Mae'r trefeddiannwr, yn rhaglwed y bydd y safle yn cael ei gwblhau erbyn 2026/27. Cynhaliwyd arolwg o anghenion tai gan yr Hwylusydd Tai Gwledig. Nodwyd costau ychwanegol sy'n berthnasol i echdyniadau a draenio.

Llanuwchllyn (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	7	Tir ym mherchnogaeth Cymdeithas Tai Grwp Cynefin. Maent yn rhagweld y bydd y safle wedi'i gwblhau erbyn 2030/31.
Tir ger Lawnt y Plas, Dinas Mawddwy (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	6	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Adra sy'n berchen ar y safle. Maent yn rhagweld y bydd y safle wedi'i gwblhau erbyn 2030/31.
Trefriw, tir wrth ymyl Tŷ Capel Peniel (50% ar y farchnad agored, 50% o dai fforddiadwy i ddiwallu angen lleol)	5	Mae'r perchennog wedi nodi bwriad i ddatblygu cyn pen 5 mlynedd ar ôl cyflwyno'r safle ymgeisydd. Ni chafwyd unrhyw gyswllt gan y perchennog ers 2016.
Dolwyddelan (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	6	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Y bwriad i ddatblygu safle yn dilyn ymgynghoriadau mewnol gan y perchennog, Cyfoeth Naturiol Cymru.
Tir ger Penyrhwylfa , Harlech (67% ar y farchnad agored, 33% o dai fforddiadwy ar gyfer angen lleol)	24	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Mae'r tirlfeddiannwr wedi nodi y rhagwelir y bydd 12 uned wedi'u cwblhau erbyn 2025. Mae'r Hwylusydd Tai Gwledig wedi cynnal arolwg o anghenion tai.
Llanegryn (50% marchnad agored, 50% o dai fforddiadwy i ddiwallu angen lleol)	8	Mae'r tirlfeddiannwr wedi bod yn trafod gyda'r Hwylusydd Tai Gwledig sydd wedi cwblhau Arolwg Anghenion Tai ar gyfer y gymuned.
Tir ger Bryn Deiliog , Llanbedr, (100% i ddiwallu angen lleol)	6	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Rhagwelir y bydd y tirlfeddiannwr, Adra, yn gorffen y safle erbyn 2028/29.
Tir ger Bro Prysor, Trawsfynydd, (100% i ddiwallu angen lleol)	10	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Rhagwelir y bydd y tirlfeddiannwr, Adra , yn gorffen erbyn 2029/30. Cynhaliwyd arolwg o anghenion tai gan yr Hwylusydd Tai Gwledig.
Tir ger Maesteg, Pennal (tai fforddiadwy 100% i ddiwallu angen lleol)	5	Mae hwn yn ddyraniad newydd o fewn CDLIE 2016-31. Rhagwelir y bydd y tirlfeddiannwr, Adra, yn gorffen y safle erbyn 2022/23. Mae'r Hwylusydd Tai Gwledig wedi cwblhau arolwg anghenion tai. Cyflwynwyd cais cynllunio yn ystod 2021/22 am 5 uned, mae'r caniatad yn aros i gytundeb A. 106 gael ei arwyddo.
Cyfanswm	184	

ATODIAD 4: TAFLWYBR TAI

Gofyniad am Daflywyr Tai

- 1.1 Ym mis Mawrth 2020, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Argraffiad 3 o'r Llawlyfr Cynlluniau Datblygu (LICD), sy'n ei gwneud yn ofynnol i gyflawni tai gael ei asesu yn erbyn y taflwybr tai a nodir yn y CDLI mabwysiedig. Rhaid i'r AMB gynnwys ddau graff, un o'r cynllun mabwysiedig o'i gymharu â graff wedi'i ddiweddarau newydd a baratowyd ar gyfer yr AMB. Mabwysiadwyd CDLI Eryri cyn cyhoeddi Llawlyfr CD, felly mae'n rhaid cymharu'r trosglwyddiad yn erbyn y GTBC: Gofyniad Tai Blynyddol Cyfartalog. Mae'r taflwybr tai yn cynnwys gwybodaeth gadarn am amseru a graddoli safleoedd gyda chaniatâd cynllunio a dyraniadau CDLI ar gyfer y blynyddoedd sy'n weddill o gyfnod y cynllun.

Grŵp Rhanddeiliaid Tai

- 1.2 Mae'r LICD yn ei gwneud yn ofynnol i Grŵp Rhanddeiliaid Tai gael ei sefydlu i sicrhau bod ffigurau cwblhau yn cael eu cofnodi'n gywir ac i ystyried amseri a champau cyfawni safleoedd a ddyrannwyd, a safleoedd gyda chaniatâd cynllunio, mewn perthynas â'r gofyniad blynyddol cyfartalog a ragwelir. Bydd y Grŵp hefyd yn ymwneud â pharatoi Taflwybr Tai fel rhan annatod o baratoi unrhyw Gynllun Datblygu Lleol yn y dyfodol.
- 1.3 Mae aelodaeth y grŵp yn fater i bob ACLI ei benderfynu, ond yn ddelfrydol dylai gynnwys adrannau perthnasol yr ACLI, adeiladwyr cartrefi, tirlfeddianwyr, cymdeithasau tai, ymgymerwyr statudol, darparwyr seilwaith a chyrff eraill fel sy'n briodol. Mae'r Awdurdod wedi sefydlu Grŵp; mae ei aelodau fel a ganlyn:
- Ffederasiwn Adeiladwyr Tai;
 - Dŵr Cymru;
 - Cyfoeth Naturiol Cymru;
 - Grŵp Cynefin;
 - Catrefi Conwy;
 - Adra;
 - Gwasanaeth Hwylusydd Tai Gwledig;
 - Awdurdod Tai Cyngor Gwynedd,
 - Awdurdod Tai Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.
- 1.4 Cynhaliwyd gohebiaeth â'r Grŵp trwy ohebiaeth e-bost. Rhannwyd dau dabl, yn cynnwys amseru a graddoli safleoedd a ddyrannwyd, a safleoedd â chaniatâd cynllunio ar gyfer dros 5 annedd, gyda'r aelodau i gael eu sylwadau arnynt. Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau a arweiniodd at newid y tablau a gynhyrchwyd gan yr Awdurdod. Roedd y tablau a gynhyrchwyd gan yr Awdurdod yn seiliedig ar y wybodaeth orau sydd ar gael, gan gynnwys:
- Y niferoedd cwblhau gwirioneddol a gesglir o ymweliadau monitro blynyddol
 - Gwybodaeth a gyflwynwyd gan y tirlfeddianwr wrth gyflwyno'r safle ymgeisol
 - Cysylltodd yr Awdurdod â holl dirfeddianwyr / datblygwyr safleoedd a ddyrannwyd a rhai mawr i ofyn am fewnbwn ar amseru a graddoli datblygiad eu safle; cafodd ymatebion eu bwydo i'r taflwybr.

Amseru a Graddoli Dyraniadau

Haen yr anheddle	Enw'r safle wedi ddyranu	Cyfanswm capasiti'r safle	Oedi hyd at ddechrau'r gwaith adeiladu (mewn)			Camau Cyflawni'r Datblygiad (2022-2031)										Unedau tu hwnt i gyfnod y CDLI ar y Cyd		
			Cyfnod ar gyfer trafodaethau cyn ymgeisio / ymgynghoriad PAC	Amser rhwng cyflwyno cais cynllunio a'r penderfyniad	Amser rhwng cael caniatâd cynllunio a bodloni amodau perthnasol a galluogi adeiladu ar y safle	Wedi eu cwblhau	Wrthi'n cael eu datblygu	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030		2030-2031	
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Tir y tu ol i'r Llew Coch, Y Bala	55	1 mis			0	0				10	10	10		10	10	5	
Aneidd Eilaidd	Tir ger Pentre Uchaf, Dyffryn Ardudwy	10	4 mis			0	0		2				8					
Aneidd Eilaidd	Tir yn cyn Felin Wlan, Trefriw	5				0	0			2	3							
Aneidd Eilaidd	Land adjacaent to Y Rhos Llanegryn	8				0	0									4	4	
Aneidd Eilaidd	Tir ger Bryn Deiliog, Llanbedr	6				0	0							6				
Aneidd Eilaidd	Tir ger Maesteg, Pernal	5		Cyflwyno cais cynllunio 15/9/2021; penderfyniad yn aros am gytundeb Adran 106		0	0	5										
Aneidd Gwasanaeth	Tir ger Bro Prysor, Trawsfynydd	10				0	0									10		
Aneidd Eilaidd	Tir ger Lawnt y Plas, Dinas Mawddwy	6				0	0										6	
Aneidd Gwasanaeth	Tir ger Penrhwyfya, Harlech	24				0	0		12	12								
Aneidd Eilaidd	Tir ger Capel Horeb, Dyffryn Ardudwy	5	1 mis	7 mis		0	0		3			2						
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Tir y tu ol i Wenallt Uchaf, Dolgellau	15				0	0				15							
Aneidd Eilaidd	Tir ger Rathbone Terrace, Dolwyddelan	6				0	0										6	
Aneidd Eilaidd	Tir ger Garreg Frech Llanfrothen	6				0	0					6						
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Tir yng Nghysgod y Coleg, Bala	10	1 mis	10 mis	7 mis	0	9	9										
Aneidd Eilaidd	Tir ger Maes y Pandy, Llanuwchllyn	7				0	0										7	
Aneidd Gwasanaeth	Cyn Ysgol Gynradd, Aberdyfi	11	1 mis	6 mis	11 mis	11	0											

Amseru a Graddoli Safleoedd gyda Chaniatâd Cynllunio

Haen yr anheddle	Enw'r safle	Capasiti'r safle	Amseru a chamau cyflawni safleoedd â chaniatâd cynllunio (2022 -2031)													Unedau tu hwnt i gyfnod y CDLIE	
			Wedi eu cwblhau	Wrthi'n cael eu datblygu	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031				
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Adelidau Banc y National Westminster a ti'r l'r cefn, 44-46 Stryd Fawr, Y Bala	5	0	0	3	2											
Aneidd Eilaidd	OS 465, Trian, Brithdir	5	4	0			1										
Aneidd Gwasanaeth	Cae Main, Hwyfa'r Nant, Harlech	5	2	1	1	1	1										
Aneidd Gwasanaeth	Cyn Gapel Tabernacl, Stryd Fawr, Harlech.	5	0	5		2				3							
Aneidd Eilaidd	Rhan o gae ger Felindre, Pennal.	5	3	0		1	1										
Aneidd Eilaidd	Tir ger Neuadd y Pentref, Rhydymain	5	2	0		1	1				1						
Aneidd Eilaidd	Cae O.S. rhif 9687, Penybont, Talybont.	5	0	0		2				1	1	1					
Aneidd Gwasanaeth	Parc Trawsafon, Betws y Coed	6	3	1		1	1	1									
Aneidd Eilaidd	Tir ger Neuadd y Pentref, Rhydymain	8	3	0		1	1				1	1	1				
Aneidd Eilaidd	Tir ger Roualeyn Nursery, Trefriw	8	0	0						4	4						
Aneidd Gwasanaeth	Tir ym Maes y Waen, Penmachno	12	6	0				6									
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Arran Buildings, Bala	13	10	3	1	1	1										
Aneidd Eilaidd	Safle cyn garej, Llan Ffestiniog	13	0	0										6	7		
Aneidd Eilaidd	Tir ger Ysgol y Pentref, Llanfachreth	13	0	0													13
Aneidd Eilaidd	Safle Gwesty Abbey Arms, Llan Ffestiniog	14	6	0													8
Aneidd Eilaidd	Pant yr Onnen, Llanfair	15	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Aneidd Eilaidd	Penrhiw, Llan Ffestiniog	16	1	1	3	3	3	3	3								
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Tir ym Maes Brith, Dolgellau.	17	5	1		1	1	1					3	3	3		
Aneidd Gwasanaeth	OS 1266, Bryn Madog, Trawsfynydd	18	4	0				3	3	2	3	3					
Aneidd Gwasanaeth	Hillside, Aberdyfi	23	21	2					2								
Aneidd Eilaidd	Tir i'r cefn o Smithy Garage, Dyffryn Ardudwy	31	9	0	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3		
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Fronallt (Coed y Bryn), Dolgellau	46	15	0					6	6	6	4	4	5			
Aneidd Gwasanaeth	Ty Canol Estate, Harlech	73	69	0		1				1	1	1					
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Uwch y Maes (Wenallt), Dolgellau	80	68	1		1					2	3	3	3			
Aneidd Eilaidd	Tir ger Craig y Nos, Maentwrog	15	12	1	1		1									1	
Canolfan Gwasanaeth Lleol	Llety'r Bugail, Dolgellau	5	0	1			3	2	2								

ATODIAD 5: Data Treth Gyngor fesul Cyngor Cymuned

Cyngorhau Tref a Chymuned	Cyfanswm eiddo domestig	Dosbarth B (Dim Premiwm)	Ail Gartrefi gyda premiwm	Cyfanswm	Ail Gartrefi fel canran o'r holl eiddo domestig	Unedau gwyliau Hunangynhaliol	Ail Gartrefi a Llety Gwyliau fel canran o'r holl eiddo domestig
ABER	121	0	6	6	4.96	0	4.96
ABERYDIFI	862	6	310	316	36.66	138	45.40
ABERMAW	1351	1	174	175	12.95	96	18.73
ARTHOG	689	1	112	113	16.40	53	22.37
BALA	1022	0	27	27	2.64	23	4.78
BEDDGELERT	299	1	50	51	17.06	74	33.51
BETWS GARMON	131	1	15	16	12.21	20	23.84
BONTNEWYDD	448	0	4	4	0.89	14	3.90
BRITHDIR & LLANFRACHETH	415	0	55	55	13.25	28	18.74
BRYNCRUG	367	2	18	20	5.45	12	8.44
CORRIS	368	3	34	37	10.05	12	12.89
DOLBENMAEN	642	2	54	56	8.72	43	14.45
DOLGELLAU	1468	5	89	94	6.40	74	10.89
DYFFRYN ARDUDWY	858	1	74	75	8.74	55	14.24
FFESTINIOG	2532	0	138	138	5.45	107	9.28
HARLECH	860	0	127	127	14.77	59	20.24
LLANBEDR	341	0	49	49	14.37	27	20.65
LLANBERIS	975	1	41	42	4.31	46	8.62
LLANDDEINIOLEN	2214	2	41	43	1.94	39	3.64
LLANDDERFEL	507	1	24	25	4.93	34	10.91
LLANDWROG	1220	3	34	37	3.03	32	5.51
LLANDYGAI	1104	1	16	17	1.54	20	3.29
LLANEGRYN	165	0	15	15	9.09	9	13.79
LLANELLYD	282	0	38	38	13.48	19	18.94
LLANFAIR	298	0	66	66	22.15	28	28.83
LLANFIHANGEL Y PENNANT	235	1	47	48	20.43	15	25.20
LLANFROTHEN	242	0	18	18	7.44	8	10.40
LLANGELYNIN	390	2	50	52	13.33	25	18.55
LLANGYWAIR	127	0	13	13	10.24	6	14.29
LLANLECHID	363	0	7	7	1.93	4	3.00
LLANLLYFNI	1972	0	55	55	2.79	23	3.91
LLANRUG	1353	1	19	20	1.48	71	6.39
LLANUWCHLYN	317	0	15	15	4.73	15	9.04
LLANWDA	899	0	17	17	1.89	14	3.40
LLANYCIL	199	0	16	16	8.04	7	11.17
MAENTWROG	328	1	33	34	10.37	22	16.00
MAWDDWY	365	0	43	43	11.78	24	17.22
PENNAL	245	9	31	40	16.33	18	22.05
PENRHYNDEUDRAETH	985	0	33	33	3.35	18	5.08
PENTIR	1359	0	15	15	1.10	14	2.11
TALSARNAU	343	1	51	52	15.16	22	20.27
TRAWSFYNYDD	725	0	31	31	4.28	48	10.22
TYWYN	1946	51	161	212	10.89	53	13.26
WAUNFAWR	664	0	12	12	1.81	25	5.37
Y FELINHELI	1229	3	76	79	6.43	46	9.80
Y GANLLWYD	88	0	10	10	11.36	9	19.59
BETWS-Y-COED	271	0	23	23	8.49	35	18.71
BRO GARMON	319	0	23	23	7.21	36	17.46
BRO MACHNO	410	0	81	81	19.76	33	26.61
CAERHUN	657	0	23	23	3.50	16	6.34
CAPEL CURIG	112	0	12	12	10.71	14	20.63
DOLGARROG	209	0	2	2	0.96	1	1.44
DOLWYDDELAN	277	0	31	31	11.19	20	17.73
HENRYD	355	0	5	5	1.41	6	3.05
LLANFAIRFECHAN	1,804	2	3	3	0.17	1	0.33
LLANRWST	1,547	0	17	17	1.10	0	1.23
PENMAENMAWR	2,234	2	15	15	0.67	12	1.25
TREFRIW	411	1	21	21	5.11	14	8.92
YSBYTY IFAN	95	0	9	9	9.47	10	18.10

**PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD
19 HYDREF 2022**

**RHYBUDDION GORFODAETH,
RHYBUDDION GORFODAETH
ADEILAD RHESTREDIG A
GYFLWYNWYD O DAN BWERAU
DIRPRWYEDIG A RHESTR O
ACHOSION CYDYMFFURFIAETH**

AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL ERYRI

PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD, 19fed O Hydref 2022

RHESTR O ACHOSION CYDYMFFURFIAETH

Achosion newydd

	Cyfeirnod	Dyddiad y gŵyn gyntaf neu'r Dyddiad y'i gwelwyd gan Swyddogion Cydymffurfiaeth	Lleoliad y Safle	Manylion Tor-rheolaeth Cynllunio Honedig	Y Sefyllfa Gyfredol
1	NP4/12/ENF26H	24-Aws-2022	Fferm Cae Fadog, Rowen, LL32 8YP	Gwaith di-awdurdod	Cynhaliwyd ymweliad safle.
2	NP4/12/ENF231A	15-Medi-2022	Cae Tacnal, Llanbedr y Cennin, Conwy, LL32 8UR	Estyniad a newid defnydd posibl	Ymweliad safle l'w gynnal.
3	NP3/15/ENFT202B	14- Medi -2022	Blaen-y-Nant, Nant Peris. LL55 4UL	Datblygiad anawdurdodedig o adeilad allanol gerllaw eiddo presennol	Cynhaliwyd ymweliad safle. Anfonwyd gohebiaeth a chynelir deialog gyda'r perchennog.

Yn disgwyl Cais Ôl-weithredol / Cais am Ganiatâd Adeilad Rhestredig / Cais Tystysgrif Cyfreithlondeb Defnydd neu Ddatblygiad sy'n Bodoli

	Cyfeirnod	Dyddiad y gŵyn gyntaf neu'r Dyddiad y'i gwelwyd gan Swyddogion Cydymffurfiaeth	Lleoliad y Safle	Manylion Tor-rheolaeth Cynllunio Honedig	Y Sefyllfa ar Adeg y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf	Diweddariadau ers y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf
4	NP2/11/ENF709A	Chwefror 2021	Gelli'r Ynn Uchaf, Nantmor	Gwaith peirianneg i greu mynedfa a dreif newydd gan gynnwys tynnu lawr coed.	Ymweliad safle pellach wedi ei gynnal ym mis Chwefror 2022. Ystyrir buddioldeb y tor-rheolaeth amodau.	Ddim yn fanteisiol i gymryd camau pellach – achos wedi ei gau.
5	NP5/50/ENFLB59B	20- Ion -2022	14 Glandyfi Terrace, Aberdyfi. LL35 0EB.	Ffenestri newydd ar y dormer blaen	Cysylltwyd â'r perchennog ac ar hyn o bryd rhoddir gwybod iddynt am eu hopsiynau i ddatrys y mater hwn.	Dim diweddariad pellach i'w adrodd i'r pwyllgor hwn.
6	NP5/67/ENF335	Medi 2020	Tarren Y Gesail, Pantperthog	Trac beic mynydd newydd	Cynhelir deialog gyda'r perchennog a'r asiant. Aros i gais gael ei gyflwyno, disgwylir hwn ddiwedd Awst.	Pecyn cais cynllunio drafft wedi ei dderbyn. Cynhelir deialog gyda'r perchennog / asiant.

Wedi derbyn Cais Ôl-weithredol

	Cyfeirnod	Dyddiad y gŵyn gyntaf neu'r Dyddiad y'i gwelwyd gan Swyddogion Cydymffurfiaeth	Lleoliad y Safle	Manylion Tor-rheolaeth Cynllunio Honedig	Y Sefyllfa ar Adeg y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf	Diweddariadau ers y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf
7	NP2/16/ENF2E	14-Ion-2022	Bryn Awelon, Garndolbenmaen, LL51 9UJ.	Gwaith peirianyddol di-awdurdod gan gynnwys trac/ffordd fynediad newydd. Natur flêr y tir/gwaith	Cynhaliwyd cyfarfod safle gyda'r perchennog i drafod anghysondebau gyda'r cais. Swyddog achos perthnasol y cais cynllunio gwreiddiol yn cynnal deialog gyda'r ymgeisydd.	Dim diweddariad pellach ar gyfer y pwyllgor hwn.
8	NP4/11/ENF100F	Mawrth 2021	Tan y Bryn, Pentre Felin, Betws y Coed	Datblygiad heb ei adeiladu yn unol â chynlluniau cymeradwy (NP4/11/100F)	Gwrthodwyd y cais. Anfonwyd gohebiaeth at y perchennog ym mis Mai 2022 i fynd i'r afael â materion sy'n weddill. Aros am ymateb.	Gwaith adfer yn cael ei wneud ar hyn o bryd i gyd-fynd â'r cynlluniau cymeradwy gwreiddiol. Angen ymweliad safle.
9	NP4/16/ENF227C	Gorffennaf 2020	Gwalia Stores, Dolwyddelan	Newid defnydd o fanwerthu i breswyl	Asiant cynllunio wedi'i benodi gan y perchennog. Ymateb i Rybudd Tor-rheolaeth Cynllunio wedi'i dderbyn. Aros i gais cynllunio ôl-weithredol gael ei gyflwyno.	Derbyniwyd y cais ac mae'n annilys ar hyn o bryd. Disgwyl gwybodaeth bellach gan yr ymgeisydd.

10	NP4/26/ENF195C	Ebrill 2021	Llwynau, Capel Garmon	Pod	Cynhelir deialog gyda'r ymgeisydd. Disgwyl gwybodaeth ychwanegol (Cynllun Busnes Fferm) er mwyn dilysu'r cais.	Derbyniwyd gwybodaeth bellach. Cais yn cael ei ddilysu ar hyn o bryd.
11	NP4/26/ENF266W	Ionawr 2020	Zip World Fforest, Betws y Coed	Codi adeilad a chreu llwybrau troed	Cynhaliwyd cyfarfod safle rhwng Zip World, Asiant Cynllunio ac PCE ym mis Mawrth 2022. Aros am gyflwyno cais yn dilyn trafodaethau.	Cais yn cael ei ystyried ar hyn o bryd.
12	NP5/53/ENFLB75Q	10-Maw-2022	Banc Barclays, 68- 70 Stryd Fawr, Y Bala. LL23 7AD	Gwaith adnewyddu i greu gofod swyddfa ar y llawr gwaelod a fflatiau i fyny'r grisiau.	Ymwelwyd â'r safle ac ni nodwyd unrhyw dor- rheolaeth cynllunio. Cais Adeilad Rhestredig a chais cynllunio wedi'i gyflwyno ar gyfer newid defnydd yr eiddo.	Cais yn cael ei ystyried ar hyn o bryd.
13	NP5/61/ENF329B	10- Ion - 2022	Hafod Wen, Harlech. LL46 2RA.	Gwaith peirianyddol heb awdurdod	Cais wedi ei dderbyn ac yn cael ei ddilysu ar hyn o bryd.	Cais yn cael ei ystyried ar hyn o bryd.
14	NP5/62/ENF422	Mehefin 2021	Ty'r Graig, Llanbedr	Ffenestr dormer newydd a chodi adeilad allanol.	Cysylltwyd mewn perthynas â chyflwyno cais ar y 6ed o Ragfyr 2021. Derbyniwyd ymateb a bydd cais yn cael ei gyflwyno wythnos yn dechrau'r 10fed o Ionawr	Gwrthodwyd y cais. Cynhelir deialog gyda'r perchennog i gael gwared ar / adleoli adeilad allanol.
15	NP5/77/ENF345	Chwefror 2021	Bryn Mair, 21 Stryd Fawr, Talsarnau	Simna wedi dynnu lawr	Cais yn cael ei ystyried ar hyn o bryd.	Cais dan ystyriaeth. Disgwyl lluniadau pellach gan yr ymgeisydd.

Yn disgwyl gwybodaeth bellach neu ymatebion i Rybudd Tor-rheolaeth Cynllunio neu Rybudd Adran 330

	Cyfeirnod	Dyddiad y gŵyn gyntaf neu'r Dyddiad y'i gwelwyd gan Swyddogion Cydymffurfiaeth	Lleoliad y Safle	Manylion Tor-rheolaeth Cynllunio Honedig	Y Sefyllfa ar Adeg y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf	Diweddariadau ers y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf
16	NP3/12/ENF191	Mehefin 2021	Castell Cidwm, Betws Garmon	Cyflwr blêr y tir.	Mewn deialog gyda'r perchennog / asiant. Aros am gyflwyniad a manylion pellach.	Dim diweddariad pellach i'r pwyllgor hwn.
17	NP3/21/ENF46D	Ionawr 2020	2 Tai'r Cae, Carneddi, Bethesda	Dympio Silt a Phridd	Cynhaliwyd cyfarfod safle gyda'r perchennog ar 16 Chwefror 2022. Ystyrrir buddioldeb y tor-rheolaeth.	Ystyrir pa mor fuddiol yw dilyn hynt y tor-rheolaeth.
18	NP4/11/ENF397	Ebrill 2021	Tir i'r gorllewin o'r A470(T) junction gyda A5 ger Waterloo Cottage, Betws y Coed	Defnyddio tir ar gyfer gwersylla gyda strwythurau cysylltiedig	Mae perchennog y tir wedi dweud bod y strwythurau i'w symud o'r safle. Angen ymweliad safle a gohebiaeth bellach i'r perchennog yn dilyn ymweliad.	Ymweliad safle pellach. Anfonwyd gohebiaeth bellach at y perchennog yn dilyn ymweliad safle. Aros am ymateb. Dim diweddariad pellach ar gyfer
19	NP4/11/ENF401	26-Mai-2022	Tir yn Ffordd Craigan , Betws y Coed. LL24 0SH	Codi cyfleusterau toiled/cawod/golchi a gwaith daear cysylltiedig i gysylltu gwasanaethau.	Mae'r toiledau/cawod/cyfleusterau golchi, ynghyd ag un o'r ardaloedd llawr caled wedi cael eu symud oddi ar y tir. Yn cysylltu â'r datblygwr i drafod dileu/adfer y gwaith sylfaen a chysylltiadau gwasanaeth.	Dylid cwblhau'r gwaith o ddileu/adfer y gwaith sylfaen a chysylltiadau gwasanaeth. Ymweliad safle i'w gynnal.

20	NP4/13/ENF247	Chwefror 2020	Tir Ger Deunant, Capel Curig	Gwaith Peirianeg, Waliau Cynnal ac Ymwersylla Posibl	Ymateb i Rybudd Tor-rheolaeth Cynllunio yn cael ei ystyried. Dim diweddariad pellach ar hyn o bryd.	Anfonwyd gohebiaeth bellach at y perchennog ddechrau mis Hydref. Aros am ymateb.
21	NP4/16/ENF405	Mawrth 2018	Tir gyferbyn â Than y Castell, Dolwyddelan	Dympio Deunyddiau Adeiladu a Gwastraff	Achos yn cael ei gyfeirio at gyfreithiwr yr Awdurdod.	Dim diweddariad pellach i'r pwyllgor hwn.
22	NP4/26/ENF97J	Rhagfyr 2020	Maes Madog, Capel Garmon	Adeiliadu strwythu dros twb poeth, adeilad allanol, a newidiadau i'r mynediad.	Cynhelir deialog gyda'r perchennog. Trafodaethau ar y gweill.	Dim diweddariad pellach ar hyn o bryd
23	NP4/29/ENF10G	07- Ion -2022	The Machno Inn, Penmachno. LL24 0UU	Natur flêr y tir a datblygiad adeiladau allanol heb ganiatâd	Cyfarfod safle wedi'i drefnu gyda'r perchennog i drafod materion parhaus. Trafodaethau ar y gweill.	Mae Hysbysiad Adran 215, ynghylch tir sy'n effeithio'n andwyol ar amwynder yr ardal, yn cael ei ddrafftio ar hyn o bryd.
24	NP4/29/ENF191A	09-May-2022	Swch, Cwm Penmachno. LL24 0RS	Lleoli carafán yng nghefn yr eiddo	Anfonwyd gohebiaeth a chynhelir deialog gyda'r perchennog. Trafodaethau ar y gweill.	Dim diweddariad pellach ar hyn o bryd
25	NP4/29/ENF209F	07- Ion -2022	Plasglasgwm, Penmachno, Betws-y-coed, LL240PU	Adeiladu trac mynediad amaethyddol heb ganiatâd	Anfonwyd gohebiaeth bellach at y perchennog gyda'r dyddiad cau ar gyfer ymateb. Dim ymateb wedi'i roi, Awdurdod yn ystyried a fyddai'n ddoeth ymdrin â'r tor-rheolaeth.	Nid yw'n fuddiol i ddechrau unrhyw gamau pellach – achos wedi ei gau.

26	NP4/29/ENF514	October 2021	Llys Meddyg, Penmachno	Creu Mynedfa Newydd	Cyfarfod safle wedi'i drefnu gyda'r perchennog i drafod materion parhaus. Trafodaethau ar y gweill.	Dim diweddariad pellach ar gyfer y pwyllgor hwn..
27	NP4/32/ENF97B	22-Maw-2022	Tir yn ffinio â Dyffryn, Ffordd Crafnant, Trefriw. LL27 0JY	Defnyddio tir fel maes gwerysyla	Mae'n amlwg fod gwaith peirianyddol wedi ei wneud i ledu mynediad i'r tir ac i greu trac mynediad i'r cae. Mae ymweliad pellach wedi'i drefnu i gael ei gynnal i ganfod maint y gwaith sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd.	Cais am Wybodaeth o dan Adran 330 wedi'i gyflwyno ym mis Gorffennaf 2022. Ymateb wedi dod i law ac yn cael ei ystyried. Trafodaethau ar y gweill.
28	NP5/50/ENF144C	09-Rhag-2021	Crychnant, Aberdyfi, LL35 0SG.	Gwaith ddim yn unol â chynlluniau cymeradwy NP5/50/144C	Ymweliad safle wedi'i gynnal ac yn aros am ymateb gan y perchennog.	Anfonwyd gohebiaeth bellach at y perchennog. Aros am ymateb.
29	NP5/50/ENF152A	Awst 2021	Bryn Awelon, Aberdyfi	Dwy Sied yn cael eu defnyddio fel Llety Gwyliau	Cysylltwyd ymhellach â'r perchennog mewn perthynas â chyflwyno cais ym mis Chwefror 2022. Yn aros am ymateb.	Dim diweddariad pellach i'w adrodd i'r phyllo hwn.
30	NP5/50/ENFL262C	20-Jul-2022	8 Sea View Terrace, Aberdyfi, LL35 0EF	Adeilad wedi'i baentio mewn lliw gwahanol	Ymweliad safle wedi ei gynnal.	Ymchwiliad yn mynd rhagddo a hanes cynllunio yn cael ei wirio.

31	NP5/54/ENFL246	06-Ebr-2022	Capel Siloh, Bryn Coed Ifor, Rhydymain. LL40 2AN	Torri Amod 5 ynghlwm i Ganiatâd Cynllunio NP5/54/L246.	Ymweliad safle. Anfonwyd gohebiaeth at y perchennog. Dim ymateb hyd yma.	Anfonwyd gohebiaeth at y perchennog ddechrau mis Hydref 2022.
32	NP5/56/ENF165	Hydref 2020	Tir ir gorllewin o A487, Pantperthog, SY20 9AT	Gwaith peirianeg	Nid oes unrhyw gyswilt pellach wedi'i wneud gyda'r perchennog ac mae ymholiadau pellach yn parhau. Mae'r safle'n cael ei fonitro ac nid oes unrhyw waith pellach wedi'i wneud.	Dim diweddariad pellach i'r pwyllgor hwn. Mae'r safle'n parhau i gael ei fonitro.
33	NP5/57/ENF1071 E	Mawrth 2021	Bryn y Gwin Farm, Dolgellau	Gwaith peirianeg	Cysylltwyd ymhellach â'r perchennog ym mis Ionawr 2022.	Dim diweddariad pellach i'w adrodd i'r pwyllgor hwn.
34	NP5/57/ENFLB158D	09-May-2022	Stag Inn, Bridge Street, Dolgellau. LL40 1AU	Ffliw allanol	Ymweliad safle wedi ei gynnal. Anfonwyd gohebiaeth at y perchennog mewn perthynas â thynnu'r ffliw allanol. Aros am ymateb.	Anfonwyd gohebiaeth bellach at y perchennog. Aros am ymateb.
35	NP5/58/ENF19L	Ebrill 2021	Maes Carafannau Sarnfaen Farm, Talybont	Pods wedi'u leoli heb ganiatad.	Anfonwyd gohebiaeth at y perchennog. Aros am ymateb.	Derbyniwyd ymateb i ohebiaeth. Cnghorwyd y perchennog ar y bwriad i gydweithredu a symud y podiau oddi ar y safle. Safle i'w fonitro.
36	NP5/58/ENF58G	November 2019	Bryn y Bwyd, Talybont	Engineering Works and Possible Siting of Caravan/Chalet	Response received from owners and discussions are ongoing	Dim diweddariad pellach i'r pwyllgor hwn

37	NP5/58/ENF434D	Chwefror 2021	Ty'n y Pant, Dyffryn Ardudwy	Lleoli carafanau teithiol a chyflwr blêr y tir	Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio wedi'i gyflwyno Mawrth 2022. Mae asiant wedi'i benodi a disgwylir ymateb i'r Hysbysiad erbyn 9 Mai 2022.	Mae ymatebion i'r Hysbysiad Tramgwyddo Cynllunio wedi'u derbyn a'u hadolygu. Trafodir atebion a champau gweithredu arfaethedig gyda Chyfreithiwr yr Awdurdod. Mae gohebiaeth yn parhau gyda'r perchennog ac mae ymweliad safle/cyfarfod pellach yn cael ei drefnu.
38	NP5/58/ENF616	Rhagfyr 2018	Tir gerllaw Coed y Bachau, Dyffryn Ardudwy	Lleoli Carafanau Statig a ddefnyddir ar gyfer Dibenion Preswyl	Cyflwynwyd Cais am Wybodaeth o dan Adran 330 ym mis Mai 2022. Yn aros am atebion.	Mae gohebiaeth wedi dod i law ac yn cael ei hasesu ar hyn o bryd.
39	NP5/62/ENF426	Ebrill 2021	Tir ger Plas Gwynfryn, Llanbedr	Leoli carafan static	Apêl yn cael ei dilysu gan PEDW – yn aros am ragor o wybodaeth.	Dim diweddariad pellach ar gyfer y pwyllgor hwn.

40	NP5/65/ENF115A	Hydref 2019	Tir yn Hengwrt, Llanelltyd	Dympio / Storio Matresi a Charpedi	Mae Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio wedi'i gyflwyno. Ymatebion wedi eu derbyn ac yn cael eu hystyried ar hyn o bryd. Mae CNC wedi cychwyn achos erlyn ac roedd treial i fod i gael ei gynnal yng Nghaerdydd ar 6 Mehfin 2022.	Trafod atebion i'r Rhybudd Talu Cosb gyda'r adran gyfreithiol. Mae achos erlyn CNC wedi'u gohirio ymhellach, a disgwylir i'r achos gael ei glywed ym mis Chwefror 2023.
41	NP5/70/ENF15N	11-Maw-2022	Maes Gwersylla Pant yr Onnen, Llangywer, Bala, LL237BT	Gosod cwt bugail a defnyddio adeilad clwb catamaran fel llety gwyliau	Anfonwyd gohebiaeth bellach at yr asiant a'r perchennog mewn perthynas â symud y Cwt Bugail o'r safle. Aros am ymateb.	Cynhelir deialog gyda'r asiant / perchennog ar symud y Cwt Bugeiliaid o'r safle.
42	NP5/70/ENF81H	19-Ebr-2022	Cefn-y-Meirch, Rhosygwaliau. LL23 7EY	Sied amaethyddol yn cael ei thrawsnewid yn llety cyfanheddol a charafan sefydlog yn cael ei defnyddio fel llety preswyl.	Anfonwyd gohebiaeth bellach at y perchennog. Aros am ymateb.	Dim diweddariad pellach ar gyfer y pwyllgor hwn.

Achosion lle mae camau ffurfiol yn cael eu hystyried / wedi'u cymryd.

	Cyfeirnod	Dyddiad y gŵyn gyntaf neu'r Dyddiad y'i gwelwyd gan Swyddogion Cydymffurfiaeth	Lleoliad y Safle	Manylion Tor-rheolaeth Cynllunio Honedig	Y Sefyllfa ar Adeg y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf	Diweddariadau ers y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf
43	NP2/16/ENF448	Mai 2017	Chwarel Hendre Ddu, Cwm Pennant	Chwarela Diawdurdod a Chreu Trac	<p>Cynhaliwyd ymweliad safle ar y 12fed o Ebrill. Gwnaed gwaith di-awdurdod, dechreuwyd camau gorfodi a chyflwynwyd Rhybudd Atal Dros Dro mewn perthynas ag echdynnu gwastraff mwynau o domenni llechi ac adeiladu traciau newydd.</p> <p>Mae'r Hysbysiad yn dod i ben ar 3 Gorffennaf 2019. Mae Rhybudd Gorfodaeth yn cael ei ddrafftio ar hyn o bryd.</p> <p>Nid oes unrhyw waith pellach wedi'i wneud. Ymgymerir ag adroddiad doethineb o ran cymryd camau pellach mewn perthynas â'r gwaith a wnaed.</p>	Dim diweddariad pellach i'w adrodd i'r pwyllgor hwn.

44	NP4/11/ENF337	Mai 2020	Hendre Rhys Gethin, Pentre Du, Betws y Coed	Defnydd Preswyl - Carafán Deithiol	<p>Mae Rhybudd Gorfodi dilys ar gyfer y tor Rheolaeth honedig hwn, lle mae'n ei gwneud yn ofynnol iddynt roi'r gorau i wneud defnydd preswyl o'r garafán ac i'r garafán gael ei symud. Mae'n ymddangos nad yw'r tirlfeddiannwr wedi cydymffurfio â gofynion y Rhybudd Gorfodaeth. Dechrau ar gamau cyfreithiol. Gohebiaeth bellach wedi bod hefo'r perchennog. Dim ymateb gan y tirlfeddiannwr, mater wedi'i gyfeirio at yr adran gyfreithiol. Cyfarwyddiadau wedi'u hanfon at yr adran gyfreithiol i ddechrau achos Erlyniad.</p>	<p>Yn dilyn trafodaeth gadarnhaol gyda'r perchennog, mae'r achos wedi'i ohirio tan fis Chwefror 2022 i geisio datrys y mater yn gadarnhaol. Mae'r gohiriad hwn wedi'i ymestyn hyd at ddiwedd mis Ebrill 2022 a bellach mae'r achos wedi'i atal tra bod y broses ceisiadau Cynllunio wedi dod i ben.</p> <p>Cyflwynwyd cais Cynllunio ar gyfer Anedd Menter Wledig ym mis Chwefror 2022. Fodd bynnag, yn dilyn pryderon nad oedd yr ymgeisydd wedi bodloni'n llawn y profion a ragnodwyd o dan Nodyn Cyngor Technegol 6, mae'r ymgeisydd wedi tynnu'r cais yn ôl.</p> <p>Yn dilyn hynny ar ddiwedd Gorffennaf 2022 mae cais pellach wedi ei gyflwyno am dŷ fforddiadwy ac mae hwn bellach dan ystyriaeth.</p>
----	---------------	----------	---	--	--	--

45	NP5/50/ENF562P	Gorffennaf 2020	62 Plas Panteidal, Aberdyfi	Estyniad i'r ardal decio	Derbyniwyd cais cynllunio ôl-weithredol ar 30 Mehefin 2021 ac yn cael ei ystyried ar hyn o bryd.	Gwrthodwyd y cais. Ymweliad safle i'w gynnal i benderfynu a yw'r decin di-awdurdod wedi'i symud ymaith. Y camau nesaf i'w trafod yn dilyn yr ymweliad.
46	NP5/55/ENFL142A	Mehefin 2017	3 Glandŵr, Brynchrug	Cyflwr blêr yr eiddo	<p>Rhybudd Adran 215 wedi'i gyflwyno ar 18 Chwefror 2019. Ni chafwyd unrhyw apêl, felly mae'r Hysbysiad wedi dod i rym. Rhaid cydymffurfio â'r Hysbysiad yn llawn erbyn 22 Ionawr 2020.</p> <p>Mae ymweliad safle diweddar wedi digwydd lle nodwyd na chydymffurfiwyd â'r Rhybudd / Hysbysiad. Ysgrifennwyd llythyr at y perchennog yn cynghori bod yn rhaid iddynt gydymffurfio â gofynion y Rhybudd / Hysbysiad ar unwaith er mwyn osgoi camau pellach.</p> <p>Nid oes unrhyw waith adfer wedi digwydd ac mae achos erlyn yn cael ei ystyried yn awr.</p> <p>Mae ymweliad safle pellach wedi digwydd lle nodwyd na chydymffurfiwyd â gofynion yr Hysbysiad Adran 215.</p>	<p>Yn dilyn ymchwiliadau pellach, darganfuwyd cyfeiriad cyswllt posibl.</p> <p>Mae llythyr wedi'i ddsbarthu â llaw i'r cyfeiriad hwn ac er nad oedd neb yn bresennol adeg y danfoniad, cadarnhawyd bod perchennog 3 Glandwr yn byw yn y cyfeiriad a ddarparwyd.</p> <p>Dim ymateb wedi dod i law. Felly mae llythyr pellach wedi'i ddsbarthu â llaw i'r cyfeiriad dan sylw, ac mae angen ymateb o fewn 21 diwrnod.</p> <p>3 Glandwr wedi ei osod ar Rhestr flaenoriaeth grŵp Rheoli Eiddo Gwag Cyngor Gwynedd.</p>

					Dechrau achos erlyn ac anfon cyfarwyddiadau at Gyfreithiwr yr Awdurdod.	
47	NP5/57/ENF205K	Mai 2021	Gwesty Fronolau, Dolgellau	Newidiadau Allanol a Chreu Chwe Uned Breswyl Hunangynhwysol	<p>Cais cynllunio ôl-weithredol wedi ei gyflwyno ar gyfer newidiadau allanol i'r gwesty sydd wedi eu gwrthod.</p> <p>Mae wedi dod i'r amlwg bod adeilad y gwesty wedi'i rannu'n 6 uned ar wahân.</p> <p>Cysylltwyd â'r perchennog a'i asiant a chyflwynwyd Hysbysiad Tramgwydd Cynllunio a derbyniwyd ymatebion. Cyflwynwyd Rhybudd Gorfodaeth ar 26 Ionawr 2022 ar gyfer y newid sylweddol yn nefnydd y tir o ddefnydd C1 fel gwesty i ddefnydd C3, a datblygiad gweithredol yn cynnwys newidiadau allanol i greu chwe uned breswyl hunangynhaliol unigol yn cynnwys dau o fythynnod 3 llofft a phedwar fflat 3 llofft. Mae'r gofynion i gydymffurfio a'r Rhybudd yn nodi y dylid dychwelyd defnydd y Tir i C1 – defnydd gwesty.</p>	<p>Mae Apêl Hysbysiad Gorfodi wedi'i chyflwyno ac mae'r broses wedi dechrau gyda PEDW (Penderfyniadau Cynllunio a'r Amgylchedd Cymru). Mae datganiad achos yr Awdurdod wedi'i gyflwyno a sylwadau terfynol wedi'u derbyn.</p> <p>Aros am benderfyniad ffurfiol gan PEDW.</p>

48	NP5/58/ENF144K	Rhagfyr 2018	Tir yn Tan y Coed, Talybont	Lleoli Carafanau Statig a ddefnyddir ar gyfer Dibenion Preswyl	Cysylltwyd â pherchennog y tir. Cynhaliwyd cyfarfod safle ac fe drafodwyd lleoliad a defnydd y garafán. Mae'r perchennog yn ystyried ei opsiynau ar hyn o bryd i reoleiddio'r sefyllfa. A Cyflwynwyd Rhybudd Atal Cynllunio i ddarganfod mwy o fanylion am ddefnyddio'r garafán. Derbyniwyd ymatebion ac mae'r rhain yn cael eu hasesu ar hyn o bryd.	Mae'r perchennog wedi hysbysu bod cais Tystysgrif Defnydd Cyfreithlon yn cael ei pharatoi ar hyn o bryd. Dros y 12 mis diwethaf nid oes unrhyw gais wedi ei dderbyn – i ystyried pa mor fuddiol fyddai dechrau ar gamau gweithredu ffurfiol.
----	----------------	-----------------	--------------------------------	--	---	--

Achosion Adeiladau Rhestredig

	Cyfeirnod	Dyddiad y gŵyn gyntaf neu'r Dyddiad y'i gwelwyd gan Swyddogion Cydymffurfiaeth	Lleoliad y Safle	Manylion Tor-rheolaeth Cynllunio Honedig	Y Sefyllfa ar Adeg y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf	Diweddariadau ers y Cyfarfod Pwyllgor Diwethaf
49	NP5/54/ENFLB33M	Ionawr 2020	Neuadd Nannau, Llanfachreth	Cyflwr Gwael Adeilad	<p>Tynnwyd sylw'r Awdurdod bod y plwm o do'r adeilad wedi'i dynnu a bod cyflwr cyffredinol yr adeilad yn dirywio'n gyflym.</p> <p>Mae ymweliad safle wedi cadarnhau hyn.</p> <p>Cysylltwyd â'r perchennog sy'n ymwybodol o gyflwr yr adeilad. Maent yn cynnig gwneud atgyweiriad dros dro i'r to nes y gallant ymweld â'r eiddo ar yr adeg honno a chanfod y difrod iddynt eu hunain.</p> <p>Hyd yma ni wnaed unrhyw atgyweiriadau dros dro. Cysylltwyd â'r perchennog eto i bwysleisio brys y sefyllfa. Maent yn cynnig gwneud gwaith atgyweirio dros dro nes eu bod yn gallu ymweld ac asesu maint y gwaith sy'n ofynnol i'r adeilad. Trefnwyd cyfarfod gyda CADW i drafod opsiynau posibl i ddiogelu Neuadd Nannau.</p>	<p>Fel yr adroddwyd ym mhwyllgor Hydref 2021, y camau nesaf i symud ymlaen hefo Nannau yw:</p> <p>Cynnal Arolwg Cyflwr llawn i gynnwys y tu mewn.</p> <p>Ymgynghori ag arbenigwr toi.</p> <p>Ystyried symud y Rhybudd Gwaith Brys a chytuno ar yr hyn sydd angen ei gynnwys yn hyn.</p> <p>Parhau i gyfathrebu â'r perchennog a rhoi gwybod am fwriadau'r Awdurdod.</p> <p>Sefydlu grŵp llywio i gael y cyngor cadwraeth / treftadaeth angenrheidiol a chynnal momentwm.</p>

				<p>Mae cyfarfod wedi'i gynnal gyda CADW ac mae trefniadau'n cael eu gwneud i gynnal arolwg cyflwr o'r adeilad. Rhagwelwyd y byddai'r arolwg hwn yn cael ei gynnal ddechrau mis Chwefror ond mae hyn wedi'i ohirio.</p> <p>Mae arolwg cyflwr allanol wedi'i drefnu ar gyfer yr wythnos sy'n dechrau ar 5 Ebrill 2021.</p> <p>Ar hyn o bryd mewn trafodaeth gyda'r perchennog mewn perthynas ag cynnal arolygiad mewnol ar yr un pryd.</p> <p>Bydd methu â chytuno i'r Awdurdod gynnal archwiliad mewnol, yn arwain at gais i'r llysoedd am warant i gael mynediad.</p>	<p>Trafodaethau cychwynnol gydag Ecoleg mewn perthynas â phresenoldeb posib ystlumod.</p> <p>Yn dilyn ymyrraeth gan y gwasanaeth cyfreithiol mewn perthynas â cheisio gwarant a chysylltu â'r perchennog, maent wedi cytuno y gall yr Awdurdod gynnal archwiliad mewnol a rhagwelir y bydd hyn yn digwydd yn ystod yr wythnos yn dechrau 21 Chwefror 2022.</p> <p>Mae arolygiadau allanol a mewnol bellach wedi'u cynnal. Mewn trafodaeth ar hyn o bryd ag ymgynghorwyr cadwraeth/arbenigwyr toi mewn perthynas â'r math o waith sydd ei angen a fydd yn diogelu cyfanrwydd yr adeilad.</p> <p>Mae Plas Nannau wedi ei osod ar Restr flaenoriaeth grŵp Rheoli Eiddo Gwag Cyngor Gwynedd.</p>
--	--	--	--	---	--

50	NP5/66/ENFLB32D	Tachwedd 2020	Ty Mawr, Llanfair	Gwaith mewnol yn cael ei wneud	Llythyr wedi ei anfon i'r eiddo. Ymateb wedi ei dderbyn a trafodwyd y gwaith gyda'r perchennog. Ymweliad safle i'w gynnal. Ymweliad safle wedi ei gynnal. Cais wedi ei gyflwyno ond yn annilys.	Cynhelir deialog gyda'r asiant/ymgeisydd mewn perthynas a'r cais annilys a gyflwynwyd.
51	NP5/69/ENFLB326A	Medi 2018	Tŷ Gwyn, Llwyngwrlil	Newidiadau allanol a mewnol i adeilad rhestredig.	Cysylltir a'r asiant i weld a fydd cais am ganiatâd adeilad rhestredig yn cael ei gyflwyno.	Dim diweddariad pellach i'r pwyllgor hwn.

**PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD
19 HYDREF 2022**

CYTUNDEBAU ADRAN 106

**AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL ERYRI
PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD, 19 HYDREF 2022**

CYTUNDEBAU ADRAN 106

Rhif	Rhif y cais	Dyddiad y daeth y cais i law	Lleoliad	Datblygiad	Y Sefyllfa Ddiweddaraf
1.	NP4/11/398	07/07/2021	Tir ger y Feddygfa, Betws-y-Coed.	Codi 5 tŷ deulawr fforddiadwy gyda thirlunio cysylltiol, mynedfa a llefydd parcio	Gyda cyfreithiwr i'w arwyddo
2.	NP5/61/632	12/03/2021	Merthyr Isaf, Hwylfa'r Nant, Harlech. LL46 2UE	Datblygiad preswyl saith uned 3 fforddiadwy a 4 marchnad agored yn cynnwys tri phar o dai un talcen ac un ty ar wahan, creu mynedfa cerbydau newydd a thirlunio cysylltiol	Drafft wedi ei yrru i'r ymgeisydd
3.	NP5/65/2B	04/03/2021	Beudy Uchaf Hirgwm, Maes y Clawdd, Bontddu. LL40 2UR	Trosi ysgubor yn annedd a gwaith cysylltiol gan gynnwys gosod tanc septig a arallgyfeirio llwybr cyhoeddus	Manylion wedi ei yrru i'r cyfreithiwr i ddraftio cytundeb.
4.	NP5/65/L302D	25.08.2020	Wern y Pistyll, Bontddu	Trosi ysgubor a'i ymestun yn annedd gan gynnwys gosod tanc septig, caniatad ol-weithredol ar fyfer trac mynediad a gwaith peirianyddol i greu llain caled/ man parcio o gwmpas yr adeilad, gosod carafan statig dros dro a adeiladu clwydfan ystlumod.	Disgwyl manylion cyfreithiwr gan yr ymgeiswyr
5.	NP5/70/146A	18/08/2022	Moel-y-Ddinas, Rhosygwaliau.	Trosi ac ail adeiladu tŷ blaenorol yn dŷ fforddaidwy angnehion lleol ynghyd a ffurfioli'r fynedfa gerbyd	Disgwyl manylion gan yr ymgeisydd.
6.	NP5/74/482A	08.10.2021	Tir ger y Fynwent, Dinas Mawddwy	Adeiladu tŷ fforddiadwy (Ail-gais)	Manylion wedi ei yrru i'r cyfreithiwr i ddraftio cytundeb.

7.	NP5/77/328D	08/02/2022	Christ Church, Talsarnau.	Trosi eglwys i dŷ, a chodi estyniad ochr a gosod 6 ffenestr to (3 ar yr edrychiad De Ddwyrain a 3 ar yr edrychiad Gogledd Orllewin)	Manylion wedi ei yrru i'r cyfreithiwr i ddraftio cytundeb.
----	-------------	------------	------------------------------	---	--

Nifer o geisiadau ar restr Pwyllgor 07 Medi 2022 = 4

**CEISIADAU SY’N DESTUN CYTUNDEB ADRAN 106 A SYDD WEDI EU CWBLHAU ERS
PWYLLGOR CYNLLUNIO & MYNEDIAD
07 MEDI 2022**

Rhif y cais	Lleoliad	Datblygiad

**CEISIADAU SY’N DESTUN CYTUNDEB ADRAN 106 SYDD WEDI EU GWRTHOD, TYNNU’N ÔL, NEU WEDI EU
GWAREDU, NEU LLE NAD OES ANGEN CYTUNDEB PELLACH ERS PWYLLGOR CYNLLUNIO & MYNEDIAD
07 MEDI 2022**

Rhif y cais	Lleoliad	Datblygiad

**PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD
19 HYDREF 2022**

**CEISIADAU NA PHENDERFYNWYD
ARNYNT ERS 13 WYTHNOS A MWY**

AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL ERYRI

PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD 19 HYDREF 2022

CEISIADAU NA PHENDERFYNWYD ARNYNT ERS 13 WYTHNOS A MWY

Mewn Trafodaeth Gyda'r Asiant / Ymgeisydd

NP5/61/T558D	19/04/21	Cyn Gapel Tabernacl, Stryd Fawr, Harlech. LL46 2YB	Trosi'r hen arddangosle ceir a'r siop partiau ceir ar y llawr isaf yn siop gyfleus ar y lloriau daear ac isaf, creu 2 fflat ar y llawr cyntaf (Marchnad agored) ynghyd ac amnewid y ffenestri UPVC diawdurdod gyda rhai gwydr dwbl efo ffrâm bren fain
NP5/65/L302D	04/03/22	Wern y Pistyll, Bontddu. LL40 2UP	Trosi ysgubor a'i ymestun yn annedd gan gynnwys gosod tanc septig, caniatad ol-weithredol ar fyfer trac mynediad a gwaith peirianyddol i greu llain caled/ man parcio o gwmpas yr adeilad, gosod carafan statig dros dro a adeiladu clwydfan ystlumod.
NP5/66/8H	03/05/22	Cei Pensarn, Llanbedr. LL45 2HP	Dymchwel y storfa caiac, siediau storfa ac ystafelloedd newid presennol, ailwampio'r safle a chodi adeilad gweithgareddau awyr agored. Trosi'r swyddfeydd presennol yn storfa caiac ac offer
NP5/70/146A	18/08/21	Moel-y-Ddinas, Rhosygwaliau. LL23 7EY	Trosi ac ail adeiladu tŷ blaenorol yn dŷ fforddaidwy angnehion lleol ynghyd a ffurfioli'r fynedfa gerbyd
NP5/78/91B	04/01/22	Wern Gron, Trawsfynydd. LL41 4UN	Trosi a newid defnydd beudy yn annedd fforddiadwy a uned llety gwyliau tymor byr ynghyd gosod tanc septig a gwaith cysylltiol

Disgwyl Cynlluniau Diwygiedig

NP4/32/78C	26/01/22	Llyn Geirionnydd, Llanrhychwyn. LL27 0YX	Ramp mynedfa dŵr ac isadeiledd cysylltiedig
NP4/32/130B	22/06/22	The Stables, Pen Yr Allt, Llanrhychwyn. LL27 0YX	Dymchwel y tŷ presennol a'r stabl/adeilad allanol cysylltiol presennol ynghyd a chodi tŷ newydd, trosi adeilad allanol presennol i ddarparu anecs, adeiladu tŷ stlumod, ynghyd a gwaith cysylltiedig.
NP5/58/637	18/10/21	Modurdai, tir ger yr A496, Dyffryn Ardudwy. LL44 2ET	Dymchwel y modurdai presennol ac adeiladu tŷ deulawr gyda pharcio cysylltiol a thirlunio
NP5/73/424A	28/09/20	Cilderi, Tan y Bwlch. Maentwrog. LL41 3YU	Codi garej dwbl, caniatâd ôl-weithredol am estynad i'r cwrtil, cadw'r terasiad cerrig a gwaith peirianeg.
NP5/75/68B	15/09/21	Tir ger Maesteg, Pennal. SY20 9DL	Codi pum annedd fforddiadwy ynghyd â mynediad, parcio a thirlunio cysylltiedig.

Disgwyl Arolwg Ystlumod (neu ac Coed)

NP5/58/363H	04/10/21	Nant Eos, Dyffryn Ardudwy. LL44 2HX	Trosi i dy marchnad agored a gosod gwaith trîn carthion (Ail-gais)
NP5/66/156B	28/02/22	Hafod, Llandanwg. LL46 2SD	Dymchwel byngalo a garej presennol ac adeiladu byngalo dormer deulawr newydd a garej ar wahân

Disgwyl Adroddiad Ecolegol Diwygiedig

NP5/65/367A	22/03/22	Dolfawr, Llanelltyd. LL40 2HD	Codi adeilad unllawr i'w ddefnyddio fel llety cathod masnachol
NP5/73/PIAW197M	08/12/21	Bryn Arms, Gellilydan. LL41 4EN	Cais am gymeradwyaeth materion a gadwyd yn ôl i godi adeilad ar wahan deulawr i ddarparu 15 ystafell gwesteion fel llety gwyliau gwasanaeth mewn perthynas a Bryn Arms

Disgwyl Manylion gan yr Asiant / Ymgeisydd

NP5/52/29B	28/02/22	Ty Nant, Islaw'r Dref, Dolgellau. LL40 1TL	Lleoli 2 gwt bugail ar gyfer defnydd llety gwyliau
NP5/53/576	29/11/21	Tir yn Y Bala.	Estyniad arfaethedig i reilffordd trac cul Llyn Tegid i gynnwys 1200m o drac reilffordd, croesfan reilffordd, codi gorsaf reilffordd newydd, adeiladau ategol ar gyfer injan dren a cherbydau, blwch signal ynghyd a datblygiad cysylltiol
NP5/54/456A	07/06/21	Penarddwnion Fach, Pen y Main, Dolgellau. LL40 2DH	Codi caban i'w ddefnyddio fel annedd menter wledig ynghyd a decin, parcio, trac a tanc septig cysylltiedig
NP5/58/629	29/01/20	Tir rhwng Plas Meini & Swyn y Mor, Dyffryn Ardudwy. LL42 2BH	Cais amlinell i godi pedwar ty deulawr ar wahân (2 marchnad agored a 2 ffoddiadwy) gyda garejis mewnol a chreu mynedfa gerbydau i'r A496
NP5/61/329B	29/06/22	Hafod Wen, Harlech. LL46 2RA	Codi ystafell ardd unllawr newydd ar slab concrit presennol a gwaith tirwedd gysylltiedig
NP5/65/367A	22/03/22	Dolfawr, Llanelltyd. LL40 2HD	Codi adeilad unllawr i'w ddefnyddio fel llety cathod masnachol.
NP5/66/281A	17/05/22	Pen y Garth Isaf, Llanbedr. LL45 2HT	Adeiladu storfa ysgubor newydd
NP5/69/411	15/02/22	Tir ger The Nook, Llwyngwriol. LL37 2JQ	Codi tŷ annedd yn cynnwys gosod tanc septig
NP5/70/83D	15/04/22	Ffynnon Gower, Llangower. LL23 7DA	Adeiladu caban ffram pren i'w ddefnyddio fel llety gwyliau i berson anabl
NP5/70/83E	03/05/22	Ffynnon Gower, Llangower. LL23 7DA	Adeiladu sied amaethyddol
NP5/73/423B	29/04/22	Y Felin Lifio, Tan y Bwlch, Maentwrog. LL41 3YU	Trosi ty allan i lety anecs.
NP5/75/73D	21/10/22	Ynys, Cwrt, Pennal. SY20 9LD	Trosi ac addasu'r 'BCF Hut' presennol i greu llety gwyliau a gosod tanc septig (Ail-gyflwyniad)

Ail-Ymgynghori

NP5/65/125D	29/10/21	Beudy Gelli-Rhydd, Bontddu. LL40 2UA	Trosi ac addasu beudy yn llety gwyliau
NP5/67/280C	28/04/22	Dôl-Ffanog Fach, Talyllyn. LL36 9AJ	Adeiladu garej ar wahân a creu mynediad newydd i gerbydau/cerddwyr
NP5/69/16G	27/04/22	Tir ger Castell Mawr, Llanegryn. LL36 9NH	Adeiladu tŷ menter gwledig a gosod tanc septig.

NP5/70/166	25/02/22	Ysgubor Esgeiriau, Rhosygwaliau. LL23 7ET	Trosi a newid defnydd adeilad amaethyddol segur, gosod trac mynediad a gwaith trin carthion iw ddefnyddio a fel llety gwyliau tymor byr fel rhan o priosecht arallgyfeirio fferm
------------	----------	---	--

Yn aros am Ddatganiad Cymunedol ac Ieithyddol a'r ail brisiad i fynd ymlaen ag a106

NP5/55/L140E	03/06/21	Capel Bethlehem, Brynchrug. LL36 9PW	Newid defnydd capel i ffurfio un annedd 1 lloft ac un annedd 6 lloft
--------------	----------	--------------------------------------	--

Manylion pellach gan yr ymgeisydd dan ystyriaeth

NP5/57/1174	27/10/21	Tir ger Penmaen Ucha, Penmaenpool. LL40 1YD	Adeiladu annedd menter wledig, garej, mynedfa a thramwy newydd
NP5/75/73D	21/10/19	Ynys, Cwrt, Pennal. SY20 9LD	Trosi ac addasu'r 'BCF Hut' presennol i greu llety gwyliau a gosod tanc septig (Ail-gyflwyniad)

Disgwyl Asesiad Priodol ARHC

NP2/11/117C	17/06/22	Cân y Glaslyn, Beddgelert, LL55 4NB	Adeiladu estyniad cefn unllawr a garej ynghlwm, cladin carreg allanol, a newidiadau i'r ports ffrynt.
NP2/11/108C	04/03/22	Caffi Colwyn, 1 Stryd yr Eglwys, Beddgelert. LL55 4YA	Gosod caban arlywo am gyfnod dros dro (tan 31ain Rhagfyr 2023)
NP2/11/710A	20/12/21	Wernlas Deg, Beddgelert. LL55 4UU	Estyniad arfaethedig i sied amaethyddol a codi sied amaethyddol newydd
NP3/12/12G	04/04/22	Plas-y-Nant, Betws Garmon. LL54 7YR	Newid defnydd o westy (Dosbarth Defnydd C1) i breswyl (Dosbarth Defnydd C3) a codi estyniad deulawr
NP5/57/1167A	08/03/22	Ty'n-y-Bryn, Dolgellau. LL40 1TD	Adeiladu estyniad deulawr, cadw newidiadau i'r fynedfa bresennol, a cadw allandy
NP5/58/18Z	09/05/22	Barmouth Bay Holiday Park, Ffordd Glan-Môr, Talybont. LL43 2BJ	Erection of a flood defence wall to a height of 1.1 metres extending along the North/North-Eastern boundary of Barmouth Bay Holiday Park adjacent to the River Ysgethin
NP5/72/25H	25/02/22	Gwern-y-Genau, Arenig, Bala. LL23 7PB	Trosi canolfan gweithgareddau awyr agored i dŷ
NP5/72/248	05/04/22	Tir ger Boch y Rhaidr, Arenig, Bala. LL23 7PB	Dau uned gwyliau a gosod uned trin carthion
NP5/74/28A	23/11/21	Pant, Llanymawddwy. SY20 9AJ	Trosi beudy yn llety gwyliau

Disgwyl Ymateb gan Prifffyrdd Llywodraeth Cymru

NP4/11/403	01/06/22	Gorsaf Rheilffordd, Betws y Coed. LL24 0AE	Newid defnydd encilfa bws i le eistedd arlwyath gyda canopi gwyrdr
NP4/11/AD116K	27/04/22	Pont y Pair Hotel, Betws y Coed. LL24 0BN	Caniatâd Hysbysebion ar gyfer cyfnewid amryw o arwyddion i'r edrychiad ffrynt

Disgwyl Ymateb gan Ymgynghorwyr

NP5/69/16G	27/04/22	Tir ger Castell Mawr, Llanegryn. LL36 9NH	Adeiladu tŷ menter gwledig a gosod tanc septig
------------	----------	---	--

Nifer o geisiadau ar y rhestr = 45

Nifer o geisiadau ar y rhestr Pwyllgor 07 Medi 2022 = 39

**PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD
19 HYDREF 2022**

PENDERFYNIADAU DIRPRWYEDIG

AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL ERYRI

PWYLLGOR CYNLLUNIO A MYNEDIAD 19 HYDREF 2022

PENDERFYNIADAU DIRPRWYEDIG

Ceisiadau wedi ei caniatáu

	Rhif y Cais	Bwriad	Lleoliad	Dyddiad Penderfyniad	Swyddog Achos
1.	NP3/10/T86	Gosod ffenestri to i'r edrychiadau ffrynt a cefn, ac ail-doi yr estyniad cefn unllawr presennol	Minafon, Abergwyngregyn. LL33 0LH	30/08/22	Mr Richard Thomas
2.	NP4/11/20D	Dymchwel estyniad ochr, codi dau estyniad deulawr naill ochr i'r eiddo, gosod grisiau allanol ac arwyddion newydd	Abbasi's Restaurant, Ffordd Caergybi, Betws y Coed. LL24 0AY	30/08/22	Mr Richard Thomas
3.	NP4/11/AD377B	Caniatad Hysbyseb i arddangos arwyddion wyneb a chanopi, bwrdd 'A' ar ei ben ei hun a baner sy'n sefyll ar ei phen ei hun	Fat Face, Uned 4, Ffordd Yr Orsaf, Betws-y-Coed. LL24 0AE	12/09/22	Mr Richard Thomas
4.	NP4/13/252	Adeiladu estyniad unllawr	Bod Gwilym, Capel Curig, LL24 0EB	12/09/22	Mr Richard Thomas
5.	NP4/23/46B	Dymchwel ty is-safonol a chodi ty newydd yn ei le ynghyd a gwaith cysylltiol	Cae Haidd, Ffordd Gwyllt, Llanfairfechan. LL33 0EB	30/08/22	Mr Richard Thomas
6.	NP4/30/165	Dymchwel ychwanegiad ochr ac adeiladu estyniad ochr unllawr	Cae Groes, Parc Glan y Coed, Dwygyfylchi. LL34 6TL	12/09/22	Mr Richard Thomas
7.	NP4/32/322D	Codi ty deulawr ar wahan	Tir ger Pandy, Trefriw. LL27 0UJ	30/08/22	Mr Richard Thomas
8.	NP4/32/368B	Adeiladu ty deulawr ar wahan, mynedfa i gerbydau, man parcio a throi, ynghyd a thirlunio cysylltiedig a gwella bioamrywiaeth	Coed Bach, Trefriw. LL27 0NX	08/09/22	Mr Richard Thomas
9.	NP5/50/735B	Estyniad a newidiadau	Tan y Bryn, Philip Avenue, Aberdyfi. LL35 0PY	22/09/22	Ms. Emma Watkins
10.	NP5/53/128A	Adeiladu estyniad cefn a gosod ffenestr to i'r edrychiad ffrynt y ty	Ardwyn Bach, 17 Heol Y Castell, Y Bala. LL23 7YB	16/09/22	Ms. Sophie Berry

11.	NP5/53/L233A	Adeiladu dihangfa dan newydd a grisiau balconi i gefn yr eiddo	89 Stryd Fawr, Y Bala.LL23 7AE	18/08/22	Ms. Emma Watkins
12.	NP5/57/189F	Adeiladu estyniad i'r balconi presennol	Glan yr Arran, Dolgellau. LL40 1NR	30/08/22	Ms. Sophie Berry
13.	NP5/58/482C	Adeiladu garej/gweithdy ar wahân (Cais diwygiedig i'r un a wrthodwyd yn flaenorol o dan gyfeirnod NP5/58/482B)	Tir ynghefn Trem Eifion, Dyffryn Ardudwy. LL44 2DH	05/09/22	Mr Aled Lloyd
14.	NP5/58/651	Adeiladu estyniad cefn deulawr	Garreg Lwyd, Talybont. LL43 2AE	30/08/22	Mr Aled Lloyd
15.	NP5/58/LB317F	Rhyddhau Amod Rhif 8 (Tystiolaeth ffotograffig o'r ysgrifen 'graffiti' o Ganiatad Adeilad Rhestredig NP5/58/LB317E dyddiedig 09/12/2020	Stablau, Bron y Foel Isaf, Dyffryn Ardudwy, LL442HZ	15/09/22	Mr Aled Lloyd
16.	NP5/58/LB443C	Caniatad Adeilad Rhestredig i adeilad cwrtil i adnewyddu'r drws ffrynt a'r ffram i gyd-fynd a'r un presennol, ffurfio cwpwrdd i'r cilfach, tynnu'r lle tan i amlygu inglenook, ail-bwyntio gwaith carreg agored, gosod silffoedd llyfrau pren yn y lolfa, tynnu nenfwd bwrdd caled i'r gegin a gosod y trapdrws ynghyd a'r inswleiddio yn y to,	The Cottage, Taltreuddyn Fawr, Dyffryn Ardudwy. LL44 2RQ	21/09/22	Mr Aled Lloyd
17.	NP5/61/LB73B	"Darparu canllawiau gwarchod dur di-staen gyda chanllawiau pren ar lwybrau cerdded lefel uchel i berimedr y castell, gosod dwy giât a newidiadau i'r grisiau a landin i'r porthdy i gwrnt y ward fewnol, gosod 1 giât i waelod t "r y Gogledd-ddwyrain	Harlech Castle, Harlech. LL46 2YH	21/09/22	Mr Aled Lloyd
18.	NP5/62/397	Dymchwel estyniad cefn a codi estyniad deulawr, newidiadau i ddau agoriad ffenestr ac ail-leoli safle'r drws cefn	Dolwreiddiog, Llanbedr. LL45 2PH	02/09/22	Mr Aled Lloyd
19.	NP5/64/LB67B	Caniatad Adeilad Rhestredig i dymchwel storfa penty yn y cefn, cael gwared a thanc olew, amnewid nwyddau dwr glaw, amnewid drws ffrynt a dwy ffenestr ochr ac amryw o waith arall.	Bryn Tudur, Llanegryn, LL36 9UA	17/08/22	Mrs. Iona Roberts

20.	NP5/66/LB186	<p>Caniatad Adeilad Rhestredig i drosi Adeilad Amaethyddol yn uned gwyliau gan adeiladau estyniad cyntedd ochr Gorllewin, unllawr waliau cerrig to llechi newydd lleol. Bwriedi'r cloddio'r llawr presennol a gosod llawr concriid newydd, ynysu a chylfwyno system gwres tan llawr gorffeniad wyneb llechen. Cynllun llawr daear arfaethedig i gynnwys lolfa rhan De or beudy, culhau'r agoriad drws presennol sydd yn arwain at leoliad grisiau, ystafell gawod a ystafell fwyta\cegin ty hwnt. Adeiladau'r wal flociau ar wyneb waliau allanol rhan Gogledd beudy uchaf gyda wal rhannol yn estyn i'r nenfwd lle lleoli'r ystafell wely 2, ystafell cyfleusterau toiled ar lanfa'r grisiau sydd yn arwain i ystafell wely 1 nenfwd Deheuol y beudy. Gosodi'r gwresogydd o fewn yr estyniad gyda'r fflw drwy'r wal dalcen De. Gosodi'r ffenestr wydr drychiad Dwyrain a ffenestr adeinog draddodiadol drychiad Gogledd gyda chaeadau allanol. Adferi'r strwythur a gorffeniad y to yn y dull traddodiadol gyda ffenestri to math cadwraeth naill ochr to Drychiad Dwyrain, Drychiad Gorllewin yn ogystal a nwyddau dwr glaw alwminiwm. Bydd y datblygiad arfaethedig i gynnwys gwaith gwasanaethau trydanol, carthffosiaeth sydd bellter i'r De Orllewin, yr holl waith draenio gan gynnwys y ffos gerrig hyd fon y wal drychiad Dwyreiniol ar tanc tanwydd olew l'w leoli fon y wal derfyn syn arwain at y fynedfa bresennol Gogledd Ddwyrain</p>	Beudy Allt y Mor, Llandanwg.	20/09/22	Mr Aled Lloyd

21.	NP5/66/LB186A	<p>Newid defnydd a throsi Adeilad Amaethyddol yn uned gwyliau gan adeiladau estyniad cyntedd unllawr ar yr ochr Gorllewin gyda waliau cerrig a tho llechi lleol newydd. Cynllun llawr daear arfaethedig i gynnwys lolfa yn rhan De o'r beudy, grisiau, ystafell gawod ac ystafell fwyta/cegin ty hwnt. O fewn y nenfwd lleoli'r ystafell wely 2, ystafell cyfleusterau toiled ar lanfa'r grisiau sydd yn arwain i ystafell wely 1 nenfwd Deheuol y beudy. Gosodi'r ffenestr wydr ar ddrychiad Dwyrain a ffenestr adeiniog draddodiadol ar y drychiad Gogledd gyda chaeadau allanol. Adferi'r strwythur a gorffeniad y to yn y dull traddodiadol gyda ffenestri to math cadwraeth naill ochr to'r drychiad Dwyrain a drychiad Gorllewin yn ogystal a nwyddau dwr glaw alwminiwm. Bydd y datblygiad arfaethedig i gynnwys gwaith gwasanaethau trydanol, carthffosiaeth sydd bellter i'r De Orllewin, yr holl waith draenio gan gynnwys y ffos gerrig hyd fôn y wal drychiad Dwyreiniol ar danc tanwydd olew i'w leoli yn fôn y wal derfyn sy'n arwain at y fynedfa bresennol Gogledd Ddwyrain</p>	Beudy Allt y Mor, Llandanwg.	20/09/22	Mr Aled Lloyd
22.	NP5/68/186C	Codi sied wedi ei gorchuddio â phren	Anwylfan, Croesor. LL48 6SS	16/09/22	Mr Aled Lloyd

Ceisiadau wedi ei gwrthod

	Rhif y Cais	Bwriad	Lleoliad	Rheswm Gwrthod	Swyddog Achos
1.	NP5/61/608A	Trosi sgebor yn anecs un ystafell wely ynghyd â chodi estyniad a gosod 4 ffenestr to (3 ar y drychiad blaen ac 1 ar y drychiad cefn)	Foel, Harlech. LL46 2TR	<p>30/08/22</p> <p>Oherwydd fod y y cais hwn yn cynnig addasu a newid defnydd adeilad gwledig, sydd yn gorwedd yng nghefn gwlad agored a thu allan i unrhyw gwrtil domestig, ar gyfer ei ddefnyddio fel anecs mae'n gwrthdaro â Pholisiau C a 14 ac Atodol Cynllun Datblygu Lleol Eryri. Canllawiau Cynllunio 11.</p> <p>Oherwydd nad oes unrhyw gyfiawnhad wedi ei ddarparu bod yr anecs bwriedig yn atodol i'r eiddo a adwaenir fel Foel o ran defnydd, mae'n gwrthdaro â Pholisi 14 Cynllun Datblygu Lleol Eryri a Chanllawiau Cynllunio Atodol 11.</p>	Mr Aled Lloyd
2.	NP5/62/422A	Cais ol-weithredol i gadw sied bren sydd wedi ei leoli o flaen yr edrychiad blaen	Ty'r Graig, Llanbedr. LL45 2HL	<p>21/09/22</p> <p>Mae lleoliad, dyluniad a deunyddiau allanol y sied yn ymwithiad niweidiol i gymeriad traddodiadol a gwledig yr ardal ac yn groes i Feini Prawf i a ii Polisi Datblygu 1 Cynllun Lleol Eryri mabwysiedig.</p> <p>Mae'r bwriad iyn cyflwyno datblygiad i flaen y prif ddrychiad, ystyrir ei fod yn fath anaddas o ddatblygiad sy'n methu â gwella neu warchod 'Nodweddion Arbennig' y Parc Cenedlaethol ac yn cael effaith andwyol ar gymeriad dirwedd ehangach. Felly mae'r cynnig yn gwrthdaro â Pholisi Datblygu 1: Egwyddorion Datblygu Cyffredinol a Pholisi Datblygu 2: Datblygu a'r Dirwedd.</p>	Mr Aled Lloyd

3.	NP5/69/405B	Diwygiad ansylweddol i Ganiatad Cynllunio NP5/69/405 dyddiedig 03/08/2020 i ail-leoli dormer brig	Ty Lafant, Llwyngwrl, LL37 2JG	25/08/22 Ym marn Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ystyrir bod y diwygiadau arfaethedig yn rhai 'sylweddol' eu natur oherwydd byddant yn arwain at newid sylweddol i'r caniatâd cynllunio gwreiddiol. Felly ni ellir ystyried bod y newidiadau arfaethedig yn rhai 'ansylweddol' a bydd angen cael caniatâd cynllunio newydd ar eu cyfer.	Ms. Emma Watkins
4.	NP5/75/LU262A	Tystysgrif Defnydd Cyfreithlon (Defnydd Presennol) i ddefnyddio cae i leoli 2 gerbyd rheilffordd	Tir yn Pant yr Onn, Cwm Maethlon, Pennal. SY20 9LE	05/09/22 Ystyrir bod y dystiolaeth a gyflwynwyd yn annigonol i ddangos cyfreithlondeb lleoli dau gerbyd rheilffordd ar dir ym Mhant yr Onn ar gyfer defnydd domestig mewn cysylltiad â'r ffermdy ac felly ni ellir yhoeddi Tystysgrif Defnydd neu Ddatblygiad Cyfreithlon Presennol o dan A.191 o'r Ddeddf. Deddf Cynllunio Gwlad a Thref.	Ms. Sophie Berry